EVGENIVS TISSERANT

SPECIMINA CODICVM ORIENTALIVM

TABVLAE IN VSVM SCHOLARVM · VIII

BONNAE A. MARCVS ET E. WEBER

TABVLAE IN VSVM SCHOLARVM
EDITAE SVB CVRA IOHANNIS LIETZMANN
8

SPECIMINA CODICVM ORIENTALIVM

CONLEGIT

EVGENIVS TISSERANT

BONNAE
A. MARCVS ET E. WEBER
OXONIAE: APVD PARKER ET FILIVM
ROMAE: FRIDERICVS PVSTET
PONTIFICIVS BIBLIOPOLA
MCMXIV

SPECIMINA
CODICVM ORIENTALIVM

CONLEGIT

EVGENIVS TISSERANT

BONNAE
A. MARCVS ET E. WEBER
OXONIAE: APVD PARKER ET FILIVM
ROMAE: FRIDERICVS PVSTET
PONTIFICIVS BIBLIOPOLA
MCMXIV

FRANCISCO · MARTIN

SANCTAE · MEMORIAE · PRESBYTERO

PIE · GRATE · QVE

DEDICO

MAGISTRO · OPTIMO

PRAEFATIO

Specimina codicum graecorum et latinorum quae, consilio Iohannis Lietzmann, proxime ediderunt bybliothecae Vaticanae procuratores, tam benivole viri docti pariter atque
·ati adhor-

in scholis
quae illis

animo sit,
scripturam
grammata.
servantur;
raica duo,
Parisiensia
dvenerunt,

s cernitur,
tatem, ma-
odex sub-
seruerunt;
m silentio
·, quae ea
conprehendit distinguimus, observationes palaeographicas addimus. In fine subscriptiones damus, et libros, ubi eiusdem scripturae specimina inveniuntur, indicamus.

Errata.

tab. 59a, pro "Euchologion pro Melkitis s. XVI", lege Psalterium s. XV ex."

tab. 60a, pro "Psalterium s. XV ex." lege "Euchologion pro Melkitis s. XVI."

Cum in libris orientalibus conpendia raro offendantur, pauca tantum exscribimus, lectu scilicet difficiliora. Conpendia solvimus, litteras omissas uncis lunatis includimus.

Restat iucundissimum officium ut vv. cl. Francisco Ehrle, Ignatio Guidi, Friderico Kenyon, Iohanni Lietzmann, Henrico Omont, Achilli Ratti et conlegis carissimis Iohanni Mercati et Pio Franchi de' Cavalieri, qui mihi numquam defuerunt, candidas gratias agam.

PRAEFATIO

Specimina codicum graecorum et latinorum quae, consilio Iohannis Lietzmann, proxime ediderunt bybliothecae Vaticanae procuratores, tam benivole viri docti pariter atque tirones accepere, ut litterarum orientalium studiosis eadem subsidia, Iohanne Mercati adhortante, praebere statuerimus.

Linguas Hebraeorum, Syrorum, Arabum, Aethiopum et Coptitarum, quae in scholis altioribus edisci solent, in conlectionem nostram recepimus, nec non dialectos quae illis confines sunt, Samaritarum, scilicet, Palaestinensium atque Mandaeorum.

Cum ad solam codicum lectionem academicam iuventutem adducere in animo sit, consulto neglegimus monumenta quae epigraphicam aut cursivam, ut aiunt, scripturam exhibent, papyros, ostraca, nummos et quae metallis aut saxis insculpuntur epigrammata. Plerique codices, quorum imagines phototypas edimus, in scriniis Vaticanis adservantur; non nulla vero specimina e Museo Britannico selegimus, Samaritanum unum, Hebraica duo, plura Syriaca. Exemplum Mandaiticum nec non Alcorani fragmenta antiquissima Parisiensia sunt; libros denique, qui ex Arabia australi nuper in bybliothecam Ambrosianam advenerunt, tabulae duae repraesentant.

In descriptione primo loco ponimus notam, qua codex in praesens signatus cernitur, cui, quotiens superest, antiquiorem adscribimus; deinde possessorum nomina, aetatem, materiam et amplitudinem libri, numerum foliorum seu paginarum. Quae continet codex subiungimus, viros eruditos laudantes qui vel opus ediderunt vel de codice disseruerunt; enarrationes tamen quae in indicibus exstant inpressis, brevitatis causa ut plurimum silentio praeterimus. Deinde paginam enunciamus, cuius imago lectorum oculis subicitur, quae ea conprehendit distinguimus, observationes palaeographicas addimus. In fine subscriptiones damus, et libros, ubi eiusdem scripturae specimina inveniuntur, indicamus.

Cum in libris orientalibus conpendia raro offendantur, pauca tantum exscribimus, lectu scilicet difficiliora. Conpendia solvimus, litteras omissas uncis lunatis includimus.

Restat iucundissimum officium ut vv. cl. Francisco Ehrle, Ignatio Guidi, Friderico Kenyon, Iohanni Lietzmann, Henrico Omont, Achilli Ratti et conlegis carissimis Iohanni Mercati et Pio Franchi de' Cavalieri, qui mihi numquam defuerunt, candidas gratias agam.

Praeterea grato animo nominandi sunt Pompeius Sansaini, qui imagines phototypas curavit, et Albertus Ahn bybliopola vere honestus.

Volumen sacrum sit memoriae Francisci Martin, in catholico Instituto Parisiensi orientalium linguarum magistri, qui, dum plagulae sub prelo iacent, magno studiorum detrimento inmatura morte praereptus est.

Romae. EUGENIUS TISSERANT.

I. Indices.

Bibliothecae Apostolicae Vaticanae codicum manuscriptorum catalogus in tres partes distributus in quarum prima Orientales in altera Graeci in tertia Latini Italici aliorumque Europaeorum idiomatum codices STEPHANUS EVODIUS ASSEMANUS episcopus Apamensis et IOSEPH SIMONIUS ASSEMANUS eiusdem biblioth. praefectus... recensuerunt digesserunt animadversionibusque illustrarunt. Partis primae tomus primus complectens codices Ebraicos et Samaritanos, Romae 1756. Partis primae tomus secundus complectens codices Chaldaicos sive Syriacos, Romae, 1758. Partis primae tomus tertius complectens reliquos codices Chaldaicos sive Syriacos, Romae, 1759.

Catalogus codicum bibliothecae Vaticanae Arabicorum, Persicorum, Turcicorum, Aethiopicorum, Copticorum, Armeniacorum, Ibericorum, Slavicorum, Indicorum, Sinensium; item eius partis Hebraicorum et Syriacorum quam Assemani in editione praetermiserunt, edente ANGELO MAIO eiusdem bibliothecae praefecto, Romae, 1831 (Scriptorum veterum nova collectio IV, part. 2 et V, part. 2).

Catalogue of Syriac manuscripts in the British Museum acquired since the year 1838 by W. WRIGHT, LL. D. Parts I-III, London, 1870-2.

Catalogue of the hebrew and samaritan manuscripts in the British Museum by G. MARGOLIOUTH, M. A. Parts I. II, London, 1899. 1905.

II. Palaeographica.

1) Opera generalia.

Paléographie universelle. Collection de fac-similés d'écritures... publiés d'après les modèles écrits... par SILVESTRE, vol. I. Paris, 1839.

The Palaeographical Society. Facsimiles of manuscripts and inscriptions (Oriental Series) edited by William WRIGHT, London, 1875-1883.

2) Hebraica et Samaritana.

PINNER, Prospectus der der Odessaer Gesellschaft für Geschichte u. Altherthümer gehörenden ältesten hebräischen u. rabbinischen Manuscripte. Odessa, 1845.

Prophetarum posteriorum codex Babylonicus Petropolitanus edidit Hermannus STRACK, Petropoli, 1876.

Ch. D. GINSBURG, The Babylonian codex of Hosea and Joel dated 916 A. D. compared with the received massoretic text (Transactions of the Society of Biblical Archaeology, V (1877), p. 129).

Die Handschriften-Verzeichnisse der königlichen Bibliothek zu Berlin, II, Verzeichniss der Hebraeischen Hss. von Moritz STEINSCHNEIDER, Berlin, 1878.

Ad. NEUBAUER, The introduction of the square Character in Biblical mss. and an account of the earliest mss. of the Bible (Studia biblica et ecclesiastica, III, 2). — Facsimiles of Hebrew Manuscripts in the Bodleian Library illustrating the various forms of rabbinical characters, Oxford, 1886.

Biblical and patristic relics of the Palestinian Syriac literature from mss. in the Bodleian Library and in the library of Saint Catherine on mount Sinai edited by G. H. GWILLIAM, F. Crawford BURKITT and John F. STENNING (Anecdota Oxoniensia, semitic series, vol. I, part. IX, Oxford, 1896).

Christian D. GINSBURG, A series of XVIII fac-similes of manuscripts of the Hebrew Bible with a description, London, 1898.

Catalogue of the hebrew and samaritan mss. in the British Museum by G. MARGOLIOUTH, part II, London, 1905.

M. GASTER, Massoretisches im Samaritanischen (Orientalische Studien Theodor Nöldeke zum siebzigsten Geburtstag (2 März 1906) gewidmet... Gieszen, 1906, p. 535 sq.).

Talmud Babylonicum codicis Hebraici Monacensis 95... arte phototypica depingendum curavit, praefatione et argumentis instruxit Hermann L. STRACK, Leiden, 1912.

3) Syriaca et Palaestinensia.

Anecdota syriaca collegit edidit explicuit J. P. N. Land, I et IV, Lugduni Batavorum, 1862 et 1875.

W. Wright, Catalogue of the syriac mss. in the British Museum acquired since the year 1838, London, 1872.

Codex Syro-hexaplaris Ambrosianus photolithographice editus curante et adnotante sac. obl. Antonio Maria Ceriani, Mediolani, 1874.

Translatio Syra Pescitto Veteris Testamenti ex codice Ambrosiano sec. fere VI photolithographice edita curante et adnotante sac. obl. Antonio Maria Ceriani, Mediolani, 1876.

Williams manuscript. The Syrian Antilegomena Epistles..., written A. D. 1471 by Suleimân of Husn Keifa, edited by Isaac H. Hall, Baltimore, 1886.

The Palestinian Version of the holy Scriptures, five more fragments recently acquired by the Bodleian Library edited... by G. H. Gwilliam (Anecdota Oxoniensia, semitic series, vol. I, part V, Oxford, 1893).

Eduard Sachau, Verzeichniss der syrischen Handschriften der königlichen Bibliothek zu Berlin, 1899.

Palestinian syriac texts from palimpsest fragments in the Taylor-Schechter collection edited by Agnes Smith Lewis... and Margaret Dunlop Gibson..., London, 1900 (8 tab.).

Christlich-Palästinische Fragmente aus der Omajjaden-Moschee zu Damaskus. Bearbeitet u. herausgegeben von Friedrich Schulthess. Mit 5 Tafeln in Lichtdruck, Berlin, 1905.

Nouveaux fragments syropalestiniens de la bibliothèque impériale de Saint-Pétersbourg, publiés par P. Kokowsoff avec quatre planches en phototypie, Saint-Pétersbourg, 1906.

The Old Syriac Gospels or Evangelion da-mepharreshé... edited by Agnes Smith Lewis, with four facsimiles, London, 1910.

Agnes Smith Lewis et Margaret Dunlop Gibson, Studia sinaitica, I, VI, VIII, XI; Horae semiticae, III, VI-VII, IX.

4) Arabica.

Catalogi codicum manuscriptorum orientalium Bibl. Bodleianae pars secunda arabicos complectens confecit Alexander Nicoll... editionem absolvit et catalogum Urianum aliquatenus emendavit E. B. Pusey, Oxoniae, 1835.

Spécimens d'écritures arabes pour la lecture des manuscrits anciens et modernes par un Père de la Cie de Jésus. 2e éd., Beyrouth, 1888.

Die Handschriften-Verzeichnisse der königlichen Bibliothek zu Berlin. Verzeichniss der arabischen Handschriften von W. Ahlwardt, Band X, Berlin, 1899.

Arabic Palaeography. A collection of arabic texts from the first century of the Hidjra till the year 1000, edited by B. Moritz, Cairo, 1905.

Forty-one facsimiles of dated christian arabic manuscripts with the english translation by Agnes Smith Lewis and Margaret Dunlop Gibson with introductory observations on arabic calligraphy by the rev. David S. Margoliouth, Cambridge, 1907 (cf. Studia sinaitica, II, III, V, VII, VIII, XI. — Horae semiticae, III, IX).

The Tajârib al-umam or history of Ibn Miskawayh... reproduced in facsimile... (E. J. W. Gibb memorial, VII, 1), Leyden, 1909.

The Ḥamâsah of al-Buḥturî... photographic reproduction of the ms. at Leiden in the University library with indexes by Proff. R. Geyer and D. S. Margoliouth. Leyden, 1910.

Manuscriptos árabes y aljamiados de la biblioteca de la Junta, noticia y extractos por los alumnos de la seccion árabe bajo la dirección de J. Ribeira y M. Asin, Madrid, 1912.

5) Aethiopica.

W. Wright, Catalogue of the ethiopic manuscripts in the British Museum acquired since the year 1847.

Die Handschriften-Verzeichnisse der königlichen Bibliothek zu Berlin, III, Verzeichniss der Abessinischen Handschriften von A. Dillmann, Berlin, 1878.

The life of Takla Hâymânot in the version of Dabra Lîbânôs and the miracles... and the Book of the riches of the kings... by E. A. Wallis Budge, London, 1906.

6) Coptica.

Album de paléographie copte pour servir à l'introduction paléographique des actes des martyrs de l'Egypte par Henri Hyvernat, Paris et Rome, 1888.

É. Amélineau, Notices des manuscrits coptes de la Bibliothèque Nationale renfermant des textes bibliques du Nouveau Testament (6 planches), Notices et extraits... XXXIV, 2e part. Paris, 1895.

[Horner], The coptic version of the new Testament in the southern dialect, Oxford, 1911.

W. E. Crum, Catalogue of the coptic manuscripts in the British Museum, London, 1905. — Catalogue of the coptic manuscripts in the collection of the John Rylands library, Manchester, 1909 (papyrorum tantum imagines continent).

CONSPECTVS TABVLARVM

(Tabulae praebent veram codicis mensuram, illis tantum exceptis quae stellula notantur)

CODICES SAMARITANI

1 Barberin. or. 1. Pentateuchus tritaplus (Damasci exaratus) . . . . ante an. 1227.
2a Br. Mus. or. 5034. Liturgia Samaritana . . . . an. 1258.
2b Vat. samar. 3. Liturgia Samaritana . . . . saec. XIV.

CODICES HEBRAICI

Scriptura quadrata.

3 Br. Mus. or. 4445. Pentateuchus (in Oriente exar.) . . . . . . saec. IX.
4 Vat. heb. 448. Pentateuchus cum paraphrasi chaldaica . . . . . saec. XI.
*5 Br. Mus. or. 2363. Pentateuchus cum paraphrasi chaldaica . . . . saec. XII post med.
*6 Urbinas heb. 1. Biblia (in Germania script.) . . . . an. 1295.
7 Vat. heb. 12. Hagiographa (Soriae in Hispania exar.) . . . . . ante an. 1331.
8 Vat. heb. 7. Pentateuchus et Hagiographa (scriptura hispanica) . . saec. XIII/XIV.
9a Vat. heb. 1. Pentateuchi rotulus (scriptura germanica) . . . . . saec. XIII/XIV.
9b Vat. heb. 453. Pentateuchi rotulus (Damasci exaratus?) . . . . . saec. XV/XVI.
10 Vat. heb. 66. Sifrā (in Oriente exar.) . . . . saec. XII.
11 Vat. heb. 133. Talmud Hierosolymitanum (in Germania exar.) . . saec. XIII.
12a Vat. heb. 497. Siddūr (in Oriente exar.) . . . . saec. XIV.
12b Vat. heb. 221. Opera cabbalistica (in Rotensi oppido exar.) . . . an. 1383.

Scriptura rabbinica.

13 Vat. heb. 117. Talmud Babylonicum (scriptura germanica) . . . . an. 1335.
14 Vat. heb. 324. Maḥzōr (in Gallia exar.) . . . . an. 1399.
15a Vat. heb. 46. Raši in Pentateuchum . . . . an. 1384-5.
15b Vat. heb. 408. Iosephi Gorionidis historia iudaica (Fani exar.) . . an. 1444.
16a Vat. heb. 414. Davidis Qimḥi lexicon . . . . saec. XV.
16b Vat. heb. 473. Psalterium (Ulyssiponte exar.) . . . . an. 1494.
17a Vat. heb. 256. Moysis Maimonidis Moreh Nebūkīm (Barcinonae exar.) an. 1357-8.
17b Vat. heb. 343. Averrois de auditu physico (partim in Creta insula exar.) . . . . saec. XIV et an. 1525.
18a Vat. heb. 379. Astronomica (Syracusis exar.) . . . . an. 1482-8.
18b Vat. heb. 357. Alcoranus . . . . saec. XIV/XV.
19a Vat. heb. 92. Commentarius in Proverbia (scriptura graeca?) . . . saec. XIV.
19b Vat. heb. 210. Opera cabbalistica (Ferrariae exar.) . . . . an. 1550.

CODICES SYRIACI

Scriptura *estranghēlā*.

20 Br. Mus. add. 12,150. Eusebii Theophania (Edessae exar.) . . . . an. 411.
21a Br. Mus. add. 17,182. Aphraatis demonstrationes (Edessae exar.) . . an. 474.
21b Vat. syr. 160. Vitae sanctorum . . . . saec. V.

22a Br. Mus. add. 17,126. Philoxenis in Evangelia (Hierapoli exar.) . . an. 511.
22b Br. Mus. add. 14,609. Clementinae recognitiones . . . . an. 587.
23 Br. Mus. add. 12,134. Exodus syro-hexaplaris . . . . an. 697.
24 Br. Mus. add. 17,134. Hymni Severi Antiocheni et aliorum. . . . saec. VII ex.
25 Vat. syr. 268. Evangeliorum versio Philoxeniana . . . . an. 859.
26 Vat. syr. 152. Massora Karkaphensis (in monte Singar exar.). . . an. 980.
27 Br. Mus. add. 12,139. Lectionarium pro Iacobitis (Antiochiae exar.). an. 1000.

Scriptura *sertā* seu occidentalis.

28 Br. Mus. add. 14,548. S. Gregorii Nazianzeni orationes . . . . . . an. 790.
29a Vat. syr. 158. Aristotelis Organon et anonymus in Isagogen . . . saec. X.
29b Vat. syr. 59. Maronitarum officia pro defunctis . . . . an. 1266.
30a Vat. syr. 146. Iohannes Maro adversus Monophysitas (in regione Bybliensi exar.) . . . . an. 1472.
30b Vat. syr. 18. Evangeliarium pro Iacobitis (in deserto Scetensi exar.) an. 1481.
31 Vat. syr. 29. Maronitarum anaphorae (in Cypro insula exar.). . . an. 1535.
32 Borg. ar. 232. Georgii al-Makin chronici prima pars. . . . . . . an. 1562.

Scriptura Nestorianorum seu orientalis.

33a Br. Mus. add. 7157. Novum Testamentum (in coenobio Bēt Qōqā exar.) . . . . an. 768.
33b Vat. syr. 471. Novum Testamentum (in monasterio ʿAbdīšōʿ prope Amadiam exar.) . . . . an. 1234.
34a Vat. syr. 22. Epistularium pro Nestorianis (in Malabaria exar.) . . an. 1301.
34b Vat. syr. 176. Salomonis Basrensis liber apis . . . . an. 1476.
35a Vat. syr. 45. Pontificale pro Nestorianis (in Mozambico exar.) . . an. 1556.
35b Vat. syr. 151. Timothei II liber de Sacramentis Ecclesiae (Hierosolymis exar.) . . . . an. 1613.

Scriptura Melkitarum.

36a Vat. syr. 21. Epistularium pro Melkitis (in monasterio s. Panteleemonis prope Antiochiam exar.) . . . . an. 1041.
36b Vat. syr. 74. Triodion . . . . an. 1215.
37a Vat. syr. 347. Menaeum. . . . . an. 1487.
37b Vat. syr. 55. Euchologion (in pago Maʿlūlā exar.). . . . . saec. XVI.

CODICES PALAESTINENSES

38 Vat. syr. 19. "Evangeliarium Hierosolymitanum" (apud Antiochiam exar.) . . . . an. 1030.
39a Br. Mus. add. 14,450. Evangeliorum fragmenta . . . . saec. VII.
39b Br. Mus. or. 4951. Euchologion (in Aegypto exar.) . . . . saec. XII/XIII.

CODEX MANDAITICUS

40 Paris. sab. 1. Thesaurus seu Ginzā . . . . an. 1560.

CODICES ARABICI

Alcorani.

*41a	Paris. ar. 328 (1). Alcorani fragmenta	saec. VIII/IX.
*41b	Paris. an. 328 (4). Alcorani fragmenta	saec. VIII/IX.
*42	Paris. ar. 324. Alcorani fragmenta	saec. VIII/IX.
43a	Vat. ar. 212. Alcoranus (in Hispania descriptus)	saec. XII.
43b	Vat. ar. 214. Alcorani pars (scriptura occidentalis)	saec. XIII.
44a	Vat. ar. 197. Alcorani pars	ca. an. 1487.
44bc	Vat. ar. 435. Alcoranus	an. 1533.

Codices a Mahumetanis in Oriente exarati.

45a	Vat. ar. 18. Evangelium sec. Lucam (Cahirae exar.)	an. 993.
45b	Vat. ar. 726. Ibn al-Furāt historia dynastiarum et regum	ante an. 1404.
46a	Vat. ar. 395. Al-Ḫarīrī consessus	an. 1323.
46b	Vat. ar. 319. Aṭ-Ṭūsī, Almagesti epitome (in urbe Baġdad exar.)	an. 1284.
47a	Vat. ar. 505. Aṭ-Ṭūsī, Qawā'id al-ʿaqā'id	an. 1258.
47b	Vat. ar. 519. Az-Zanǧānī, Tasrīf al-ʿIzzī	an. 1548.
48a	Borg. ar. 53. Preces moslemicae	an. 1682.
48b	Borg. ar. 44 (1). Az-Zanǧānī, Tasrīf al-ʿIzzī	ca. an. 1517.
48c	id. (2). Al-Ǧurǧānī liber centum regentium	ca. an. 1517.
48d	Vat. ar. 725. Al-Maqrīzī historia Aegypti	an. 1450.

Scriptura Arabiae meridionalis.

49a	Mediolan. Ambros. ar. nov. ser. A. 42. Al-ʿUkbarī, Tabyan fī iʿrāb al-Qur'ān	saec. XIII ex.
49b	Id. A. 106. Al-Buḫārī, Aṣ-ṣaḥīḥ	an. 1359.
50a	Id. A. 53. Ius zaiditicum	an. 1406.
50b	Id. A. 6. Commentarius in Alcoranum	an. 1506.
50c	Id. A. 2. Ius zaiditicum	an. 1626.

Scriptura occidentalis.

51a	Vat. ar. 310. Isaac Iudaei liber de urinis	an. 957.
51b	Borg. ar. 165. Abū Rifāʿah ʿUmarah b. Waṭimah prophetarum historiae	saec. XV ex.
52a	Vat. ar. 477. Ibn Hamdīs poëmata	an. 1210.
52b	Borg. ar. 171. Traditionum conlectio	an. 1519.
53	Borg. ar. 129. Pentateuchus	saec. XIV.

Codices Christiani.

54	Vat. ar. 71. Florilegium monasticum (in laura s. Sabae exar.)	an. 885.
55	Borg. ar. 95. Evangelia	saec. IX.
56a	Vat. ar. 84. S. Macarii homiliae (ex coenobio s. Aecaterinae in monte Sina)	an. 1043.
56b	Borg. ar. 71. Evangelia	saec. XI/XII.
57a	Vat. ar. 109. Mares, liber turris (in oppido Ǧezirah Ibn ʿUmar exar.)	an. 1214.
57b	Vat. ar. 90. S. Iohannis ep. Paralos oratio (in oppido Qūṣ exar.)	an. 1218.

58 Borg. ar. 22. Testamentum D. N. I. C. (Cahirae exar.) . . . . . . an. 1318.
59a Vat. ar. 581. Psalterium . . . . saec. XV ex.
59b Vat. ar. 918. Preces Melkitarum . . . . saec. XVIII.
59c Vat. ar. 788 B. Evangelium sec. Lucam . . . . an. 1539.
60a Vat. ar. 55. Euchologion pro Melkitis (in pago Maʿlula exar.) . . saec. XVI.
60b Vat. ar. 131. Maximi Peloponnesii contra Latinos . . . . an. 1714.
61a Borg. ar. 18. Abrahami Ecchellensis miscellanea (Romae exar.) . . saec. XVII ante med.
61b Vat. ar. 4. Liber psalmorum (Romae exar.) . . . . an. 1711.
61c Borg. ar. 38. Leontii Sālim praefatio ad Pseudo-Augustini manualis translationem . . . . an. 1780.
61d Borg. ar. 48. Genesis (Romae exar.) . . . . saec. XVIII.

CODICES AETHIOPICI

62 Borg. aethiop. 3. Libri Regum . . . . saec. XIII, XIV.
63 Borg. aethiop. 2. Canonum conlectio . . . . an. 1442.
64a Vat. aethiop. 21. Liber precum . . . . saec. XIV.
64b Vat. aethiop. 60. Precum libellus . . . . saec. XVI.
65 Vat. aethiop. 71. Liber Henoch . . . . saec. XVII.
66 Borg. aethiop. 4. Evangelia . . . . saec. XVIII.

CODICES COPTICI

Codices sahidici.

67 Borg. copt. 109^{65}. Evangeliorum fragmenta . . . . saec. V/VI.
68 Borg. copt. 109^{63}. Novi Testamenti fragmenta . . . . saec. VI/VII.
69a Borg. copt. 109^{50}. Evangeliorum fragmenta . . . . saec. X/XI.
69b Borg. copt. 109^{55}. Evangelii sec. Lucam fragmentum . . . . saec. VIII/IX.
70 Borg. copt. 109^{18}. Psalmorum fragmenta . . . . saec. IX/X.
71 Borg. copt. 109^{80}. Epistularum s. Pauli fragmenta . . . . saec. X (?).
72 Borg. copt. 109^{100}. Liturgiae fragmentum . . . . saec. IX/X.
*73 Borg. copt. 109^{103}. Liturgiae fragmentum graeco-copticum . . . . saec. IX/X.
74 Borg. copt. 109^{98}. Lectionarii fragmentum . . . . saec. XIII/XIV.

Codex fayyumicus.

75 Borg. copt. 109, cass. II, fasc. I. Isaiae fragmentum . . . . saec. IX/X.

Codices memphitici.

76 Vat. copt. 57. S. Iohannis Chrysostomi homiliae . . . . saec. X.
77 Vat. copt. 63. Acta martyrum . . . . an. 956.
78 Vat. copt. 14. S. Pauli epistulae (in oppido Pemǧe exar.) . . . . an. 1357.
79a Vat. copt. 71. Abū 'l-Barakāt scala magna (in monasterio Tammôou oppidi exar.) . . . . an. 1319.
79b Barberin. or. 17. Horologion . . . . ante an. 1425.

CODEX POLYGLOTTUS

80 Barberin. or. 2. Psalterium pentaglottum (in monasterio Scetensi s. Macarii exar.) . . . . saec. XIV.

E. Tisserant

SPECIMINA CODICVM ORIENTALIVM

1. Barberin. or. 1, Damasci pro Nicolao Claudio Fabricio de Peiresc an. 1631 emptus et ab ipso ex testamento legatus Francisco S. R. E. Card. Barberini. Codex Damasci exaratus est an. 1227 (heg. mense rabīʿ al-āḫir 624), vel forsitan antea, nam subscriptiones, quae post preces adiciuntur in fine Exodi (f. 124) et Numerorum (f. 218), non videntur prima manu adpositae. Fol. 261-264 an. 1482 (heg. 14 ǧumādā II 887) subpleta. Chartae parvae aliae alio tempore ad lacunas inplendas additae sunt. Membr., cm. 50×29,5, fol. 266. — Pentateuchus tritaplus, scilicet textus hebraeo-samaritanus cum versione arabica, auctore Abū Saʿīd b. Abī 'l-Ḥusayn b. Abī Saʿīd, cumque targum samaritano. De hoc pretiosissimo codice multi disseruerunt, quorum nomina facile invenies. — Quam damus, pars fol. 82ᵛ superior continet Exod. 16,15 ויאמר - 21. Huius sectionis textum hebraeo-samaritanum et paraphrasin samaritanam in bibliis polyglottis Parisinis vel Londinensibus repperies, arabicam vero interpretationem apud Abraham Kuenen, *Libri Exodi et Levitici secundum arabicam Pentateuchi samaritani versionem*, Lugduni Batavorum, 1854, pag. ٣٠٠. Litterae arabicae ع ظ ض ذ خ expressae sunt litteris ע ט צ ד ח lineola vel puncto superne instructis, ث autem litt. ת lineola aut tribus punctis superinpositis. — Fol. 176ᵛ imaginem aere incisam dedit Ioseph Blanchinus, *Evangelium quadruplex*, Romae, 1749, II, tab. post fol. DCIV, sed vide potius fol. 49ᵛ almo solis lumine depictam imaginem in *Pal. Soc. Or. Ser.* tab. 89. Subscriptio in fol. 124: וזה˙ בחדש˙ רביע˙ אחרון˙ שנת˙ ארבע˙ ועשרים˙ ושש˙ מאות˙ | וכתב˙ בידו˙ והפקד˙ עליה˙ | אב˙ נצענה˙ בן˙ למלכות˙ ישמעאל:˙. In fol. 218, post eadem verba: אחותי˙ ב˙ אבי˙ פתח˙ בן˙ אב˙ נצענה˙ ובניו˙ ׀ ובני˙ בניו˙ ואחריהם˙ בית˙ רבני˙ קהלה˙ בדמשק˙ למקרא˙ | בסדרה˙ בשבתות˙ ובמועדים˙

ואמר˙ משה˙ להן˙˙	فقال . موسى . لهم ˙˙	§ ויאמר˙ משה˙ אליהם˙˙
הו˙ לחמה˙ דיהב	هو . الطعام . الذى	הוא˙ הלחם˙ אשר˙ נתן
יהוה˙ לכון˙ למיכלה:	اعطاكم . الله . قوتا :	יהוה˙ לכם˙ לאכלה:
דן˙ ממללה˙ דפקד	هدا . الامر الذى . وصا	זה˙ הדבר˙ אשר˙ צוה
יהוה˙ לקטו˙ מנה	الله . القطو<ا>. منه . كل	יהוה: לקטו˙ ממנו

2 a. Brit. Mus. or. 5034, an. 1258 (post exodum 2903, Copt. }1{972, Pers. }1{635, Graec. 1577, heg. 656, Heb.?) die 12 mensis rabīʿ I = 19 adār. exar., membr., cm. 26,5×19, fol. 72. — Liturgia samaritana. Codicem adcurate descripsit Georgius Margoliouth, *An ancient ms. of the Samaritan liturgy* in *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft*, 51 (1897).

pag. 499-507, et ex eo pauca edidit A. Cowley, *The Samaritan liturgy*, Oxford, 1909, Appendix, II, 872-877. — Quam damus, pars superior fol. 40ᵛ continet versiculos Levitici in textu hebraeo-samaritano die sabbati legendos scilicet: Lev. 9, 20. 22; 10, 9-10; 18, 1-2. 30; 19, 4. Textum repperies in bibliis polyglottis Parisinis et Londinensibus, charactere autem quadrato in editionibus Beniamini Blayney et Iulii H. Petermann.

§ וישם˙ את˙ החלבים˙ על˙ החזות ׀ ויקטיר˙ החלבים˙ המזבחה.

2 b. Vat. samar. 3, olim hebr. 483 (ca. 1800), saec. XIV, ut vid., exaratus, chart., mm. 121×100, fol. 193. — Liber liturgicus Samaritanorum, quem *Defter* h. e. διφθέραν vocant. Huius codicis apographum confecit Iohannes Bollig, quo usus textum edidit A. E. Cowley, *The Samaritan liturgy*, Oxoniae, 1909. — Quae exhibemus, fol. 1ᵛ-5 respondent pag. 7 editionis, lin. 11-26.

§ אל˙ אלהי˙ הכהנים ׀ אל˙ אלהי˙ הרגריזים ׀ אל˙ אלהי˙ המשכן˙ הקדש ׀ וכל˙ כלי˙ הקדש ׀ א(היה) א(שר) א(היה).

3. Br. Mus. or. 4445, cuiusdam Persae saltem usque ad saec. XVII, ut ostendunt notae foll. 1 et 186ᵛ, circa an. 820-850 exaratus, membr., cm. 42×32,5, fol. 186 (inter quae folia 55 an. 1540 chartis subpleta). — Pentateuchus, quem descriptum invenies a Christiano D. Ginsburg, *Introduction to the massoretico-critical edition of the hebrew Bible*, London, 1897, pag. 469-474; cf. G. Margoliouth, *Catalogue of the hebrew and Samaritan mss. in the Br. Mus.*, London, 1899, pag. 36-39. — Fol. 42, cuius imaginem habes, continet Gen. 50, 23 – Ex. 1, 14 **וימררו**. Vocalium signa eodem tempore quo litterae exarata videntur, massora autem ca. an. 900-940 (Ben Ašer adhuc vivente) adiecta est. ה et ח, ן et ז vix inter se distinguuntur. Ad inplendas lineas partes litt. **א** (I, 12; II, 4; III, 20) vel puncta superna (I, 14; II, 9; III, 3, 13, 20) librarius addidit sive exeuntibus versibus, sive etiam in mediis lineis (ex. grat. II, 13). Punctum duplex sive *sōf pasūq* nunquam prima manu scriptum est; quandoque altera manu additum repperies sive in fine lin. (I, 19; II, 10) sive in medio (II, 9). Sectionem apertam **פתוחה** habes (II, 21), quae nulla littera distinguitur. Notas massorae parvae, quae inter columnas continentur, circulus indicat, suprascriptus cum ad verbum unum nota refertur, inscriptus cum ad verba duo nota pertinet. Exempla notarum sunt II, 5 **כ֗ה : מצרימה** (vicies quinquies in totis bibliis); II, 18 **במאד מאד** : ו (sexies). Massora magna in marginibus summo et externo continet seriem verborum binorum זוגין, quorum prius **וכל** est (cf. II, 15 **וכל אחיו** et **וכל הדר**) et quae in sacris bibliis coniuncta semel repperiuntur. In margine inferiore quinque notas distinguunt circuli:

1. (Ex. 1, 1, **וביתו**) **וביתו ו ואלה שמות ואנשיו אשר˙ וישב דור וביתו אשר ישב וחמדו שדות ועם־האלהים.**

2. (Ex. 1, 5) **ד פסוק אית בהון ׀ וכל וכל וחד מלה בינידון וימת יוסף וכל אחיו ויקם פרעה לילה לכל כלי המשכן ופקדת משמרת ויאמר המלך אל ׀ אתו וישמע המלך יהויקים וכל גבוריו ואמרת אליהם שמעו דבר יהוה מלכי יהודה.**

3 + 4. (1, 10, **ירבה**) **ירבה ה֗ נתחכמה וכאשר יענו אתו ׀ ובקרך ב֗ בו ברבות רשעים. וכל דם מיך לכי וכי דכותהון בר מן חד ואל אלהים כי־ירבה.**

5. (1, 12, **וכאשר**) **וכאשר ברא(ש) פס(וק) וענו יאמרו ׀ אליך**

Massora in fine Geneseos pauca continet: I, 21; **פד** h. e. 84 versiculi in ultima sectione libri. — II, 1-2: **סכום פסוקים כל הספר א֗ת֗ל֗ד֗** (notandum est signum א֗=**אלף** pro simplici **א**). — Specimina

praestantissimi codicis habes apud Christianum D. GINSBURG, *op. cit.*, pag. 169; *A Series of XVIII facsimiles of mss.* London, 1898, tab. I (fol. 94ᵛ = Lev. 11, 4 הגרה-21), et apud G. MARGOLIOUTH, *Catalogue* ... tab. I (= fol. 106, Lev. 20, 8 יהוה-21 אחיו). Eiusdem aetatis est codex prophetarum a Moyse ben Ašer, si subscriptio vera est, an. 897 descriptus et nunc in Qaraitarum synagoga Cahirensi adservatus, cuius specimina dederunt Ad. NEUBAUER, *The Introduction of the square characters in biblical mss. and an account of the earliest mss. of the Old Testament*, in *Studia biblica et ecclesiastica*, III (1891), tab. I, II, et Richardus GOTTHEIL, *Some hebrew manuscripts in Cairo* (*Jewish Quarterly Review*, XVII, july 1905). Paullo recentior est codex Petropolitanus prophetarum, qui signa vocalium Babylonica praebet, an. 916 exaratus et integre editus ab Hermanno STRACK, *Prophetarum posteriorum codex Babylonicus Petropolitanus,* Petropoli, 1876 (cf. Am. 9, 10 – Abd. 1, 5 apud Fulcranum VIGOUROUX, *Dictionnaire de la Bible,* I, post col. 1360).

4. Vat. heb. 448 [Kennicott 283], olim Ottobonianus, saec. XI, ut equidem puto, exaratus, notula enim fol. 349 נשלם שנת ה֗ אלפים יב לב״ה, saec. XV adiecta, ut falsa reicienda est, membr., mm. 328×298, fol. 350. — Pentateuchus cum paraphrasi chaldaica versiculis alternis. — Pars superior fol. 152, cuius imaginem damus, continet Exod. 40, 9 (targum) ותרבי – 11 (targ.) בביסיה + 12 (targ.) במיא – 15 עולם + 16 אותי – 18 (targ.) ית־. Ad lineas conplendas, scriba tum litterarum particulis utitur, tum litteram postremam paululum dilatat (cf. ת, II, 6). Lineolam sup. seu *raphe* librarius tenuissime ducit, plerumque tamen omittit. Cf. יתיה I, 2: קודשא I, 4 etc.

5. Br. Mus. Or. 2363 [Ginsburg 43], saec. XII post med. in Babylonia vel in Persia vel in Arabia meridionali exaratus, membr., cm. 38×30, fol. 212. — Pentateuchus hebraice et chaldaice (תרגום אינקלוס) versiculis alternis. Codicem optime enarraverunt Christianus GINSBURG, *Introduction* ..., pag. 691-696 et Georgius MARGOLIOUTH, *Catalogue*..., pag. 39-40. — Fol. 115, cuius imaginem damus, continet Num. 21,2 עריהם-16 הבער. Vocalium signa suprascripta sunt quae Babylonica vocantur, cf. G. MARGOLIOUTH, *The superlinear punctuation, its origin*..., *Proceedings of the Society of Biblical Archaeology*, XV (1892-93), pag. 164-205 et Paulum KAHLE, *Der massoretische Text des AT nach der Ueberlieferung der Babylonischen Juden*, Leipzig, 1902. Concordantia signorum suprascriptorum et infrascriptorum haec est:
בּ · בִּי = בִּ · בִי ; בֵי ; בֵּ = בֵּי · בֵ (ו=וֹ) ; בֹ · בּוֹ = בֹ · בוּ ; בֻ · בֻּו = בֻּ · בֻּ : בֻּ = בַ (בְ) ; בַ = בָ (בָ) ; בַ = בַ · בַ , בֶ · בְ
Signa vocalium communia saepe in versiculis textus hebraici manu recentiore adpicta sunt. Massora magna duabus linn. imo margine conprehenditur, illa autem quae marginem superiorem inplet recentior est et a duobus saltem librariis addita.

Massorae magnae nota prima de verbo ארנן quod defective octies scribitur in Pentateucho abrupte incipit in margine summo: ושׁח חסר וכל נביאים וכתובים מותיר מלא בר מן חסר מן הירדן מזרח שמש (II Reg. 10, 33) ∴ | גבל ט֗ חסר בלישנא וסימניהון היצא מגבל (Num. 21, 13) לראובני (Num. 31, 11 bis) משפם הרבלה ב֗ בו דקדים (Num. 34, 9) וזפרנה (Num. 34, 8) צדדה ושלאחריו (Deut. 3, 16. 17) ובעמק (Ios. 13, 27) נשמדנו (II Sam. 21, 5) ∴ ונשען ב֗ וסימניהון לגבול מואב (Num. 21, 15) על יי קדוש ישראל ∴

In imo margine: אתהם ה֗ וסימניהון וינשק לבניו ולבנותיו (Gen. 32, 1) והזהרתה אתהם (Ex. 18, 20) ויחרם אתהם (Num. 21, 3) אשר יקראו אתהם (I Par. 6, 50) כבקרת (Ez. 34, 12) וחד המה ישפטו אותהם (Ez. 23, 45) וחד וברא אתם (Gen. 1, 27).

6. Urbinas heb. 1 [Kennicott 228], an. 1295 germanico charactere exaratus, membr., mm. 551 × 395, fol. 979. — Biblia cum utraque massora et chaldaica paraphrasi. Pentateucho adscribitur פירוש רש"י seu R. Salomonis Isaac filii Iarḥi commentarius. — Fol. 145v pars inferior, quam praebemus, Levit. 27, 23 (targum) ההוא - 26 (targ.) קדם + 28 קדשים - 30 (targ.) <א>דארע + 33 ותמורתו usque ad finem continet. Commentarii adsunt vv. 28-33 apud A. Berliner, *Raschi (Salomonis Isaacidis) in Pentateuchum commentarius*, Berolini, 1866, pag. 242 sq.; ed. alter. p. 280-281. Massora magna in margine inferiore primae et ultimae unius cuiusque fasciculi paginae ita adscripta est, ut ornamenta varia referat. Ad inplendas lineas, librarius tum litteram ultimam latiorem facit, tum partem litt. ת posteriorem scribit (cf. מ, col. II, lin. 16, et ב expunct., col. II, lin. 1). Subscriptio est in fol. 976v: אני יצחק ברביש שמעון הלוי מסרתי | הצי הספר להגדיב ר(בי) עליאזר בר | שמואל השם יזכהו להגות בו בניו | ובני בניו עד סוף כל הדורות אמן סלה: וסיימתי | לשנת חמשת אלפים | ונ(in ms.)חמשים וחמשה לפרט בחמשה עשר בכסליו.

Massora magna inc. ח֗ פסו(קיא) דאית בהון ואם ואם וסימניהון' ואם בחקתי תמאסו'' (Lev. 26, 15) יאם בבהמה הטמאה (Lev. 27, 27) ואם לא יגאל את השדה' (Lev. 27, 20) ואם' נביאים (Ier. 27, 18) etc.

Commentarius inc. חרמים לכהני(ם) ומקר(א) זה כמפ(רש) לגבוה | מאדם כמו שהחרים עבדיו ושפחותי(ו) | הכנענים: (v. 29) כל חרם אשר יחרם מן | האדם וגו(מר) היוצא ליהרג ואמר אחד | ערכו עלי לא אמ(ר) כלום:

7. Vat. heb. 12 [Kennicott 231], olim 4 (cf. invent. Iulii Bartolocci an. 1650), ab Isaac de Qalo דקאלו cuidam synagogae an. 1331 legatus, saec. XIV ineunte, Soriae in Hispania, ut vid., exaratus, cum sit eadem manu qua codex 11 an. 1311 (החסד = 5072 Iud.) ab Abraham filio Ioseph Sarqāsaniel סרקסניאל pro eodem Isaac filio Iosue de Qalo Soriae descriptus. Membr., mm. 365 × 288, fol. 214. — Hagiographa. — Fol. 58 pars superior, cuius imaginem damus, Ps. 118,1-12 (seu Ps. 117,1–118,8) continet. In libris poeticis στιχηρῶς descriptis, librarius litteris dilatatis non usus est, in aliis libris usus est. Linea una in summo margine, duae in imo massoram magnam praebent, parvam habes in marg. externo. Notula donationem conmemorans in fol. 1 charactere rabbinico cursivo: ספר ת<ה>לים וכתובים הקדיש ר(בי) יצחק ז(כרונו) ל(חיי) ה(עולם) ה(בא) בר יהושע שבתי דקאלו בשעת פטירתו | שנת צ֗ב֗ לפרט היצירה.

8. Vat. heb. 7 [Kennicott 484], olim 9 (inv. an. 1650), saec. XIII-XIV manu hispanica exaratus, membr., mm. 243 × 183, fol. 461. — Pentateuchus et Hagiographa cum *Haftarot* in marg. fol. 222v-273. — Quod damus fol. 9v, praebet Gen. 1, 1-14 להבדיל. Massora magna in modum ornatus scripta est parvaque inter columnas et in margine dextra. Notas massorae magnae, quae ex angulis procedunt, facile dignosces cum codex nitidissime exaratus sit et creationis narratio notissima. — Cf. specimina codicum hispanicorum an. 1246 et 1448 apud C. Ginsburg, *A series*... tab. 9 et 14.

9 a. Vat. heb. 1, olim Palatinus, saec., ut videtur, XIII-XIV, coriis quinquaginta tribus constans, cm. 64-65 circiter altus, cuius columnae linn. 52 conprehendunt. — Pentateuchi rotulus pro usu liturgico. — Linn. 9-19 col. I, quarum imaginem damus, Gen. 1, 8 לרקיע - 14 בין continent. Litteris inpositae sunt lineolae quas *tāgin* vocant. Forma litt. ה communis est apud *Aškenazīm*.

9 b. Vat. heb. 453, olim cuiusdam Damascenae synagogae, Clementi XI a Luṭf Allāh Melkita oblatus, saec. XV-XVI (?), coriis sexaginta sex constans, cm. 61 ca. altus, cuius columnae linn. 42

habent. — Pentateuchi rotulus. — Col. I linn. 11-22, quas tibi praebemus, Gen. 1, 8 מעל – 11 להבדיל continent. Litterae apicibus seu *tāgīn* ornantur.

10. Vat. heb. 66, olim 351, pro bybliotheca Palatina die 21 febr. 1511 emptus, saec. XII, ut vid., in Oriente exaratus, membr., mm. 221 × 176, fol. 231. — In Leviticum commentarius qui *Sifrā* seu *Tōrat hakkōhanim* dicitur. — Quod damus, fol. 15 partem sectionum פרק ז (in ms. פרק א) et פרשתא ו (in ms. פרשה ו) continet et fol. גסᵛ, lin. 13 – fol. סד, lin. 9 editionis *Qorban Aaron*, Venetiis, di Gara, 1609-11, respondet. Textum invenies in edd. libri *Sifrā* et totius *Mehiltā*. Signa vocalium sunt illa orientalia de quibus vide sis Paulum Kahle, *Der Masoretische Text des AT nach der Ueberlieferung der Babyl. Juden*, Leipzig, 1902, p. 24: ˙ = ā; ˟ = a; ¨ = e; · = i; ∶ = o; ꞌ = u; ¯ = *šewā* simplex et compositus. Litterae שׂ et שׁ suprascriptis ש et ס litterulis distinguuntur. Litt. ק (pro רק) pronuntiationem molliorem בג"דכפ ת designat. Litt. ה et ז signumque ⌊ interpunctionis adcentuum vices gerunt.

11. Vat. heb. 133, vet. 289, olim Palatinus, saec. XIII, membr., cm. 39,5 × 31, fol. 152. — Talmudis Hierosolymitani tractatus varii, ut primus novit I. I. Kahan (cf. H. L. Strack, *Einleitung in den Talmud*, 4ᵉ Aufl., Leipzig, 1908, p. 74, ubi perperam 333 num. pro 133 positus est). — Fol. 27 pars inferior, cuius imaginem habes, Berakōt 1 (*g^e mārāh*) הואב ואחר – 2 (*mišnāh*) [ולמפרע] הקורא + id. בשר היה – 2 (*g^e mārāh*) נגין (ed. סגין) continet, in ed. Bombergiana, fol. ה[2a], lin. 19–35 + 44–61.

12 a. Vat. heb. 497, saec. XIV in Syria, ut videtur, a quodam Mardochaeo exaratus, chart., mm. 186 × 130, fol. 326. — *Siddūr* seu liber precum, interiectis liturgicis commentariis arabice. — Fol. 48ᵛ, quod damus, ultima verba cap. II (de sabbato) et principium cap. III (de neomenia) continet. Notanda est forma conpendii יוי = יהוה in lin. 12. Subscriptio in fol. 325 arabice:
אסתתם בעון אלה תעאלי וחסן תופיקה | כתבת כתאב אשוק מני איכמו׳ | יפי אמלי באני אעוד איכמו׳
ואן חאל חכם אלה ביני ובינכמו׳ אמות גריבא ואלסלאם עליכמו׳ | תם בעון الله تعالی | והכתב עבריה
העקרוני | חצי הספר זה כתבתי ושלום | وقارى فيه يكون بخير وسلام امين. In margine sinistra legitur:
לא ימישו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך וג׳ | חצי הראשון כתיבת מרדכי | בעל הכתב סימן טוב עליו;
in dextera mg. vero: על שם הזקן היקר עבד אלסלאם ובניו מסעוד ויצחק | ומרדכי יחיו ויזכו וירבו אמן
נצח סלה ועד יהי רצון שצי | וצע כטה מעלם עבד ארחים.

Similis est codex Bodleianus heb. 1451 (Opp. add. fol. 25) a Qaraïta Syriae exaratus, cuius specimen habes apud Ad. Neubauer, *Facsimiles of hebrew manuscripts*, tab. 34 (cf. etiam tab. 36).
§ לילה לאחד ובחית ידכר אלהבדלה כעצה: | כמלת ההנא שרוט אלסבת וקואנינה | ואנבאתה וצלואתה באיגאז ואכתצאר.

12 b. Vat. heb. 221, olim 377, Palatinus 75, pro bybliotheca Palatina die 1 Maii 1542 emptus, a Moyse Ḳimḥi pro filio David exaratus in Rotensi oppido (Rodez in Gallia) an. 1383 (heb. 20 Iyar 5143), chart., mm. 219 × 148, fol. 70. — Opera cabbalistica. — Quod damus, fol. 36 libri ספר פרדס רמונים auctore Iacobo Eleazaris filio initium continet. Subscriptio est in fol. 67:
השלמתי ספר המירה בעזרת הבורא ביום חמישי בעיר | רודיס בשנת חמשת אלפים ומאה ושלשה וארבעים
שנה | לבריאת עלמא בחדש איר בכ׳ יום ממנו וכתבתיו אני משה | קמחי לר׳בי אליעזר קמחי בני הרחמן
יזכהו לקרות בו הוא יבנו אחריו | י׳שמרו צ׳ורו ו׳גאלו׳ אני זאת בריתי אותם אמר י״י (Is. 59, 21).
§ זה ספר פרדס רמוני החכמה וערוגה בשם המומה | אברך את י״י אלהי השמים׳ בורא ניב שפתים׳ לספר

כבוד מלכותו׳ ומעשה | תקפו יגבורתו׳ ואתיקר הפרת גדולתו׳ נאם יעקב בן איעזר׳ ׳ שאלתני התלמיד הנעים׳ וילד השעשועים׳ לחבר לך | ספר ממשלי הנבונים ומזמותם׳ דברי הכמים וחדותם ואמרה לתת את | שאלתך׳ ולעשות את בקשתך...

13. Vat. heb. 117, olim 304, ex bybliotheca Palatina, qui antea fuit Eliezer filii Eliezer Lipmann, an. 1335 (28 Nisan 5095), membr., mm. 365 × 270, fol. 90. — Talmudi Babylonici tractatus *Bābā Meṣīʿa*: codicem descripsit Raphahel Rabbinowicz, *Variae lectiones in Mischnam et in Talmud Babylonicum* seu ספר דקדוקי סופרים, Monachii, 1881, tom. XI, pag. 16. — Fol. 73, cuius imaginem damus, gemarae sect. 7 ultima verba et mišnae sect. 8, quae tota initio sectionis coalescit, paragraphos tres exhibet. Textum repperies in edd. Babylonici talmudis fol. 94ᵃ ᵇ + 97ᵃ ᵇ + 98ᵇ, apud Lazarum Goldschmidt, *Der Babylonische Talmud,* VI, Leipzig, 1906, pag. 816, l. 10–817, lin. ult. + 830,17–831,3 + 833,13–20 בשעה. Subscriptio est in fol. 89ᵛ: סליקא לה בבא מציע | שבח לעושה אור׳ | ומכל מחלה יצילנו וי | ומכל צרה וצוקה ומכל יגון ואנחה וירפא | וישמע שועתינו ותפילתינו | בזמן קרוב. סיימתי היום באחד בשבת. כט לירח ניסן שנת מיטוך (95 = 40 + 10 + 9 + 6 + 20) לפרט לאלף השישי | ל... (tota lin. eras) — ש׳.

§ המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל | אתאן לרבי מאיר וכי תימא לעולם רבי | יהיא (punctis suprascr. deletum) יהודה היא וסיפא בדבר שאינו | ...

14. Vat. heb. 324, olim 448, pro bybliotheca Palatina 31 ian. 1541 emptus, an. 1399 (die quo legitur sectio וישב [Gen. 37,1] an. 5159) a quodam Nehemia Samuhelis filio in Gallia, ut videtur, exaratus, membr., mm. 215 × 155, fol. 398. — Rituale seu מחזור Gallo-germanicum et varia talmudica. — Fol. 37ᵛ + 38, quorum imaginem habes, partem liturgiae neomeniae continent, quam in ritualibus sub titulis (סדר ההלל) תפלת ראש חדש et מוסף ראש חדש invenies. Adsunt ps. 118 et preces ובראשי חדשיכם תקריבו, ראשי הדשים לעמך נתת. יהללוך י״י <על> כל מעשיך, אלהינו ואלהי אבותינו חדש. commentariis liturgicis inter preces interiectis. Ornamenta sunt rubro et caeruleo colore distincta. Subscriptio est in fol. 264: סיימתי זה המרדכי קטן אשר מרינו קיצר מורינו הר(בי) | רבי שמואל.. (3 aut 4 litt. eras.) המטנה משלייששטאט יום היום הוא פר(שה) ואביו שמר את הדבר שנת קנט לפ(רט) ק(טן): נחמי(ה) | בר שמואל (זכרונו) ל(חיי) ה(עולם) ה(בא).

Fol. 37ᵛ col. 2 linn. 16-22, lectu difficiliorum specimen, exscribimus: קודם שיאמר קדיש שיוציאם | ס(פר) ת(ורה) יאמר קדיש עם | תתקבל וכו(לה)ן שכל זמן שיש בו מוסף | גומרי(ם) בו קדיש אחר תפלת יוצר קור(א) | שיוציא ס(פר) ת(ורה)׳ וימים שאין בהם מוס(ף) | כגון חנוכה ופורים ותענית ציבור אין גומרי(ם) רק עד דאמירו:

15 a. Vat. heb. 46, olim 226, a Ioannotio Manetti Florentino die 13 augusti 1529 emptus, deinde Palatinus, an. 1384-85 (heb. 5145) a Šabbatai filio Iehiel filii Moysis exaratus, membr., mm. 230 × 158, fol. 206. — Salomonis filii Isaaci Iarḥi seu Raši in Pentateuchum commentarius, quem saepissime cum ss. Bibliis inpressum, critice bis edidit Abraham Berliner, Berolini, 1866 et Francofurti ad M., 1905. — Fol. 105, cuius imaginem habes, Exod. 39,33 – Lev. 1,15 commentarium continet, cf. ed. 1, pag. 180, lin. 33 אמר – 182,5 ידבור: ed. 2, pag. 207, lin. 12–209, lin. 5. Duplicem notulam scripsit librarius, alteram in fine codicis, alteram vero in fol. 2, quam exscribendam duximus: שלי שבתי כ(בודו) ב(מקומו) מ(ונח) ר(בי) יחיאל יהא ש(למא) ר(בא) כ(בודו) ב(מקומו) ר(בי) | משה הרופא ז(כר) צ(דיק) ל(ברכה) שכתבתיו פה | בהר פולצ׳ (Polotsk ?) בשנת קמה לפרט.

§ אמר לו הק(דוש) ב(רוך) ה(וא) עסוק אתה בידיך והוא נזקף מאליו׳ וזהו שנ(אמר) הוקם המשכן הוקם | מאיליו׳ ״ויברך אותם משה״. אמר להם יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם | ויהי נועם י״י אלהינו עלינו והוא מי׳א (= 11) מזמורים שבתפלה למשה.

15 b. Vat. heb. 408, olim 133, Palatinus 163, pro Ioannotio Manetti Florentino an. 1441 (28 kislev 5204) Fani exaratus a quodam Elia Moysis filio, membr., mm. 235 × 154, fol. 154. — Iudaicae historiae libri VI qui Iosepho Gorionidi tribuuntur: textum cum latina versione ed. Iosephus Fridericus Breithaupt, Gothae et Lipsiae, 1710. — Fol. 150ᵛ, cuius imaginem damus, continet cap. 55 partem, quam repperies in ed. laud. pag. 865, lin. 12–pag. 869, lin. 2. Subscriptio est in fol. 153: ותשלם מלאכת הקדש בחמישי בשבת בעשרים ושמנה | בכסליו בשנת מאתים וארבעה לפרט האלף הששי ליצירה | על ידי אליא המלמד בן כבודי אדון מ(?) ר(בי) משה ז(כרו) ל(ברכה) וכתבתי אותו הנה | בפאנו עבור נצרי אחד שמו ינצו מניטי משדורי מפיורינצא | שבא הנה עבור משדורי מפיורנטיני לאדון קונטי פרנציסקו (Conte Francisco) שיהיה יקבלתי שכירותי משלם על ידי אדון רבי אנטראה : דאנטוניאו דלילניבי ה׳ שיזכני להשלימו הוא וכני יראות | בבנין היכלו יאולמו וישלח לנו משיחנו ובא לציון | גואל לגאלנו׳ ונפוצות יהודה יקבוץ עם כל בני ישראל | יגל יעקב ישמח ישראל. וכתבתי אותו | בכמו ה׳ שבעות כבודך י״י.

§ חללים. (cap. LV) ויהי כראות גדודי שמעון האדומים כן וישלחו | אל טיטוס לבקש על נפשם להמלט אליו ויגד לשמעון וימהר...

16 a. Vat. heb. 414, olim 144, ex libris Lelii Ruini Balneoregiensis episcopi an. 1622 emptus, saec., ut videtur, XV exar., membr., mm. 197 × 147, fol. 280. — David filii Ioseph filii Qimḥi lexicon hebraicum seu ספר השרשים, quod ediderunt J. H. R. Biesenthal et F. Lebrecht, Berol. 1847. — Fol. 120, quod damus, continet col. רנא, lin. 5 ante fin. – col. רנב, lin. 8 ante fin. edit. Bombergianae an. 1546, quae nobis praesto erat. Ornamenta rubra sunt, litterae autem quadratae violacei coloris. Sacrae scripturae verba vocalium signis instruuntur, librorum nomina in margine adponuntur.

§ ונקרא כן לפי שהיה מקום שדות ואילנות כי כן הוא כרמל שם למקום אילנות פירות ושדות | תבואה בכל מקום׳ ופי וישב לבנון לכרמל דרך משל כלומר אותם שהם רמים עתה כמו | ארזי הלבנון...

16 b. Vat. heb. 473, olim cuiusdam Isaaci Galli Salomonis filii, ut docent notula in fol. 1 (זה הספר שלי... אני יצחק צרפתי [Gallus] בן כבוד ר(בי) שלמה) et verba in operculis inpressa « Isac Todesco ». Codex exaratus est Ulyssiponte an. 1494 (10 adar <5>255) a Moyse Isaaci filio, membr., mm. 100 × 84, fol. 134. — Psalterium charactere rabbinico cum notis massorae parvae. — Fol. 7ᵛ + 8, quorum imaginem habes, continent Ps. 10,2–11,1 לדוד. Subscriptio est in fol. 133ᵛ:

אני משה בר יצחק כתבתי זה ספר תהלות לבחור הנחמד | (circa 8 litt. eras.) ...יא וסימתי אותו במתא אשבונה על הים | ו..ה בירח אדר ראשון עשרה ימים לו שנת רנה | השם ברחמיו וברב חסדיו יזכהו להגות בו ובספרים | אחרים ויראהו השם חופתו כתאות לבו׳ ויתן | לו בנים זכרים שלורין בו ונאמר אמן ויקיים | בו קרא דכתיב) לא ימוש ספר התורה הזה מפיך וגמ׳ ידי | חזק ונתחזק׳ הסופר לא יהא ניזק׳ עד שיעלה חמור בסולם׳ שיעקב אבינו חלם: ישמח הסופר ויגיל הקורא׳ תם ונשלם

17 a. Vat. heb. 256, olim 397, Palatinus 41, an. 1357-1358 (hebr. <5>118) Barcinonae exaratus, chart. et membr., mm. 208×144, fol. 94. — Moysis Maimonidis seu Abū ʿImrān Mūsā b. Maymūn b. ʿAbd (vel ʿUbayd) Allah, liber cui titulus دلالة الحائرين, in hebraicam linguam translatus a Samuele filio Tibbōn sub titulo מורה הנבוכים (cf. M. Steinschneider, *Hebr. Uebersetzungen*, § 242-245), pars tertia. — Quod damus, fol. 5, partem cap. 2 continet, in ed. Vindobonensi an. 1828, quae nobis praesto erat, fol. 2, lin. 20 בארץ – fol. 2ᵛ, lin. 13 ובהנשאם. Subscriptio est in fol. 87ᵛ: נכתב ונחתם בחדש אחד שנת קיח לפרט היצירה כתבתיו אני ב...(ca. 10 litt. eras) | להגות

בו כפי היכולת לא כפי הרצון היכול המתמיד הקיים | הוא יגימרו אל השלמות במה שהדם יכול להשיג א׳מן) (א׳מן. Barcinona nominatur (fol. 90) in subscriptione cuiusdam opusculi eadem manu exarati.

§ בארץ ושהאופן ההוא בעל ארבעה פנים׳ אמר מראה האופנים ומעשיהם כעין תרשיש | ודמות אחד לארבעתם׳ נעתק מאמרו אופן לאמרו ארבעה כבר גילה שהארבעה | פנים אשר לאופן הם דארבעה גופים׳ ואחר כן זכר שצורת הארבעה אופנים צורה | אחת והוא אמרו ודמות אחד לארבעתם׳

17 b. Vat. heb. 343, olim 400, pro bybliotheca Palatina tribus mocenicis (nummis venetianis a familia Mocenigo ita dictis) an. 1542 emptus de quodam Iudaeo qui αὐθέντης (in ms. aphenta) del Medico nominatur in notula fol. 1ᵛ. Codex saec. XIV post med., nisi egregie fallor, exaratus est, ut docent scriptura et officinarum chartariarum signa, avis scilicet et arcus cum sagitta, quae repperies apud C. M. Briquet, *Les filigranes, dictionnaire historique des marques du papier*, Genève, 1907, n. 780 et 12080. Notas marginales adiecit Saul Moysis filius sacerdos *Aškenazim* in Creta insula an. 1525 (hebr. 15 ab <5>285). Chart. et membr., mm. 222 × 146, fol. 137. — Averrois Cordubensis expositio media super Aristotelis libros physicorum, h. e. Abū 'l-Walīd Muḥammad b. Aḥmad b. Muḥammad b. Rušd liber cui titulus السمع الطبيعى seu de auditu physico a Kalonymo filio Kalonymi hebraice redditus (cf. M. Steinschneider, *Die Hebräischen Uebersetzungen des Mittelalters*, Berlin, 1893, p. 114 sq.). — Fol. 24, cuius imaginem habes, partem exhibet tractatus 2 summulae 3 capitis 1 quae, in versione latina Iacobi Mantino, Venetiis apud Iuntas an. 1550 excusa, invenitur, Aristotelis opera, tom. IV fol. 202ᵛ, lin. 20 *et forma est causa* – 57 *Habes igitur ex his quae*. Titulus (hic המאמר הב׳ seu tractatus II) unius cuiusque folii summo margini inest. Nota, quae ad verbum הפסק (lin. 19) pertinet, margini inferiori adscripta, in tabula omittitur. In ultimis libri verbis (fol. 134ᵛ) tempus notatur conpositionis interpretationisque hebraicae, non tamen exscriptionis; quae damus, verba sunt illius Saul qui notulas marginales an. 1525 addidit ואנכי תקנתי... ! (5 lin.) | ואני הבא על החתום באות אמת... והגריתי זה הספר כפי יכלתי כעת והשלמתי למודו עם הגריתו טו באב שנת | פרה ורבה פה קנדיאה יע... נאם הקטן שאול הכהן מגיע אשכנזים בן לאדוני א׳בי׳ החכם הכולל מוהר משה כ הן׳ צ׳דק׳ אשכנזי.

§ לה׳ והצורה סבה לחמר׳ מצד שהוא שלמות לו׳ ואחר שכבר התבאראין | יחס סבות הדבר אל הדבר. ויחס קצתם אל קצת׳ נעיין כמה מספר | מיניהם הנמצאים בסוג סוג מהסוגים הארבעה׳ כי בהם מה שידמה | הסוגים והמינים׳ וכבר דובר בזה (כ) מי (בסוגי suprascr.) ישאר הדבור במיניהם׳ ונאמר | שהסבות בכלל ששה מינים׳ אם קרובה חלקית׳ ואם רחוקה כוללת׳

Nota 1ª in mg. sinistra: פי(רוש). ירצה במינים׳ הסבות שיחלקו | במקרים ולמה שהיו המקרי(ם) | המשיגים לסבות רבים אמר | שמספרם רבים.

18 a. Vat. heb. 379, olim 413, Palatinus 8 (iam ante an. <15>88, ut monet notula Iacobi Christmanni linguae hebraicae magistri in Heidelbergensi Universitate principio cod. inserta), an. 1482-88 (hebr. 5242-48, seu heg. 861 sq.) Syracusis in Sicilia descriptus a R. Šalom Salomonis filio, qui et Hierosolymitanus vocatur. Chart. et membr., mm. 284 × 210, fol. 195, linn. 30. — Varia continet ad astronomiam spectantia. — Pars superior fol. 25, cuius imaginem habes, initium tractatus de astrolabio continet, auctore ipso Šalom Salomonis filio qui codicem exaravit. Subscriptio est in fol. 41: נישלם ספר אגרת האצטורלב ביום ג בשבת יז ימים לחדש סיון בשנת הרמב ליצרה שהיא שנת אף תפב להגשמה ותתסא לתאריך ישמעא והיה זה היום הנזכר | יח לירה רביע לאול. מחדשי ישמעא וד מגוניו (giugno) לחדשי רומה ״ ומקום השמש לזה היום (היה suprascr.) ביט מעלות ממזל תאומים והיתה השמש גבוהה (או suprascr.) מקו איפק מזרחי של | מדינה זו שהשלמתי בה הספר שהיא מדינת סרקוסה דמאיי סקליא...

§ אגרת האצטירלאב | אמר המחבר יען כי בעלי מלאכה דכוכבים לא יוכלו לדין א׳ מלאכתם כי אם בידיעת מצב | הגלגל עליהם בכל עת שישמרנו א׳ו׳ ובעבור כי זה לא יהיה ידיעתו כן בכלים היצרכו הקדמונים לעשות כלים לזה והיה המובחר שבהם הוא הנקרא אצטירלאב : מיוחס לבטלמיום (Πτολεμαῖος) אמהם נקרא | ככה על שם הכוכבים הנראים בלשון יון אשטר״א (ἄστρα) והיה...

18 b. Vat. heb. 357, olim 482, ex bybliotheca, nisi fallor, Palatina. Codicem efficiunt partes duae in unum compactae, quarum posterior in Italia meridionali aut in Sicilia saec. XIV-XV exarata videtur; hoc enim innuunt tam litterarum forma quam officinae chartariae signum, circuli tres circulo maiori inscripti, de quo vide sis Briquet, *Les filigranes*, n. 3238 (Panormi, an. 1406). Chart. et membr., mm. 285×228, fol. 156. — Fol. 1-50 continent librum de virtutibus aromatum, fol. 51-156 vero Alcoranum litteris hebraicis. — Fol. 182v pars superior, cuius imaginem habes, exhibet cap. 55,73 ربكما sq. et initium cap. 56. Vocalium signa arabica in cap. 56 tantum scripta sunt, forsitan prima manu, flavescente atramento. Roseo colore capitis titulum addidit ille, qui verba nonnulla latine transtulit marginesque adnotationibus conspersit.

§ רבכמא תכדבאן [73] לם יטמתהן אנס קבלהם ולא גן (جان) [74] פבאי אלא רבכמא (ربكما) תכדבאן [75] מתכין עלי רפרף כצר ועבקרי חסאן [76] פבאי אלא רבכמא תכדבאן [77] תבארך אסם רבך די אלגלא ואלאכראם | סורת אלואקעה תסעה (ست ed. Fluegel) ותסעון איה ·

19 a. Vat. heb. 92, olim 82, saec. XIV ut demonstrat officinae chartariae signum, quod est aequipondium (cf. C. M. Briquet, *Les filigranes*, n. 12401-6 [ann. 1343-1386]), chart. et membr., mm. 204 × 136, fol. 28. — Anonymi in Proverbia commentarius. — Fol. 1v, cuius imaginem habes, commentarii initium exhibet. Eiusdem scripturae, quam graeco-rabbinicam A. Neubauer dubitanter vocat, est cod. Bodleianus 568 (Can. or. 78) an. 1184 [??], cuius specimen dedit A. Neubauer, *Facsimiles of hebrew manuscripts*, tab. 23.

§ משלי דרש | ר(בי) תנחום | בר חנילאי והחכמה מאין תמצא נ(בא)[?] זה שלמה שישב בתענית ארבעים יום | כדי שיתן לו המקום רוח חכמה ובינה משפט ומבקש אחריה לו | הקדוש ב(רוך) ה(וא) שאל מה אתן לך אמ(ר) לפניו רבונו שלעולם איני שואל ממך לא כסף ולא |

19 b. Vat. heb. 210, olim 114, cuiusdam Iacobi Abrahami filii de Salo, pro Mardochaeo Iacobi filio Ruscelli an. 1550 (hebr. 21 sivan 5310) Ferrariae exaratus, chart., mm. 223 × 155, fol. 168, linn. 30. — Cabbalistici tractatus i. e. 1º תקונ׳ זהר על בראשית, 2º תקין יא״ על נקודות, 3º מדרש שיר השירים, 4º שבעה היכלות. — Fol. 114v, cuius linn. 1-27 habes, partem commentarii in Cantica canticorum continet, quam repperies in libro cui titulus מדרש הנעלם זהר, Venetiis, apud Bragadinos, 1663, fol. וv, col. 1 lin. 6 – col. 2 lin. 22 דא (לאחווה in ms. omis.).

Subscriptio est in fol. 168v: אני הסופר כתבתי זה הספר לבקשת הנשא במ(דרש) ה(נעלם) ר(בנו) ר(בי) מרדוכי בכמ״...ן (7 litt. eras.) | יעקב רושילו ... פה פירירה כא להדש סיון שי׳ לפ(רט) ק(טן) ה׳ יזכהו להגות בו | הוא וזרעו וזרע זרעו א(מן).

§ בלא פירודה ובגין כן נשיקין אלין בכלא אינון למהוי כלא חד בכללא חדא אתוון | באתוון עלמין בעלמין דרגא בדרגין אתתא בבעלה למהוי כלא חד פיהו אמאי | פיהו פיו כהי ליה אלא לאתכללא תרוייהו כחדא · פיהו לאחואה דהא איהו זמינת לגביה כאתתא דתקינת פומה לקבלא נשיקי בעלה ·

20. Br. Mus. add. 12,150, ex monasterio s. Mariae in deserto Nitriensi an. 1839 emptus. Codex antiquitate celeberrimus exaratus est Edessae an. 411 (graec. tešrın II 723), membr., cm. 36,5×27,5, fol. 255. — Clementinae recognitiones, Titus Bostrensis adversus Manichaeos,

Eusebii Caesariensis Theophania, historia martyrum Palaestinensium, oratio panegyrica in martyres, martyrologium. — Fol. 225, cuius imaginem damus, Theophaniae continet lib. V n. 18-20. Cf. Samuel LEE, *Eusebius... on the Theophania*, London, 1842 [pag. 183-184]. Germanicam versionem habes apud Hugonem GRESSMANN, *Die Theophanie* (*Eusebius Werke* III, 2), Lipsiae, 1904, pag. 229*-231*. Circuli in fine sectionum rubro nigro colore depicti. Subscriptio est in fol. 251: | ܐܫܬܠܡܬ ܦܢܩܝܬܐ | ܗܕܐ ܒܝܪܚ ܬܫܪܝ ܐܚܪܝ ܫܢܬ ܫ[ܒܥܡ]ܐܐ | ܘܥ[ܣ]ܪܝܢ ܘܬܠܬ ܒܐ[ܘ]ܪܗܝ ܡܕܝܢܬܐ | ܟܬܝܒܐ [ܕ]ܝ ܒܝܕ ܝ[ܥܩܘ]ܒ. — Huius praestantissimi codicis specimina repperies, ut antiquiora omittam, apud Gulielmum WRIGHT, *Catalogue of the syriac manuscripts in the British Museum*, tab. I (= fol. 239ᵛ), et in *Palaeog. Soc. Or. Ser.* tab. XI (= fol. 225ᵛ). Subscriptionis imago coloribus picta apud I. P. N. LAND, *Anecdoton syriacorum* tom. I, tab. IV.

21 a. Br. Mus. add. 17,182, ex monasterio s. Mariae in deserto Nitriensi an. 1847 emptus, an. 474 (graec. 785) Edessae exaratus, membr., cm. 26×20,5, fol. 99 (codex conpactus est cum altero an. 512, qui fol. 76 continet). — Aphraatis sapientis Persae demonstrationes 1-10. — Quod damus, fol. 1 partem demonstrationis de fide conprehendit, cf. W. WRIGHT, *The Homilies of Aphraates...*, London, 1869, pag. ܝ-ܝܐ et *Patrologia Syriaca*, I, Parisiis, 1894, ubi cum textu syriaco versionem latinam repperies, col. 16, lin. 15-24 et col. 17, lin. 2-12. Tituli et interpunctionis signa minio scripta. Emptionis nota in fol. 99ᵛ: ܙܒܢ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܓܒܪܐ ܕܐܠܗܐ ܡܪܝ ܡܘܫܐ (Μόνιμος?) ܡܘܢܝܡܘܣ ܕܒܝܬܐ ܕܒܢܝܐ ܡܢܬܐ ܕܡܢ .... ܕܡܘܡ..ܐ ܠܒܝܬܐ ܘܡܢܐ ܕܥܠܘܗܝ ܢܬܚܫܒܘܢ. ܣܘܓܐ ܕܟܬܒܐ ܘܝܬܝܪ ܠܥܣܪܝܢ ܕܢܦܩ ܠܐܣܟܝܡܐ ܐܪܬܕܘܟܣܐ ܘܕܡܘܬܐ ܦܝܠܘܣܘܦܐ. ܘܕܢܣܝܢܐ ܕܢܦܩܐ ܕܠܗܘܢ ܘܢܩܒܠܘܢ ܢܝܚܐ ܘܦܘܪܩܢܐ ܡܢ ܟܠ ܒܝܫܬܐ ܘܐܢܫ ܕܒܪܐ ܠܗ ܘܐ ܠܟܠ ܡܢܐ ܕܒܗ ܘܫܡܥܐ ܕܐܬܝܐ ܠܡܫܝܚܐ ܐܡܝܢ. ܐܫܬܠܡ ܕܝܢ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܒܝܪܚ ܐܝܠܘܠ ܕܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܚܡܫ ܒܐܘܪܗܝ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ. — Codicem adcuratissime enarravit et scripturae exemplum dedit Iohannes PARISOT apud Renatum GRAFFIN, *Patrologia Syriaca*, I, pag. LXIX sq. et tab. post pag. LXXX.

21 b. Vat. syr. 160, ex monasterio Nitriensi s. Mariae Deiparae a Ioseph Simonio Assemano emptus (cf. *Bibliotheca Orientalis*, tom. I, pag. 606), membr., mm. 225×182, fol. 240, linn. 31. Tres libelli in unum conpacti librum efficiunt, quorum primus et tertius saec. VI videntur exarati, secundus vero saec. V. — Vitae sanctorum orientalium et occidentalium. — Fol. 173 linn. 1-19, quas damus, ex secunda parte sumptae, s. Agnetis martyrii verba extrema praebent. Textum habes tum apud Stephanum Evodium ASSEMANUM, *Acta sanctorum occidentalium*, pag. 164, lin. 7-20+28-40, tum apud BEDJAN, *Acta martyrum et sanctorum*, IV, pag. 122,9-16 + pag. 123,1-7. Col. 2 linn. 17-19 minio depictae titulum exhibent Theodotae et filiorum eius martyrii. Circuli in lin. 4 col. II, lin. 16 col. I nigri et rubri alterne.

22 a. Br. Mus. add. 17,126, ex monasterio s. Mariae in deserto Nitriensi an. 1847 advectus, an. 511 (graec. 822) Hierapoli (= ܡܒܘܓ) exaratus, membr., cm. 27,5×17, fol. 38. — Philoxeni Mabbugensis commentariorum fragmenta in evv. Matthei et Lucae. — Quod damus, fol. 10 continet partem commentarii in ev. Lucae adhuc inediti. Subscriptio minio picta est in fol. 38ᵛ: ܐܬܟܬܒ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܦܘܫܩܐ ܕܬܪܝܢ ܣܦܪܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܡܢ ܟܬܒܐ ܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܥܠܡ ܟܬܒܐ ܕܐܪܒܥܐ. ܕܦܘܫܩܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܕܡܬܝ ܘܠܘܩܐ. ܕܥܒܕ ܠܦܝܠܘܟܣܝܢܘܣ. ܐܢܫ ܐܠܗܐ. ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܒܘܓ. ܐܬܟܬܒ ܕܝܢ ܒܡܒܘܓ ܡܕܝܢܬܐ. ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܡܩܕܘܢܝܐ ܀

22 b. Br. Mus. add. 14,609, ex Monasterio Nitriensi s. Mariae Deiparae an. 1843 advectus, an. 587 (graec. 898), ut videtur, exaratus, membr., cm. 24,5×16,5, fol. 187. — Varia, praesertim ex historia Lausiaca Palladii, excerpta. — Quod exhibemus, fol. 171^v (olim 141^v) Clementinarum, ut aiunt, recognitionum partem continet. Textum editum habes a Paulo Antonio DE LAGARDE, *Clementis Romani recognitiones*, Lipsiae et Londinii, 1861, pag. ܘܙ, lin. 27–ܘܙ,17. Gulielmus WRIGHT non nulla verba subscriptionis legit, inter quae ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܡܢܝܐ scilicet 98; saeculi numerus, qui periit, ex scriptura divinari potest.

23. Br. Mus. add. 12,134, ex Monasterio s. Mariae an. 1839 emptus, an. 697 (graec. šebat 1008) exaratus a quodam Lazaro, membr., cm. 26×16,5, fol. 131. — Exodi liber ex graeco idiomate a Paulo Tellensi syriace redditus. Textum cap. 1-33,2 edidit Antonius Maria CERIANI, *Monumenta sacra et profana*, II, Mediolani, 1863-1868, pag. 113-314 (cf. codicis descriptionem in pag. 114-116). Ultima capita et praefatio, quam promiserat editor, in lucem non prodierunt. — Fol. 86, cuius imaginem habes, Exod. 27,10-15 conprehendit, in ed. laud. p. 308-309. Verba καὶ ψαλίδες in marg. sup. minio scripta. Signa et notas ex Origenianis Hexaplis desumpta addidit librarius ipse, qui nomen suum et diem conpletionis fol. 132 adposuit: ܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܒܐܝܪܚ ܫܒܛ ܕܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܡܢܐ ܡܛܠ ܗܢܝ ܟܬܒܝ ܡܘܫܐ ܕܐܬܟܬܒ ܕܦܩܘܕܝܗ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܙܟܐ ܠܟܠ ܕܩܪܐ ܡܨܠܐ ܘܣܢܝܐ ܠܥܙܪ ܡܫܡܫܢܐ ܕܟܬܒܗ ܀

24. Br. Mus. add. 17,134, ex monasterio Nitriensi s. Mariae Deiparae an. 1847 advectus, saec. VII ex., ut videtur, exaratus, membr., cm. 26×17, fol. 85. — Severi Antiocheni aliorumque hymni a Paulo Edessae episcopo circa an. 620 syriace redditi, iuxta recensionem a Iohanne Philopono (ܝܘܚܢܢ ܦܝܠܘܦܘܢܐ), qui et Edessenus, an. 675 absolutam. De auctore cf. F. NAU, *Notice sur un nouveau manuscrit de l'octoechus de Sévère d'Antioche, et sur l'auteur Jacques Philoponus, distinct de Jacques d'Edesse*, *Journal Asiatique*, sept.-oct. 1898, 9e série, XII, 346-351. Hymnos ex praesenti codice et add. 18,816, qui saepe lectionem meliorem praebet, edidit et in anglicam linguam transfudit E. W. BROOKS, apud GRAFFIN-NAU, *Patrologia Orientalis*, VI, 1 et VII, 5. — Quod damus, fol. 42^v hymnos 151-153 continet, cf. ed. laud. VII, 609 [197], lin. 9–612 [200], lin. 4. Carminum tituli, et lineae quae notulas marginales circumdant, flavo colore sunt picta. Verba, quae rhythmi causa, textui genuino addidit interpres, minio distinguuntur. Varios colores variis typis editor expressit. Verba inter lineas minute exarata textum graecum reddunt ad litteram. Fol. 42 imaginem coloribus pictam dedit Gulielmus WRIGHT, *Catalogue* ..., tab. V.

25. Vat. syr. 268, olim Assemanianus 11, an. 859 (graec. 1160), membr., mm. 278×201, fol. 172. — Evangeliorum quattuor versio Philoxeniana an. 615 a Thoma Heracleensi, Mabbugensi episcopo, revisa [Gregory 27]. — Fol. 13^v, quod damus, continet Matth. 12,41 ܢܝܢܘܝܐ–50 ܗܘ, apud Iosephum WHITE, *Sacrorum Evangeliorum versio syriaca Philoxeniana*, Oxonii, 1777, pag. 58-59. In margine externa sectiones Ammonianas cum titulis, Eusebii canones, verba graeca et glossas ad textum inlustrandum, in ima autem locos parallelos aliorum evangelistarum habes. Verba graeca, titulus capitis, nomina evangelistarum minio scripta sunt. In subscriptione humore pessum data annum legimus (fol. 172^v) ܫܢܬ ܬܫܥ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ.

26. Vat. syr. 152, inter codices ex Oriente in bybliothecam Vaticanam ab Andrea Scandar inlatos olim 22, an. 980 (graec. 1291), in monasterio s. Aharonis ad montem Singār exaratus, mm. 292×199, fol. 207. — Conlectio massoretica quae dicitur karkaphensis, syriace vero a Gre-

gorio Abū 'l-Farağ [Syriac text] appellatur. Codicem adcuratissime descripsit Nicolaus WISEMANN, *Horae syriacae*, I, Romae, 1828, pag. 161-193. De massora ipsa vide sis Paulinum MARTIN, *La massore chez les Syriens, Journal asiatique*, 1869, 6e série, XIV, pag. 245-379. — Fol. 163v, cuius imaginem praebemus, versiculos continet ex epistulis ad Timotheum I et II, ad Titum, ad Philemonem, ad Hebraeos nec non ex evangelio secundum Mattheum in recensione Heracleensi excerptos. Tituli multaque puncta minio scripta. Notulae graecae lineis rubris includuntur. Notanda sunt signa vocalium composita [Syriac], [Syriac] = αυ, ευ v. g. in col. I linn. 6 ([Syriac] sive εὐνοῦχοι) et 10 ([Syriac]). Subscriptionum, quas rettulit Nicolaus WISEMAN, partem exiguam denuo edendam duximus (fol. 206): [Syriac text]

27. Br. Mus. add. 12,139, ex monasterio s. Mariae an. 1839 advectus, Antiochiae descriptus an. 1000 (graec. 1311) a Romano Athanasii patriarchae discipulo, membr., cm. 27,5×20,5, fol. 139. — Iacobitarum lectionarium ab Athanasio patriarcha dispositum. — Fol. 3v, quod exhibemus, Heb. 8,10-9,3 in Heracleensi recensione conprehendit. Notam graecam, linea rubra circumdatam, addidit, ut videtur, librarius ipse, cuius subscriptio in fol. 139 minio picta est: [Syriac text] (sic) [Syriac text]

28. Br. Mus. add. 14,548, ex monasterio Nitriensi s. Mariae Deiparae an. 1843 advectus, an. 790 (graec. 1101) exaratus, membr., cm. 25,5×18, fol. 187. — S. Gregorii Nazianzeni orationes a Paulo abbate in syriacam linguam translatae. — Fol. 33, quod exhibemus, continet partem or. funebris in laudem Caesarii fratris XX κακοπαθήσει – XXI τερπνῶν, quam graece repperies in Mignei Patr. Graec. 35, col. 780 antepaenult. lin.–col. 784, lin. 4. Interiectioni vocativae ܐܘ litterula graeca ω superscribitur. cf. lin. 11 bis. In marg. inf. notam vides fasciculi quarti. Nomina propria graece transscripta sunt: δεκαδεμια verbum ex praepositione syriaca ܕ et nomine graeco 'Ακαδημία conpositum. Notae marginales (lin. 12) [Syriac] et (lin. 28) [Syriac text] linea rubra circumdantur. Subscriptio est in fol. 187: [Syriac text] :+: (= ἔννατη) [Syriac text] :+: [Syriac]. — Imaginem fol. 116 habes apud Gulielmum WRIGHT, *Catalogue*..., tab. VIII.

29 a. Vat. syr. 158, olim 37, byblioth. conlegii Neophytorum ac transmarinorum de Urbe ante an. 1592 additus, saec., ut vid., X exar., membr., mm. 168×130. — Aristotelis Organon et in Isagogen scripta varia, codicem enarravit Antonius BAUMSTARK, *Aristoteles bei den Syrern*

vom V-VIII Jahrhundert, I. *Syrische-Arabische Biographien des Aristoteles*. — *Syrische Commentare zur* Εισαγωγη *des Porphyrios*, Leipzig, 1900, pag. 137 et 171-173. — Fol. 107, cuius imaginem praebemus, ultima verba Organi syriaci et initium anonymi commentarii in Isagogen continet. Textum graecum linn. 1-6 seu 'Αναλυτ. προτ. V cap. 7 repperies in ed. Academiae Borussicae, I, 29ᵇ, 25 ἐν τῷ πρώτῳ – 28 ἑτέρων; linn. 9-25 syriace edidit Antonius BAUMSTARK, op. laud., pag. [Syriac text], lin. [Syriac text] – pag. [Syriac text], lin. [Syriac text] [Syriac text]. Verba [Syriac text] viridi colore, verba vero [Syriac text] – [Syriac text] lin. 9-10 minio depicta. Nomen librarii habes in lin. 8: ... [Syriac text].

29 b. Vat. syr. 59, qui fuisse videtur monasterii Qannubin in monte Libano, inter codices ex Oriente a Ioseph Simonio Assemano in bybliothecam Vaticanam inlatos olim 34, an. 1266 (graec. 1577) exar., chart., mm. 250×168, fol. 202, linn. 22. — Officium Maronitarum pro defunctis episcopis, presbyteris, diaconis et monachis. Textui inpresso codex noster minime respondet. — Fol. 73ᵛ, cuius 13 lineas damus, tertii officii pro clericis partem continet. Verba lin. 11-12 [Syriac text] – [Syriac text] sunt minio scripta. Compendium commune [Syriac text] lege [Syriac text]. Signa vocalium, ut mos est Nestorianorum depingere, non nunquam adposuit librarius ipse, v. g. [Syriac text] lin. 1, [Syriac text] lin. 6. Subscriptio in fol 202ᵛ: [Syriac text] | [Syriac text].

30 a. Vat. syr. 146, inter codd. Abrahami Ecchellensis numerus 14, an. 1472 (graec. 1783) in regione Bybliensi a quodam Ioseph diacono exaratus, chart., mm. 183×132, fol. 165. — Iohannis Maronis et aliorum scripta quaedam in textu syriaco et versione arabica. Textum syriacum edidit Franciscus NAU, *Opuscules maronites*, Paris, 1899. — Quod praebemus, fol. 106ᵛ Iohannis Maronis libelli adversus monophysitas partem continet, cf. NAU, op. laud. textus syriaci pag. 27, linn. 4 [Syriac text] – 6 [Syriac text]. Litterae [Syriac text] in margine imo indicant fasciculum 11 (ult. pag.). Subscriptio in fol. 164: [Syriac text] | [Syriac text] | [Syriac text] | 7 linn. | [Syriac text] (eras. [Syriac text]) [Syriac text] | [Syriac text] (lege: [Syriac text]) [Syriac text] | [Syriac text] (*sic*) [Syriac text].

Verba [Syriac text] quibus cryptographice nomen pagi [Syriac text] exprimitur ([Syriac text] = 8, [Syriac text] = 100, [Syriac text] = 30) manus recens, ut videtur, in rasura exaravit. In margine dextro scripsit librarius [Syriac text] (verbum eras.) [Syriac text]: in margine vero sinistro: [Syriac text] | [Syriac text].

30 b. Vat. syr. 18, olim conlegii Neophytorum ac Transmarinorum de Urbe, inter codd. Vaticanos n. 34 signatus (cf. invent. an. 1660 manu Abrahami Ecchellensis), an. 1181 (graec. 1792) in monasterio Nitriensi s. Mariae Deiparae exaratus, chart., mm. 157×105, fol. 184. — Evangelium secundum Iohannem nec non lectiones ex evangeliis desumptae ad usum Iacobitarum pro dominicis diebus et festis a dedicatione ecclesiae usque ad Ascensionem (Gregory, Philoxen.-Heracl. 24).

— Foll. 152v. 153, quorum imaginem damus, lectiones continent pro dominica tertia ieiunii ad missam et pro dominica quarta ad vesperas, scilicet Marc. 2, 7 [illegible] -12; Matth. 15,21-22 [illegible]. In linn. 12-13 fol. 153 rubricam leges: [illegible]. Librarius ipse vocales expressit, non nunquam duplici signo, v. g. in verbo [illegible] (fol. 153, lin. 14) ubi ă punctis litterulaque graeca indicatur. Subscriptio in fol. 184v: [illegible]

31. Vat. syr. 29, inter codd. Abrahami Ecchellensis olim 5, an. 1535 (graec. 1846) in Cypro insula exaratus, mm. 270×185, fol. 139. — Anaphorae ad usum Maronitarum, quibus ordo missae et evangelicae quaedam lectiones additae sunt. — Fol. 23, cuius imaginem damus, Xysti papae Romani anaphorae initium continet. Linn. 1-2 col. I subscriptio exstat anaphorae s. Iohannis viridi colore exarata: [illegible]. *Rukkāk'ā* et *Quššāyā* minio picta. Verba [illegible] flavo et [illegible] viridi colore scripta. Subscriptio est in fol. 112 arabice: [illegible] (cancell. [illegible]) [illegible] (lege تاسع عشر) [illegible] (= 1536) [illegible] (suprascr. [illegible]) [illegible].

32. Borg. ar. 232, inter codices a patriarcha Selḥot Congregationi de propaganda fide an. 1879 donatos et ab Augustino Ciasca Romam adlatos olim 16, an. 1562 (graec. 1873), chart., mm. 320×217, fol. 208. — Georgii al-Makīn Chronici prima pars, quam mox typis evolgabo. — Fol. 8, cuius imaginem damus, partem introductionis praebet de origine mundi et de chronologia. Titulus in lin. 15 minio exaratus. Paginae duplici linea rubra includuntur. Subscriptionem habes in fol. 202v: [illegible] | 12 linn. [illegible].

33 a. Br. Mus. add. 7157, a Iacobo Claudio Rich in Mesopotamia circa an. 1820 emptus, an. 768 (graec. 1079) a quodam Sabrišoʿ in coenobio Bet Qōqa ad flumen Zab superius exaratus, membr., cm. 21,5×14,5, fol. 197. — Novum Testamentum ex versione Pešittā [Gregory 5], quod habes descriptum apud Rosen et Forshall, *Catalogus codicum manuscriptorum orientalium qui in Museo Britannico asservantur*. Pars prima, codices syriacos et carshunicos amplectens. Londini, 1838, pag. 15-18. Cf. W. Wright, *Catalogue*..., Appendix A, pag. 1203. — Fol. 41, cuius imaginem praebemus, Marc. 12,10 ܩܪ̈ܝܬܘܢ – 27 ܣܓܝܐܐ continet. Vocalium signa, ut mos fert Nestorianorum, duae, nisi egregie fallor, manus adposuerunt. Canones Eusebiani minio, series vero, cuius sunt, viridi colore distincta. Loci paralleli in ima margine (lin. 35-38 primae col.), sectiones vero in externa indicantur. Versiculi uniuscuiusque sectionis, ut videre est in lin. 10 col. prioris, notis numeralibus scribuntur; lege ܦܬ ܡܢܝܢܐ et num. 153 scilicet ܩ̄ = 100, ܟ = 20 (bis = 40), ܝ̄ = 10, ܒ = 2, ܐ 1. Subscriptionem, omissa doxologia, describimus: ܐܫܬܠܡ ܕܝܢ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܚܕܬܐ ܕܝܠܗ ܘܡܫܒܚܐ ܘܠܗܢ ܒܝܘܡܬܐ : ܒܥܘܕܪܢܗ ܕܡܪܢ ܐܢܐ ܚܛܝܐ ܨܒܪܝܫܘܥ ܘܗܘ ܒܝܬ ܩܘܩܐ ܕܥܠ ܙܒܐ ܥܠܝܐ ܐܬܟܬܒ ܒܝܘܡܝ ܐܒܘܢ ܩܬܘܠܝܩܐ ܡܪܝ ܚܢܢܝܫܘܥ ܘܐܦܣܩܘܦܐ ܡܪܝ ... ܟܠܢ ܐܡܝܢ. ܘܟܠ ܕܩܪܐ ܒܗ ܢܨܠܐ ܥܠ ܚܛܝܐ ܕܟܬܒܗ. ܘܥܠ ܒܢܝ̈ ܥܕܬܐ ܒܝܬ ܩܘܩܐ. ܘܟܠ ܡܢ ܕܩܪܐ ܘܡܟܬܒ ܢܨܠܐ ܥܠܘܗܝ ܘܢܐܡܪ ܐܡܝܢ. ܐܡܝܢ. — Fol. 70ᵛ imaginem habes apud W. Wright, *Catalogue*..., tab. XII.

33 b. Vat. syr. 471, a Leone XIII bybliothecae dono datus, an. 1234 (graec. 1535), membr., mm. 213×144, fol. 279. — Novum Testamentum. — Fol. 170, cuius imaginem praebemus, Act. 26, 1 ܘܐܡܪ ܐܓܪܦܘܣ – 11 ܥܕܡܐ exhibet. Subscriptio est in fol. 277: ܫܠܡ ܟܬܒܐ ܕܚܕܬܐ ܕܝܠܗ ܕܡܪܢ ܘܐܠܗܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܥܘܕܪܢܗ ܕܡܪܝܐ | ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܡܢܡܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܚܡܫ ܕܝܘܢܝ̈ܐ. ܒܝܘܡܝ̈ ܪܝܫ ܟܗܢܐ ... | ܐܒܘܢ ܡܪܝ ... ܘܥܠ ܐܚܝ̈ܢ ... ܘܟܠ ܕܩܪܐ ... ܐܡܝܢ ... | ܘܡܣܟܢܐ ܘܚܛܝܐ ... ܐܝܟ ܕܐܡܪ ... ܐܡܝܢ ...

34 a. Vat. syr. 22, olim 12, an. 1301 (graec. 1612) in Malabaria exaratus, chart., mm. 335×245, fol. 94. — Epistularium ad usum christianorum s. Thomae sive Indiae Nestorianorum. — Quam damus, pars superior fol. 17ᵛ col. dextrae, lectionis fragmentum pro festo Graecorum doctorum, h. e. Diodori (Tarsensis), Theodori (Mopsuesteni) et Nestorii, continet (I Thess. 2, 13 sq.). Titulus et verbum ܐܚܝ̈ minio picta. Nomen Nestorii erasum et foedissime atramento deletum. Subscriptio est in fol. 93 partim minio exarata: | ܫܠܡ ܟܬܒܐ ܕܫܠܝܚܐ ܕܝܠܗ ... ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܕܫܠܝܚܐ ... ܐܝܟ ..., 9 linn. (f. 93ᵇ) ... ܕܡܬܩܪܝܐ ... (Seleucia-Ctesiphon) ... | ... ܘܟܠ ܕܩܪܐ ... | ... ܐܡܝܢ ...

[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text] (f. 94) || 3 linn. | . . . [Syriac text]
[Syriac text] | 6 linn.
[Syriac text] | . . . | 7 linn. | . . . [Syriac text] |
[Syriac text] [. . . | [Syriac text]
| [Syriac text] (400+200+12) [Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text] | . . .

34 b. Vat. syr. 176, inter codd. Abrahami Ecchellensis olim 17, an. 1476 (graec. 1787), chart., mm. 171×128, fol. 129. — ʿAbdišoʿ Sobensis liber Margaritae et catalogus auctorum. Salomonis Basrensis liber Apis. — Fol. 72, cuius imaginem habes, libri Apis cap. 30 partem continet. Textum repperies apud Ernestum A. W. Budge, qui nostrum cod. neglexit, *The Book of the Bee, Anecdota Oxoniensia, Semitic series*, I, part II, Oxonii, 1886, pag. [Syriac], lin. 10–[Syriac], lin. 6. In ima margine nota fasciculi noni. Subscriptio in fol. 128ᵛ legitur: [Syriac text] (Nectanebo) [Syriac text] (lege: [Syriac]) [Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text] (f. 129) | 13 linn. | [Syriac text]
[Syriac text] . . .

Verbi [Syriac], quod paginae adversae adhaesit, vestigia tenuissima exstant. Lectio [Syriac] Assemaniani catalogi falsa est.

35 a. Vat. syr. 15, inter codices Vaticanos olim 18, an. 1556 (graec. 1867) in Mozambico exaratus a Ioseph Indorum episcopo, de quo vide sis *Bibl. Orient.*, tom. III, part. II, pag. CLXV sq. Chart., mm. 206×141, fol. 179. — Pontificale ad usum Nestorianorum. — Quod damus, fol. 127 Catholici sive patriarchae consecrationis partem continet. Rubrica est: [Syriac text] . . . [Syriac]. In margine imo notam fasciculi 14 habes. Subscriptio in fol. 176ᵛ: [Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text] (δόξα) [Syriac text]
[Syriac text] (f. 177) | [Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text] (vicario) [Syriac text]
[Syriac text]

[illegible] (Lopovaz) [illegible]

[illegible] (11 linn.) || [illegible]

[illegible].

35 b. Vat. syr. 151, inter orientales codd. a Congregatione de propaganda fide Vaticanae bybliothecae addictos olim 16, an. 1613 (graec. 1924) Hierosolymis a quodam peregrino exaratus, mm. 157×104, fol. 151. — Timothei II Nestorianorum patriarchae liber de Sacramentis Ecclesiae. — Fol. 86ᵛ, cuius imaginem habes, cap. 4, sect. 4 et 5 partem continet. Linn. 9-15 [illegible] minio scripta sunt. Littera numeralis [illegible] in ima margine est nota fasciculi 9 (ult. pag.). Subscriptio est in fol. 151: [illegible]

36 a. Vat. syr. 21, a Ioseph Simonio Assemano ex Oriente advectus et sub n. 41 ab ipso descriptus in *Bibl. Orient.*, I. 616, an. 1041 (graec. tišrin I 1353) in monasterio s. Panteleemonis apud Antiochiam exaratus a Iohanne, Ioseph filio, monacho, membr., mm. 245×186, fol. 151. — Lectiones ex Actibus Apostolorum et s. Pauli epistularum pro Melkitis. — Fol. 139ᵛ pars superior, quam damus, continet II Cor. 11, 21 [illegible]-23 [illegible] et 25 [illegible]-27 [illegible]. Subscriptio est in fol. 150ᵛ: [illegible]

36 b. Vat. syr. 74, inter codd. syriacos a Ioseph Simonio Assemano in bybliothecam Vaticanam inlatos olim 35, an. 1215 (a creatione mundi 6723), chart., mm. 269×170, fol. 328. — Melkitarum Τριῴδιον. — Quod damus, fol. 13 continet finem officii dominicae filii prodigi et initium sabbati, ut aiunt, τῆς ἀπόκρεω. Linea ornata et titulus lin. 14 sq. minio scripta. Fol. 328, quod subscriptionem continet partim consumptum.

37 a. Vat. syr. 347, olim Assemanianus 90, an. 1487 (a creatione mundi 6995) a Iohanne Georgii filio exaratus, chart., mm. 276×175, fol. 191. — Μηναῖον ad usum Melkitarum in principio mutilum, cuius pars superstes aprilem et maium menses tantum continet. — Quam damus, pars superior fol. 5ᵛ, conprehendit fragmenta tropariorum mens. nīsān 1.2. In lin. 10 littera [illegible] rubro

nigroque colore picta, verba (lege ܡܩܢܥܐ) ܩܢܒ ܕܩܢܝ ܒܩܢܘܢ: (lege στιχηρὸς ; ܣܛܝܟܝ ܩ κανὼν δ'); ܐܡܪ ܕܠܒܢܝ minio scripta. Subscriptio in fol. 191ᵛ est valde mutila.

37 b. Vat. ar. 55, olim ecclesiae s. Leontii, ut videtur, in pago Maʿlūlā (cf. I. S. Assemanus in catal. ab Angelo Mai edito), nam notula in margine fol. 192 scripta sic sonat: هذا الكتاب المبارك وقف موبد على كنيسة القديس مار لاونديوس ...). Codex exaratus est saec. XVI ex., certe ante an. 1610 (a creatione mundi 7119) ut docet notula fol. 227 نظر فى هذا الكتاب المبارك العبد الفقير | الخاطى المسكين الذى ليس هو مستحق ان يذكر اسمه لكثرة خطاياه | اثمه ابراهيم ابن الخورى جرجس ابن براهيم (*sic*) عبيد من قرية | معلولا سنة ٧١١٩. — Euchologion syriace arabice ad usum Melkitarum in principio et in fine mutilum. — Quod damus, fol. 211ᵛ, continet benedictionem panis qui egenis distribuitur, syriace. Lin. 1 arabice minio scripta.

38. Vat. syr. 19, olim 11 (cf. inventarium an. 1660 manu Abrahami Ecchellensis), antea bybliothecae Palatinae inter codices hebraicos n. 33 (cf. inventarium an. 1587 in cod. Pal. lat. 1951, fol. 319). Codex Antiochiae exaratus an. 1030 (gr. 1341) a quodam Elia al-ʿAbūdī presbytero, membr., mm. 227×167, fol. 196. — Evangeliorum lectiones pro Melkitis in Palaestinensi dialecto, sive Evangeliarium, ut male aiunt, Hierosolymitanum. Codicem, quem adcuratissime descripserant S. E. et I. S. Assemani in catal. II, 70-103, edidit Franciscus Miniscalchi-Erizzo, Veronae, an. 1861-64. Editionem alteram ex apographo Pauli de Lagarde curavit Alfridus Rahlfs: *Bibliothecae syriacae a Paulo de Lagarde collectae quae ad philologiam sacram pertinent*, Gottingae, 1892, p. 257-402. Lectiones varias exceperunt Agnes S. Lewis et Margarita D. Gibson, *The Palestinian Syriac Lectionary of the Gospels*, London, 1899. — Fol. 183ᵛ, cuius imaginem exhibemus, sanctorum kalendarii partem continet, scilicet a die XXX aprilis usque ad diem VIII maii (monita liturgica minio scripta sunt in arabica lingua, litteris syriacis) inc.: ܠܠܥܫܝ ܠܝܘܡܐ ܐܠܥܫܝ (الشّليح =) ܝܘܚܢܢ ܐܒܢ ܙܒܕܝ ܐܠܐܢܓܠܝ ܘܠܐܘܠ ܩܕܡ ܡܢ ܠܝܘܡܐ. Lectio festi s. Iohannis evangelistae, quae in col. I, lin. 15 incipit, est Ioh. 19, 25-27+21, 24-25 (cf. ed. P. de Lagarde, p. 398 et 402). Scriptura in plerisque foliis retractata est, praesertim in fol. 1-27, 29-175, 187-196. — Subscriptio, de qua optime disseruit F. C. Burkitt in *Journal of Theological Studies*, II, 176 sq., est in fol. 194ᵛ: ܐܫܬܠܡ ܒܫܠܡܐ ܗܕܐ ܠܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܡܢ ܐܢܚܪܝܟܘܬܐ ܐܠܦܝܛܐ ܕܝ ܘܟܬܒܬܐ ܐܠܝܐ ܡܢ ܩܪܝܬܐ ܥܒܘܕ ܩܫܝܫܐ ܘܟܠ ܕܩܪܐ ܘܢܨܠܐ ܥܠ ܐܒܐ ܐܠܝܐ ܠܡܫܝܚܐ (suprascr. ܘܗܘ ܐܒ) ܘܟܠܝ ܢܗܒ ܟܢܫܝ ܕܩܝܘܡ ܐܠܦܢܩܝܬܐ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܚܕܐ ܫܢܝܢ (suprascr. ܠܝܘܢ) ܕܩܠܝܘ ܘܗܘ ܢܗܘܐ ܡܫܬܠܡ ܒܝܘܡܬܐ ܕܩܢܝܐ ܟܠ ܐܢܫ ܘܗܘ (Δοῦξ apud Annam Comnenam, *Alexias*, XIII, 12) ܕܝܘܢܝ ܢܩܘܦܝܛܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܡܠܟܐ ܘܡܢ ܟܠ ܐܢܫ ܘܥܠܝ ܗܢܘ ܠܟܠ ܘܠܟܠ ܡܠܟܘ ܘܐܒܘ ܘܐܚܘܗܝ ܐܠܟܣܢܕܪ ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܘܡܠܟܘܬܗ ܐܠܘܬܗ (lege الاسكندر). — Arte mediocri I. G. C. Adler imaginem fol. 131 delineavit et tabulam aeri incisam edidit, cf. *Novi Testamenti Versiones Syriacae simplex, Philoxeniana et Hierosolymitana denuo examinatae* ... Hafniae, 1789, tab. VIII et O. G. Tychsen, *Elementa linguae syriacae*, 1793. Picturam Adlerianam, quam in bybliotheca universitatis Kiloniensis invenerat, arte photographica denuo expressit I. P. N. Land, *Anecdota Syriaca*, t. IV, Lugduni Batavorum, 1875, tab. V.

Eiusdem scripturae sunt evangeliaria Sinaitica 1 et 2 ann. 1094 et 1098, quorum specimina dedit Agnes S. Lewis, *Stud. sin.* I, tab. IV-VI, et lectionarium Westmonasteriensis theologorum conlegii Cantabrigiae, olim Lewisianum, cuius fol. 74ᵛ-75 imaginem habes in *Stud. sin.*, VI, folio-

runque 234v-235 apud Hugonem Duensing, *Christlich-palästinisch-aramäische Texte und Fragmente*. . . , Göttingen, 1906, tab. II. Cf. cod. Lond. add. 14,664 apud Gulielmum Wright, *Catalogue* . . . , tab. XIX.

39 a. Br. Mus. add. 14.450, ex monasterio Nitriensi s. Mariae Deiparae an. 1843 advectus, membr., cm. 32,5×25, fol. 195. — Codex, saec. VII exaratus, evangelia quattuor continet, sed fol. 14 cuius linn. 29 damus, recens codici additum, duas scripturas praebet, quarum antiquior palaestinensis est saec. VI-VII, recentior vero syriaca saec. VIII, nisi fallor. — Textus syriacus est Matth. 13,42 ܢܘܪܐ — 46 ܙܒܢ. palaestinensis vero Matth. 26,56 ܬܠܡܝܕܘܗܝ — 64. Fragmentum a J. P. N. Land editum (*Otia syriaca*, h. e. *Anecdoton syriacorum tomus quartus*, pag. 136 sq.) denuo ex parte exscribimus: ܬܠܡ]ܝܕܘܗܝ | ܫܒܩ] ܒ[ܟܠ]ܢ | ܠܗܥܪܩܘ | ܗܘܘ ܒܥܝܢ ܫܗܕ. ܐܠܗ ܘܡܩܪܒ]ܘ ... [56] ܐܚܕܘ | ܝܫܘܥ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܪܒ ܟܗܢ]ܐ: ܐܝܟܐ ܕܟܢܫ]ܝܢ ܣܦܪ[ܐ ܘܣܒܐ | ... ܘ]ܦܛܪܘܣ ... [58] ... ... [59] ... | ܦܫܘܥ ... . Eiusdem folii recti imaginem habes apud W. Wright, *Catalogue* . . . , tab. XVIII, fol. versi autem apud Land, op. cit. tab. VI.

39 b. Br. Mus. Or. 4951, saec. XII-XIII, chart., cm. 16,5×13, fol. 69. — Euchologion ad usum Melkitarum Aegypti in dialecto Palaestinensi. Codicem descripsit et liturgiam Nili edidit G. Margoliouth, *The Liturgy of the Nile, The Journal of the Royal Asiatic society*, 1896, pag. 677-731. — Fol. 27, quod damus, initium officii pro Nili fluminis festo comprehendit, in ed. laud. pag. 695, lin. 2-10. Littera ܦ saepissime duplici puncto notatur, punctum litterae ܕ quandoque omittitur. Eiusdem recentioris scripturae exempla habes apud W. Wright, *Catalogue* . . . , tab. XIX-XX.

40. Paris. sabaeus seu mandaiticus 1, olim Colbertinus 1715, Regius 309 A, Basrae in Mesopotamia a Iohanne Francisco Lacroix an. 1674 emptus, in oppido Maqdam prope Huwayzah ad flumen Karhah a quodam Ram Bahtyar bar Behram Sadan an. 1560 (heg. 968) exaratus, chart., cm. (marg. om.) 32×21, fol. 262 (198+64), linn. 20. — Thesaurus (*Ginzā*) seu liber magnus (*Sidrā rabbā*) Mandaeorum, qui et christiani s. Iohannis olim dicti sunt. Textum syriacis litteris edidit Mattheus Norberg, *Codex Nazaraeus, liber Adami appellatus*. . . , Londini Gothorum, 1815-1816. — Fol. 31, cuius linn. 1-12 damus, facile repperies apud Henricum Petermann, qui praesentem codicem, numero linearum servato, descripsit et edidit, *Thesaurus, seu liber magnus, vulgo " Liber Adami " appellatus opus Mandaeorum summi ponderis* . . . , 1867. Codicem optime enarravit Henricus Zotenberg, qui principalem subscriptionem denuo edidit, *Catalogue des manuscrits syriaques et sabéens (mandaïtes) de la Bibliothèque Nationale*, Paris, 1874, pag. 217-219. Textum exscribimus litteris hebraicis (ד̆ = pronomen relativum די aut ד).

§ שיתי דמצבא שיתאיהון דמצבא דאסאא שאמאנא ד̆ שאני בריכא ינקאימיא באארנא בלבישאיהון
האבימנא מן היבמהון יאליפנא דעתיין בלבירון יאבארנא כיל דאבריא היא יאבין בא מאנא אנא דהייא
רבא מאנא אנא דהייא רורביא | מאנא אנא דהייא רביא דבאארנא בתישביהתה דנאצבאי . עמאת בשיביא
שיבין (שיביו ex) ושילון אתיין להאון אלמא ; שילון לאלמא דהאאביא דכולהון פאייקיא ואדיא אלמא
| דמאנא צאיתה יואמינדרא מצבא לאפגיא עילון לאבדה ולא שאא עתיי לבילהין מאריא לא נהיא
ולא שדיבין יליבא לאיפא ביאתין מיהשאבי ישותאיהון ודמיתאיהון מיהראר האבדה מייתפיל באנאתאיהון
ובולהון בנידה יאתביא אשהאר

41 a. Paris. ar. 328 (1), olim suppl. 150 A, saec. VIII-IX, membr., mm. 340×260, fol. 70. — Alcorani fragmenta, cf. Mc Guckin de Slane, *Catalogue des manuscrits arabes*, Paris, 1883-1895, p. 89 sq. Scripturam Ḥiǧazi littera ا reclinata demonstrat. — Pars superior fol. 10v, quam damus, continet fragmentum cap. 8 inde a v. 13 الله (ms. شقوا) شاقوا. Spatium unius lineae, forsitan ad titulos recipiendos vacuum relictum, capita separat; sex puncta (⁖⁖) versiculos distinguunt. Littera punctis inclusa post quintum quemque versiculum picta est, cf. litteram ا in lin. 4, inter v. 15 et 16. Puncta diacritica paucissima sunt, cf. الا in lin. 8 et حسنا in lin. 9. Littera ا ut mater lectionis raro adparet, cf. العقاب in lin. 2.

41 b. Paris. ar. 328 (4), olim suppl. 150 A, saec. VIII-IX, membr., mm. 340×260 circiter fol. 6. — Alcorani fragmenta. — Pars superior fol. 91v, quam exhibemus, fragmentum cap. 5 inde a v. 41 على كل شى قدير continet. Sex puncta (⁞⁞) versiculos dividunt. Non nulla puncta diacritica prima manus adpinxit: duo superposita pro ت et tria in linea recta pro ش littera (cf. lin. 11). Littera ى dextrorsum valde protracta, cf. lin. 8. — Scripturae eiusdem generis specimina apud B. Moritz, *Arabic palaeography*, tab. 14, et cum ا littera magis reclinata, *Palaeographical Society*, *Oriental Series*, tab. LIX. Cf. A. S. Lewis, *Apocrypha Syriaca*, *Studia Sinaitica*, XI, tab. IV et V (ex codice rescripto).

42. Paris. ar. 324, olim suppl. 150 lii, ex foliis ab Asselino de Cherville in urbe Cahirensi conlectis, et an. 1830 pro bybliotheca Nationali emptis. Saec. VIII-IX, ut videtur, scriptus, membr., mm. 515×630 circiter, fol. 46. — Alcorani fragmenta, eiusdem scripturae eiusdemque, nisi fallor, codicis ac folia bybliothecae Cahirensis, Ḫadiwiyah, ut aiunt, quorum specimina edidit B. Moritz, *Arabic Palaeography*, tab. 1-12. Hoc demonstrant tam foliorum mensura similitudoque scripturae et ornamentorum quam verba recentius addita, manu quae et titulos capitum adiecit, in angulo sup. dextro unius cuiusque folii inter lineam primam et secundam, vide sis op. laud. tab. 1. — Quod exhibemus, fol. 39, continet cap. 75,29 بالساق الساق-40. Lineolae figuraeque rotundae (l. 7) aut quadratae (l. 8) post unum quintum decimum quemque versiculum variis coloribus pictae sunt. Ornatus unam saltem lineam inplens capita separat. Lineolas punctorum diacriticorum modo hic illic prima manus suprascripsit, v. g. ثم l. 5 et 8. — Primas extremae lineae litteras addidimus ut veram scripturae mensuram prae oculos habeas.

43 a. Vat. ar. 212, olim 71 dupl., antea syr. 58, saec. XII, membr., mm. 178×167, fol. 57. — Alcoranus in principio et in fine mutilus. — Fol. 16v, quod exhibemus, cap. 26,228 الذين ظلموا-27,19 والدى وان continet. — Rotula marginalis caeruleo rubroque colore et auro ornata initium capitis indicat. Tituli verba النمل خمس وسبعون اية aurata. Trifolia conchylia circuli post unum quintum decimum quemque versiculum caeruleo colore et auro picta sunt. Signa vocalium *maddah* et *a* protractae (sive ا parva) minio scripta: *tašdīd* et *sukūn* caerulea. Pro *hamzah* et *waṣlah* puncta habes flavo viridique colore. — Eiusdem scripturae est Alcoranus, Valentiae scriptus an. 1160, qui in bybliotheca Cahirensi (n. ١٩٦) adservatur, cf. Moritz, *Arabic Palaeography*, tab. 47. Cf. *Pal. Soc. Or. Series*, tab. LXI.

43 b. Vat. ar. 214, olim 83, antea 13, saec. XIII, membr., mm. 211×200, fol. 71. Codex fuit cuiusdam scholae Tunetensis, ut docet actus donationis in f. 1 scriptus: الحمد لله هذه الختمة المباركة الجليلة أين هى الجزو منها هو اثنين والعشرون محبسة | على المدرسة الغربية للباب التى بدرب ابن عبد السلام بداخل مدينة تونس حرسها الله تعالى يقرا منها كل | القران العظيم فى كل يوم بالمدرسة

المذكورة على نحو ما اشرطه مالكها ومحبسها محبس المدرسة المذكورة | العبد الفقير الى رحمة ربه محمد بن على بن حمزة التجي ؟ لطف الله به وغفر ... نضمن ... رسوم تحبيس المدرسة المذكورة تاريخ اواسط شوال من عام اثنين واربعين وسبعماية ... — Alcorani pars vicesima secunda. — Fol. 22ᵛ linn. 1-3, quas exhibemus, continent cap. 33,70 (ed. Fluegel) اتقوا الله-71 اعمالكم. — In rotula marginali caeruleo rubroque colore et auro distincta verbum سبعون albo pigmento exaratum est. Signa orthographica variis pinguntur coloribus, vocalia rubro, *sukūn* et *tašdīd* caeruleo, *hamzah* croceo; pro *waṣlah* signum in forma *hamzah* habes viridi colore.

44 a. Vat. ar. 197, olim 178 (invent. Abrahami Ecchellensis), circa an. 1487 exaratus, sicut docet notula fol. 1, chart., mm. 392×272, fol. 59. — Alcorani pars, h. e. sūr. 16,53-18,73. — Quas exhibemus, linn. 1-2 fol. 27ᵛ continent sūr. 17, 37 تأويلا-38 البصر. In ornamento auro et coloribus eleganter picto legitur خمس quo signantur quini versiculi inde a 16,53. Rotula aurea punctis rubris et caeruleis ornata versiculos dividit. Signa vocalium rubro, *sukūn* et *tašdīd* caeruleo colore scripta; pro *waṣlah* punctum viride, pro *hamzah* croceum habes. Littera ف puncto inferiore notata codicem in occidente exaratum fuisse demonstrat.

44 b c. Vat. ar. 935, olim 220 (sic in codice manu I. S. Assemani, in catalogo autem manu scripto et in edito 221), antea lat. 3775 seu armarii librorum parvorum camerae secretae 194 (cf. invent. Rainaldianum an. 1596), an. 1533 (heg. mense ramaḍān 939) ab ʿAbd Allāh b. Muḥammad as-Silāsī exaratus, chart., mm. 120×78, fol. 424. — Alcoranus. — Quae selegimus, fol. 1ᵛ et 6 continent sūr. 1 et sūr. 2, 34 لبعض-40. Fol. 1ᵛ caeruleo rubro albo nigro colore et auro ornatur. In margine fol. 6 habes عشر, h. e. (quarta) decas, auro et نصف حزب caeruleo colore picta. Subscriptio est in fol. 424: الحمد لله على التمام | والصلوة على محمد خير الانام | قد وقع الفراغ من تحرير مدة المصحف | فى اواخر شهر رمضان المبارك فى | سنة تسع وثلثين وتسعماية كتبه | عبد الله بن محمد السلاسى.

45 a. Vat. ar. 18, olim 9, an. 993 (heg. raǵab 383) in urbe Cahirensi exaratus, chart., mm. 205×180, fol. 94. — S. Lucae evangelium [Gregory 104], cuius in oratione clausulae sententiarum similiter desinunt, ad usum cuiusdam mahumetani, ut ex forma nominum عيسى، يحيى dignoscitur, scriptum. Vide sis I. Guidi, *Le traduzioni degli Evangelii in arabo e in etiopico, Atti della R. Accademia dei Lincei,* 1888, s. IV, classe di scienze morali..., vol. IV, parte 1ª, Memorie, p. 25 sq. — Quod exhibemus, fol. 93ᵛ continet Luc. 24, 47 ἀρξάμενον (ويكون المبتدا)-53. — Litterae ع et ح semicirculis infra positis, ر et س semicirculis suprascriptis distinguuntur. Signa vocalium prima manu adposita. Verbum وبارك in fine lin. 4 a librario ipso videtur erasum. Subscriptio est (f. 94): تم كتب انجيل لوقا بمصر في رجب سنه ثلث وثمنين وثلثمايه ولله الشكر على نعمايه · من قراه يدعو لكاتبه ولوالديه بالرحه وغفران الخطايا وهو ماجور كريم اللهم ارحم عبدك كاتبه. — Imaginem fol. 65 habes in *Pal. Soc. Or. Ser.*, tab. XXI, praemisso commentario Ignatii Guidi.

45 b. Vat. ar. 726, olim Assemanianus 122, quem inspexit Aḥmad b. ʿAlī Taqī ad-dīn al-Maqrīzī, ut docet notula fere totaliter evanida in fol. 287: انتقاه ... | احمد بن على المقريزى | فى شهر ربيع الاول سنة | ٨١٨. Codex videtur autographus, certe, ut ex praefata notula constat, ante an. 1414 (heg. 817) exaratus, chart., mm. 238×164, fol. 287, linn. 23. — Historia dynastiarum

et regum تاريخ الدول والملوك, auctore Muḥammad b. ʿAbd ar-Raḥīm b. ʿAlī Ibn al-Furāt Naṣīr ad-dīn al-Miṣrī al-Ḥanafī: cf. Wüstenfeld, *Die Geschichtsschreiber der Araber u. ihre Werke*, Göttingen, 1882, n. 454. Codices novem bybliothecae palatinae Vindobonensis (A. F. 117-125 [443-451] cf. Flügel, *Die arabischen, persischen u. türkischen Hss. . . zu Wien*, n. 814) partem operis continent et ipsi autographi existimantur, quorum volumen sextum inmediate praecedit codex noster (cf. Guy Le Strange, *The story of the Death of the last Abbasid Caliph from the Vatican Ms. of Ibn-al-Furāt, The Journal of the Royal Asiatic Society*, 1900, 293-300). — Linn. 1-19 fol. 152, quae exhibemus, gesta narrant an. heg. 650. Lin. 1 et verbum وقدم in lin. 12 minio scripta.

§ ذكر الحوادث فى سنة خمسين وستماية | قال قاضى القضاة جمال الدين محمد بن سالم بن نصر الله بن | واصل الحموى الشافعى صاحب كتاب مفرج الكروب فى | اخبار دول بنى ايوب فرت فى اول هذه السنة بزيارة قبر | المصطفى صلى الله عليه وسلم مع الامير حسام الدين ابن | ابى على الهدبانى ثم توجهنا الى ينبع فنزلنا بها وفارقنا الحاج | متوجهين الى مصر ولم يذهب معهم خوفا من عسكر الملك | الناصر صلاح الدين يوسف صاحب حلب ودمشق المقيمين بغزة...

46 a. Vat. ar. 395, an. 1323 (heg. ǧumādā ʾl-āḫir 723) exaratus a quodam ʿAlī b. Muḥammad b. Abī Bakr, chart., mm. 267×187, fol. 236. — Consessus sive مقامات, auctore Abū Muḥammad al-Qāsim b. ʿAlī b. Muḥammad al-Ḥarīrī al-Baṣrī; ed. Sylvester de Sacy, Lutetiae Parisiorum, 1822. — Fol. 231, quod damus, consessus quinquagesimi continet, cf. ed. laud. pag. ٥٩٢. Subscriptio est in fol. 235: تمت المقامات المنسوبة الى الحريرى بحمد الله وحسن توفيقه فى منتصف جمادى الاخر سنة ثلث وعشرين وسبعماية وصلى الله على خير خلقه محمد واله وعترته الطيبين الطاهرين على يدى اضعف عباد الله على بن محمد بن ابى بكر المطرى (?) عفى الله له ولوالديه.

46 b. Vat. ar. 319, olim 4. 171. 68, an. 1284 (heg. 5 muḥarram 683) exaratus in urbe Baġdād a Maḥmūd b. Muḥammad b. al-Qāḍī Taqī ad-dīn, chart., mm. 177×122, fol. 134. — Almagesti epitome cui titulus التذكرة النصيرية sive, ut est in praesenti codice, التذكرة فى الهيئة, auctore Abū Ǧaʿfar Naṣīr ad-dīn Muḥammad b. Muḥammad b. al-Ḥasan aṭ-Ṭūsī (cf. Brockelmann, I, 511). — Fol. 59, cuius imaginem damus, partem continet sectionis de eclipsibus solis et lunae. Figura minio delineata est. Paginae duplici linea rubra includuntur. Subscriptio est in fol. 61: فرغ من تحريره العبد المذنب المفتقر الى رحمة ربه | الغفور محمود بن محمد بن القاضى تقى الدين | يوم الجمعه خامس محرم سنة ثلاث وثمانين | وستمائة فى مدرسة نظام الملك بمدينة السلام حماها الله تعالى عن نوائب | الدّهر وحدثانه حامدًا الله تعالى | ومصليًا على نبيه والحمد لله رب العالمين.

47 a. Vat. ar. 505, an. 1258 (heg. šaʿban 656) exaratus a Ḥusayn b. Ġarīb b. Muḥammad al-Ḥāfiẓ al-Iṣfahānī pro ʿAlī b. al-Ḥasan b. ʿAlī al-Ḥusaynī al-Ǧurǧānī. Chart., mm. 228×89, fol. 252. — Tractatus varii persice et arabice. — Fol. 137ᵛ, cuius imaginem damus, initium continet libri cui titulus قواعد العقائد auctore Abu Ǧaʿfar Naṣīr ad-dīn Muḥammad b. Muḥammad al-Ḥasan aṭ-Ṭūsī, cf. Brockelmann, I, 508 sq. n. 3. Puncta litt. ب et ى conponuntur more persico ita ut credas litt. پ adesse, cf. lin. 15. In titulo اصل lin. 11 litterae ص litterula subscribitur.

47 b. Vat. ar. 519, olim coenobii Romani s. Petri in monte aureo, an. 1548 (heg. 955), chart., mm. 197×137, fol. 95. — Opera grammaticalia. — Fol. 67ᵛ, cuius imaginem damus, partem continet libri cui titulus التصريف العزّى, auctore ʿIzz ad-dīn abu ʾl-maʿālī Ibrāhīm b. ʿAbd al-

Wahhab az-Zanğani. Verba اللفيف et وان كان lin. 1, واما lin. 5, والحرف lin. 8, وهمزة lin. 10 minio scripta sunt. Notas marginales tantum exscribimus.

(1) واللفيف قسمان لفيف مقرون ولفيف مفروق فا للفيف هو الذى يكون | فيه حرفان | عليه شرح.
(2) ان رباعى مجردا كان او زايدا ملحقا كان او خماسيا او سداسيا | وسواء كان ذلك الفعل صحيحا او مهموزا او مضاعفا | او معتلا او متعديا او لازما مطلوب.
(3) ان الحرف الاول منه مفتوح من جميع الابواب المذكورة الا من الابواب السداسية والخماسية | التى فى اولها همزة و صل وهى مكسورة مطلوب.
(4) على الحركة لا السكون مع ان الاصل فى البناء السكون لمشابهة الاسم والمضارع فى وقوعها صفة للنكرة.
(5) انه السكون فيها فى الواحد مذكرا كان نحو نصر او مونثا نحو نصرت والتثنية | مذكرا كان نحو نصرا او مؤنثا نحو نصرتن مطلوب.
(6) in mg. sinistra ان بالمضمومة نحو تكرير و هو مشترك | بين اسم الزمان والمكان و المصدر الميمى واسم المفعول مطلوب.
(7) inter lin. 3 et 4 ان سواء كان عينة المضارع مفتوحا او مضموما او مكسورا.

48 a. Borg. ar. 53, olim K. I. 13, antea LX, an. 1682 (heg. 1094) exar., chart., mm. 122×77, fol. 151. — Alcorani versiculi et preces moslemicae plerumque cum praefationibus turcicis. — Quod exhibemus, fol. 105ᵛ precem continet quae inscribitur دعاء قطب الاعذاب, auctore Muhyi ad-din Muhammad b. al-ʿArabi de quo vide sis Brockelmann, I, 441 sq. Vocalium signa sunt prima manu. Paginae linea rubra includuntur. Interpunctionis signa minio scripta.

48 b. c. Borg. ar. 44, olim K. I. 22, antea LXXVIII. LXI. Codex variis libellis constat, cuius pars tertia an. 1517 (heg. 923) exarata est, chart., mm. 140×100, fol. 101. — Opuscula grammaticalia.

b. Fol. 6, quod exhibemus, continet partem libri cui titulus تصريف العزى, auctore ʿIzz ad-din abu 'l-maʿāli Ibrāhīm b. ʿAbd al-Wahhab az-Zanğani. Verba فصل. الكل. فرحت. بتضعيف. تصريف colore rubro tacta.

c. Pars secunda, cuius fol. 49ᵛ habes, librum centum regentium seu العوامل فى النحو, auctore ʿAbd al-Qāhir b. ʿAbd ar-Rahmān al-Ğurğānī, continet.

48 d. Vat. ar. 725, Assemanianus 121, an. 1450 (heg. rağab 854) a quodam ʿAli b. Abī Bakr al-Marzūqi exaratus, chart., mm. 274×182, fol. 276, linn. 25. — Abu 'l-ʿAbbās Ahmad b. ʿAli b. ʿAbd al-Qadir b. Muhammad al-Ḥusaynī Taqī ad-din al-Maqrīzī historia Aegypti seu كتاب السلوك لمعرفة دول الملوك pro an. heg. 754-800. Opus gallice reddidit Quatremère, *Histoire des sultans Mamelouks par Maqrizi*, Paris, 1837-1841 (cf. Brockelmann, II, 38 sq.). — Fol. 2, cuius linn. 15 habes, facta et eventa an. 754 narrat. Subscriptio in fol. 256: كتاب السلوك (3 verba eras.) . . . تم لمعرفة دول الملوك | على يد العبد الفقير الى الله تعالى على بن ابى بكر المرزوقى عفا الله عنه | فى ثامن (?) بدر رجب الفرد سنة اربع وخمسين وثمان مابة. Manus recentior in libri titulo et subscriptione و العالما ante verbum دول addidit.

49 a. Mediolan. Ambros. ar. nov. ser. A 42, saec. XIII ex., chart., mm. 182×134, fol. 220. — In Alcorani verba quaedam commentarius philologicus كتاب التبيان فى اعراب القران, auctore Muhibb ad-din abū 'l-Baqa ʿAbd Allāh b. al-Ḥusayn al-ʿUkbari (Cf. Brockelmann, I, 282). Codicem,

qui partem dumtaxat primam, scilicet in sūr. 1-7, continet, adcurate descripsit Eugenius GRIFFINI, *I manoscritti sudarabici di Milano*, pag. [6] et [66] in *Rivista degli Studi Orientali*, II, (1908-09), pag. 6 et 160 (cf. ibid., III, 275).

49 b. Mediolan. Ambros. ar. nov. ser. A 106, an. 1359 (heg. 3 ǧumādā 'l-awwal 760) a Muḥammad b. ʿAbd ar-Raḥmān b. ʿUmar al-Ḥabaši al-Waṣabī exaratus, chart., mm. 237×175, fol. 183. — Traditionum conlectio كتاب الجامع الصحيح, auctore Abu ʿAbd Allāh Muḥammad b. Ismāʿil al-Buḫārī al-Ǧuʿfī (cf. BROCKELMANN, I, 57). Codicem, qui tantum a libro النكاح usque ad librum الرقاق continet, breviter descripsit Eugenius GRIFFINI, *I manoscritti sudarabici di Milano*, pag. [19], *Riv. Studi Or.*, II, 19 et III, 905. — Quam exhibemus, fol. 12 pars (tribus linn. recisis) ultima verba cap. 35 et initium cap. 36 in libro النكاح conprehendit, cf. L. KREHL, *Le recueil des traditions musulmanes par el-Bokhâri*, Lugduni Batavorum, 1868, III, ٤٢٦, lin. ult.-٤٢٧, lin. 15. Lectiones varias inter lineas et in marginibus ex documentis, quae litteris ه et ح = حرش (?) signavit, lector quidam adiecit, qui et verba dubia verbo صح suprascripto confirmavit.

50 a. Mediolan. Ambros. ar. nov. ser. A 53, an. 1406 (heg. mense rabīʿ I 809), chart., cm. 27×19, fol. 248. — Iuris tractatus didacticus secundum principia Zaiditarum كتاب التمهيد والتيسير فى تحصيل فوائد التحرير, auctore Šaraf ad-dunya wad-dīn Abū ʿAbd Allāh Muḥammad b. Yaḥyā b. Aḥmad b. Ḥanaš, sive commentarius operis qui inscribitur كتاب التحرير فى الفقه, auctore an-Nāṭiq bi'l-ḥaqq Yaḥyā b. al-Ḥusayn b. Hārūn al-Buṭḥānī Abu Ṭālib (de quo cf. BROCKELMANN, I, 102). Codicem descripsit Eugenius GRIFFINI, *Lista dei manoscritti arabi, nuovo fondo*... pag. [27] in *Riv. Studi Or.*, III, 571. — Quas damus, primae fol. 1ʳ lineae partem continent capitis النكاح. Puncta diacritica fere totaliter omisit librarius. Subscriptio in fol. 248ᵛ, additis punctis diacriticis: تم الجزء الثانى من التمهيد بحمد الله ومنه وحسن توفيقه وذلك بخمس ليال خلون من شهر ربيع الاول سنة تسع وثمان مائة سنة هجرية على صاحبها السلام...

§ الاولى نكاح المرتدّة للمسلم لا تجوز بالاجماع الثانية الوثنية والصابية والمجوسية لا تجوز للمسلم نكاحهن عندنا وش (شافعى =) وعند ابى ح(حنيفة =) تجوز نكاح الصابية وعند ابى ثور تجوز نكاح المجوسية والصابية مشتق من صبا الى كذا اى مال بجهل ومنه الصبا وهو الشاب.

50 b. Mediolan. Ambros. ar. nov. ser. A 6, an. 1506 (heg. ǧumadā 'l-āḫir 914), chart., cm. 25,5×18, fol. 109. — In Alcoranum commentarius كتاب الروضة والغدير, auctore Izz ad-dīn Muḥammad b. al-Hādī b. Tağ ad-dīn († 720 heg.). Codicem, qui partem secundam tantum continet, scilicet sūr. 12,55-107,7, adcurate enarravit Eugenius GRIFFINI, *I manoscritti sudarabici di Milano*, pag. [17] et [69-70] = *Riv. Studi Or.*, II (1908-09), 17 et 163-164 et *Lista dei mss. arabi n. f. della Bibl. Ambrosiana di Milano*, pag. [10-11] = *Riv. Studi Or.*, III, 262-263. — Quas exhibemus, fol. 3 lineae 13-20, commentarium continent sur. 12,55. Verba الفصل الاول minio inducta.

§ اجعلنى على خزائن الارض انى حفيظ عليم الفصل الاول | اللغة الخزائن جمع خزينة وهو ما يخزن فيه والحفيظ المحافظ | الفصل الثانى المعنى قوله اجعلنى على خزائن الارض يريد | اراضى مملكته وهى ديار مصر قوله انى حفيظ عليم معناه | حفيظ لمن لا يستحقها عليم بوجوه التدبير فيها ذكره قتادة | وابن اسحق وابو على وقيل عليم بوجوه متصرفا بها ذكره الزجاج | وقيل كاتب حاسب وقيل حافظ للحساب وعليم بالالسن.

50 c. Mediolan. Ambros. ar. nov. ser. A 2, an. 1626 (heg. 10 rabiʿ al-aḫir 1036), chart., cm. 30,5×19. — Liber iuris Zaiditarum scilicet البستان الجامع للفواكه الحسان المثمر لليافوت والمرجان الناطق بصحيح مسائل البيان auctore aṭ-Ṭahir b. ʿIzz ad-din Muḥammad b. Aḥmad b. Muẓaffar (cf. Ahlwardt, *Verzeichniss der arab. Hss. der kgl. Bibliothek zu Berlin*, n. 4943 ubi auctor nominatur Muḥammad b. Aḥmad b. Yaḥya b. Muẓaffar). Hoc opus commentarius est libri البيان الشافي عن البرهان الكافي auctore ʿImād ad-din Yaḥyā b. Aḥmad b. Muẓaffar, de quo videsis Brockelmann, II, 186, n. 5. — Quod damus, fol. 2 finem continet praefationis, et in linn. 9-10 nomen repperies Imād ad-dīn Yahyā, cuius opus explicatur.

51 a. Vat. ar. 310, olim 21, 169 (vid. in tempore Abrahami Ecchellensis), 91, 62, an. 957 (heg. 346) exar., membr., mm. 216×145, fol. 51, linn. 23. — Isaac Iudaei sive Abū Yaʿqub Isḥāq b. Sulaymān al-Isrāʾīlī liber de urinis cui titulus (fol. 1) كتاب معرفة البول, cf. Moritz Steinschneider, *Die arabische Literatur der Juden*, Frankfurt a. M. 1902, p. 41. — Fol. 15ᵛ, cuius linn. 1-18 damus, parag. 2 et 3 cap. IX continet, cf. Constantini Africani versionem latinam in editione Lugdunensi, *Opera Ysaac*, 1515. — Subscriptio est in fol. 50ᵛ: تم كتاب البول والحمد لله وذلك في شهر ربيع الاخر من سنه ستة واربعين وثلثماية.

§ في ما يَتلِف مَع الثفل الابيض من قوام الفرع فاقول ثفل ابيض ملتف سلس سهل وفرع غليظ او رقيق ذلل لا ياتلف لان الثفل الابيض اذا كان ملتفًا سلسًا سهلًا دل على تمام طبخ الاثفال وكمال نضجها وانحلال المرض.

51 b. Borg. ar. 165, olim K. V°. 7, antea LIX vel XLIV, saec. XV exar., chart., mm. 204×145, fol. 152. — Prophetarum historiae, auctore Abū Rifāʿah ʿUmārah b. Waṯimah b. Musā b. al-Furāt b. al-Azhar al-Ǵam. Auctor ille videtur, cui Ḥaǧǧi Ḫalīfah (ed. Fluegel, II, 105 sq.) librum tribuit تاريخ ابى رفاعة auctorem vocans Abū Rifāʿah ʿUmārah b. Waṯimah al-Farisi. Titulus est in codice (fol. 3ᵛ) السفر الثانى من (?) بدء الخلق وقصص الانبيا لابى ... — Fol. 101, quod duabus linn. excisis praebemus, initium Ionae historiae continet. Linn. 1, 9, 17 minio scriptae. Subscriptio est (fol. 152ᵛ) تم الكتاب المذكور بقصص [ا]الانبيا بحمد الله وحسن عونه وبلصلاة التامة على محمد نبيه صلى الله [عليه] وسلم على يدى طالب الخير محمد بن على سعزوق اخرجه الله ارض الكفر [...]اق ورده الى ارض الدين والايمان برحمته وغفرانه وجودة [الله رب] العلمين.

§ قصة يونس بن متى رضى الله عنه بفضله روى عن ابن عباس رضه وابن سمعان عن مخبره عن ابن عباس رضه كل هولاء حدثوا عن ابن متا بما اخبر الله تعالى من قصة فى كتابه.

52 a. Vat. ar. 477, inter codices a Georgio Strachan Cahirae (cod. *Babylone*) an. 1618 coemptos n. 29, an. 1210 (heg. 607) ab Ibrahīm b. ʿAli aš-Šatibi (ex Xativa in Hispania) exaratus, chart., mm. 203×118, fol. 118. — Liber poëmatum, auctore Ibn Ḥamdis, sive ديوان شعر ابى محمد عبد الجبار بن حمديس الصقلى. Codicem descripsit et edidit Celestinus Schiaparelli, *Il Canzoniere di Ibn Hamdîs*, *Pubblicazioni del R. Istituto orientale in Napoli*, Roma, 1897. — Quod damus, fol. 110 continet poëmata 207,2-209,10 (omissis vv. 6 et 9), cf. ed. laud., p. ٢٨٤-٢٨٦. — Nota marginalis in lin. 7 لعله وفحمه a quodam lectore exarata est qui, praesertim in principio codicis, puncta diacritica litt. ف et ق ad morem librariorum orientalium correxit. Subscriptio in fol. 118ᵛ: تم الكتاب... وكان الفراغ منه يوم الخميس ليومين بقيتا (*sic*) من المحرم من سنة سبع وستماية وكتب ابراهيم بن على الشاطبى.

52 b. Borg. ar. 171, olim K. V°. 13, antea LV vel XLI, an. 1519 (heg. 925) exaratus ab Abu ʿUmar b. Musā b. Mūsā al-Asġari Aragonensi, chart., mm. 203×149, fol. 140. — Traditiones, praesertim de creatione mundi, ab Abū ʿUmar b. ʿAbd al-Barr conlectae sub titulo نزهة المستمتعين وروضة الخائفين. — Quod damus, fol. 89 continet caput de ieiunio dierum alborum scilicet 13, 14, 15 unius cuiusque mensis (cf. al-Buḫāri, الصحيح, ed. Krehl, I, 194) et de veniae petitione a Deo. — Subscriptio (f. 101): كمل الكتب (*sic*) بحمد الله وحسن عونه والصلاة والسلام على محمد | نبيه وعلى اله وصحبه وازوجه وذريته وسلم تسليما كثيرا | على يدى العبد الفقير المضطر لرحمة ربه ابو عمر ابن موسى بن موسى | الاشغرى من بلدة ارندقه من ارض ارغونه (Aragonia) وذلك حين يتعلم | فى بلدة بطرنه من ارض بلاسية (Valencia) على السيد الفقيه والعالم الغبيه | فى زمانه ابى الحسن على القيسى من ارض الاسلام من مدينة طرابلاس | رجعها الله لما كان يوم الجمعة لستة ايام خلون من شهر مَايهُ (= maio) | عام خمس وعشرين بعد تسع ماية من هجرة النبى صلى الله عليه | وسلم وبالعجمى (= aerae christianae) عام تسعة عشر وخمس ماية والف   رحم الله كاتبه وقارءه ومستمعه انه معين كريم وبعباده | رؤف رحيم وصلى الله على محمد وعلى اله وصحبه وسلم تسليماً.

§ فضل الايام البيض قال حدثنا ابراهيم بن يوسف عن انس | بن مالك قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من صام ايام البيض فاول يوم | اجر صيام ماية سنة وكتب الله له عبادة ماية سنة واليوم الثانى كتب الله له |اجر صيام مايتين سنة...

53. Borg. ar. 129, olim K. IV. 10, antea VII, saec. XIV descriptus pro cuidam عيسى مصسى (?) بن ابراهيم..., chart., mm. 287×210, fol. 122. — Pentateuchus ex hebraica lingua in arabicam versus a rabbi Saadia b. Yosef sive Saʿid b. Yūsuf al-Fayyūmi, quem arabicis typis edidit Gabriel Sionita in bibliis polyglottis Parisiensibus, hebraicis vero Ioseph Derenbourg, Parisiis, 1893. Codicem inspexit I. G. Christianus Adler qui de eo disseruit in *Kurze Uebersicht seiner biblisch-kritischen Reise nach Rom*, Altonae, 1783-4, p. 173, cf. P. Kahle, *Die Arabischen Bibelübersetzungen*. Lipsiae 1904, p. VIII. — Fol. 74ᵛ, quod damus, continet Exod. 35,29-36,13. Textus satis differt ab edito. Primum verbum unius cuiusque versiculi hebraice minio scriptum est usque ad Num. 33,9, deinde versiculos distinguunt tria puncta rubra totidem circulis inscripta.

54. Vat. ar. 71, ex codicibus ab Andrea Scandar an. 1721 bybliothecae Vaticanae adiunctis n. 45 (v. *Bibl. Or.* II, 485 et 510 sq.). Codicem exaravit Antonius David Salomonis filius in coenobio s. Sabae ad mare Mortuum an. 885 (heg. rabīʿ al-awwal 272) pro Isaac monacho in monte Sina. Membr., mm. 230×168, fol. 236 (2 primi chart.). — Florilegium monasticum, h. e. vitae ss. Epiphanii, Euthymii, Sabae, Anastasii, nec non Xenophontis et suorum; Cassiani abbatis narrationes aliorumque monachorum homiliae et praecepta. — Quod exhibemus, fol. 67 continet partem vitae s. Euthymii, auctore Cyrillo Scythopolitano, quae omissa epistula ad Georgium abbatem inc. Ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ θεοῦ (*Bibl. hag. gr.* n. 648). Textum graecum huius paginae repperies in opere inscripto *Analecta graeca sive varia opuscula graeca hactenus non edita ex mss. codicibus eruerunt, ... Monachi Benedictini C. S. Mauri*, t. I, Lutetiae Parisiorum, 1688, p. 90, l. 22 τὸ κοινόβιον—p. 92, l. 23 διὰ τί. Titulo cap. 38, minio scripto, circuli trini viridi rubro colore ex utraque parte adpicti sunt. Littera graeca H in ang. sup. ext. est nota quaternionis octavi. Puncta diacritica diligenter adpinxit librarius ipse. Littera ف puncto superiore, ق punctis duobus, ut usus recentior fert, instruuntur. In f. 236 exstat subscriptio minio scripta: كتب هذا المصحف انبا انطونه داود بن سليمن البغدادى الخاطى: المسكين فى سيق القديس:

مار سابا استكـتبه انبا اسحق الراهب اياه لدير طور سينا المقدس ﷺ الخاطى الضعيف الذى كتبته اسل واطلب الى كل من قرا فيه من الابهات القديسين وغيرهم ان يطلبوا ويسئلوا يسوع المسيح الاهنا ومخلصنا ان يغفر خطاياى وذنوى (*sic* pro ذنوبى) الكثيره رحم الله من فـعل ومن كتب ومن استكتب ومن قرا ومن سمع ومن قال امين بشفاعه السيده مرتمريم وابونا مار سابا وجميع ابراره وقديسيه امين ۞۞۞ وكتب فى شهر ربيع الاول سنه اثنين وسبعين ومايتين. — Aliam codicis tabulam ab Ignatio Guidi adcuratissime descriptam praebet *Pal. Soc. Or. Ser.*, XX. Eiusdem scripturae atque aetatis sunt, inter alia, Vat. ar. 13 saec. IX, Br. Mus. Orr. 4959 an. 876 (ex monasterio s. Haretin) et 5008 an. 917 (cf. A. S. Lewis et M. D. Gibson, *Studia Sinaitica*, n. XII, *forty-one facsimiles of dated christian arabic manuscripts*, tab. II. III), codd. sinaitici arab. 457 (*Stud. Sin.*, III, tab. ad pag. 89) et 511 (*Stud. Sin.* XII, frontispiece) nec non cod. Lewisianus cuius imagines videbis in *Stud. Sin.* XI, tab. I-VIII. Fere eadem scriptura in codice chartaceo sinaitico ar. 508 (cf. *Stud. Sin.* VIII, frontispiece) et in fragmentis I et VI membranarum palaestinensium rescriptarum, quarum imagines edidit Fridericus Schulthess, *Christlich-Palästinische Fragmente aus der Omajjaden-Moschee zu Damascus*, Berlin, 1905, tab. I. II.

55. Borg. ar. 95, olim K. II. 31, saec. IX, membr., mm. 223×160, fol. 173 (1. 2. 172. 173 recent. ex charta). — Evangelia quattuor antiquissime ex graeco in coenobio s. Sabae, ut videtur, translata; vide sis I. Guidi, *Le traduzioni degli Evangelii in arabo e in etiopico, Atti della R. Accademia dei Lincei*, 1888, s. IV, classe di scienze morali..., vol. IV, part. 1ª, Memorie. p. 9 sq. — Quod damus, fol. 16ᵛ continet Matth. 9, 37 ὁ μὲν θερισμός—10, 10 ἄξιος. Rubro colore descripta sunt prima manu circuli et cruculae, et recentius, haud tamen ut videtur, post saec. X, in summo margine يقرا فى عياد الرسل et in mg. ext. canones Eusebii σθ', π', πα', π[β'] (ση' atramento scriptum), nec non nota verbi ἀρχή. Ultimum folii verbum, humore deletum, est مستوجب, ante quod corrector saec. XIV, nisi egregie fallor, atramento subviridi لا ex ا littera fecit; lege: ولا حدا لا مستوجب. Signa diacritica adpinxit librarius ipse, qui puncto inf. ف litteram, sup. autem ق, litterulis infra positis ح et ع litteras distinxit. — Titulum adiunximus evangelii sec. Marcum ex fol. 53ᵛ propter eximiam characteris elegantiam.

56 a. Vat. ar. 84, inter codices ab Andrea Scandar in bybliothecam Vaticanam inlatos n. 47, an. 1043 (an. mundi 6563), chart., mm. 164×122, fol. 317. Codex fuit monasterii s. Aecaterinae in monte Sinai, ut docet nota f. 1ᵛ: هذا الكتاب وقـف على طور سينا فمن اخرجه منها ملعون محروم ولا يـقطع هذه الورقة. — S. Macarii Aegyptii homiliae XXVI (desunt sex prima folia). — Fol. 314, quod propter librarii subscriptionem exhibemus, ultima verba continet homiliae XXVI, quae fol. 307 incipit: ايضًا ميمر لابينا القديس مقاريوس الطوبانى من احصا ستّة وعشرين ۞ ما هى سياسة وتدبير اتيان المخلّص. اولها واعظمها ردّ الطبيعة الظاهرة. Litterae ص ع ح litterula infrascripta, littera ر signo, quod *muhmilah* vocant, notantur. Puncta ة litterae raro scribuntur, cf. واعادة, l. 5, et مدينة, l. 6. — Eiusdem scripturae est cod. Sinaiticus ar. 69 an. 1065 exar., cuius specimen ediderunt Agnes S. Lewis et Margarita D. Gibson, *Stud. Sin.* XII, tab. 7.

56 b. Borg. ar. 71, olim K. II. 6, saec. XI-XII, membr., mm. 208×154, fol. 160. — Evangelia quattuor, de quorum recensione vide sis dissertationem Ignatii Guidi, *Le traduzioni degli Evangelii in arabo e in etiopico*, Atti della R. Accademia dei Lincei, 1888, memorie, serie 4ª, vol. 4, parte 1ª, p. 11. — Quod damus, fol. 123ᵛ continet pericopen περὶ τοῦ οἰκονόμου τῆς ἀδικίας (Luc. 16, 1-10), cuius titulus in extrema lin. paginae praecedentis est عن مثـل خازن الظلم. —

Pro puncto habes circulum minio scriptum. Rubrica in ultima lin. usui liturgico Byzantinorum respondet σαββάτῳ ιδ', lege قراءة سبت رابع عشر. Litterae س lineola, in verbis tamen ايسوع (*sic*) et مسيح crucula, raroque litteris ى litterula (lin. 2) et ر *muhmilah* (lin. 13) superinponitur. Littera ا sequenti ل saepe iungitur (cf. lin. 8 et 9). Verbum كان in lin. 1 adiecit librarius ipse.

57 a. Vat. ar. 109, an. 1214 (heg. 4 ǧumādā 'l-awwal 610; Graec. 21 īlul 1525) exaratus a Yaḥyā b. Abī 'r-riḍā b. abī Manṣūr b. Faḥīmah in oppido Ǧazīrah Ibn ʿUmar, chart., mm. 256×182, fol. 346. — Liber turris كـتـاب المجدل, auctore Mare filio Salomonis, cuius sectionem edidit Henricus Gismondi, *Maris Amri et Slibae de patriarchis Nestorianorum commentaria*, Romae, 1896-1899. — Quod damus, fol. 232 continet partem vitae ʿAbdīšōʿ b. al-ʿĀriḍ (cf. ed. laud. pag. ١٢٩). Signo parvo infrascripto litteram ح, *muhmilah* vero litt. س librarius distinxit. Subscriptio est in fol. 346ᵛ: نجز الكتاب المسمى كتـاب المجدل | ولله الحمد دايمًا سرمدًا. علقه العبد الخاطى الراجى عفو ربه وغفرانه | يحيى بن ابى الرضا بن ابى منصور بن فحيمه المتطبب | بالجزيرة العمريه لسعيد (ابن عيسى | بن ابو الفضل بن القيمرى in marg. haud eadem manu) فى رابع جمادى الاولى سنه عسره وستمايه ووافق ذلك الحادى والعسرين | من ايلول سنه الف وخمس ماية وخمسه وعسرين | للاسكندر بن فيليفوس اليونانى والحمد لله ܐܠܗܐ ܗܘܝܐ ܥܕܪܐ ܕܟܬܘܒܐ.

Notandae sunt formae عسرين et عسرة pro عشرين et عشرة, pronuntiationis Syrorum instar ܥܣܪܝܢ et ܥܣܪܐ.

57 b. Vat. ar. 90, olim 42 (sic in cod. et in catal. inpresso, sed 32 in inventario an. 1660 manu Abrahami Ecchellensis), an. 1218 (martyr. 934) a Danihele filio Zachariae episcopi civitatis Quṣ exaratus, mm. 174×124, fol. 53. — S. Iohannis episcopi Paralos (Πάραλος seu برلس) oratio de resurrectione mortuorum et de die iudicii. — Quod damus, fol. 41ᵛ signatum est πγ' notis numeralibus Coptitarum. Titulus minio scriptus ميمر || يـوم الدين inter pag. 41ᵛ et 42 dividitur. Litterula infrascribitur litt. ح et ع, rarissime litt. س (cf. lin. 3), suprascribitur vero ى litterula et س lineola. Subscriptio in fol. 52ᵛ sq. نجز الميمر | الذى وضعه الاب القديس مارى يوحنا اسقف البرلس من اجل قيامة الاموات وبعتهم (lege بعثهم) ويوم الدين بسلام من الرب امين. | والسبح لله دايمًا ابدًا | وكان الفراغ منه يوم الخميس التامن عشر من برموده | سنه تسع مايه اربعه وتلـــتين للشهدا الاطهار | برسم خزانه الاب الاوحد الفاضل العالم || (f. 53) المعلم القس المكمل بالحكم ابو البقا | ابن الاب الطاهر والجوهر الفاخر الاب القـديس (dimidiae lin. spat. vacuum relictum) اسقف مدينة دندره وما معها نيح الله نفسه ورزقنا بركاته امين. | رحم الله من قرا ودعا لناسخه بالرحمه المسكين الفـقير من الحسنات المملو | السيبات دانيال ابن زخرياس | اسقف مدينة قوص نيح الله نفسه ونيح انفس جميع ابنا المعموديه اجمعين امين | رحم الله القارى والمقتنى والناسخ الخاطى امين.

58. Borg. ar. 22, olim K. II. 24, dein Borg. syr. 60 et ar. 275, an. 1348 (an. martyr. 1064), chart., mm. 245×168, fol. 276. — Conlectio canonum. — Quod damus, fol. 20 continet partem Testamenti D. N. I. C., quod ex coptica lingua Abu Isḥāq b. Faḍl Allah interpretatus est, sicut docet clausula (f. 27): ... هذا العهد. وهو ما نقل من نسخة بخط الاب القمس شمس الرياسة ابن النفيس كاتب الجيوش المنصورة قمس كنيسة الشهيد العظيم مرقوريوس بمصر المحروسة وقل فيهـا انه نسخه من نسخة هذه تـرجمتها ترجمه الحقير المسكين ابو اسحق بن فضل الله من القـبطى من نسخة قديمة كتبت للاب قسما بطرك الاسكندرية مورخة بسنة ستماية وثلثة واربعين للشهدا موافقة لثلثماية وثلثه

عشرة للهجرة. نيح الله نفوسهم امين. Textum syriacum versionemque latinam repperies in editione Ignatii RAHMANĪ, Moguntiae, 1899, pag. 112-115. — Titulus ruber alia manu in marg. sup. Notas fasciculi tertii ثلثة et folii vicesimi primi (κα' in litteris numeralibus copticis) nec non verba coptica et marginalem notulam minio pinxit librarius ipse.

59 a. Vat. ar. 581, saec. XV ex. (certe ante an. 1513), chart., mm. 186×130, fol. 192. — Psalterium in viginta cathismata divisum, ut mos est Melkitis, cum canticis et variis precibus liturgicis. — Fol. 131, quod damus, continet Θεοτοκίον alterum, quod dicitur post octavum cathisma, et τροπάριον noni καθίσματος. In angulo dextro superiore incipit textus graecus menologii inde a die 23 septembris, cf. Ὡρολόγιον τὸ μέγα, ἐν Ρώμῃ, 1876, p. 135: [ἡ σύλληψις τοῦ τιμίου προδρόμου | καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου... des. die 30, p. 137 Τὸν εὐκλεῆ... Tituli ثيوة للسيد in lin. 2, قاتسما تاسعة lin. 5, للسيدة lin. 8 et interpunctionis signa deaurata.

§ lin. 5 قاتسما تاسعة. كثرة اثامى تغافل عنها يا رب الذى | ولدت من عذرى وكل خطاياى امحا واعطينى فكر رجعة كوحيد محب البشر اسألك ارحمنى. الويل لى اذا ما شبهت انا | بالتينة التى بلا ثمر وبأخشا من اللعنة مع القطع لكن يا فلاح سماوى يا المسيح الله اجعل نفسى التى قد صارت بور كثيرة الثمر وكالابن الناظر | اقبلنى وارحمنى. يا رب اناالخاطى (انا لخاطى =) ماناهل (؟؟) محبة بشرية ما اعرف انى مستحق اغنب جفاى (جزاى ؟) التى انت وحدك وارحمنى

59 b. Vat. ar. 918, saec. XVIII, chart., mm. 107×77, fol. 49. — Preces ex officio liturgico Melkitarum ad usum cantorum excerptae lingua graeca charactere arabico. De transscriptionis modo deque hoc codice disseruit Cyrillus CHARON, *Histoire des Patriarcats Melkites...*, Rome, 1912, tome III, p. 52. — Quae damus, fol. 6ᵛ-7 partem continent δοξολογίας τῆς μεγάλης (cf. Ὡρολόγιον τὸ μέγα, ἐν Ρώμῃ, 1876, p. 57). Prima verba graece exscribimus: εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός Ἀμήν. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν εὐλογήσω σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Καταξίωσον, Κύριε,... Ultima lin. fol. 7 est: Παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς ||. Primum verbum unius cuiusque stichi vel tantum primi verbi dimidia pars minio scripta.

59 c. Vat. ar. 788 B, an. 1539 (martyr. 24 bašnas 1255) exar., chart., mm. 66×50, fol. 170. — Evangelium secundum Lucam mutilum. — Quae exhibemus, fol. 16ᵛ-17 continent cap. 3, 1 ἡγεμονεύοντος—5 σκολιά. Puncta sunt minio picta, *muhmilah* raro scribitur (cf. fol. 16ᵛ, lin. 7). In angulo superiore externo fol. 17 notam cursivam copticam habes fol. 30 (= λ). Canon Eusebianus septimus, quem a praecedente rotula aurea dividit, nota rubra in margine signatur. Subscriptio est in fol. 170ᵛ: كملت بشارة القديس لوقا الرسول | من الاربعة بشاير الانجيل | انهار ماء الحياة بسلام من الرب وكان | الفراغ من نسقلها فى بوم الاثنين | المبارك رابع عشرين بشنس ,ᾳσνε' للشهدا الاطهار يرزقنا الرب...

60 a. Vat. ar. 55, cuius descriptionem repperies inter scripturae syriacae Melkitarum exempla n. 37 b. — Quod exhibemus, fol. 204ᵛ finem primae obsecrationis pro iter facientibus et principium alterius continet. Lin. 12 minio scripta.

60 b. Vat. ar. 131, inter codices a Petro Aloysio Carafa congr. de prop. fide a secretis Vaticanae bybliothecae addictos 69, Romam missus a Bernardino di Bolsena, parocho Hierosolymitano. Codex exaratus est an. 1714 (a creatione mundi 7223), chart., mm. 216×152,

fol. 131. — Maximi Peloponnesii liber contra Latinos, cui titulus Ἐγχειρίδιον κατὰ τοῦ σχίσματος τῶν Παπιστῶν, an. 1696 arabice versus a Christodulo Gazae metropolita et Yuasaf, cognomento Ibn Suaydan, metropolita Tyri. Textus arabicus ineditus est, graecus autem an. 1690 typis mandatus a Dositheo, patriarcha Hierosolymitano (cf. A. DEMETRACOPULUS, *Graecia orthodoxa sive de Graecis qui contra Latinos scripserunt*, Lipsiae, 1872, pag. 146 et E. LEGRAND, *Bibliothèque hellénique du dix-septième siècle*, Paris, 1894, II, 175-178. — Pagina 31ᵛ, quam damus, continet cap. 15 primae partis adversus primatum s. Petri. Linn. 2-4 minio scripta sunt.

61 a. Borg. ar. 18, saec. XVII ante med. exaratus ab Abraham Echellensi, mm. 149×94, fol. 170. — Miscellanea. — Quod damus, fol. 37 partem continet historiae Sibyllae in editione quam karšunicam vocat I. SCHLEIFER, *Die Erzählung der Sibylle*..., in *Denkschriften der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien*, phil.-hist. Kl., vol. LIII, fasc. 1 (1908), pag. 38 et 40.

61 b. Vat. ar. 4, inter codices a Clemente (olim ʿAbd Allah) Carraccioli pro apostolica bybliotheca exaratos n. 10, an. 1711, mm. 184×120, fol. 101. — Psalmi et cantica in ar. linguam conversa ab ʿAbd Allāh b. al-Faḍl al-Anṭākī, cf. ed. Beroeensem an. 1706 a Paulo de LAGARDE repetitam in libro cui titulus *Psalterium Iob Proverbia arabice*, Gottingae 1876. — Quod exhibemus, fol. 74ᵛ continet Pss. 116, 1-117, 18, in ed. laudata, pag. ١٩٣. — Subscriptio est in fol. 101:

وقع الفراغ من نسخ هذه المزامير الشريـــفة النافعة | يوم الجمعة فى عشرين يوما خلت من شهـــر اشباط بالسرياني . | وبلافرنجى شهـــر فبرار. الذى هو من شهور سنـــة احدى عشرة وسبعماية والف مسيحية . على يد الفقير الحقير. المقر بالعجز والتقصير . اقل | العباد قدراً . واكثرهم ذنوباً ووزراً . الطالب من الله عفواً وغفراً . || بجاه سيدتنا مريم العذرى . وابنها الرحمة الكبرى . كلمنتى | كَرَاشُلى . الداخل فى الامانة المسيحية . وتابع الكنيسة الرومانية | الجامعة الرسولية القاتوليقه . وذلك بعد ان مضى عمره | اربعون عاماً وهو فى الجاهلية . الصعيدى بلداً . القاتوليقى | مذهباً . غفر الله له ولمـــعلميه . والى الناظر فيه . ولمن دعى له بالمغـــفرة والمسامحة . نسخ فى مدينة روميّة الكبرى على عهد ابوية | الاب السعيد الطوبانى قدس الله اسمه . البابا كلمنتى البانى (Clemente Albani) الحادى عشر . ادام الله بالعدل و التوفيق مدة حياته | امين .

61 c. Borg. ar. 38, olim K. I. 15, an. 1780 a Leontio Sālim exaratus, chart., mm. 155×107, fol. 81. — Pseudo-Augustini Manuale a librario ipso arabice versum. — Fol. 1ᵛ, quod damus, praefationem interpretis continet.

§ بسم الاب والابن والروح القدس الاله الواحد امين . | المقدمه للمترجم . اقول انا العبد الفقير الى الله المولى الغنى . القس لاونديوس | سالم الحلبى اننى فى سنة الف وسبعماية وخمس وخمسين | كنت استخرجت من التليانى (italiano) الى العربى . كتاب اعترافات القديس | اغستينوس الذى يحتوى عشرة كتب . وكل كتاب يشتمل , على عدة فصول .

61 d. Borg. ar. 48, olim K. I. 26, antea III, saec. XVIII a Raphahele Ṭūḫī exaratus, mm. 127×91, fol. 192. — SS. Litterarum libri quidam et instructiones ad missionarios, auctore Petro Gisolfi, in arabicam linguam translatae. — Quod exhibemus, fol. 1, initium Geneseos continet usque ad v. 24.

62. Borg. aethiop. 3, olim IIII Aeth. 3, dein 2; 10; L. V. 16. Codicem, in urbe Axum, ut videtur, exeunte saec. XIII vel XIV ineunte exaratum, ecclesiae B. M. V. Aethiopum Hierosolymis dono dedit rex Amda Ṣeyon seu Gabra Masqal (1312-1342); Romam an. 1637 Maḥsanta

Maryām zaMāndamba monachus advexit, ut textus typis mandaretur. Liber tamen in monasterio s. Stephani in Vaticano adservatus est (nunquam a Iohanne Pastritio emptus, ut perperam adfirmavit N. Roupp), indeque ad museum Borgianum translatus. Membr., mm. 361×271, fol. 188. — Quattuor libri Regum. Descripsit variasque lectiones con.egit N. Rouрр, *Die älteste äthiopische Handschrift der vier Bücher der Könige*, in *Zeitschrift für Assyriologie*, XVI (1902), p. 296-343. — Fol. 14 pars superior, cuius imaginem habes, I Reg. 29.10 [አግ]ዚ.አክ ፡-30.1 በአ· ፡ et 30,3 [ጸዊ]ት ፡-6 ይወግ[ርዎ ፡] continet. Notanda est forma angularis litt. ቶ (col. 1, lin. 10) et ዐ, የ, ዴ; cf. etiam duplicem formam ሎ litt. (col. 1, lin. 11 bis et col. 2, lin. 5). Titulus sectionis et crux ansata in principio pericopes minio scripta. Numerus capitis ፴ et verbum *filii* manu recentiore. Actum donationis Amda Seyōn regis exscribimus: ዘንቱ ፡ መጽሐፈ ፡ ነገሥት ፡ በፃዕኩ ፡ አነ ፡ ዐምደ ፡ ጽዮ ን ፡ ንጉሥ ፡ ወስመ ፡ መንግሥ ትየ ፡ ገብረ ፡ መስቀል ፡ ንጉሠ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ለእግዝእት የ ፡ | ማርያም ፡ ለኢየሩሳሌም ፡ | ከመ ፡ ታስተስሪ ፡ ሊተ ፡ ኀበ ፡ | ፍቁር ፡ ወልዳ ፡ አመ ፡ ይመጽእ ፡ በስብሐቲሁ ፡ ከመ ፡ ይረሲ ፡ | ማኅደርየ ፡ ምስለ ፡ ቅዱሳኒ ሁ ፡ ወኅሩያኒሁ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፡ Imagines fol. 3, 121, 138, 188 edidit N. Rouрр, *loc. cit.*

63. Borg. aethiop. 2, olim L. V. 3, iussu regis Zar'a Yāqōb seu Constantini (an. 8 regni seu 1442) in monasterio Hāleluya exaratus et Hierosolymam missus, ante an. 1649 Romam delatus et in coenobio Habessinorum s. Stephani in Vaticano adservatus, ubi Iohannes Michahel Wansleben et Iobus Ludolf eum inspexerunt (cf. notulam 20 sept. 1696 a Iohanne Pastritio exaratam in fol. I et I. Ludolf, *Historia Aethiopica*, Francofurti ad Moenum, 1681, l. III, cap. 4, n. 30; *Ad suam historiam Aethiopicam antehac editam commentarius*, ibid., 1691, pag. 301). Membr., mm. 359×257, fol. 224. — Canonum ecclesiae conlectio, aethiopice *Sēnōdōs*, cuius indicem repperies apud I. Ludolf, *Historia...*, loc. cit. — Fol. 141v pars superior, quam damus, concilii Gangrensis can. 5-11 fragmenta praebet. Tituli rubri. Subscriptio est in fol. 224: ወተጽሕፈት ፡ ዛቲ ፡ መጽሐ| ፍ ፡ በደብረ ፡ ሃሌሉያ ፡ በመ|ዋዕሊሁ ፡ ለዘርአ ፡ ያዕቆብ ፡ ንጉሠ ፡ ኢትዮጵያ ። እንዘ ፡ አበ ፡ | ምኔት ፡ አቡነ ፡ በብኑዳ ፡ ለዓ|ለም ፡ ነዳያ ፡ ወለዘ፡ልነ ፡ ይምሐረነ ፡ እግዚአብሔር ፡ | በጸሎታ ፡ ለማርያም ። አ መ ፡ | ኬንያ ። ወበጸሎተ ፡ ሐዋርያ ት ፡ ለዓለም ፡ ፀሓያ ። ለዓለ|መ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

64 a. Vat. aethiop. 21, saec. XIV, chart., mm. 198×142, fol. 114. — Liber precum in principio et fine mutilus. — Fol. 32, cuius imaginem habes, precationis horae quintae ultima verba, orationem pro paenitentibus et titulum Nicaeni symboli continet. Tituli rubri: ጸሎት ፡ ለእለ ፡ ውስተ ፡ ንስሐ ፡ et ጸሎተ ፡ ሃይማኖት cum numero 318 patrum, ፫፻፲ወ፰.

64 b. Vat. aethiop. 60, saec. XVI, membr., mm. 97×73, fol. 63. — Libellus precum. — Fol. 23v + 24, quae damus, partem exhibent precationis B. M. V. apud Parthos, cf. C. Conti-Rossini, *La redazione etiopica della preghiera della Vergine fra i Parti*, lin. 27, ለእለትየ-36 እዴ, in *Rendiconti della R. Accademia dei Lincei, classe di scienze morali...*, ser. V, vol. 5, p. 464 sq. Varias lectiones codicis nostri excepit editor, quas litt. C in critico adparatu notavit.

65. Vat. aethiop. 71, ex libris Leonardi card. Antonelli (n. CLV, 1) ab Angelo Mai pro Vaticana bybliotheca emptus, saec. XVII, membr., mm. 326×271, fol. 27, linn. 32. — Liber Henoch, cuius varias lectiones conlegit R. H. Charles et litt. x notavit in ed. *The ethiopic version of the book of Enoch, Anecdota Oxoniensia*, sem. series, part XI, Oxford, 1906. — Pars superior

fol. 1, cuius imaginem habes, continet Hen. 1,1-3 በእንተ ፡+1,5 ምድር ፡-2,1 ብ[ርሃናት ፡]+2,3 ምድር ፡-5,1 እ[ሎንተ].

66. Borg. aethiop. 4, saec. XVIII, membr., mm. 274×222, pag. 500. — Evangelia quattuor. — Pag. 134, cuius imaginem habes, Marc. 7,37 ለጽሙማን ፡-8,11 እንዘ ፡ continet. Linn. 3-5 col. 1 et titulus ክፍል ፡ ፳፪ ። in col. 2 minio exarata. Subscriptio est in pag. 198 sq: ተፈጸመ ፡ ወንጌል ፡ ዘዮሐንስ ፡ | በወርኃ ፡ ኅዳር ፡ በ፲ቱ ፡ ወ፯ቱ ፡ | ሌሊት ፡ በ፫ ፡ መዓልት ፡ በዘመ || ነ ፡ ማርቆስ ። ስብሐት ፡ ለአብ ፡ | ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ | ለዓለም ፡ ወለዓለመ ፡ ዓለም ። አሜን ።

67. Borg. copt. 109[65], olim J-VII-4 (Zoëga sah. 65), saec. V-VI, membr., cm. 25ca.×20, fol. 31 (13 fol. scripta + 18 vacua). — Evangeliorum fragmenta graece [Tischendorf T, Gregory T[a]] et coptice [Gregory sah. 18, Horner 28 5]. Textum copticum ediderunt Augustinus Antonius Giorgi, *Fragmentum evangelii s. Iohannis...*, Romae, 1789 et I. Balestri, *Sacrorum Bibliorum fragmenta copto-sahidica musei Borgiani*, III, novum Testamentum, Romae, 1904. Varias lectiones conlegit <Horner>, *The coptic version of the new Testament in the southern dialect otherwise called sahidic and thebaic,* Oxford, 1911. — Quod damus, fol. 19 continet Ioh. 7,15 ⲉⲙ||ⲡⲟⲩⲧⲥⲁⲃⲟϥ -23. Paginae numerus ⲧⲏ in angulo sup. dextro evanidus est; versiculorum num. manu videntur ipsius Giorgi. Scripturae copticae specimen I. Balestri, *op. laud.*, tab. 21, graecae autem dederunt Pius Franchi de' Cavalieri et Iohannes Lietzmann, *Specimina codicum graecorum Vaticanornm,* Romae, 1910, tab. 3.

68. Borg. copt. 109[63] (Zoëga sah. 63), saec. VII, membr., mm. 227×180, fol. 18. — Novi Testamenti fragmenta, quae edidit I. Balestri, *Ss. Bibliorum fragmenta copto-sahidica musei Borgiani,* III, Nov. Test., Romae, 1904. — Fol. 15[v], quod damus, II Ioh. 2,11 ⲉⲑⲟⲟⲩ-III Ioh. 5 ⲡⲁ[ⲙⲉⲣⲓⲧ'ⲟⲩ] continet. Puncta, quae subscriptionem titulumque circumdant, viridi et rubro colore depicta. Fol. 14 imaginem habes apud I. Balestri, *op. laud.*, tab. 19. In principio linn. 12-20 subple: ⲧ | ⲧ | ⲉ | ϣ | ⲉ | ⲛ | ϣ ⲕⲧ ⲛ.

69 a. Borg. copt. 109[50] (Zoëga sah. 50), saec. IX-X, membr., mm. 328×260, fol. 8, linn. 37-39. — Evangeliorum sec. Marcum et Iohannem fragmenta [Gregory sah. 33, Horner 86] edidit I. Balestri, *Sacrorum Bibliorum fragmenta copto-sahidica musei Borgiani,* III, Nov. Test., Romae, 1904. Varias lectiones excerpsit Horner, *op. laud.*, et sub n. 86 (non sub. n. 50) citavit. — Pag. [ⲣⲃ] linn. 1-15, quarum imaginem damus, continet Marc. 11,11-13 ⲉⲣⲁⲧⲥ̄ + 17 [ⲙ]ⲡⲉϣⲗⲏⲗ -19 ⲛ̄ⲧⲡⲟⲗⲓⲥ. Pag. ⲣⲅ specimen edidit I. Balestri, *op. laud.*, tab. 10.

69 b. Borg. copt. 109[55] (Zoëga sah. 55), saec. VIII-IX, membr., mm. 324×252, fol. 1, linn. 41. — Evangelii secundum Lucam 1,32–74 [Gregory sah. 38, Horner 18]. Varias lectiones conlegerunt I. Balestri, *Sacrorum Bibliorum fragmenta copto-sahidica musei Borgiani*, III, Nov. Test. Romae, 1904, et <Horner>, *The coptic version of the N. T. in the southern dialect,* Oxford, 1911. — Folii aversi linn. 12-23, quarum imaginem habes, continent vv. 55 ⲡⲉϥⲥⲡⲉⲣⲙⲁ-59 ϩⲙ̄ⲡⲙⲉϩ[ϣⲙⲟⲩⲛ] +66 ⲛⲉⲥϣⲟⲟⲡ-68 ⲁϥⲉⲓ[ⲣⲉ]. Marginalia ornamenta haud dissimilia Borg. copt. (nunc Neapolitan.) 246 vide sis apud Henricum Hyvernat, *Album de paléographie copte*, Paris et Rome, 1888, tab. 3.

70. Borg. copt. 109[18] (Zoëga sah. 18), saec. IX-X, membr., mm. 275×205, fol. 13. — Psalmorum fragmenta, interiecto brevissimo commentario. Codicem descripsit et textum sacrum

edidit Augustinus CIASCA, *Sacrorum Bibliorum fragmenta*..., tom. 2, pag. XXXVIII et 75 sq. — Fol. 4v seu pag. ⲣⲗ, cuius imaginem habes Ps. 32,12 [ⲡⲉϥ]ⲛⲟⲩⲧⲉ – 18 ⲉϩⲏⲧϥ continet. Lineae textus sacri signo, quod διπλῆν vocant, distinguuntur.

71. Borg. copt. 109[80] (Zoëga sah. 80), saec. X tributus, sed forsitan antiquior, membr., mm. 326×260, fol. 28, linn. 34-36. — S. Pauli epistularum fragmenta [Gregory 63]. — Fol. 6 pars superior, quam habes, continet I Cor. 11,1-6 ⲙⲁⲣⲉⲥϩⲱ̄ⲥ ⲭⲱⲥ + 10 ⲉⲧⲉⲥϩⲓⲙⲉ – 13 ⲉ[ⲃⲟⲗ]. Cf. BALESTRI, *Sacrorum Bibliorum fragmenta copto-sahidica musei Borgiani*, III, p. 351 sq. Vide sis descriptionem codicis ibid., pag. XLVII.

72. Borg. copt. 109[100] (Zoëga sah. 100), saec. IX, membr., mm. 293×239, fol. 11, linn. 33. — Liturgiae fragmenta, quorum latinam translationem edidit Henricus HYVERNAT in ephemeride *Römische Quartalschrift für christliche Alterthumskunde und für Kirchengeschichte*, I (1887), pag. 335-345 et II (1888), pag. 20-27. — Fol. 3v (in codice pag. 40), cuius linn. 1-21 habes, precationem pro defunctis episcopis continet, loc. cit. I, 339 sq.

73. Borg. copt. 109[103] (Zoëga sah. 103), saec. IX-X, membr., mm. 280×233, fol. 2. — Liturgiae fragmentum graeco-copticum. — Fol. 2 (in cod. pag. 187), quod damus, partes continet officii quattuor incorporeorum animalium. Linn. 10-12.16.30 et verba ⲡⲉϥⲃⲟⲗ (lin. 20) et ⲡⲟⲓⲏⲕⲟⲛ (lin. 32) rubro colore picta sunt. Litterae maiores minio tactae.

74. Borg. copt. 109[98] (Zoëga sah. 98, Horner 1[1]), saec. XIII-XIV, chart., mm. 372×238, fol. 4, linn. 26. — Lectiones ecclesiasticae cum arabica interpretatione [Gregory sah. 81], cf. CIASCA, *Sacrorum Bibliorum fragmenta* ..., tom. 2, pag. XLIX. — Fol. 2v linn. 1-13, quas damus, Ps. 100,7 [ⲛ̄ϥ]ⲟⲩⲏϩ – ⲉⲃⲟⲗ + Ioh. 13,21-22 ϩⲉⲛ continet, vide sis CIASCA, op. cit. p. 139 et [HORNER], *The coptic version of the NT in the southern dialect*, vol. III, pag. 226 et 228. Lineae interpunctionisque signa minio tacta. Arabicus titulus rubro, litterae maiores variis pigmentis distinguuntur.

75. Borg. copt. 109, cass. II, fasc. 1 (Zoëga basmyricus 1), saec. IX-X, membr., mm. 302×254, fol. 2. — Isaiae fragmenta in fayyumica dialecto, quae in catalogo edidit Georgius ZOEGA, pag. 145-148. — Fol. 2 pars superior, quam damus Is. 5,8 [...]ⲛⲉⲉⲓ ⲛⲧⲉ ⲛⲉⲩⲁⲗⲏⲟⲩ – 11 ⲟⲩⲁï + 12 ⲁⲩⲱ ⲛⲉϩⲃⲏⲟⲩ – ⲙⲛⲡⲉⲧ[ⲧⲉⲗⲏⲗ].

76. Vat. copt. 57, inter codices a Ioseph Simonio Assemano in Vaticanam bybliothecam inlatos n. 6, saec. X, nisi fallor, exaratus iussu Victoris monasterii s. Macarii abbatis, ut docet notula fol. 184. Membr., mm. 370×260, fol. 280. — S. Iohannis Chrysostomi orationes. — Fol. 15v, cuius partem superiorem habes, continet initium homiliae in haemorrhoissam. Ornamenta, quae titulum includunt, rubro viridi nigroque colore sunt depicta. Litt. ⲍ̄ in margine septimum sermonem indicat.

77. Vat. copt. 63, inter codices a Ioseph Simonio Assemano in bybliothecam Vaticanam inlatos olim 12, an. 956 (martyr. 672), mm. 322×252, fol. 188, linn. 31. — Acta martyrum et orationes in quorumdam sanctorum honorem memphitice. — Fol. 18v pars superior, quam damus, martyrii s. Theodori orientalis et sociorum Leontii Arabis et Panegyridis Persae partem exhibet. Textum repperies editum a G. BALESTRI in ephemeride *Bessarione*, ser. II, tom. X (1906).

pag. 257, lin. 6 ante finem et sq. (ubi num. 18 et 48ᵛ ⲙⲃ inverso ordine male adsunt) + ser. III, tom. II (1907), pag. 34, linn. 1-3 ⲡⲧⲉ[ⲕⲟⲥ]. Cf. etiam *Corpus Scriptorum Christ. Orient.* ubi textus repetitur, script. copt. ser. 3, vol. 1, pag. 55, linn. 5-13. Post duplicem notulam, temporis nota in fol. 172ᵛ subicitur: ⲭⲣⲟⲛⲟⲥ ⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟ̄ ⲭ̄ⲟ̄ⲃ̄.

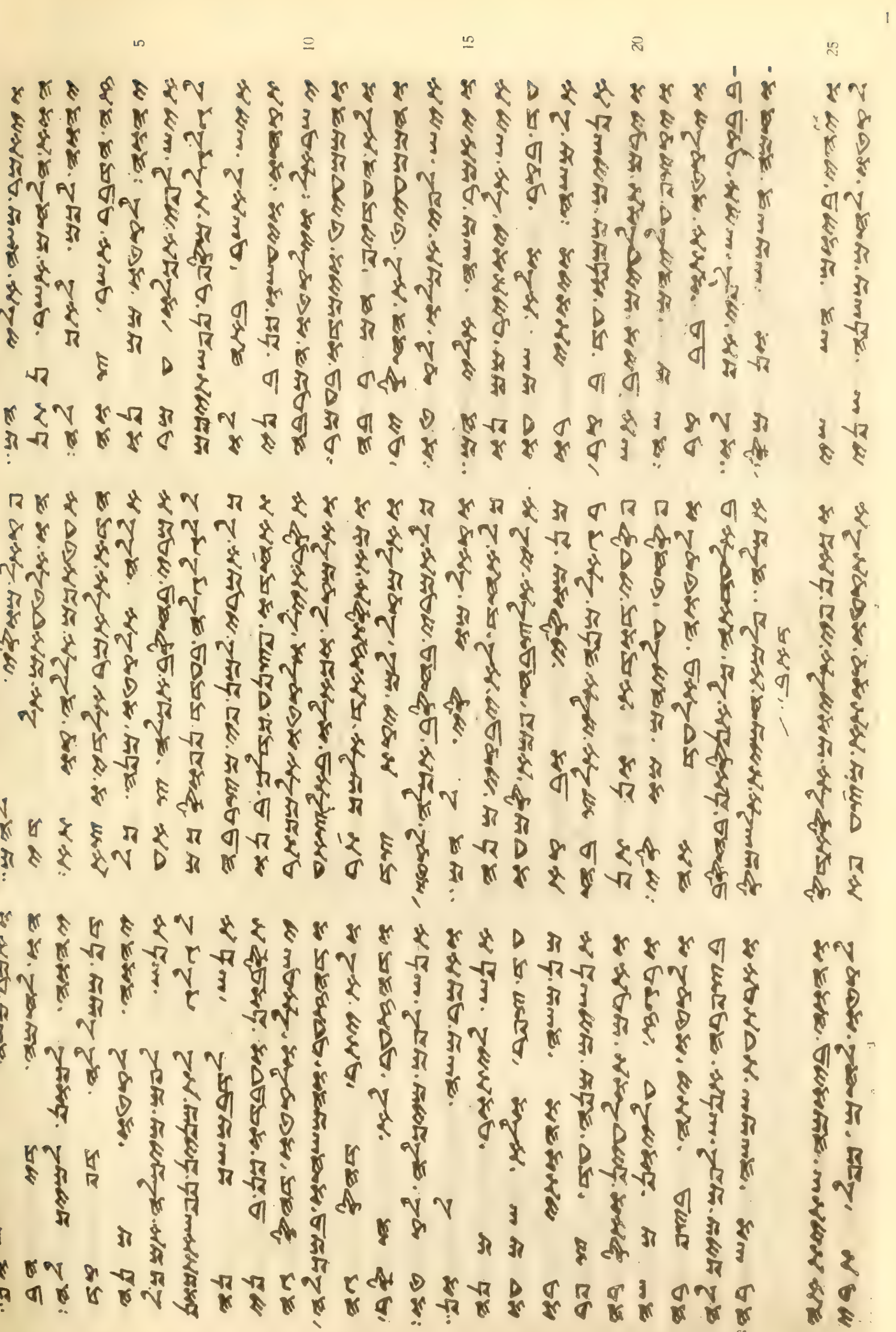
78. Vat. copt. 14, olim 8.5 [Horner G, Gregory 18], ex Aegypto a Hieronymo Vecchietti an. 1591 advectus, et a Iohanne Baptista Raymundo ex testamento an. 1614 Vaticanae bybliothecae datus. Michahel Abrahami filius ex oppido Pemgē monachus an. 1357 (martyr. ṯōout 1074) codicem exaravit. Novissima folia an. 1504 (martyr. barmūdah 1220) subpleta sunt. Chart., mm. 285×203, fol. 351. — S. Pauli epistulae, adiectis epp. catholicis Actibusque apostolorum, cum arabica interpretatione [Gregory memph. epp. 18]. Cf. <Horner>, *The Coptic version of the new Testament in the northern dialect otherwise called memphitic and bohairic . . .*, III, Oxoniae, 1905, p. xxxi-xxxiii. — Quod damus, fol. 191ᵛ continet I Tim. 6,18–II Tim. 1,2 ⲛϣⲏⲣⲓ. Numerus folii in angulo sup. externo et pericopes in margine necnon titulus II Tim. et verba arabica minio scripta. Subscriptio s. Pauli epistularum in fol. 205: ⲉϫⲉⲛⲧϫⲓϫ ⲙ̇ⲡⲓϩⲏⲕⲓ ⲉⲑⲃⲉⲛⲉϥⲛⲟⲃⲓ | ⲉⲧⲟϣ ⲡⲓⲙⲟⲛⲁⲭⲟⲥ ⲙⲓⲭⲁⲏⲗ ⲡϣⲏⲣⲓ ⲛⲁⲃⲣⲁⲁⲙ | ⲡⲓⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛϯⲃⲁⲕⲓ ⲙⲙⲁⲓⲛⲟⲩϯ ⲡⲉⲙϫⲏ ϯϯϩⲟ | ⲁⲣⲓⲡⲁⲙⲉⲩⲓ ⲛⲁⲓⲟϯ ⲛⲉⲙⲛⲁⲥⲛⲏⲟⲩ ϣⲗⲏⲗ ⲉϫⲱⲓ ϩⲓⲛⲁ ⲛⲧⲁϫⲓⲙⲓ ⲛⲟⲩⲡⲁⲣⲣⲏⲥⲓⲁ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲃⲏⲙⲁ ⲉⲧⲟⲓ ⲛϩⲟϯ | ⲟⲩⲟϩ ⲛⲧⲁⲥⲱⲧⲉⲙ ⲉϯⲥⲙⲏ ⲉⲥϫⲱ ⲙ̇ⲙⲟⲥ ϫⲉⲁⲙⲱⲓⲛⲓ ϩⲁⲣⲟⲓ ⲛⲏ ⲉⲧⲥⲙⲁⲣⲱⲟⲩⲧ ⲛⲧⲉⲡⲁⲓⲱⲧ ⲁⲣⲓⲕⲗⲏⲣⲟⲛⲟⲙⲓⲛ | ⲛϯⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲉⲧⲁⲩⲥⲉⲃⲧⲱⲧⲥ ⲛⲱⲧⲉⲛ ⲓⲥϫⲉⲛ ⲧⲁⲣⲭⲏ ⲙ̇ⲡⲓⲥⲱⲛⲧ ⲫⲁⲓ ⲉⲥⲉϣⲱⲡⲓⲛⲏⲓ ⲛⲉⲙⲏⲛ ⲉⲧⲁⲩⲙⲉⲣⲣⲉ-ⲡⲉϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲉⲃⲟⲗ ⲁⲙⲏⲛ ⲉⲥⲉϣⲱⲡⲓ | ⲁⲓϧⲏⲧϥ ⲙ̇ⲡⲁⲓⲱⲧ ⲉⲧⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲡⲓⲡⲓⲥⲧⲟⲥ ⲉⲧⲉⲛϩⲟⲧ ϧⲉⲛⲛⲓ-ⲡⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ ⲅⲉⲟⲣⲅⲓⲟⲥ ⲡϭ̄ⲥ̄ ⲉϥⲉϯ ⲛⲏⲓ | ⲛⲟⲩⲛⲁⲓ ϧⲉⲛⲛⲉϥⲧⲱⲃϩ ⲟⲩⲟϩ ⲉϥⲉⲁⲣⲉϩ ⲉⲡⲉϥⲱⲛϧ | ⲛϩⲁⲛⲙⲏϣ ⲛⲣⲱⲙⲓ ⲛⲉⲙϩⲁⲛⲥⲛⲟⲩ ⲛϩⲓⲣⲏⲛⲓⲕⲟⲛ ⲁⲙⲏⲛ | ⲛⲓⲣⲟⲙⲡⲓ ⲛⲛⲓⲙⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲁ̄ⲟ̄ⲇ̄ ϧⲉⲛⲡⲓⲁⲃⲟⲧ ⲑⲱⲟⲩⲧ.

79 a. Vat. copt. 71, inter codices Petri a Valle n. 7, in Qāhirah urbe an. 1615 a Petro emptus, an. 1319 (martyr. babeh 1036), mm. 262×169, fol. 168, linn. 23. — Copticae grammaticae in arabica lingua scalaeque seu lexica coptico-arabica, auctoribus Abū 'l-Barakāt Šams ar-riyāsah et Abū Isḥāq Ibn al-ʿAssāl. — Fol. 60 pars superior, quam damus, continet cap. 7 ultima et cap. 8 prima verba scalae magnae, auctore Abu 'l-Barakāt, apud Athanasium Kircher, *Lingua Aegyptiaca restituta*, Romae, 1644, pag. 89 sq. Titulus cap. 8 minio exaratus. Subscriptio in fol. 168: ... وكان الفراغ من نقله بدير طمويه في يوم الجمعه | [ستة و]العشرين من شهر بابه سنه ستة وثلثين والف للشهدا ...

79 b. Barberini orient. 17, olim 103. VI,46, ante an. 1425 exaratus, chart., mm. 136×91, fol. 271. — Horologium. — Fol. 19ᵛ + 20, quorum imaginem habes, continent Ps. 1,3 ⲙⲡⲉⲑⲟⲩⲁⲃ–7 ⲡϭ̄ⲥ̄. In angulis sup. paginae sinistrae numeros folii 20 (ⲕ) et fasciculi secundi (ⲃ), in angulis vero pag. dextrae fasciculi tertii (ⲅ) numerum bis scriptum habes. Ornamentum rubro flavo viridi colore distinctum inter verba ⲓ(ⲏⲥⲟⲩ)ⲥ ⲭ(ⲣⲓⲥⲧⲟ)ⲥ et ⲑ(ⲉⲟ)ⲥ medium tenet. Interpunctionis signa minio picta. Subscriptio est: كملت هذه الاخبية (εὐχή ?) يوم الثلثا كمال شهر برموده | سنة ͵αρ:β΄ للشهدا الاطهار الرب | يرحنا بصلواتهم امين. In subscriptione annus, qui erasus est et rescriptus, verusne sit an falsus dubito, sed notulae ann. martyrum 1146-1161 in fol. 1.2.271 tempus codicis exprimunt.

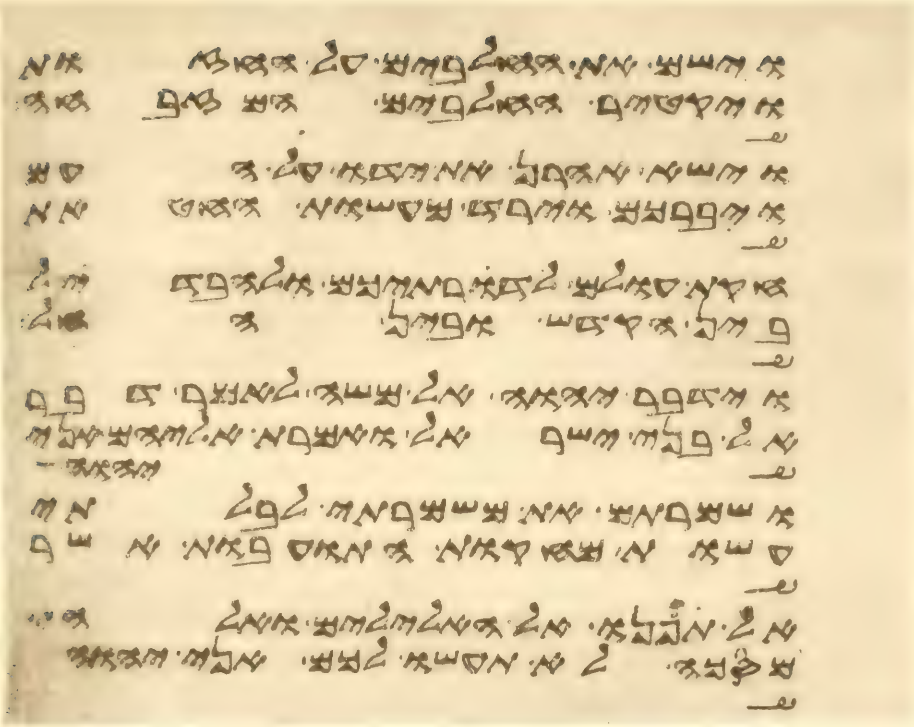
80. Barberin. or. 2, olim 104, deinde VI, 31. Hic codex, in monasterio s. Macarii ad desertum Scetense an. 1635 a P. Agathangelo Vindocino (Vendôme in Gallia) emptus et ad Nicolaum Claudium Franciscum de Peiresc missus, a piratis raptus est ac Tripolim Barbariae adlatus, quem inde redemptum denuoque perditum an. 1637 Francisco Barberino obtulit Iohannes Paulus Lascaris hospitalis s. Iohannis Hierosolymitani magister magnus (cf. *Patrol. Or.*, X, fasc. 2, pag. 53-57). Saec. XIV in Aegypto, et in monasterio ipso s. Macarii, ut videtur, scriptus est codex, cm. 36×26, fol. 234. — Psalterium pentaglottum, h. e. aethiopice, syriace, bohairice, arabice, armeniace. — Cuius imaginem habes, fol. 39v praebet Ps. 31,14 sq. Titulus et nota marginalis minio scripta sunt. Notula syriaca summo margini adposita pertinet ad Ps. 32: ܘܐܦ ܗܢܘ ܥܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܡܫܝܚܐ ܘܥܠ ܟܢܫܬܐ ܕܥܡܡܐ ܘܐܬܢܒܝ ܕܥܡ | ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܐܬܟܪܙ. Specimen paucarum linn. fol. 24 dedit Ioseph Blanchinus, *Evangeliarium quadruplex*, Romae, 1749, t. II, tab. ad pag. dciv.

Romae. Excudebat C. De Luigi. MDMXIV.

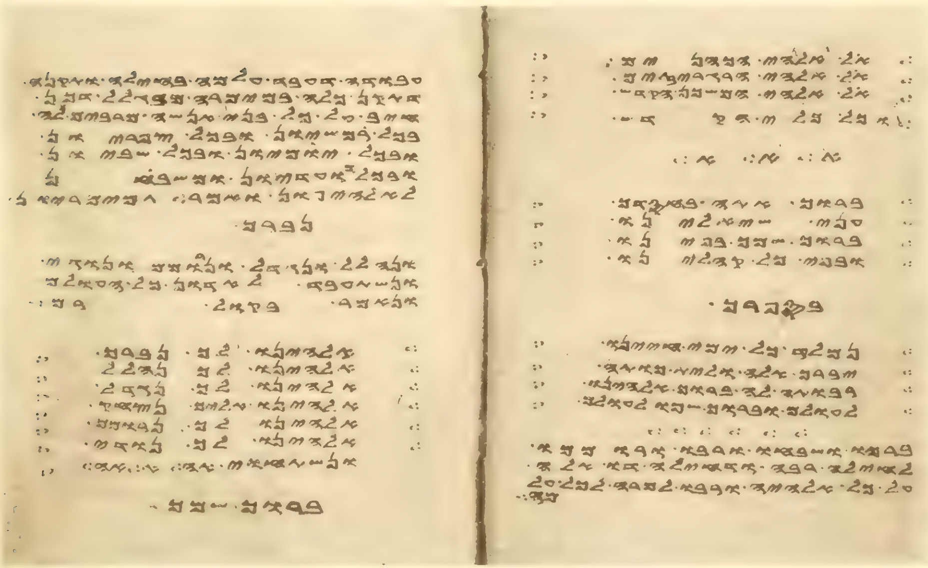

Pentateuchus tritaplus ante a. 1227

a

b

Liturgia Samaritana a a. 1258 b s. XIV

וכל הדור ל׳ וכל אביך ל׳ וכל עממיא ל׳ וכל נדיב ל׳ וכל משבריך ל׳ וכל עשו ל׳ וכל שכבר ל׳ וכל אלהך ל׳ וכל
וכל אחוו ל׳ וכל אדוש ל׳ וכל מלאכת ל׳ וכל הזהב ל׳ וכל מגנוריך ל׳ וכל טוט ל׳ וכל הדס ל׳ וכל חומה ל׳

לאפרים בני שלשים
גם בני מכיר בן מנשה
ילדו על ברכי יוסף
ויאמר יוסף אל אחיו
אנכי מת ואלהים
פקד יפקד אתכם
והעלה אתכם מן
הארץ הזאת אל
הארץ אשר נשבע
לאברהם ליצחק
וליעקב וישבע יוסף

סכום הפסוקים של ספר

ואלה שמות בני
ישראל הבאים
מצרימה את יעקב
איש וביתו באו:
ראובן שמעון לוי
ויהודה יששכר
זבולן ובנימן: דן
ונפתלי גד ואשר:
ויהי כל נפש יצאי

מצרים אשר לא
ידע את יוסף ויאמר
אל עמו הנה עם
בני ישראל רב
ועצום ממנו הבה
נתחכמה לו פן ירבה
והיה כי תקראנה
מלחמה ונוסף גם
הוא על שנאינו
ונלחם בנו ועלה מן
הארץ וישימו עליו

לאמר פקד יפקד
אלהים אתכם
והעלתם את עצמתי
מזה וימת יוסף בן
מאה ועשר שנים
ויחנטו אתו ויישם
בארון במצרים:

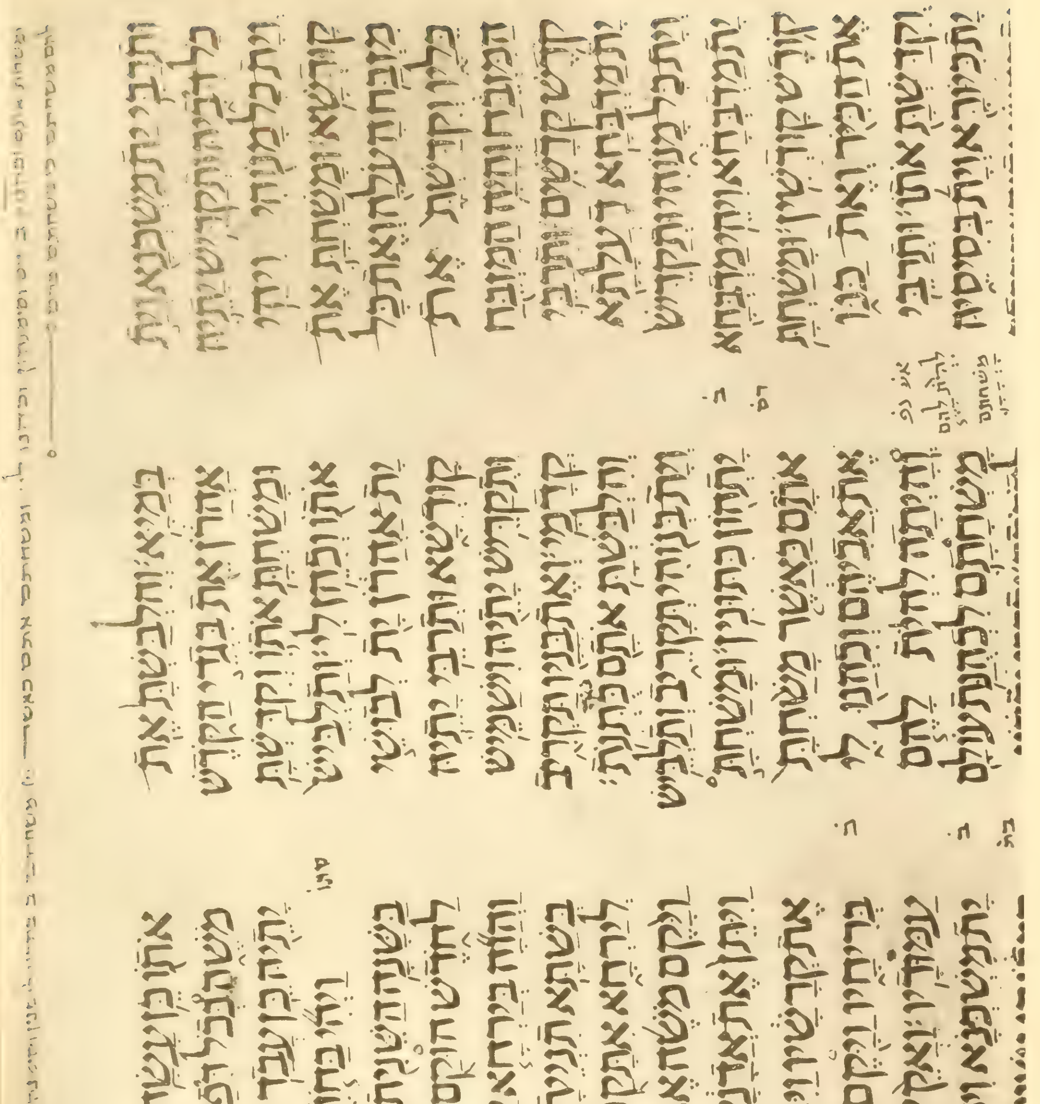
פר

נפש ויוסף היה
במצרים וימת יוסף
וכל אחיו וכל הדור
ההוא ובני ישראל
פרו וישרצו וירבו
ויעצמו במאד מאד
ותמלא הארץ אתם

ויקם מלך חדש על

ענתו בסבלתם
ויבן ערי מסכנות
לפרעה את פתם
ואת רעמסס וכאשר
יענו אתו כן ירבה
וכן יפרץ ויקצו מפני
בני ישראל ויעבדו
מצרים את בני
ישראל בפרך וימררו

וביתו ו̇ ואלה שמות ואנשיו אשר וישב דוד וביתו אשר ישב וחמדו שדות ועם האלהים ט ח̇ בסימן אית בהון
וכל וכל וחד מלה בניהון וימת יוסף וכל אחיו ויקם פרעה לילה לכל כלי המשכן ופקדת משמרת ויאמר המלך אל
אתו וישמע המלך יהויקים וכל גבוריו ואמרת אליהם שמעו דבר והנה מלכי יהודה ס ירבה ח̇ נתחכמה וכאשר [illegible]
ובקרך ב̇ בו ברבות רשעים ס וכל דממיך לבי וכי דכותהון בר מן חד ואל אלהיכי כי ירבה ס וכאשר ב̇ ר״פ [illegible] אדם

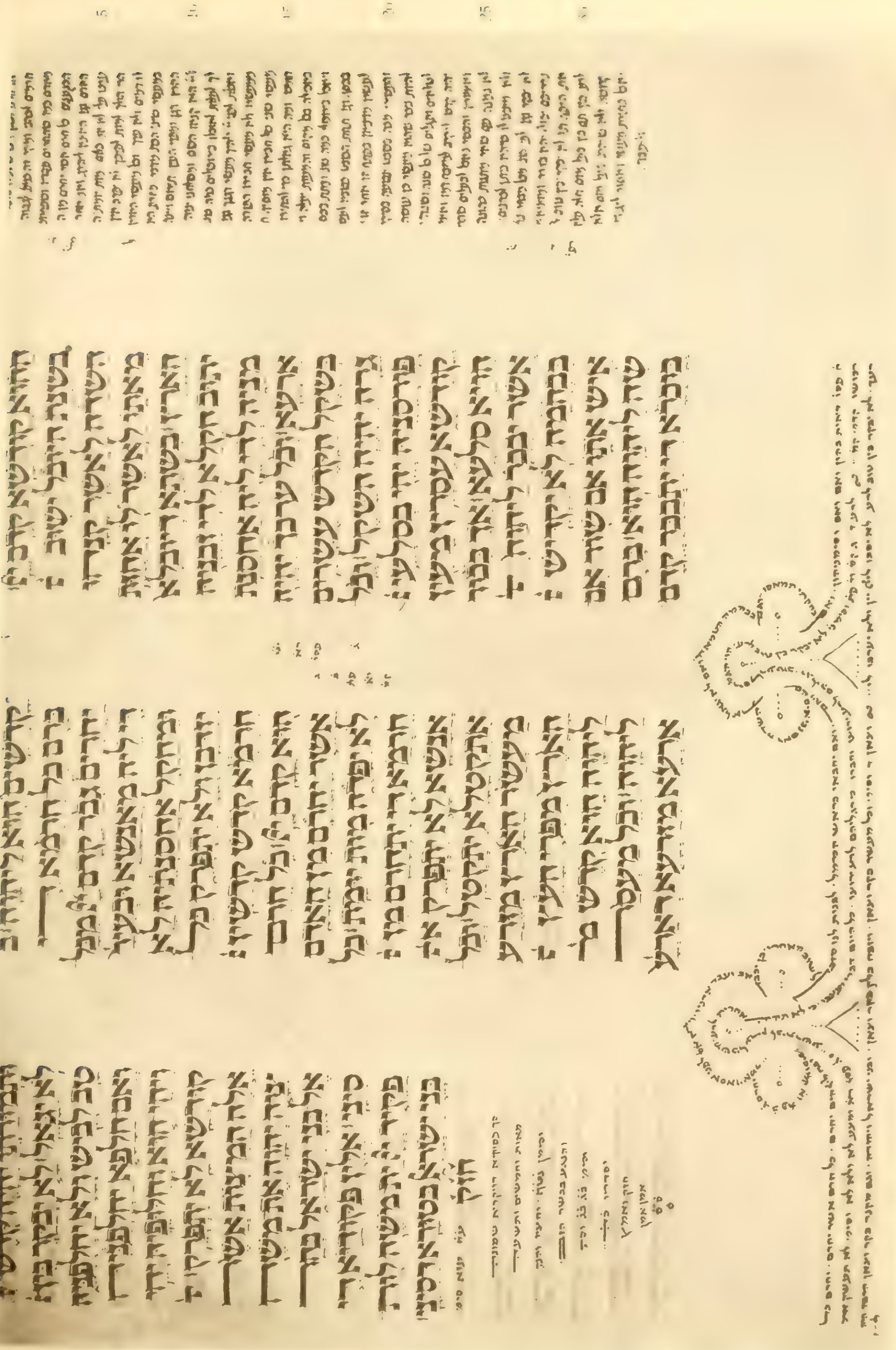

Pentateuchus cum paraphrasi chaldaica s. XI

עריהם: וקיים ישראל קיים קדם יי ואמר אם
ממסר תמסר ית עמא הדין בידי ואגמר ית
קרויהון: וישמע יהוה בקול ישראל ויתן את
הכנעני ויחרם אתהם ואת עריהם ויקרא שם
המקום חרמה: וקביל יי צלותיה דישראל ומסר
ית כנענאה וגמר יתהון וית קרויהון וקרא שמא
דאתרא חרמה:
ויסעו מהר ההר דרך ים סוף לסבב את ארץ
אדום ותקצר נפש העם בדרך: ונטלו מהור
טורא אורח ימא דסוף לאקפא ית אר דאדום
ועקת נפשא דעמא באורחא: וידבר העם
באלהים ובמשה למה העליתנו ממצרים
למות במדבר כי אין לחם ואין מים ונפשנו
קצה בלחם הקלקל: ואתרעם עמא קדם יי
ועם משה נצו למא אסיקתונא ממצרים
לממת במדברא ארי לית לחמא ולית מיא
ונפשנא עקת במנא הדין דמיכליה קליל:
וישלח יהוה בעם את הנחשים השרפים
וינשכו את העם וימת עם רב מישראל:
וגרי יי בעמא ית חיון קלן ונכיתו ית עמא
ומית עם סגי מישראל: ויבא העם אל משה
ויאמרו חטאנו כי דברנו ביהוה ובך התפלל
אל יהוה ויסר מעלינו את הנחש ויתפלל
משה בעד העם: ואתא עמא לות משה
ואמרו חבנא ארי אתרעמנא קדם יי ועמך
נצינא צלי קדם יי ויעדי מננא ית חויא וצלי
משה על עמא: ויאמר יהוה אל משה עשה
לך שרף ושים אתו על נס והיה כל הנשוך

וראה אתו וחי: ואמר יי למשה עביד לך
קליא ושוי יתיה על את ויהי כל דיתנכית
ויחזי יתיה ויתקיים: ויעש משה נחש
נחשת וישמהו על הנס והיה אם נשך הנחש
את איש והביט אל נחש הנחשת וחי: ועבד
משה חויא דנחשא ושויה על את והוי
כד נכית חויא ית גברא ומסתכל בחויא
דנחשא ומתקיים: ויסעו בני ישראל ויחנו
באבת: ונטלו בני ישראל ושרו באבות: ויסעו
מאבת ויחנו בעיי העברים במדבר אשר
על פני מואב ממזרח השמש: ונטלו מ
מאבות ושרו במגזת עבראי במדברא
דעל אפי מואב ממדנח שמשא: משם
נסעו ויחנו בנחל זרד: מתמן נטלו ושרו
בנחלא דזרד: משם נסעו ויחנו מעבר
ארנון אשר במדבר היצא מגבל האמרי
כי ארנון גבול מואב בין מואב ובין
האמרי: מתמן נטלו ושרו מעברא
דארנון דבמדברא דנפיק מתחום
אמוראה ארי ארנון תחום מואב בין
מואב ובין אמוראה: על כן יאמר בספר
מלחמת יהוה את והב בסופה ואת הנחלים
ארנון: על כן יתאמר בספרא קרביא
דעבד יי על ימא דסוף וגבורן על נחלי
ארנון: ואשד הנחלים אשר נטה לשבת
ער ונשען לגבול מואב: ושפך נחליא
דמדברין לקביל לחית ומסתמיך לת
חום מואב: ומשם בארה היא הבאר

Pentateuchus cum paraphrasi chaldaica s. XII post med.

S. S. Biblia a. 1295

קיז הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו

יאמר נא ישראל — כי לעולם חסדו

יאמרו נא בית אהרן — כי לעולם חסדו

יאמרו נא יראי יהוה — כי לעולם חסדו

קיח מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה

יהוה לי לא אירא — מה יעשה לי אדם

יהוה לי בעזרי — ואני אראה בשנא׳

טוב לחסות ביהוה — מבטח באדם

טוב לחסות ביהוה — מבטח בנדיבים

כל גוים סבבוני — בשם יהוה כי אמילם

סבוני גם סבבוני — בשם יהוה כי אמילם

סבוני כדבורים דעכו כאש קוצים בשם יהוה כי אמילם

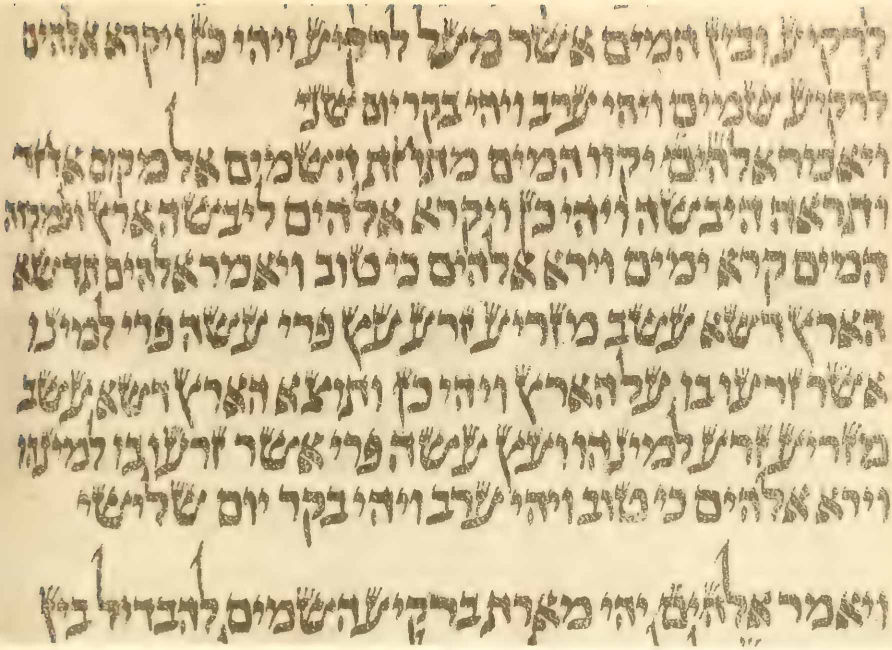
בראשית

ברא אלהים את השמים
ואת הארץ והארץ היתה
תהו ובהו וחשך על פני
תהום ורוח אלהים מרחפת
על פני המים ויאמר אלהים
יהי אור ויהי אור וירא
אלהים את האור כי טוב
ויבדל אלהים בין האור
ובין החשך ויקרא אלהים
לאור יום ולחשך קרא
לילה ויהי ערב ויהי בקר
יום אחד
ויאמר אלהים יהי רקיע
בתוך המים ויהי מבדיל
בין מים למים ויעש אלהים
את הרקיע ויבדל בין המים
אשר מתחת לרקיע ובין

המים אשר מעל לרקיע
ויהי כן ויקרא אלהים
לרקיע שמים ויהי ערב ויהי
בקר יום שני
ויאמר אלהים יקוו המים
מתחת השמים אל מקום
אחד ותראה היבשה ויהי
כן ויקרא אלהים ליבשה
ארץ ולמקוה המים קרא
ימים וירא אלהים כי טוב
ויאמר אלהים תדשא
הארץ דשא עשב מזריע
זרע עץ פרי עשה פרי
למינו אשר זרעו בו על
הארץ ויהי כן ותוצא הארץ
דשא עשב מזריע זרע
למינהו ועץ עשה פרי אשר
זרעו בו למינהו וירא אלהים
כי טוב ויהי ערב ויהי בקר
יום שלישי
ויאמר אלהים יהי מארת
ברקיע השמים להבדיל

Pentateuchus et Hagiographa s. XIII/XIV

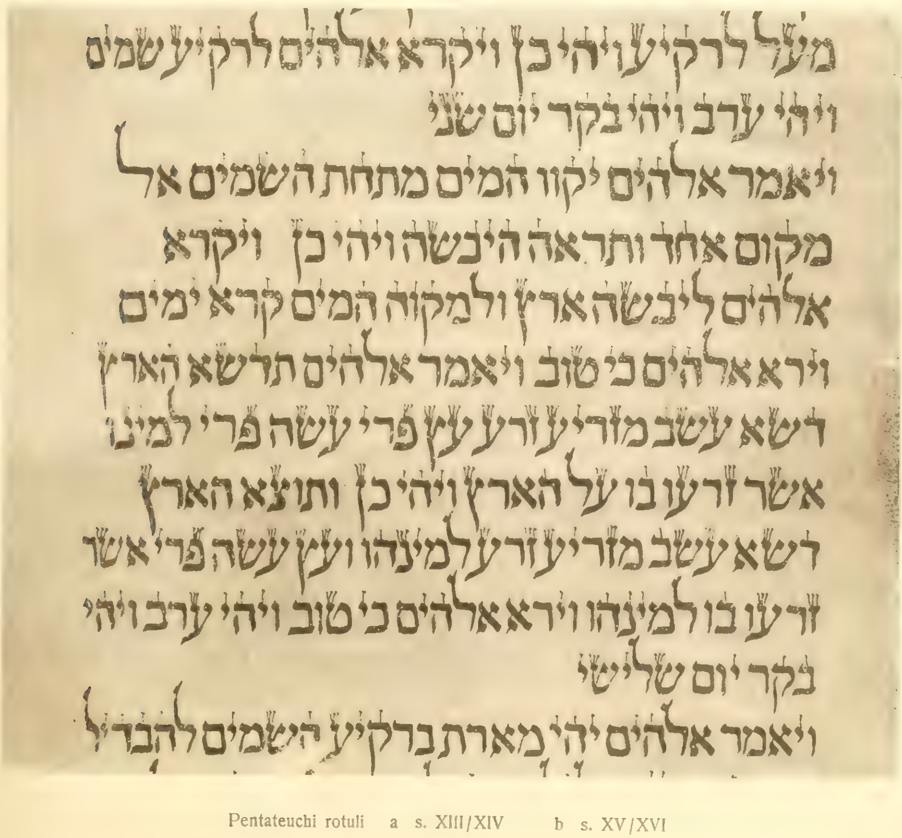
a

לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי כן ויקרא אלהים
לרקיע שמים ויהי ערב ויהי בקר יום שני
ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד
ותראה היבשה ויהי כן ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקוה
המים קרא ימים וירא אלהים כי טוב ויאמר אלהים תדשא
הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו
אשר זרעו בו על הארץ ויהי כן ותוצא הארץ דשא עשב
מזריע זרע למינהו ועץ עשה פרי אשר זרעו בו למינהו
וירא אלהים כי טוב ויהי ערב ויהי בקר יום שלישי
ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל בין

5

10

b

מעל לרקיע ויהי כן ויקרא אלהים לרקיע שמים
ויהי ערב ויהי בקר יום שני
ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל
מקום אחד ותראה היבשה ויהי כן ויקרא
אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים
וירא אלהים כי טוב ויאמר אלהים תדשא הארץ
דשא עשב מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו
אשר זרעו בו על הארץ ויהי כן ותוצא הארץ
דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עשה פרי אשר
זרעו בו למינהו וירא אלהים כי טוב ויהי ערב ויהי
בקר יום שלישי
ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל

5

10

Pentateuchi rotuli a s. XIII/XIV b s. XV/XVI

בקודשי קדשים ובקדשים קלים תל לו וקרבו׃ ורחץ יכול מה
רחיצה אמורה להלן בארבעים סאה אף כן בארבעים סאה תל לו
במים במים כל שהן במים לא ביין במים לא במזג במים להכשיר
את כל המים קול וחומר למי הכיור׃ והקריב הכהן את הכל ..
לכבש והקטיר אף על פי פסול אף על פי יוצא אף על פי פיגול אף
על פי נותר אף על פי טמא יכול כשהן למטה תל לו המזבחה כשהן
בראש המזבח אמרתי לא כשהן למטה׃ עולה אף על פי שלוא
הפשיט אף על פי שלוא נותח או יכול אף על פי שלא שחט בצפון
תל לו הוא מה ראות להכשיר בהפשיט ובנותוח ולפסול בצפון
אחר שריבה הכתוב מיעט מפני מה אני מכשיר בהפשיט ובנותוח
שהן לאחר הרציה ופוסל בצפון שהוא לפני הרציה׃ עולה
אף על פי שלא סמך והלא סמיכה קודמת להרציה אף על פי שלא
סמך כשר מה ראותה להכשיר בסמיכה ולפסול בצפון אחר
שריבה הכתוב מיעט מפני מה אני מכשיר בסמיכה שאין סמיכה
נוהגת בכל העולות ופוסל בצפון שהצפון נוהג בכל העולות׃ עולה
לשם עולה אשה לשם אישים ריח לשם ריח וג׳ פרשה ז
הלכתא עוף עולה אין העוף זבחי שלמים הלא דין הוא מה
אם העולה שלא כשרה לבוא נקבות כזכרים כשרה לבוא מן העוף
שלמים שכשרו לבוא נקבות כזכרים אינו דין שיכשרו לבוא
מן העוף תל לו עוף עולה אין העוף זבחי שלמים דברי רבי שמעון
אמר רבי יהודה. מה אם נקבות שבבהמה שלוא כשרו לבוא עולות
כשרו לבוא שלמים נקבות שבעוף שכשרו לבוא עולות אינו דין

הזאב ואחר כך פגעו הארי וניצל מידו
שכח מעשה הזאב התחיל מספר מעשה
הארי ואחר כך בא נחש וניצל מידו שכח
מעשה שניהם התחיל מספר מעשה הנחש
הנחש כך ישראל הצרות האחרונות
משכחות את הראשונות

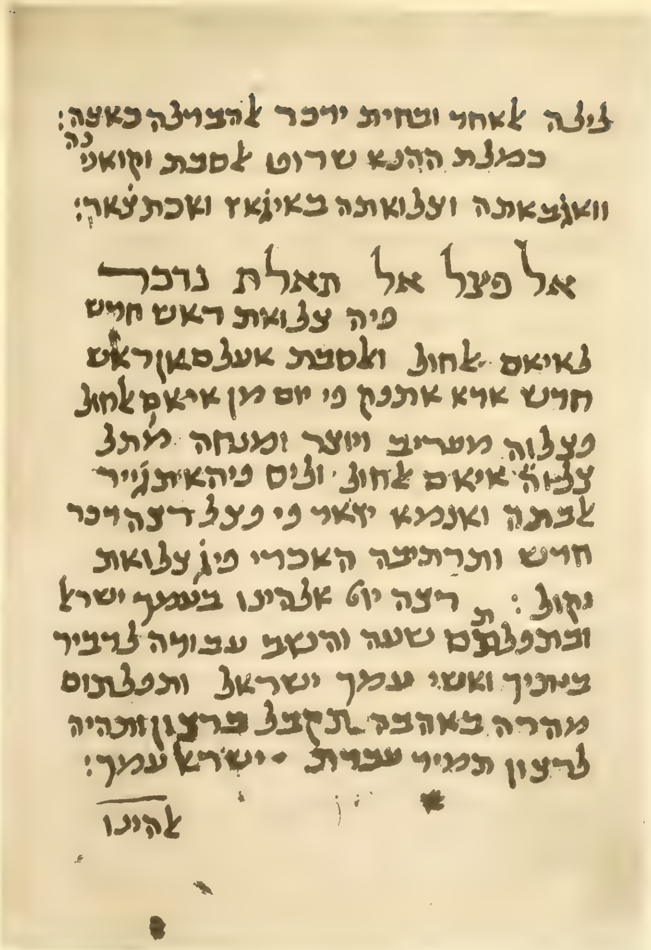
פרק ב׳

היה קורא בתורה והגיע זמן המקרא
אם כיון לבו יצא ואם לאו לא יצא
ובפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב ובא
מצע שואל מפני היראה ומשיב דברי
ר׳ מאיר ר׳ יהודה אומר באמצע שואל מפני
היראה ומשיב מפני הכבוד ובפרקים שואל
מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם ואילו
מן הפרקים בין ברכה ראשונה לשנייה בין
שנייה לשמע בין שמע לוהיה אם שמוע
בין והיה אם שמוע לויאמר בין אמת ד׳
ויציב לא יפסיק אמר ר׳ יהושע בן קרחה
למה קדמה שמע לוהיה אם שמוע
כדי שיקבל עליו מלכות שמים
תחילה ואחר כך יקבל עליו עול
מצות והיה אם שמוע לויאמר שוהיה
אם שמוע נוהג ביום ובלילה ויאמר אינו
נוהג אלא ביום הקורא את שמע ולא
השמיע לאזניו יצא ר׳ יוסי אומ׳ לא יצא
קרא ולא דקדק באותיותיה ר׳ יוסי
אומ׳ יצא ר׳ יהודה אומ׳ לא יצא הקורא

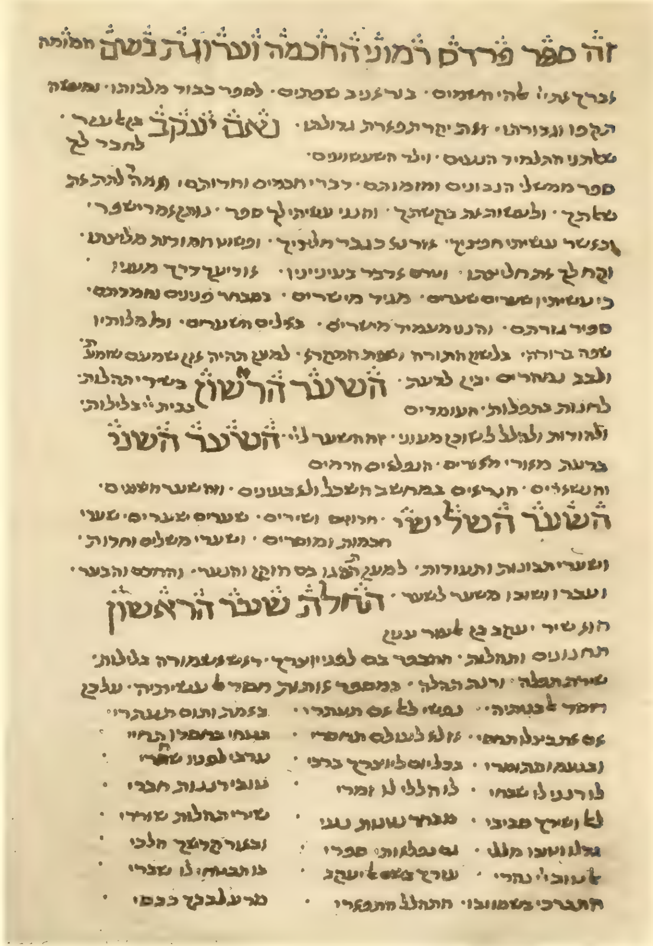
בשר היה׳ תתן אם רוצה לקרות לילה
הראשון קורא דבן שמע בו גמל אומ׳
לא כל הרוצה ליטול את השם ליטול

פרק ב׳

היה קרא אמר בא זאת אומרת שאינו
ברוטה מעכבת אמ׳ ר׳ יוסה אם אומר את
שהוא צריך לברך בידך אם כמו שבונה ז
את לבו וכולן המברך ואינו מפסיק לא
תניתה והכא אע״פ אלא תניתה צריך
לברך זאת אומרת שאדם צריך לכוון את
לבו בכולם שמענה מן הדא דאחי משה
ר׳ יודה אם כיון את לבו בפרק הראשון אז
אע״פ שלא לכוון לבו בפרק שיט יצא ומה
בין פרק הראשון ומה בין פרק השני אר
חנינא כל מה שכתוב בזה מעתה לא יקרא
לאחר ארעוליה הראשון ליחיד השיב
לציבור הראשון לתלמיד השיני למעשה
בר קפרא אמ׳ אין לך צריך שונה אלא את
לשלשה פסוקים הראשונים בלבד ותני
כן ושנכתב עד כאן לשונה מיכן ואילך
לשיפור ר׳ הונא אמי בר יוסה רב יהודה
כששמע רב יהודה בר שמואל תני צריך
להאריך באחד רב נחמן בר יעקב אומר כדי
כרלת עליו מלכות שמים משמר מה אם
היה יושב עומד לא אם היה שמר
בר יוסה אמ׳ המאריך באחד מאריכין ימין
ושנותיו בטובה ר׳ ירמיה הוה מאריך כגון

a Siddur s. XIV

b Opera cabbalistica a. 1383

היתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל
ותנן לר' מאיר וכי תימא לעולם ר'
היא יהודה היא ובממון כדבר שממון
שלא ניזון מזו' פסק כל תנאי שיכול מ'
ומעשה בתחלתו תנאו בטל מאן שמעת
שמעינא ליה דאית ליה הא סברא
ר' מאיר לאו [illegible] היא דתנן חכמים ר'
חלפתא אומרים סבר חנניה אומר משום
ר' מאיר תנאו קודם למעשה הרי זה
תנאי אם מעשה קודם לתנאו אינו
תנאי אלא כולה ר' מאיר היא
ומתנה שומר חנם ושוכר הכא ר'
דמספקינן לא שעבד לה נפשיה
תנן מתנה שומר חנם להיות כשואל
כראוי בדברים אמר שמואל שקנו
מידו ור' יוחנן אמר דבפי' תימא א'
שלא קנו מידו בההיא הנאה דקא
נפיק ליה קלא דאיניש מהימנא הוא
גמר ומשעבד נפשיה
מתניתין ר' כל המתנה על מה
שכתוב בתורה כו' אמר רב
עכלו אמר רב הא דברי ר' יהודה בן תימא
אבל חכמים אומרי' [illegible] ר'
ואפשר לקיימו בסופו והתנה עליו
מתחלתו תנאו קיים דתניא הרי זה
גיטך על מנת שתעלי לרקיע על
מנת שתרדי לתהום על מנת שתבלעי
קנה בן מאה אמה שתביאי לי קנה
של מאה אמה על מנת שתעברי
את הים הגדול ברגליך מתקיים
התנאי הרי זה גט לא נתקיים
אינו גט ר' יהודה בן תימא אומר
כל תנאי שאי אפשר לקיימו בסופו
והתנה עליו מתחלתו אינו אלא
מפליגה בדבר וכשר אמר רב נחמן
בר יצחק הלכה כר' יהודה בן תימא
אמר רב נחמן בר יצחק ומתניתין ר'

ואפשר לקיימו בתנאו כעל מעשה ר'
היא

הדרן עלך

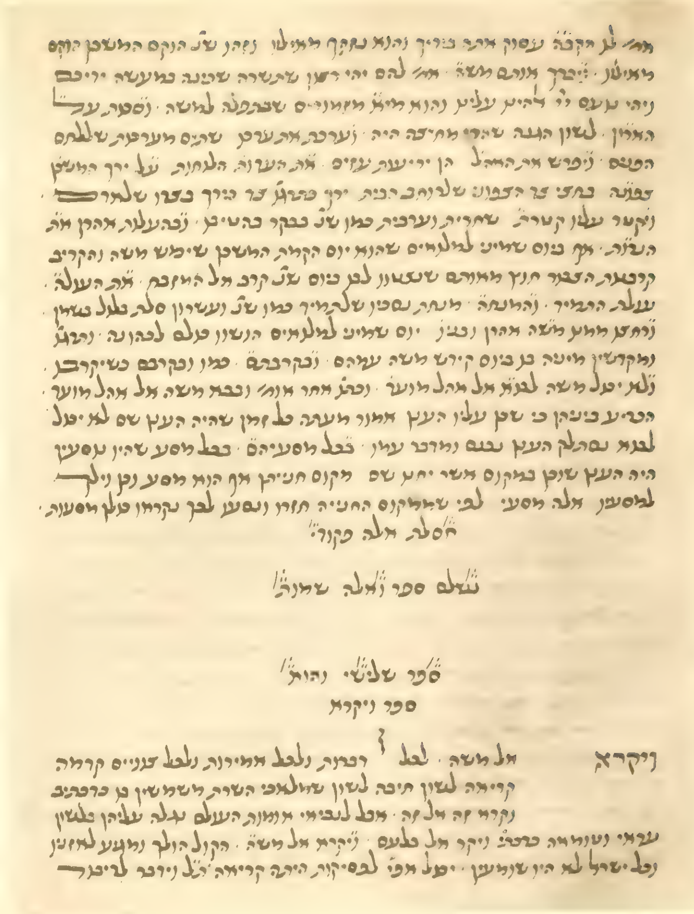
השוכר את הפועלים

השואל

את הפרה
ושאלו בעליה
עמה השואל
את הפרה ושכר בעליה עמה שאל
בעליה או שכרן ואחר כך שאל את
הפרה ומתה פטור ש'נ' אם בעליו
עמו לא ישלם אבל אם שאל את
הפרה ואחר כך שאל הבעלים או שכ'
שכרן ומתה חייב ש'נ' אם בעליו
אין עמו שלם ישלם המשאיל את
הפרה שאולה חצי היום ושכור' חצי
היום שאולה היום ושכור' למחר שאל
אחת ושכר אחת ומתה המשאיל אומ'
שאולה מתה ביום שהיתה שאולה
מתה בשעה שהיתה שאולה מתה
והלה אומר איני יודע חייב
השוכר אומר שכורה מתה ביום שהיתה
שכורה מתה בשעה שהיתה שכור'
מתה והלה אומר איני יודע פטור
זה אומר שכורה מתה וזה אומר
שאולה מתה ישבע השוכר
ששכורה מתה זה אומר איני יודע
וזה אומר איני יודע יחלוקו
השואל את הפרה ושלחה לו ביד
בנו או ביד עבדו ביד שלוחו של שואל
או ביד בנו או ביד עבדו או ביד שלוחו
של שואל ומתה פטור אמר לו
שואל שלחה לי ביד בני ביד עבדי
ביד שלוחי או ביד בנך או ביד עבדך
או ביד שלוחך או אמר לו משאיל
הרי אני משלחה לך ביד בני ביד

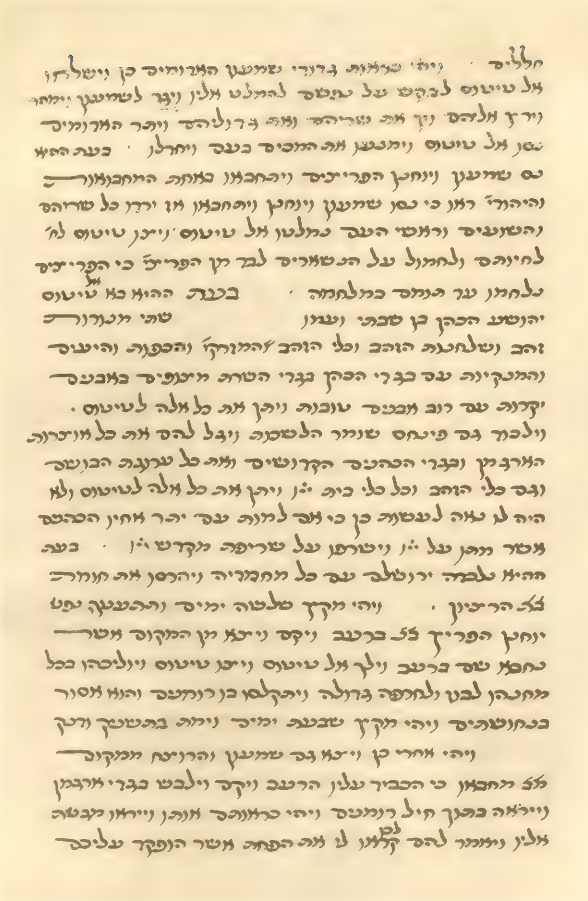

Mahzor a. 1399

נשלם ספר ואלה שמות

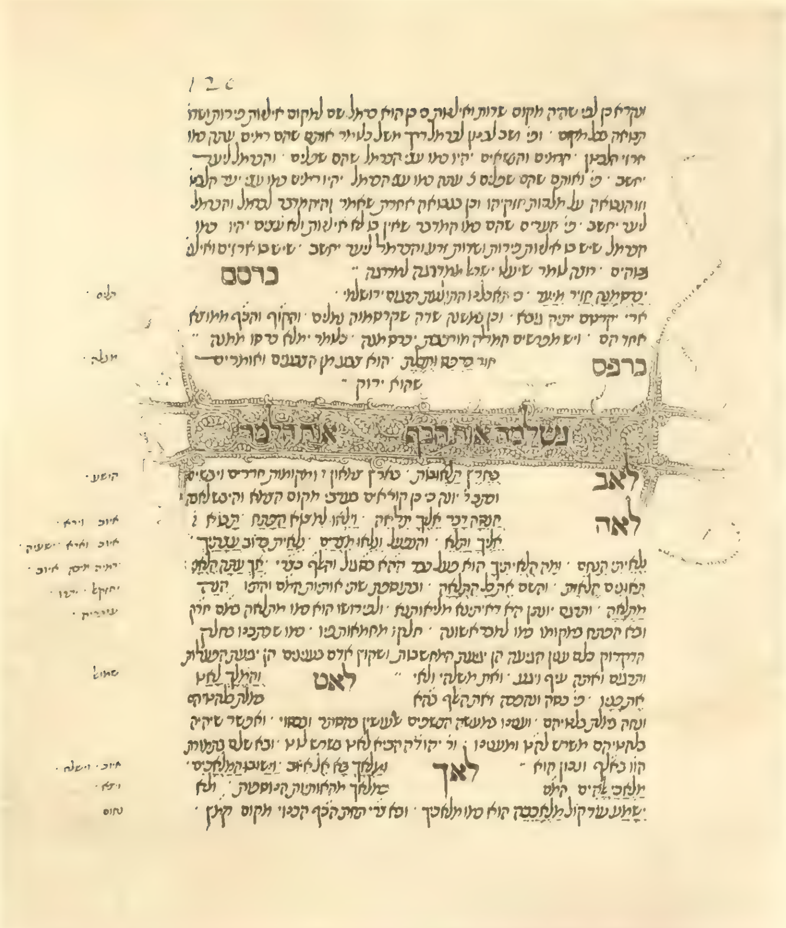
ספר שלישי ויהוא
ספר ויקרא

a Rasi in Pentateuchum a. 1384–1385

b Josephi Gorionidis historia Iudaica a. 1444

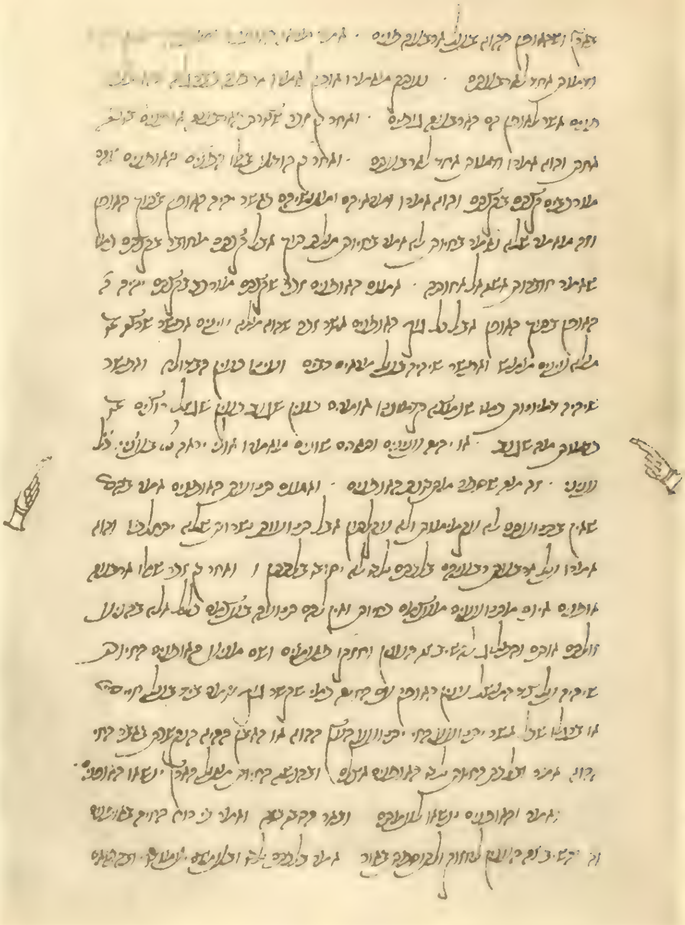
a

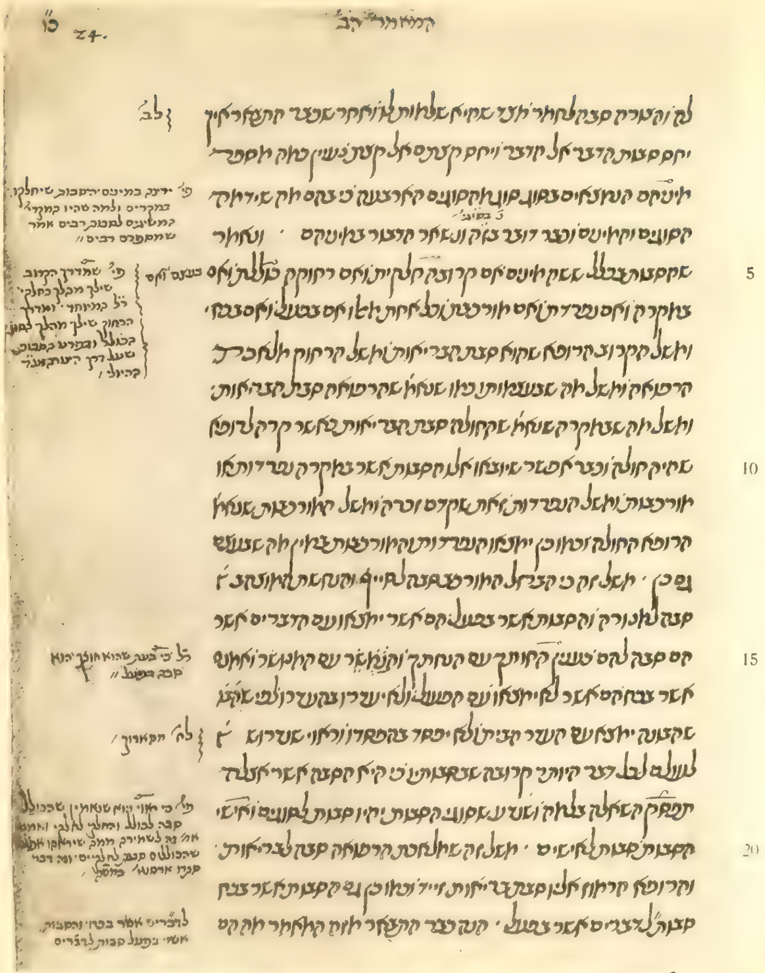
b

a Davidis Qimhi lexicon s. XV b Psalterium a. 1494

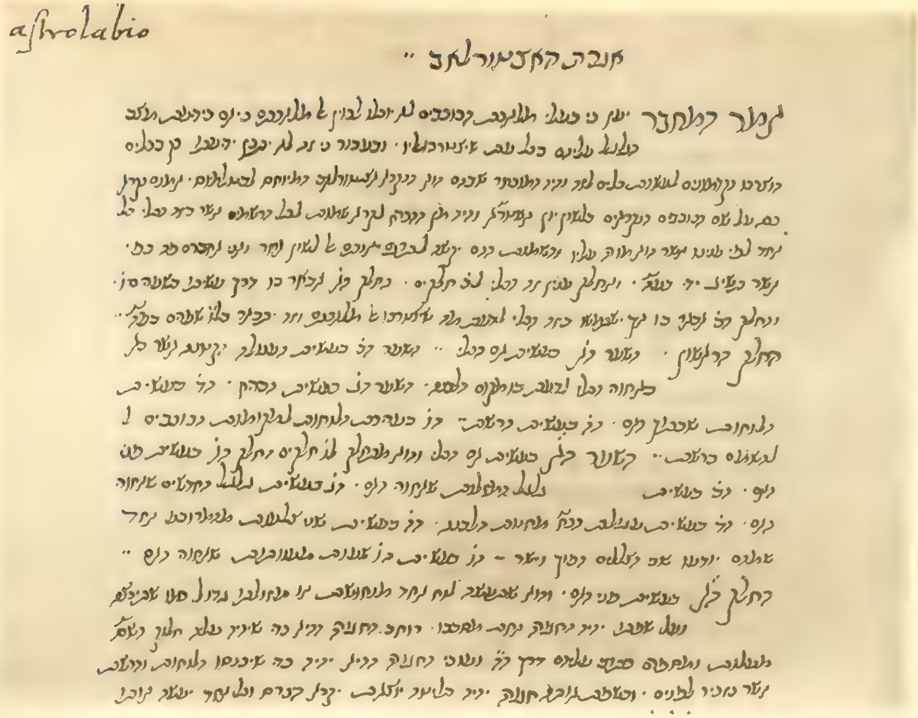

a Moyses Maimonides Moreh Nebukhim a. 1357–1358

b Averroes de aud[illegible] s. XIV et a. 1525

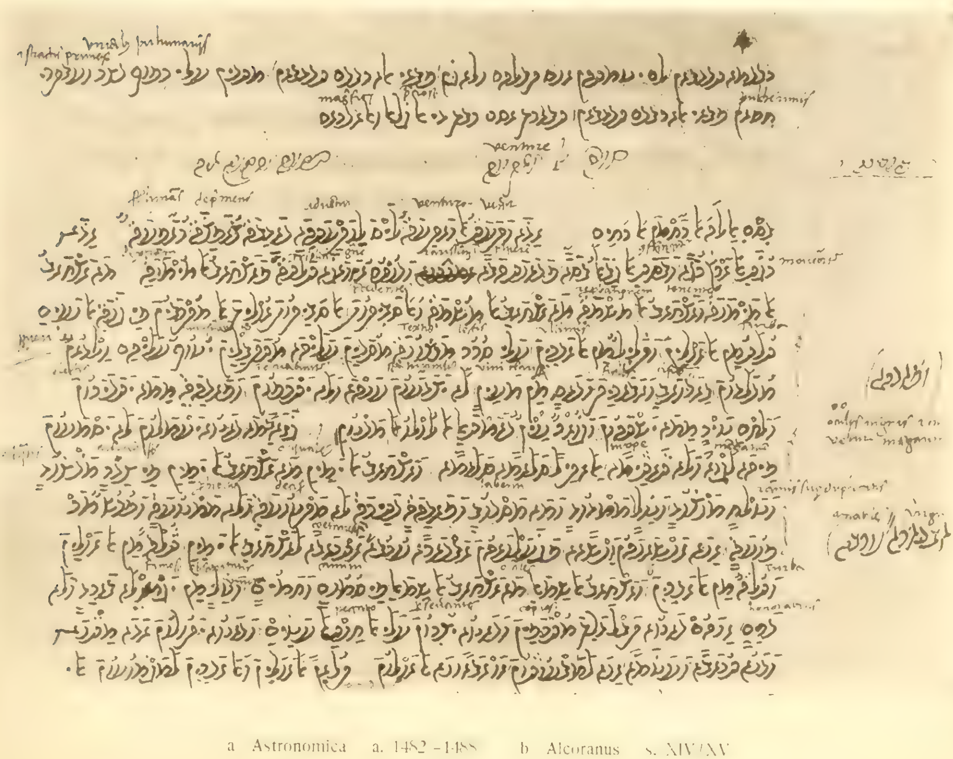
a

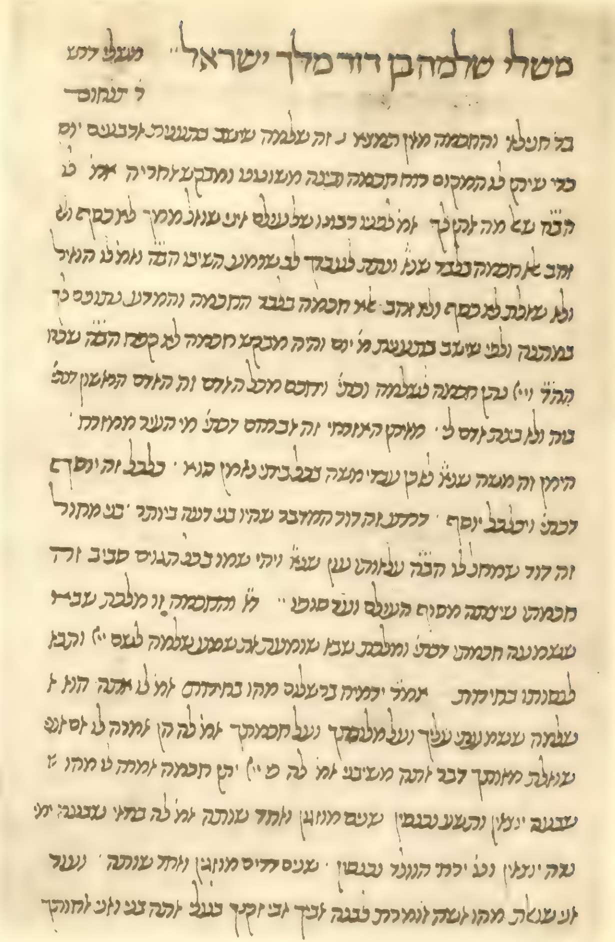
astrolabio

חבור הקאצטורלאב

b

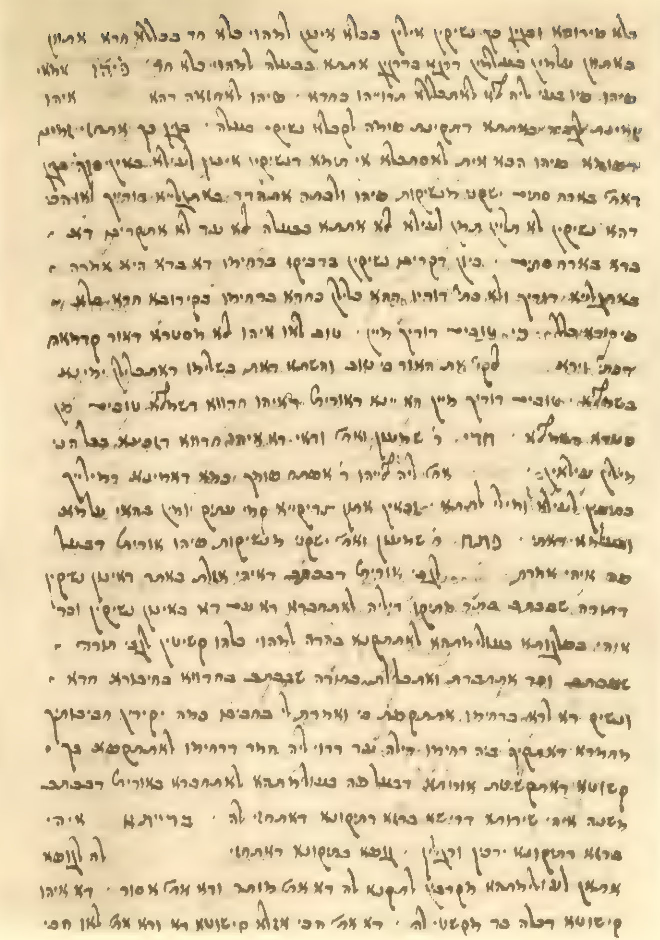

a Astronomica a. 1482–1488 b Alcoranus s. XIV/XV

משלי שלמה בן דוד מלך ישראל

a   Commentarius in Proverbia   s. XIV

b   Opera cabbalistica   a. 1550

5

10

15

20

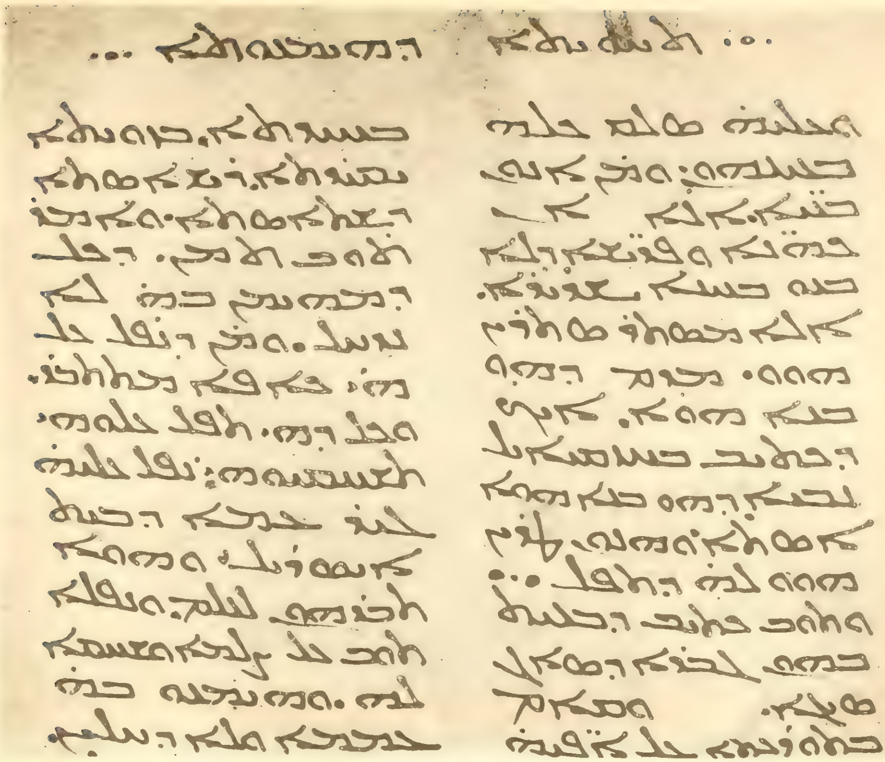
25

30

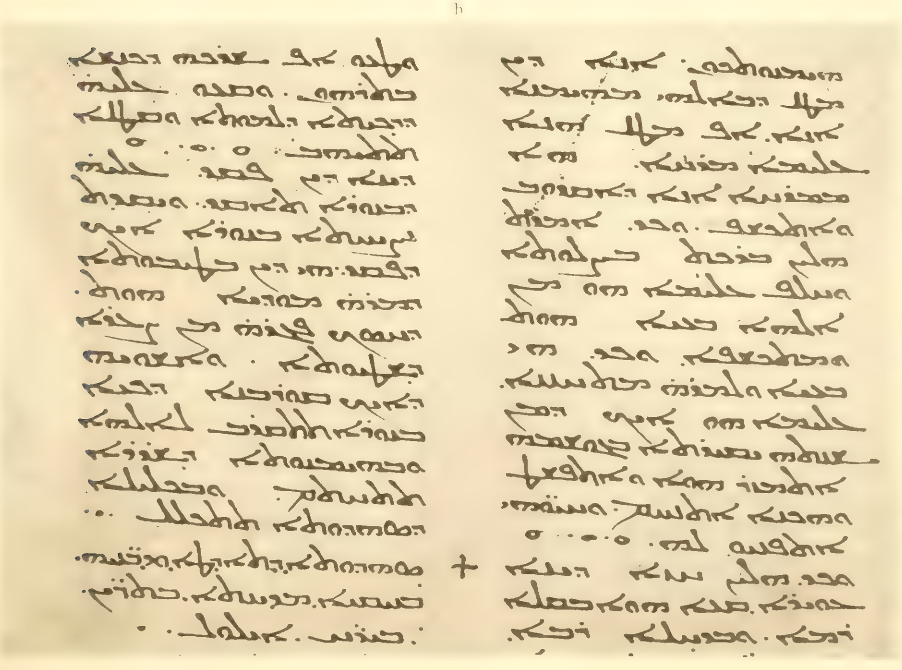
35

40

a

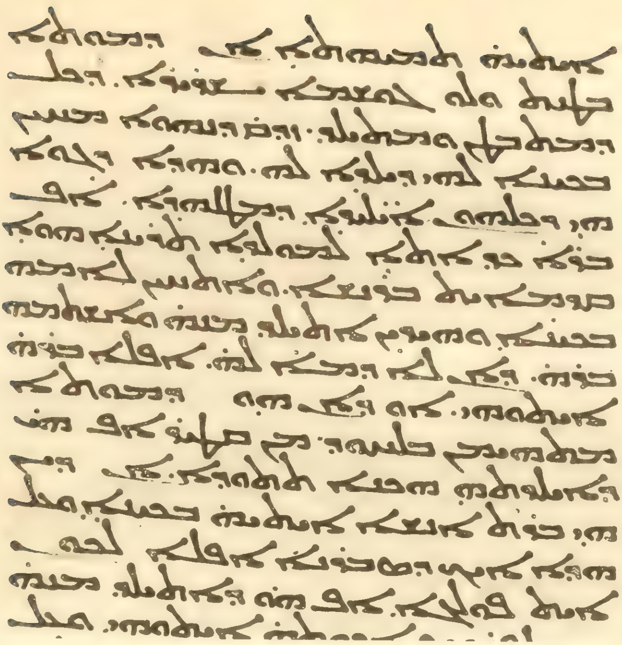

b

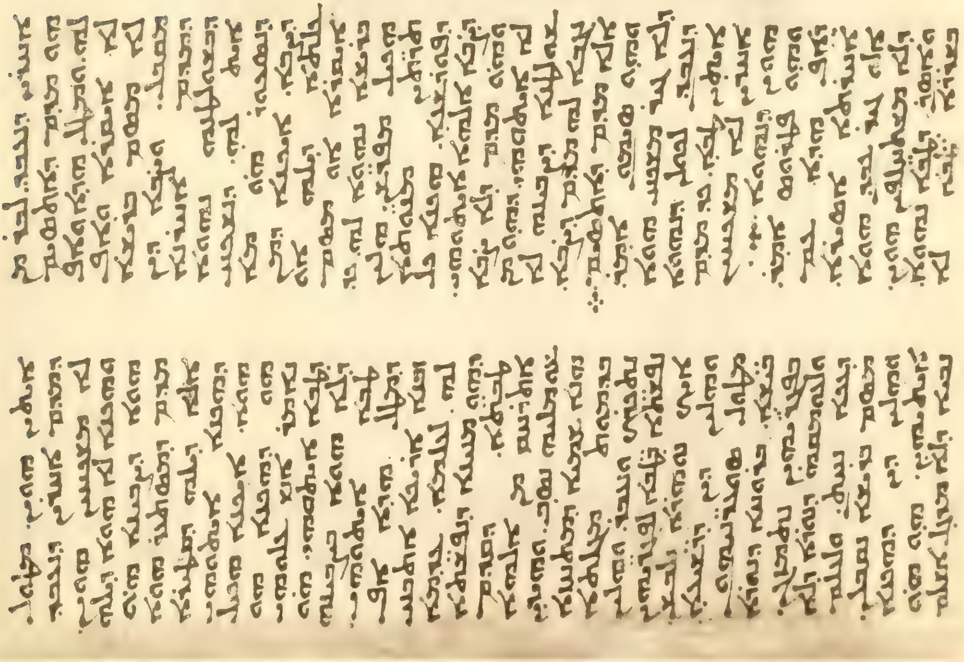

a Aphraatis demonstrationes a. 474 b Vitae sanctorum s. V

a

b

a Philoxenis in Evangelia a. 511 b Clementinae recognitiones a. 587

ΑΙΨΑΛΙΔΕC

ܘܦܣܠܝܣܗ ܕܠܗܘܢ ܕܣܐܡܐ.
ܗܟܢܐ ܠܣܛܪܐ ܗܘ ܕܠܘܬ ܓܪܒܝܐ.
ܘܐܣ̈ܛܠܘ ܕܡܐܬܐ ܐܡ̈ܝܢ ܒܡܐܬܐ.
ܘܥܡ̈ܘܕܐ ܕܠܗܘܢ ܥܣܪ̈ܝܢ. ܘܒ̈ܣܝܣܘܗ
ܕܠܗܘܢ ܥܣܪ̈ܝܢ ܕܢܚܫܐ. 5
ܘܩܘܪ̈ܩܣܐ ܕܠܗܘܢ ܘܦܣ̈ܠܝܣܗ
ܕܐܣܛܘܢܐ ÷ ܘܒ̈ܣܝܣܘܗ̇ ܩܪܝܒܝܢ
ܒܣܐܡܐ. ܚ. ܘܦܬܚܗ ܕܕܪܬܐ
ܕܠܡܕܢܚ ܫܡܫܐ. ܘܐܣ̈ܛܠܘ ܕܚܡܫܬܥܣܪ
ܐܡ̈ܝܢ. ܥܡ̈ܘܕܐ ܕܠܗܘܢ ܬܠܬܐ. 10
ܘܒ̈ܣܝܣܗ ܕܠܗܘܢ ܬܠܬ. ÷
ܘܦܬܚܗ ܕܕܪܬܐ ※ܘܡܢ ܗܪܟܐ ܕܠܗܠ
ܡܗ ܚܕܐ. ÷ ܘܐܣ̈ܛܠܘ ܕܚܡܫܬܥܣܪ ܐܡ̈ܝܢ.
ܥܡ̈ܘܕܐ ܕܠܗܘܢ ܬܠܬܐ.
ܘܒ̈ܣܝܣܗ ܕܠܗܘܢ ܬܠܬ. 15
ܘܕܚܡܫܬܥܣܪ̈ܐ ܐܡ̈ܝܢ ܘܗܟܢܐ
ܕܐܣ̈ܛܠܘ ܠܣܛܪܐ ܗܢܐ. ܥܡ̈ܘܕܐ
ܕܠܗܘܢ ܬܠܬܐ. ܘܒ̈ܣܝܣܗ ܕܠܗܘܢ
ܬܠܬ. ܘܠܣܛܪܐ ܗܘ ܬܪܝܢܐ.
ܕܚܡܫܬܥܣܪ̈ܐ ܐܡ̈ܝܢ ÷ ܘܗܟܢܐ 20
ܕܐܣ̈ܛܠܘ. ܥܡ̈ܘܕܐ ܕܠܗܘܢ
ܬܠܬܐ. ܘܒ̈ܣܝܣܗ ܕܠܗܘܢ ܬܠܬ. ⁘

ܐ. ܕܦܘܣܐ

ܦܣܠܝܣܘ ܠܩܪ̈ܢܬܐ
ܐܝܬܝܗܝܢ ܕܚܫܘܟܐ.
ܐܘ ܕܩܪܒܬܐ ܐܘ
ܕܡܐܟܠܐ ܡܩܪ̈ܒܐ.
ܡ̇ܢ ܕܢܦܠ ܘܠܟܐ
ܠܡܒܪܢ ܒܚܘܪܒܐ

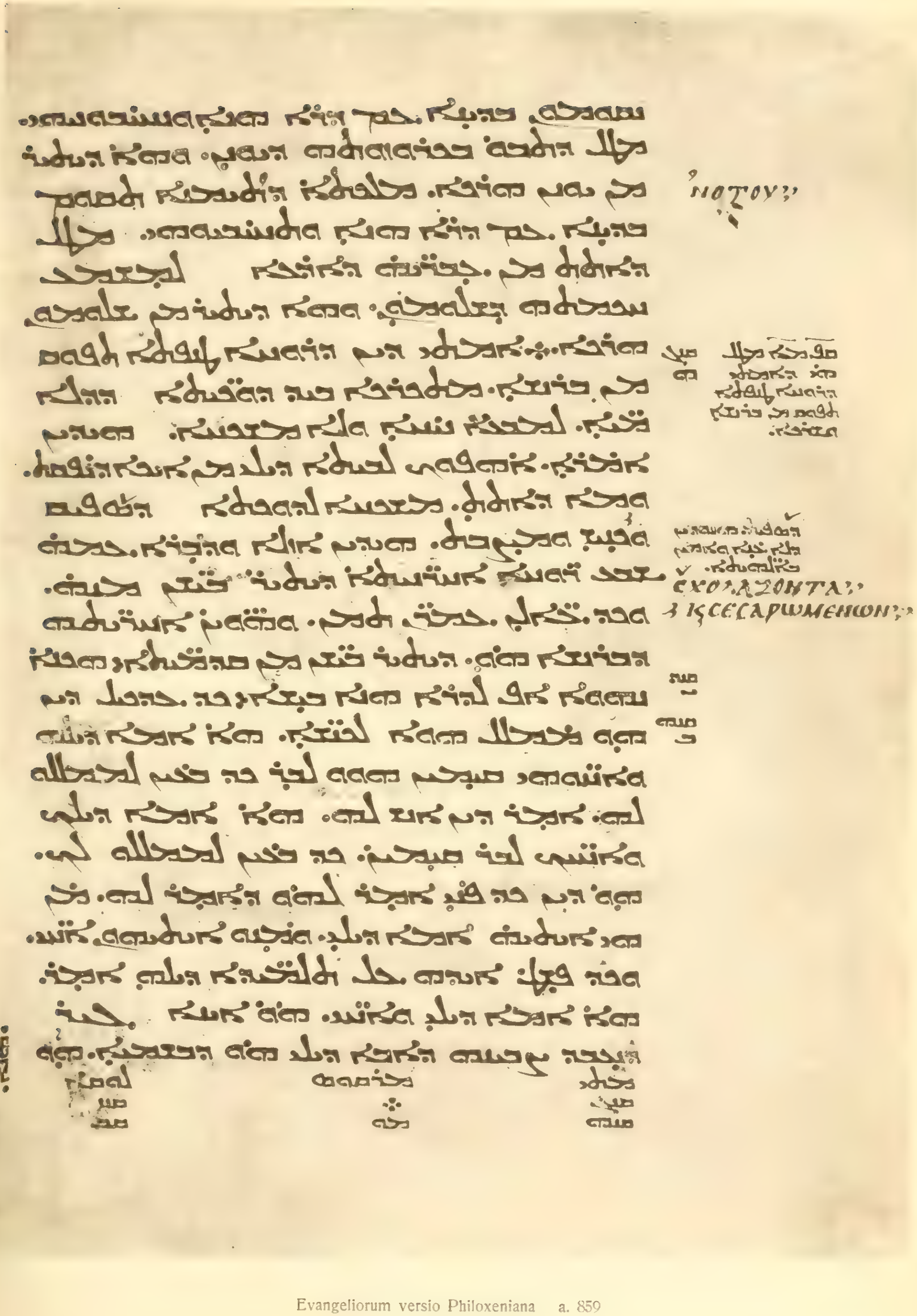
ܐ. ܬ. ܠܣܛܪܐ
ܘ. ܠܡܕܢܚ ܦܢܝܬܐ.

ܐ. ܘ. ܬ. ܕܒܗܦܟܐ
ܫܪ̈ܟܐ

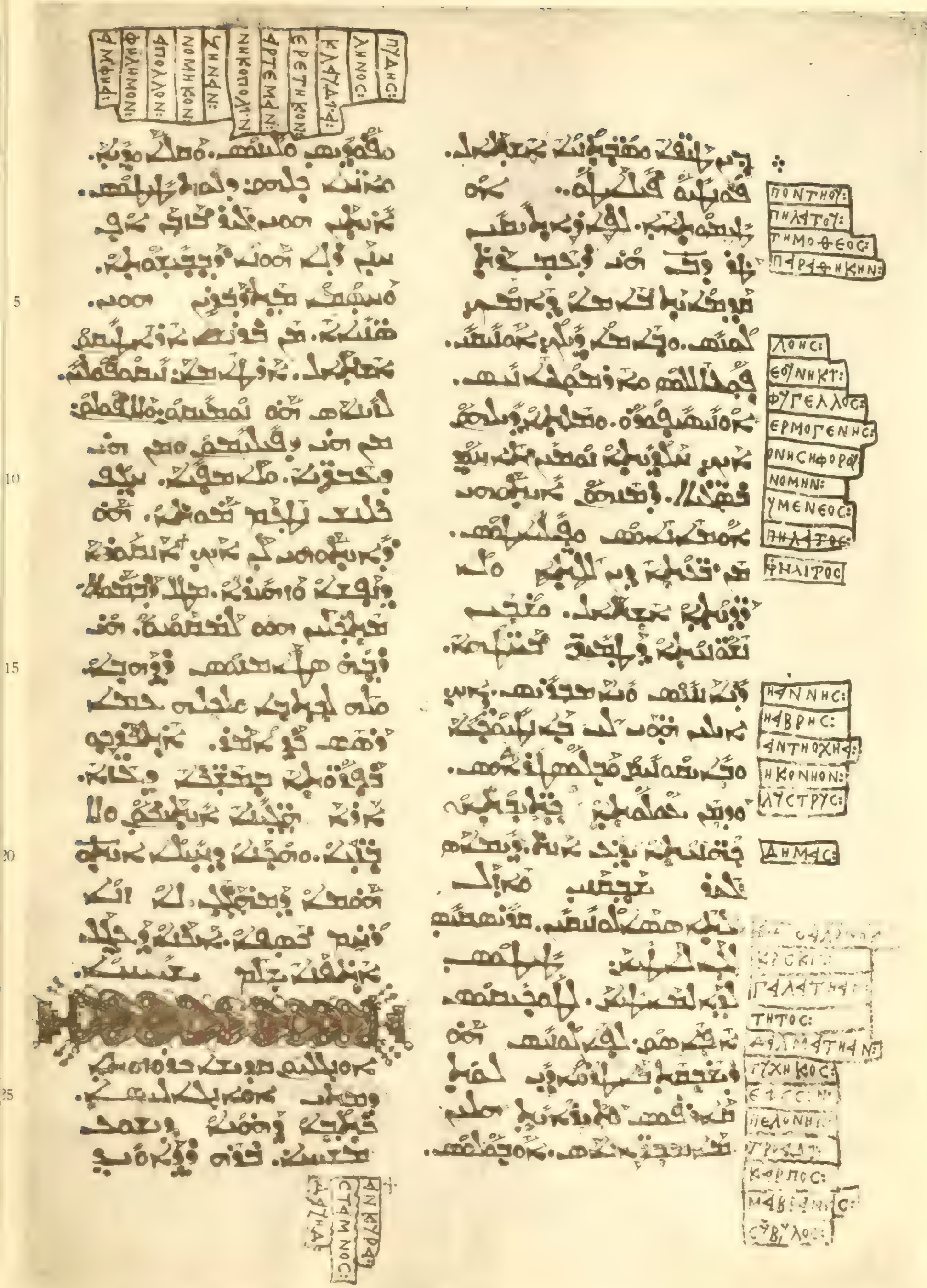
ܐ. ܘ. ܬ. ܘܠܒܬܦܐ
ܬܪܝܢܝܬܐ

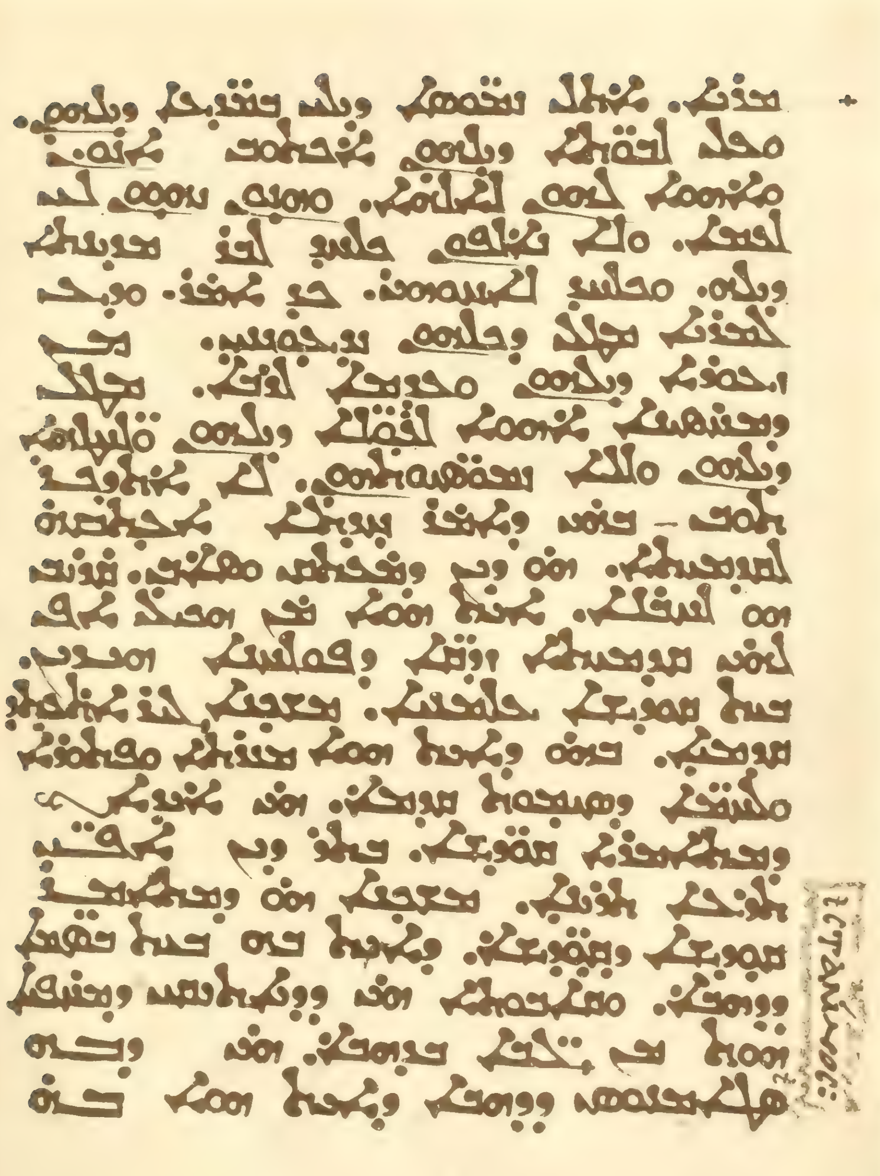
Hymni Severi Antiocheni et aliorum s. VII ex.

Evangeliorum versio Philoxeniana a. 859

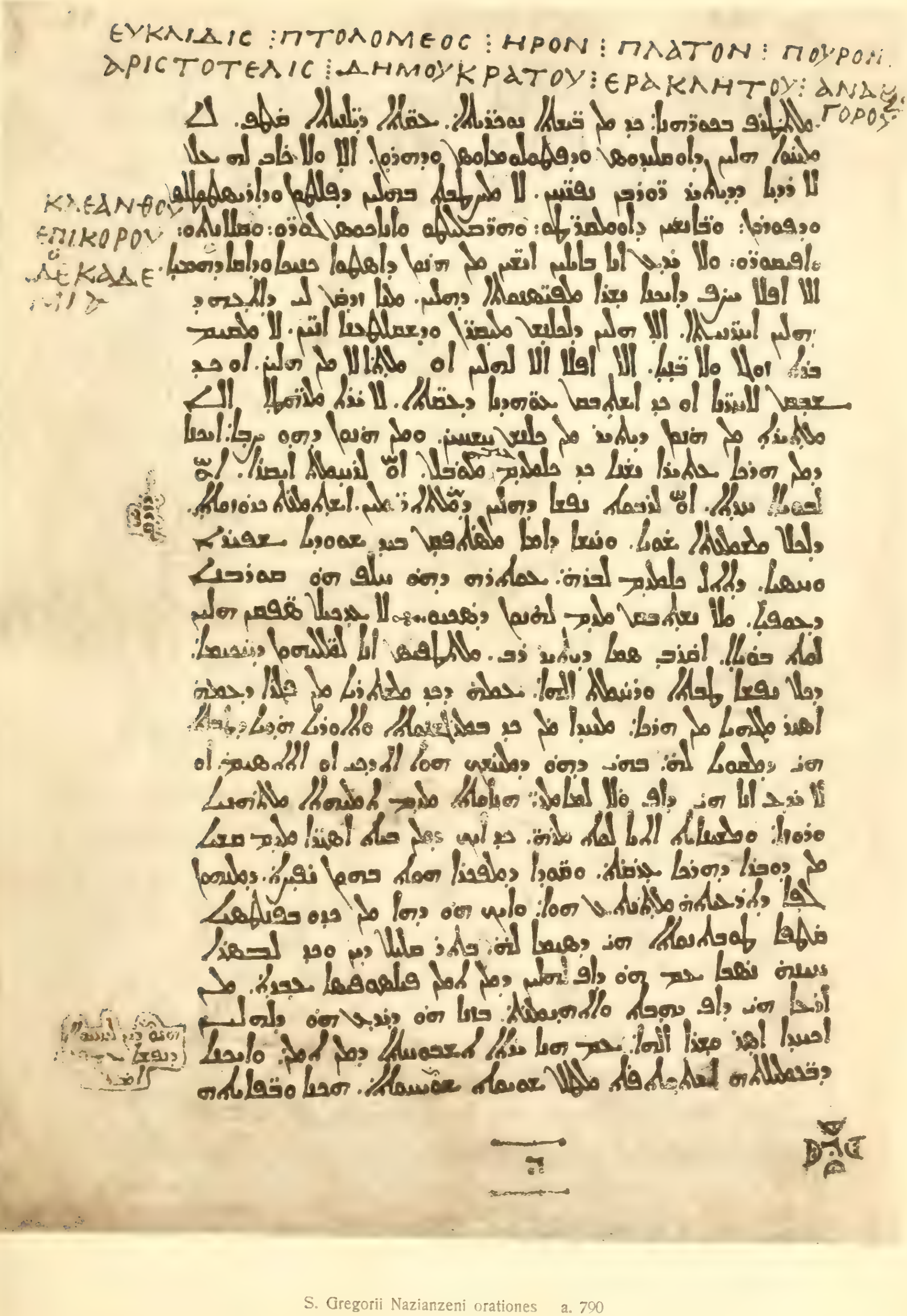

Massora Karkaphensis a. 980

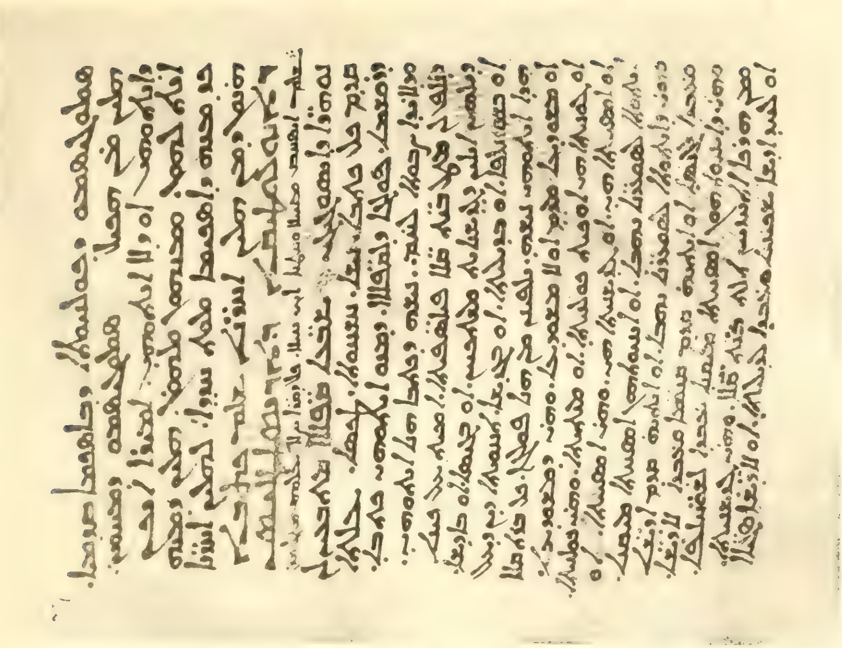

5 10 15 20

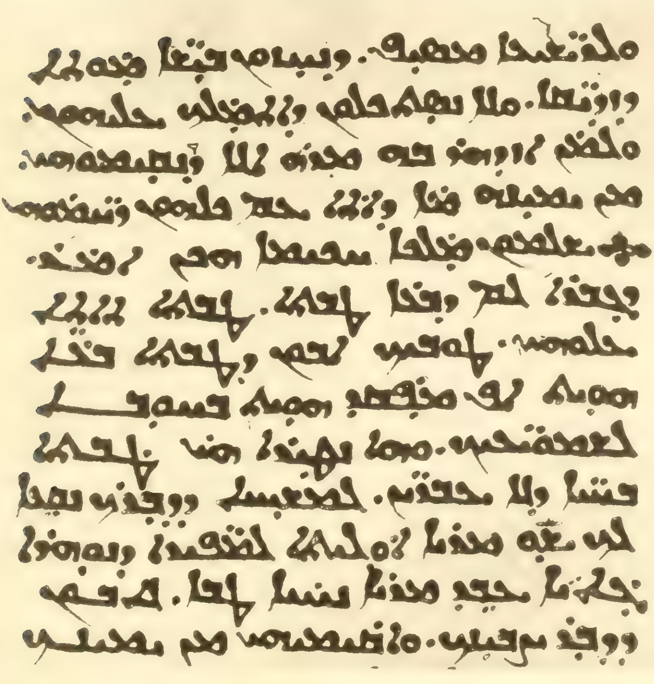
Lectionarium pro Jacobitis a. 1000

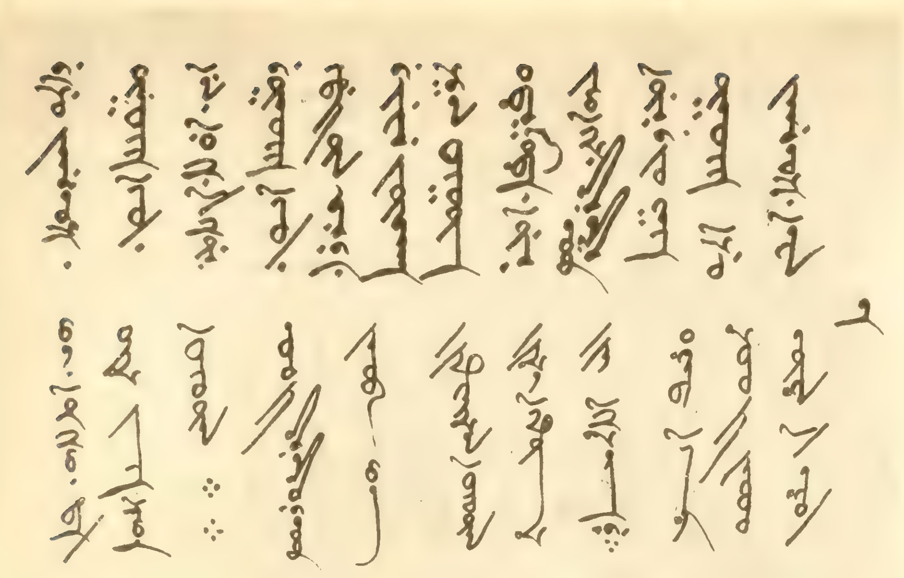
S. Gregorii Nazianzeni orationes a. 790

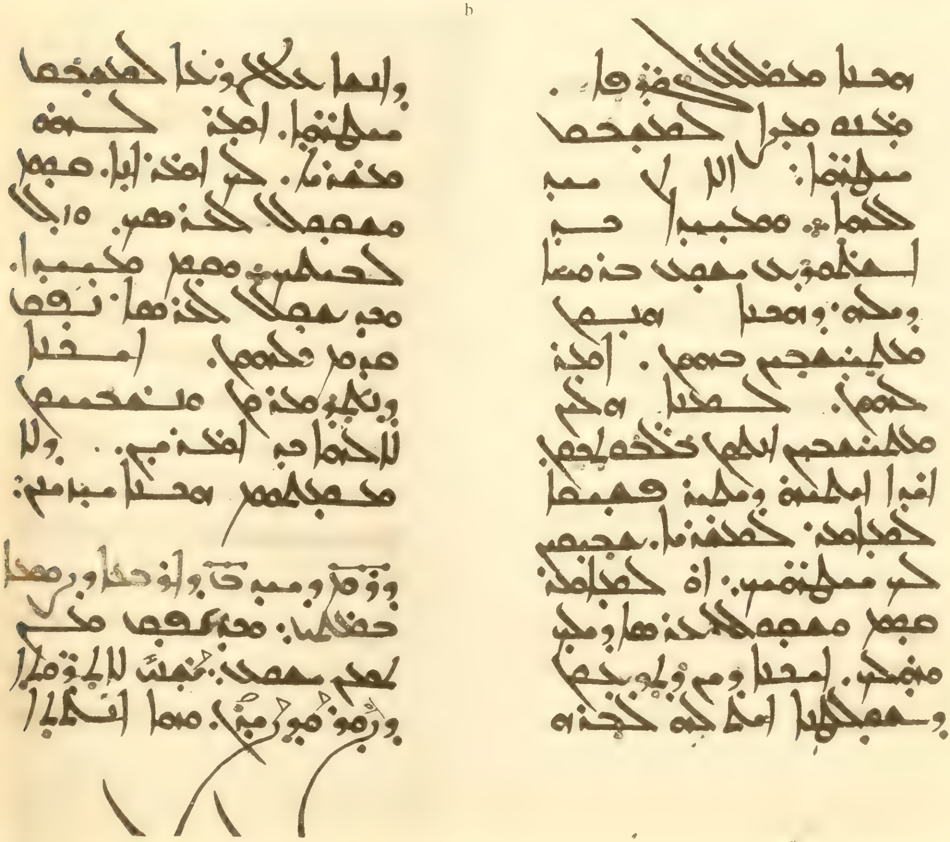

b

a Aristotelis Organon et anonymus in Isagogen s. X
b Maronitarum officia pro defunctis a. 1266

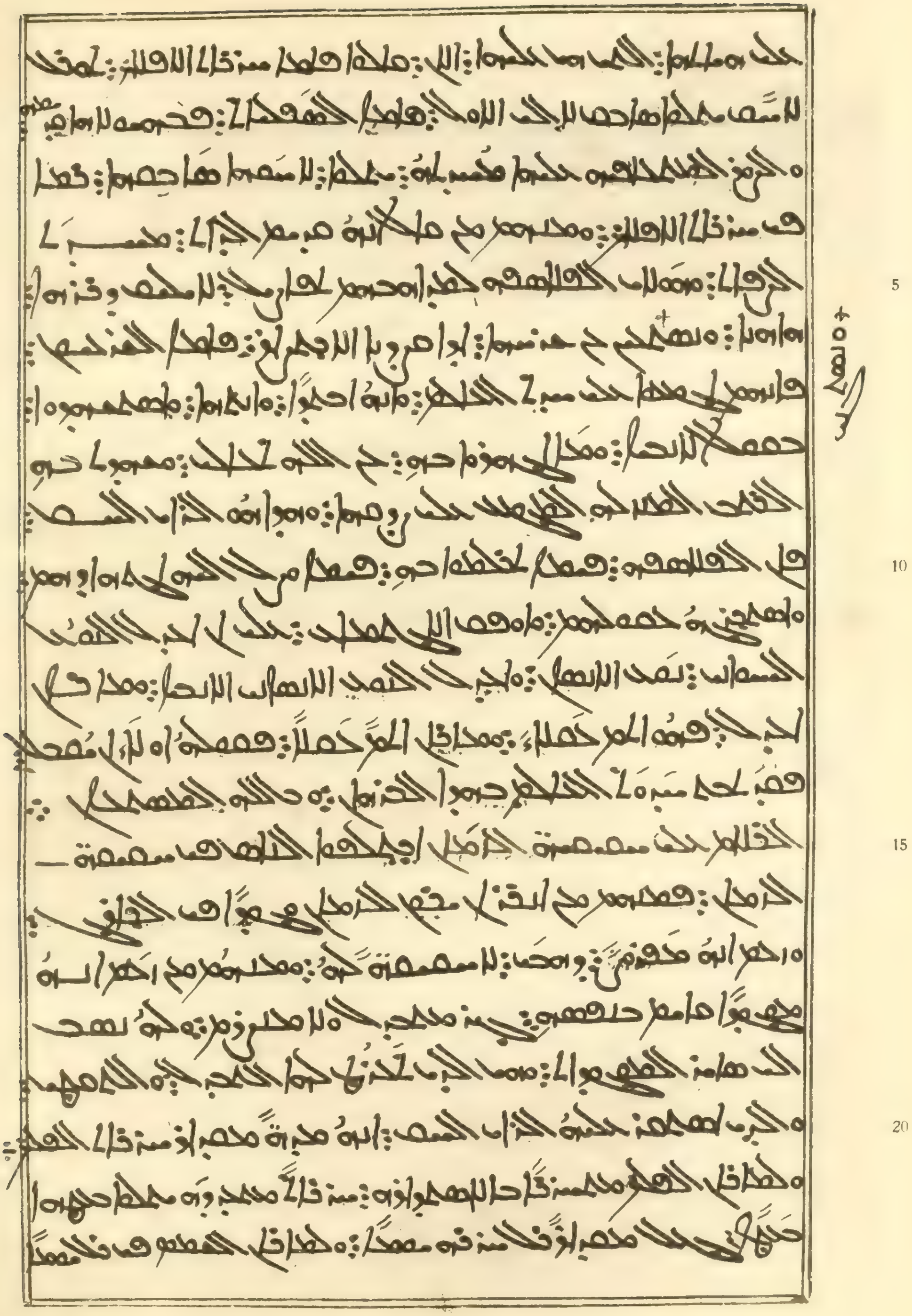

a Johannes Maro adversus Monophysitas a. 1472

b Evangeliarium pro Jacobitis a. 1481

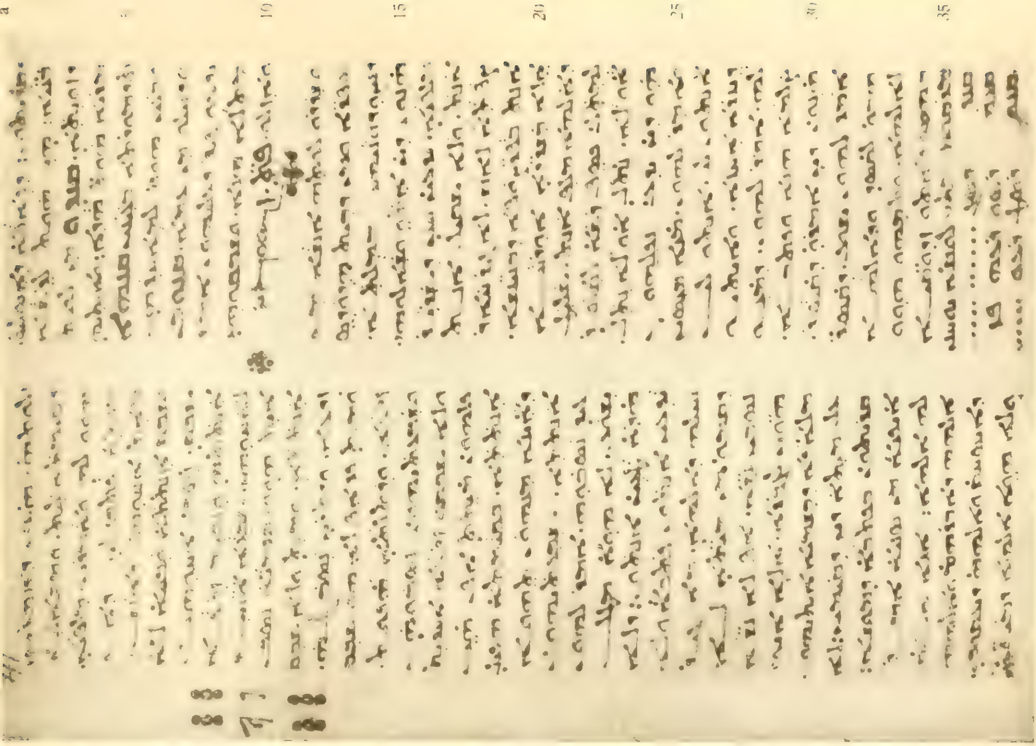

Maronitarum anaphorae a. 1535

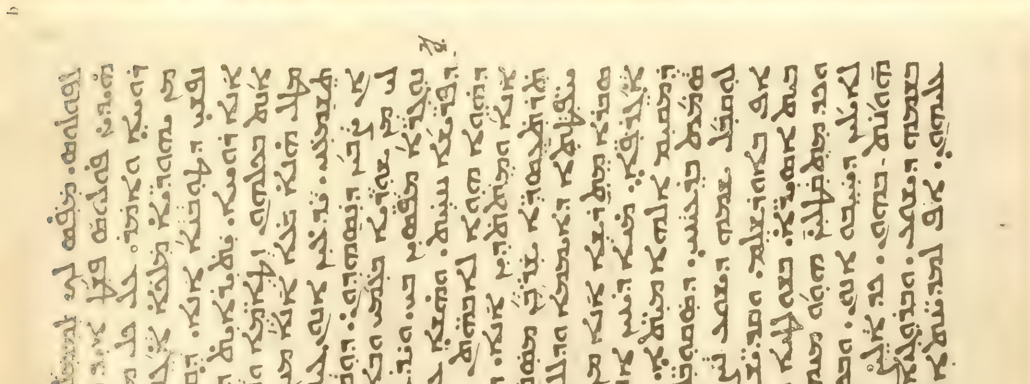

Georgii al-Makin chronici prima pars a. 1562

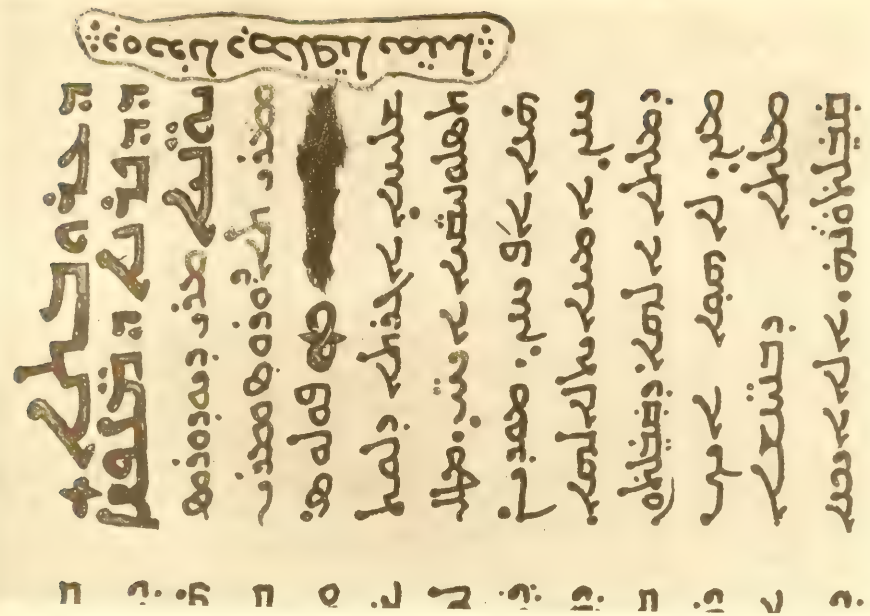
a

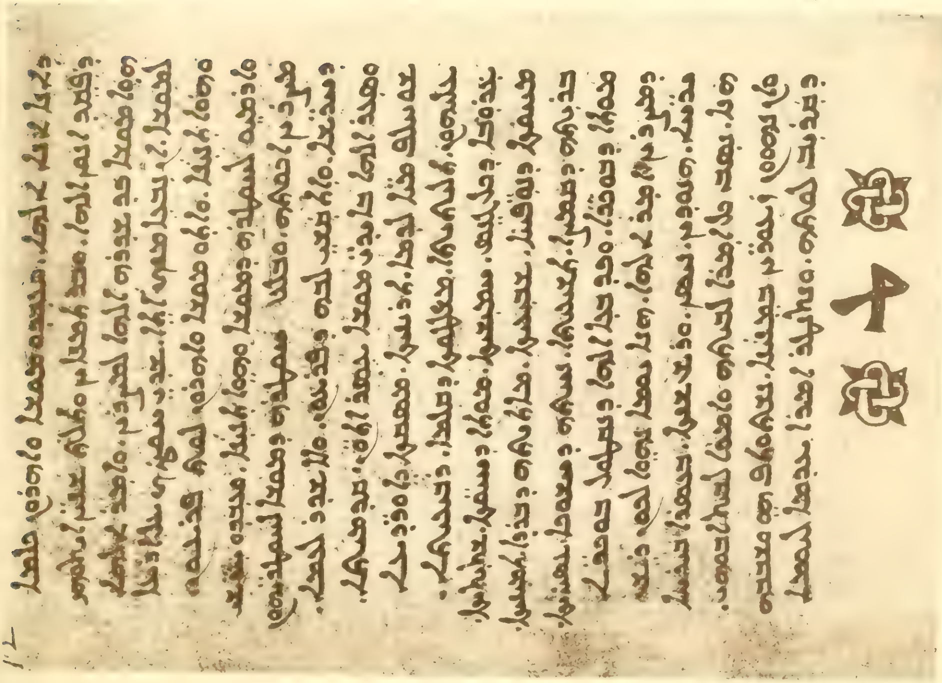
b

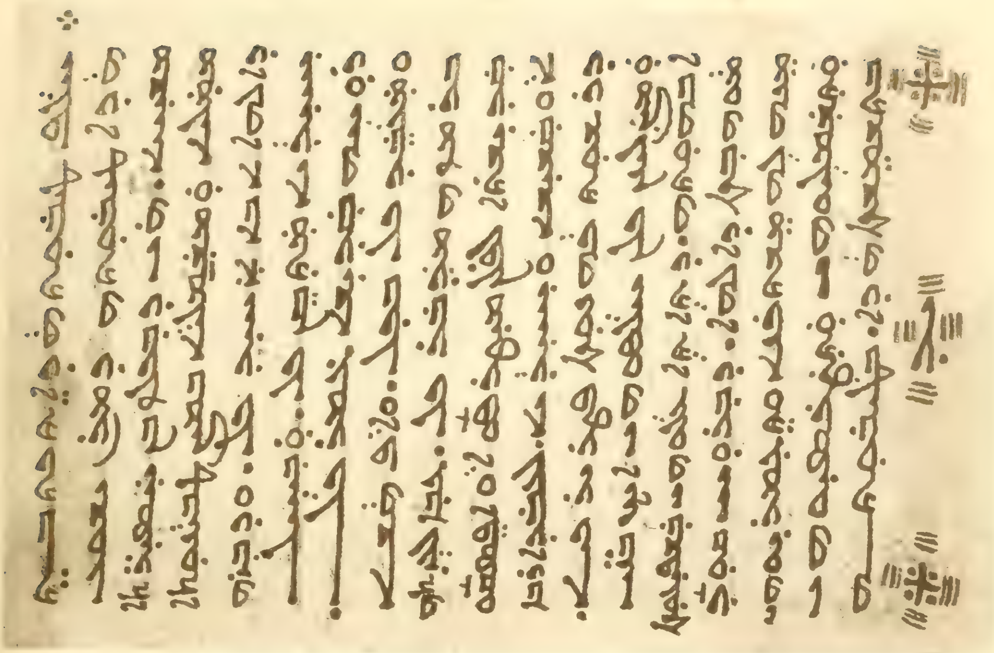
Novum Testamentum a a. 768 b a. 1234

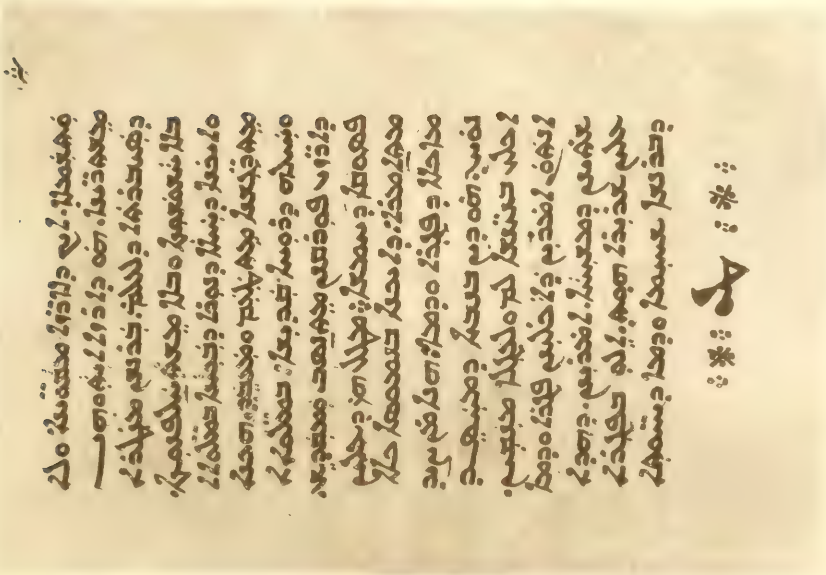

b

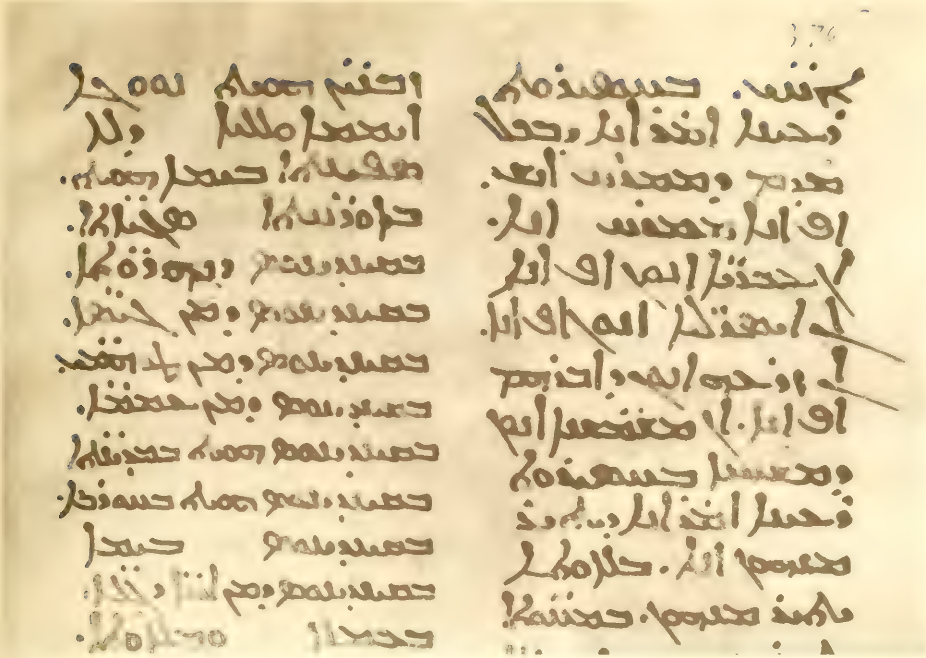
a Epistularium pro Nestorianis a. 1301
b Salomonis Basrensis liber apis a. 1476

a Pontificale pro Nestorianis a. 1556
b Timothei II liber de Sacramentis Ecclesiae a. 1613

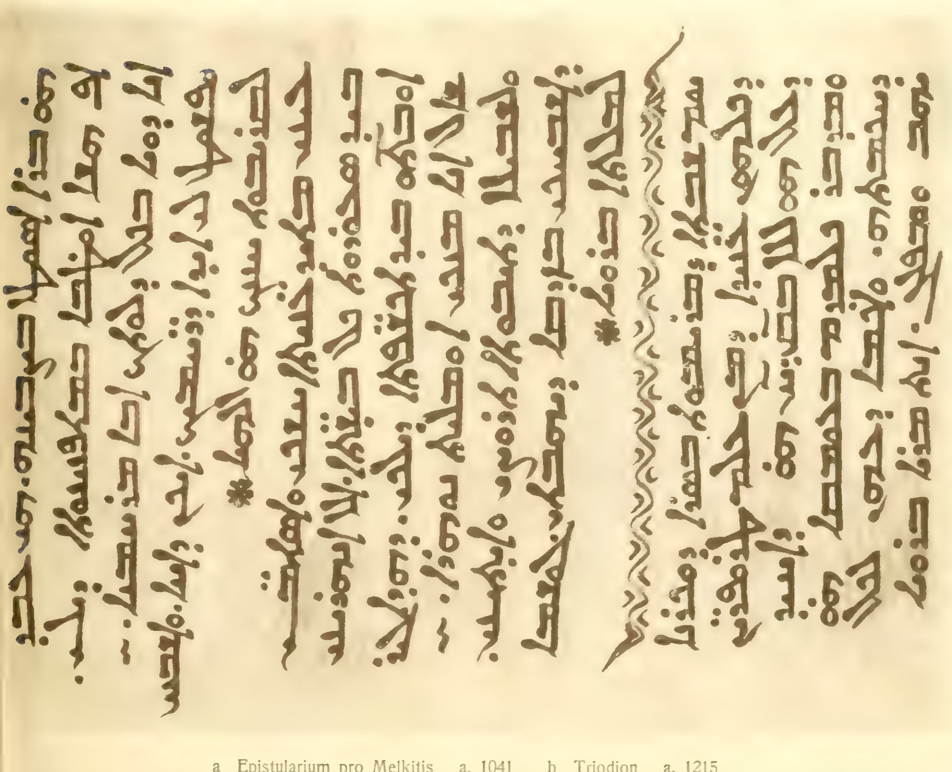
a

5

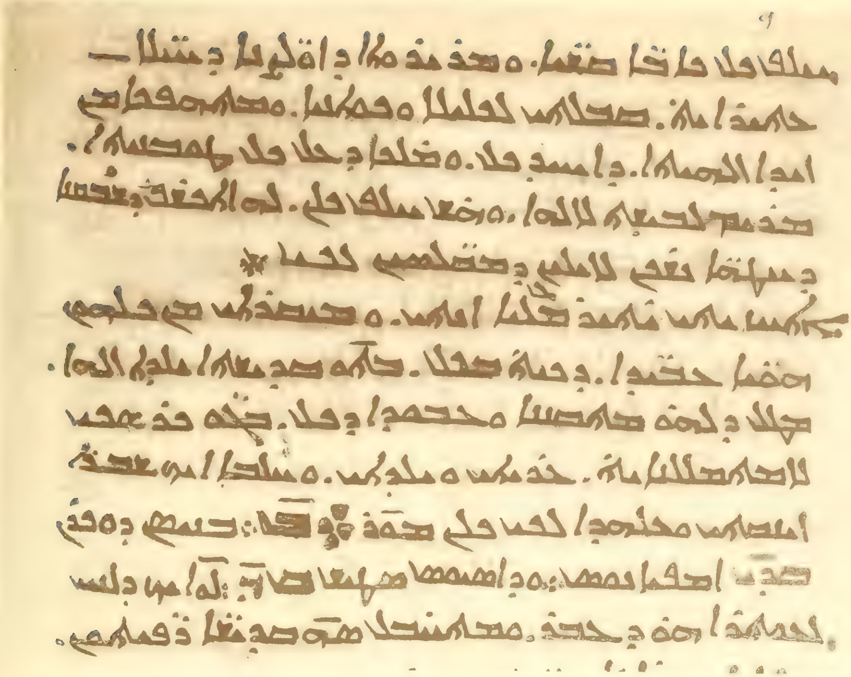
10

5 10 15

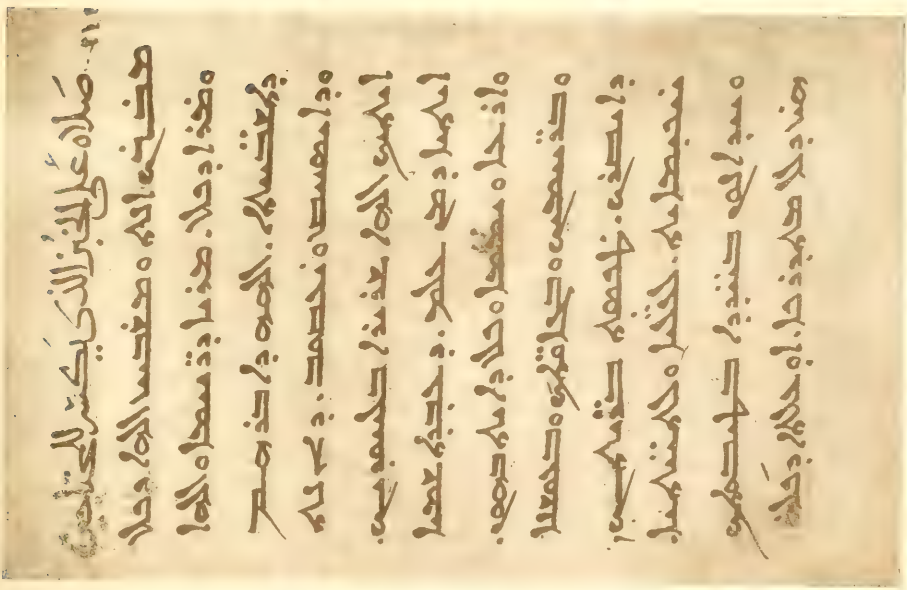

a Epistularium pro Melkitis a. 1041 b Triodion a. 1215

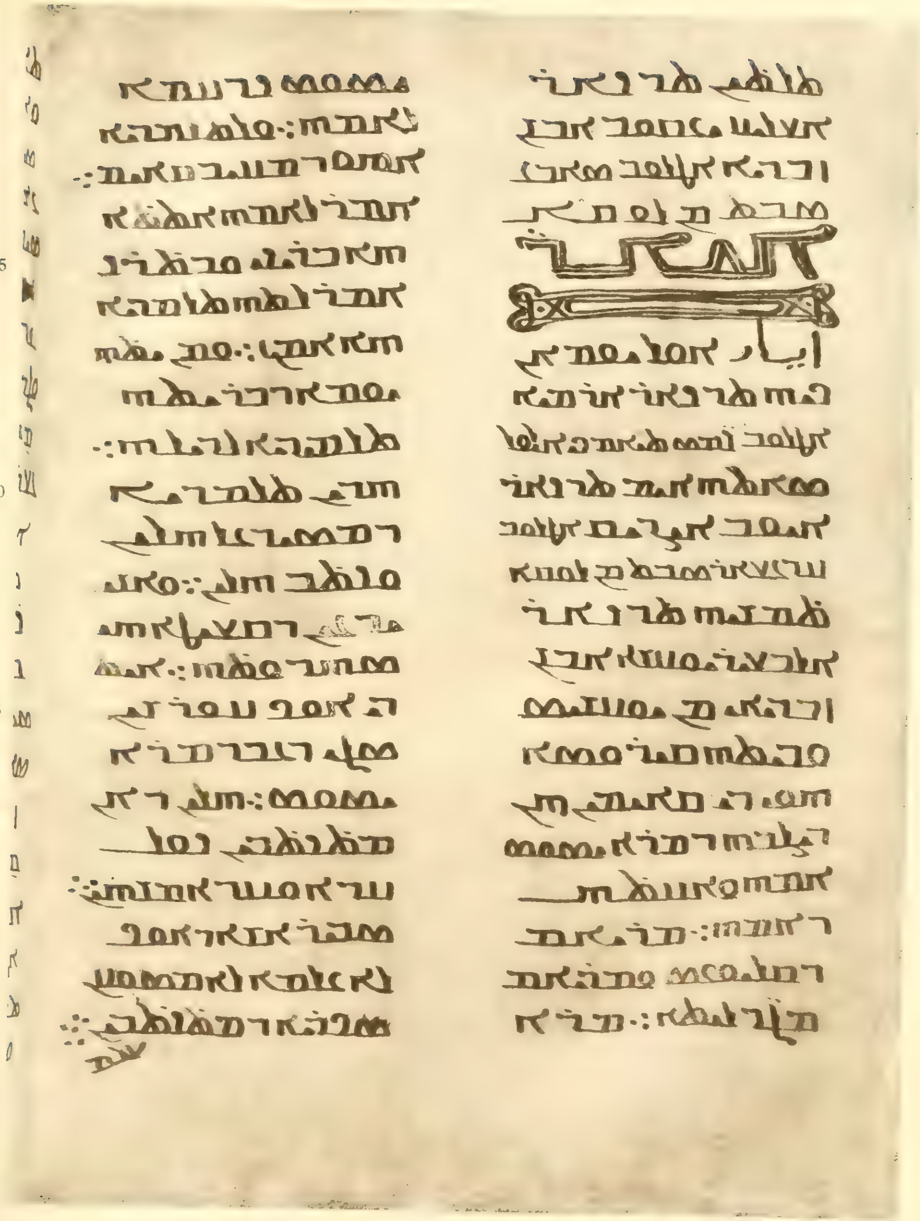
a

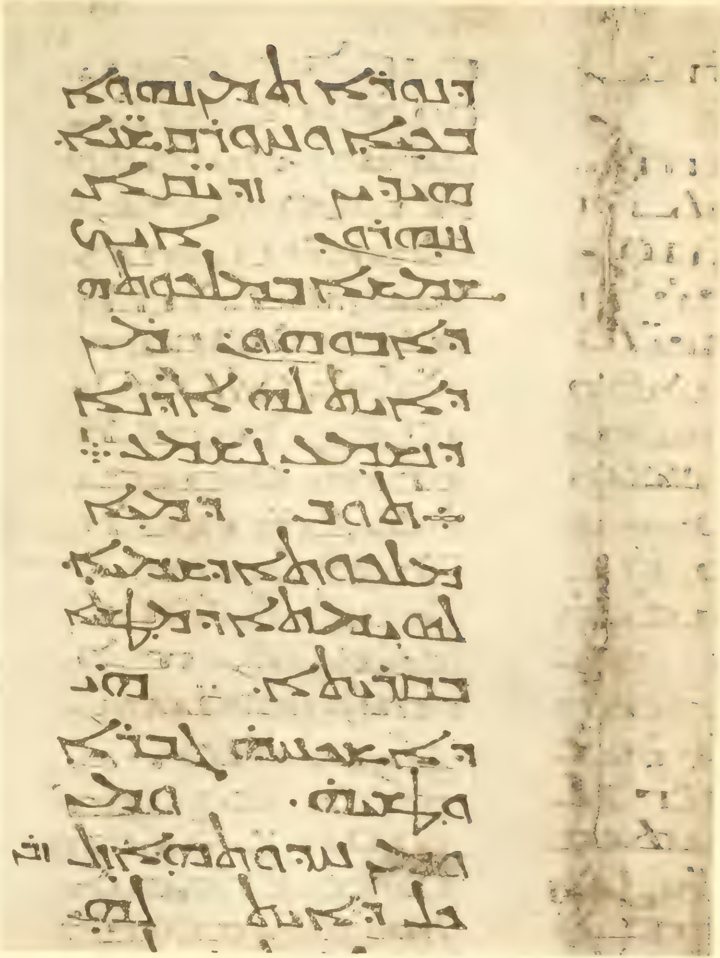
b

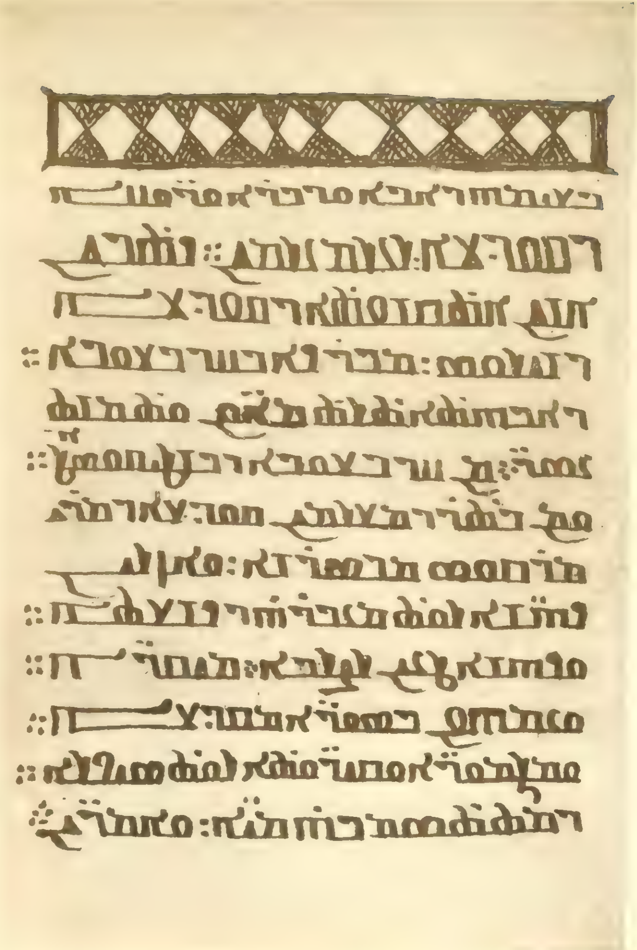
a Menaeum a. 1487 b Euchologion s. XVI

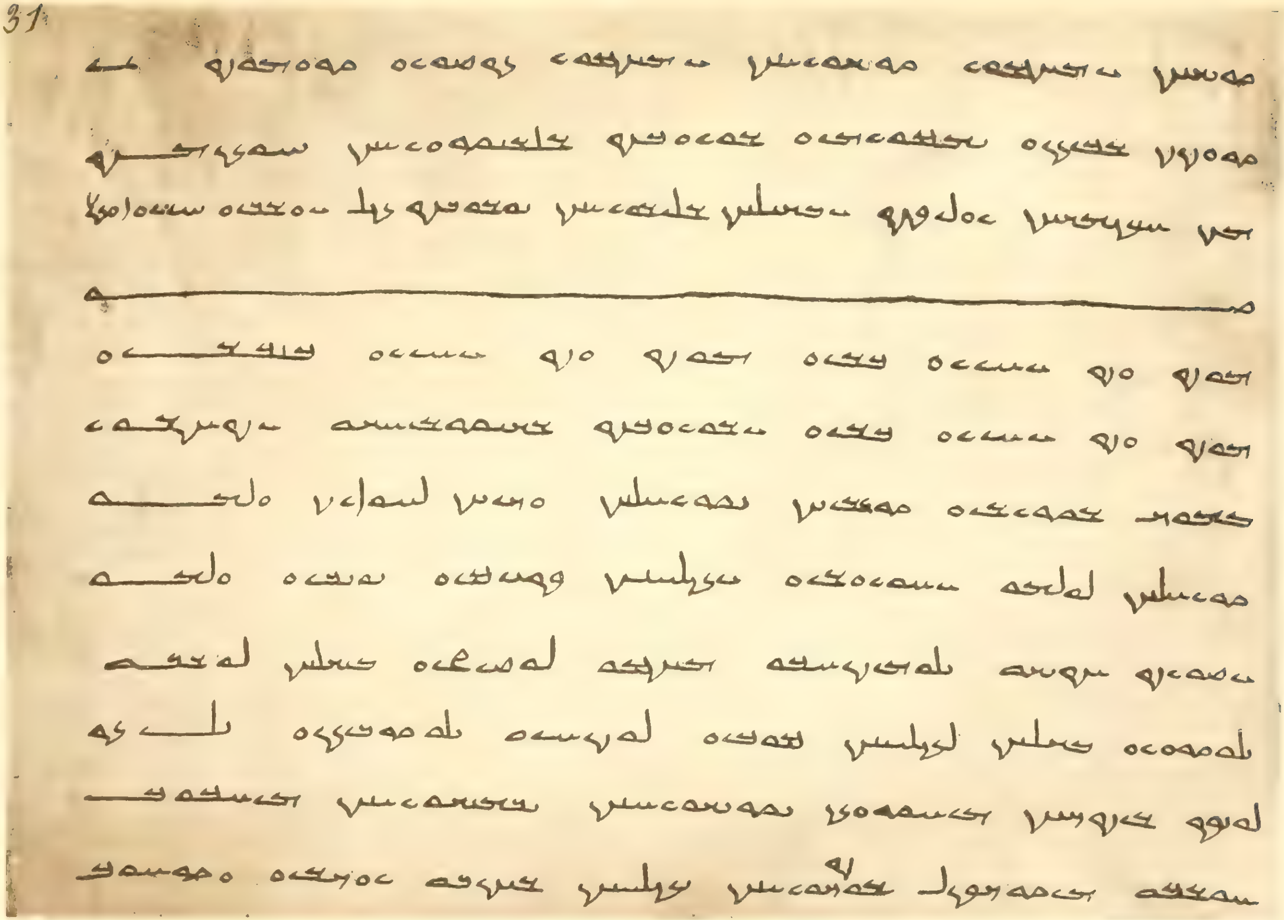
"Evangeliarium Hierosolymitanum" a. 1030

a Evangeliorum fragmenta s. VII

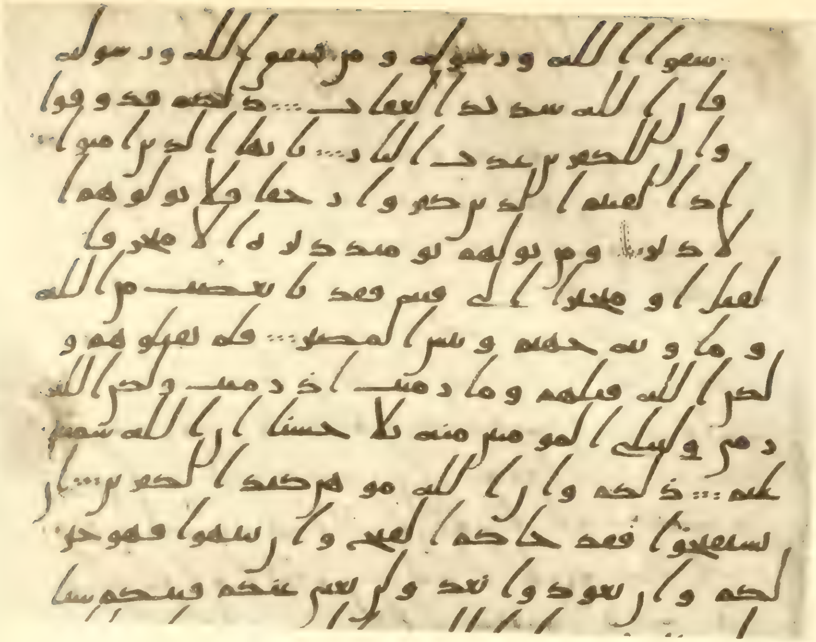

b Euchologion s. XII / XIII

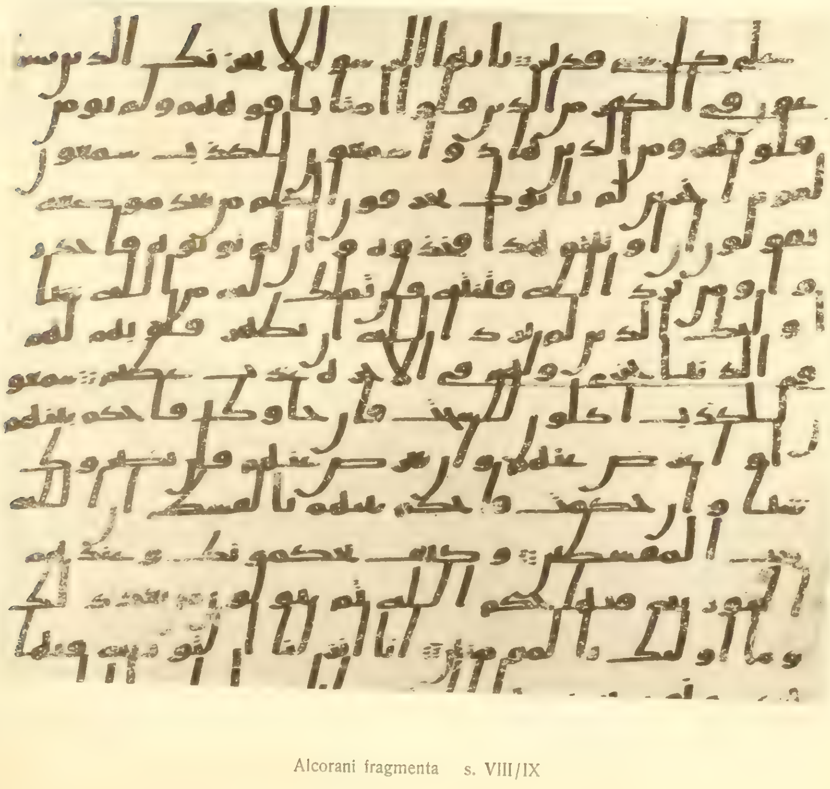

Thesaurus Mandaeorum seu Ginza a. 1560

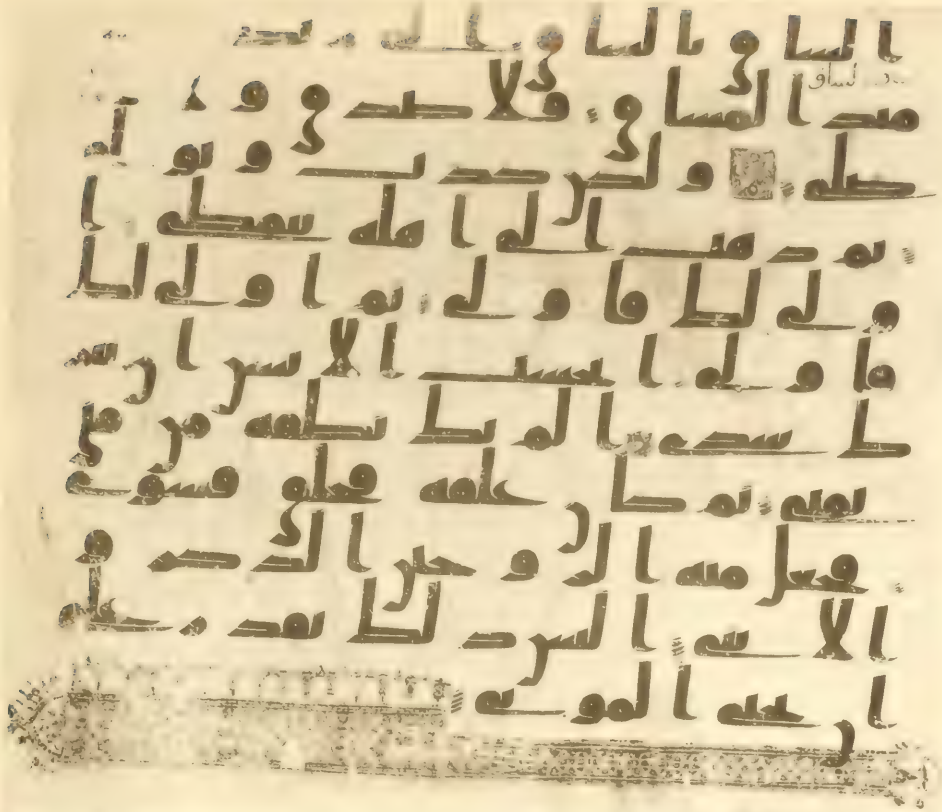
a

b

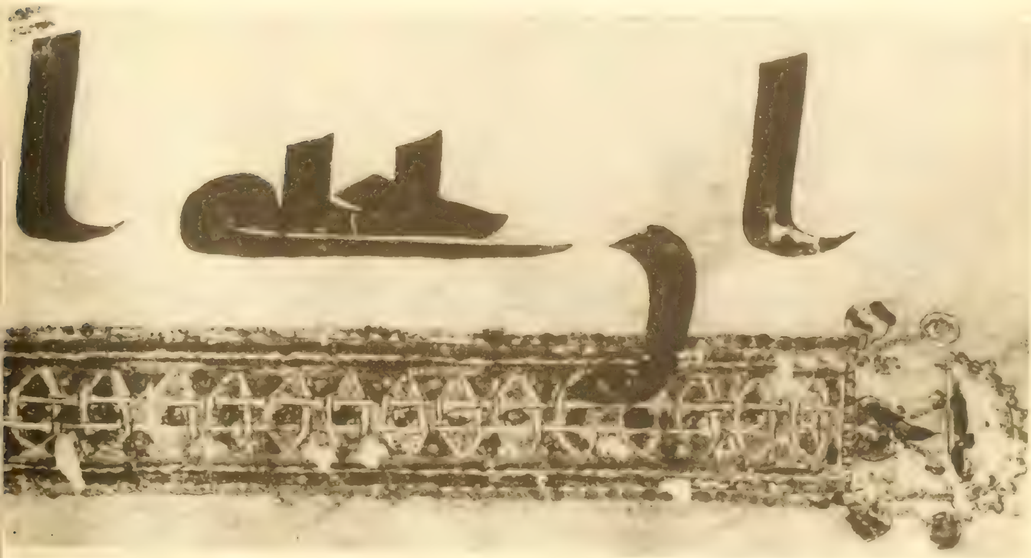

Alcorani fragmenta s. VIII/IX

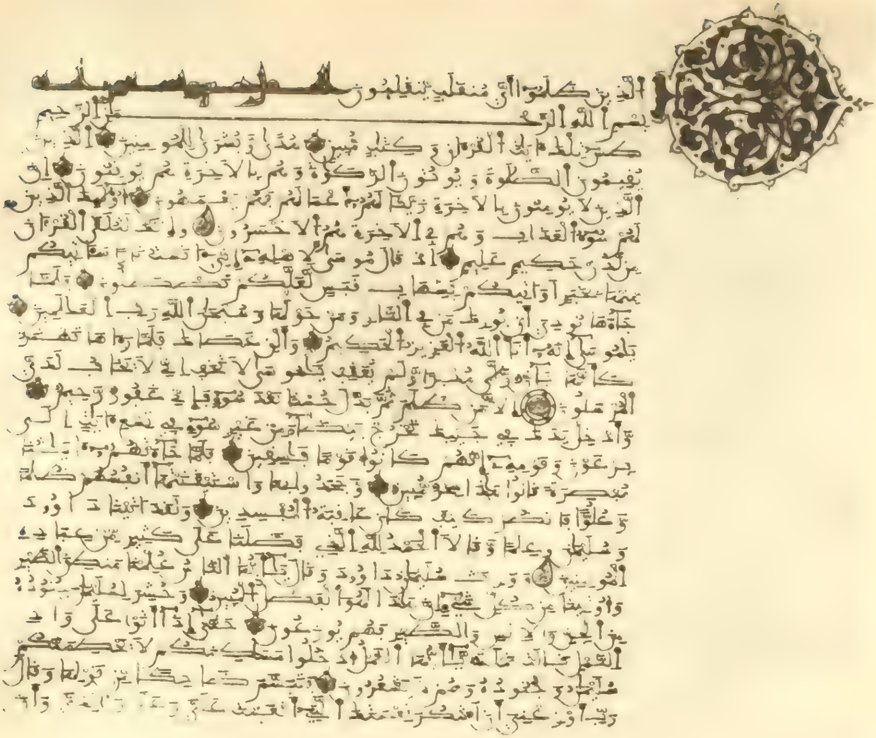
5

10

Alcorani fragmenta
s. VIII/IX

a

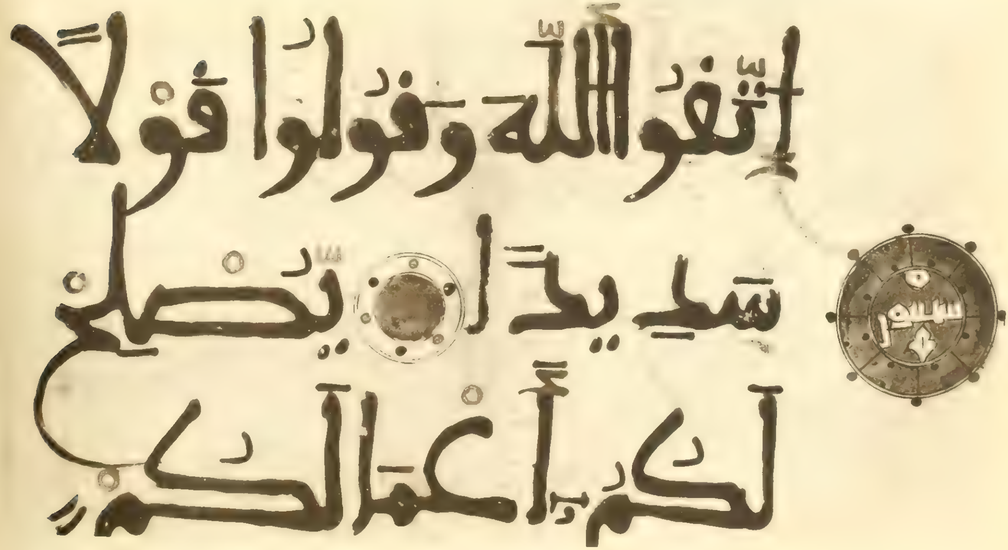
5

10

15

20

b

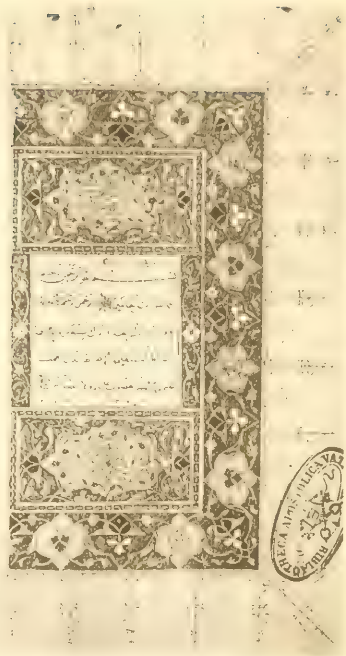

Alcorani
a s. XII b s. XIII

a

b

c

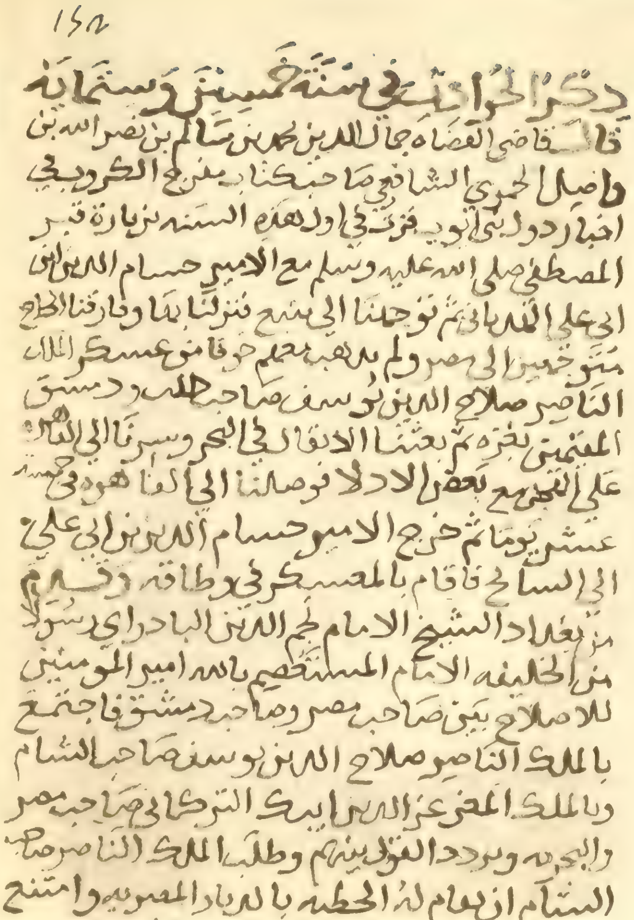
بعض عدو ولكم في الأرض مستقر ومتاع
الى حين فتلقى آدم من ربه كلمات فتاب
عليه انه هو التواب الرحيم قلنا اهبطوا منها
جميعا فاما يأتينكم مني هدى فمن تبع هداي
فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون والذين كفروا
وكذبوا بآياتنا اولئك اصحاب النار هم فيها
خالدون يا بني اسرائيل اذكروا نعمتي التي
انعمت عليكم واوفوا بعهدي اوف بعهدكم
واياي فارهبون وآمنوا بما انزلت مصدقا
لما معكم ولا تكونوا اول كافر به ولا تشتروا
بآياتي ثمنا قليلا واياي فاتقون ولا تلبسوا
الحق بالباطل وتكتموا الحق وانتم تعلمون
واقيموا الصلوة واتوا الزكوة واركعوا مع الراكعين

5

10

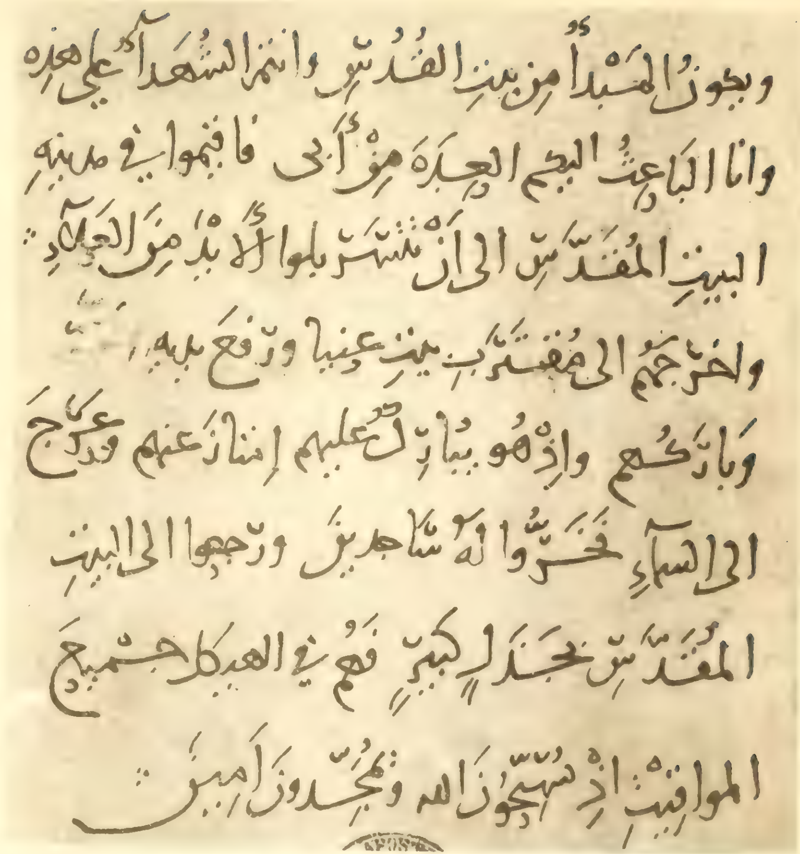
6

Alcorani
a c. a. 1487 b c a. 1533

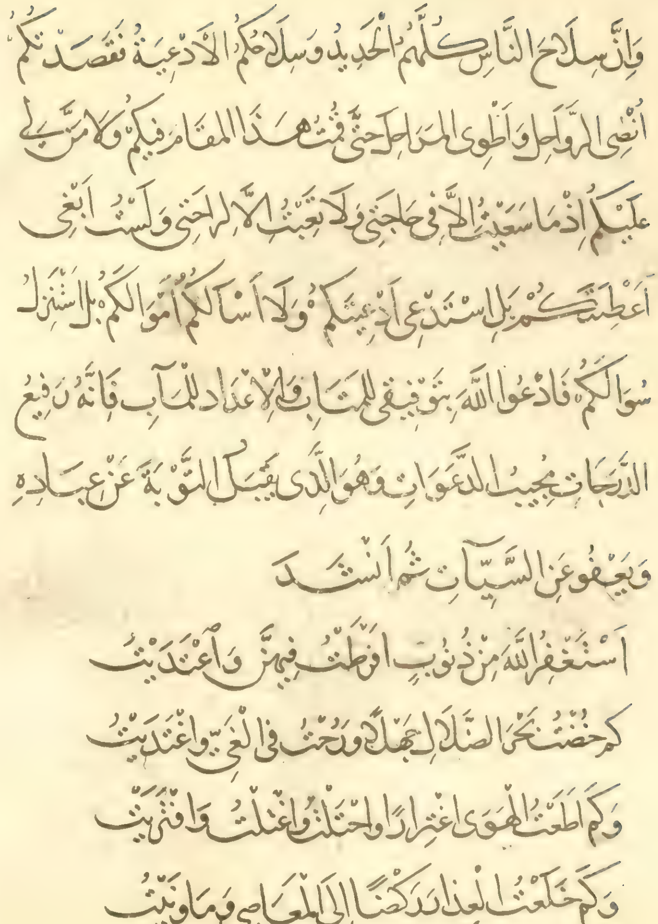
١٦٢

ذكر الحوادث في سنة خمسين وستمائة
قال قاضي القضاة جمال الدين محمد بن سالم بن نصر الله بن
واصل الحموي الشافعي صاحب كتاب مفرج الكروب في
اخبار دولة بني ايوب فرغت في اول هذه السنة من زيارة قبر
المصطفى صلى الله عليه وسلم مع الامير حسام الدين ابي
علي الهذباني ثم توجهنا الى ينبع نزلنا بها وفارقنا الحاج
متوجهين الى مصر ولم يذهب معهم خوفا من عسكر الملك
الناصر صلاح الدين يوسف صاحب حلب ودمشق
المقيمين بغزة ثم بعثنا الادلا الى البحر وسرنا الى القاهرة
على الهجن بعض الادلا فوصلنا الى القاهرة في خمسة
عشر يوما ثم خرج الامير حسام الدين ابي علي
الى السانح فاقام بالمعسكر في طائفة وقدم
من بغداد الشيخ الامام نجم الدين البادرائي رسولا
من الخليفة الامام المستعصم بالله امير المومنين
للاصلاح بين صاحب مصر وصاحب دمشق فاجتمع
بالملك الناصر صلاح الدين يوسف صاحب الشام
وبالملك المعز عز الدين ايبك التركماني صاحب مصر
والبحرية وتردد الرسل بينهم وطلب الملك الناصر صاحب
الشام ان يقام له الخطبة بالديار المصرية وامتنع

ويكونون متعبدا من بيت القدس وانتم الشهداء على هذه
وانا الباعث اليكم العده من ابي فاقيموا في مدينه
البيت المقدس الى ان تسربلوا الايد من العلا
واخرجهم الى مقترب بيت عنيا ورفع يديه
وباركهم واذ هو يبارك عليهم انفرز عنهم وعرج
الى السماء فخروا له ساجدين ورجعوا الى البيت
المقدس بجذل كبير فهم في الهيكل جميع
المواقيت اذ يسبحون الله ويمجدون امين

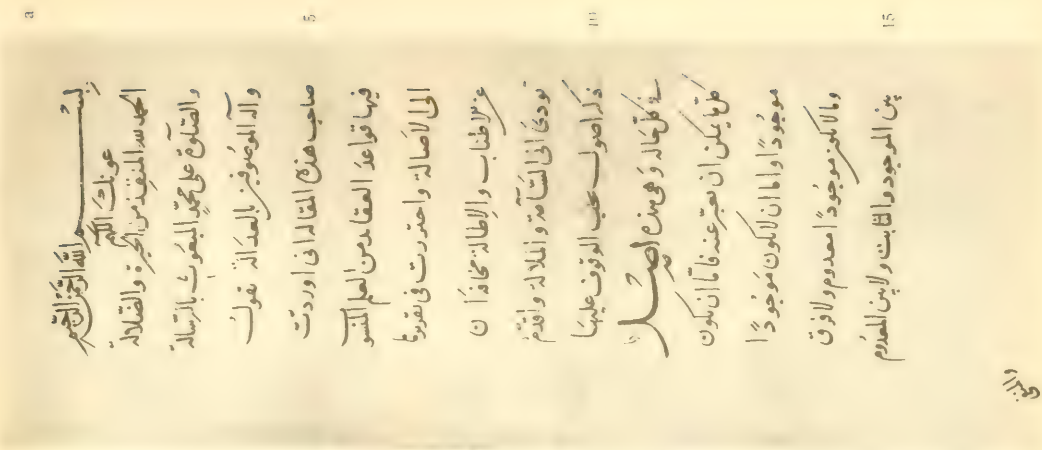
a Evangelium secundum Lucam a. 993
b Ibn al-Furat historia dynastiarum et regum ante a. 1404

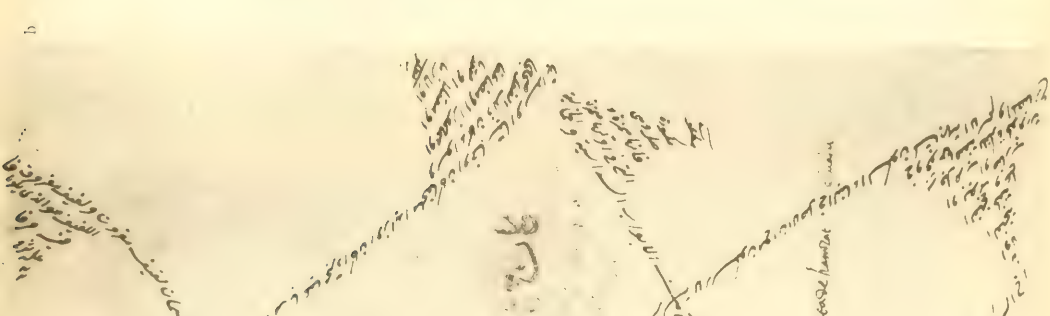

a Al-Hariri consessus
a. 1323

b At-Tusi Almagesti epitome
a. 1284

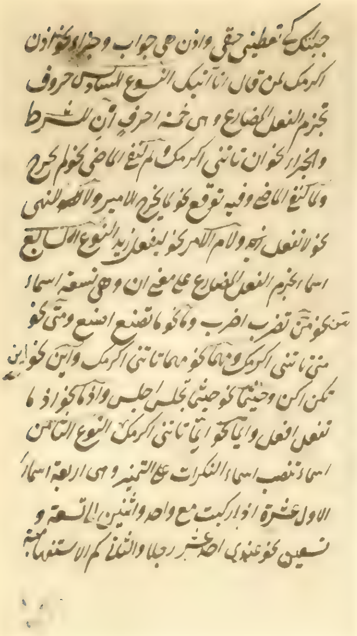

a At-Tusi, Qawa'id al-'aqa'id
a. 1258

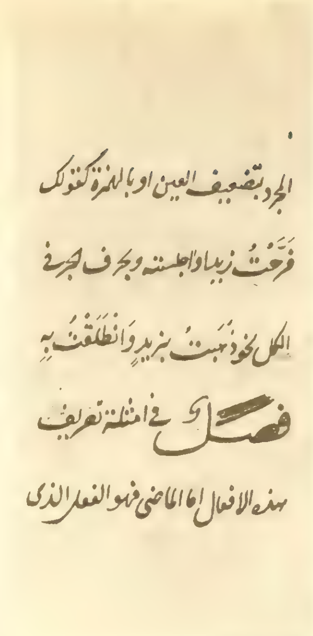
b Az-Zangani, Tasrif al-Izzi
a. 1548

c

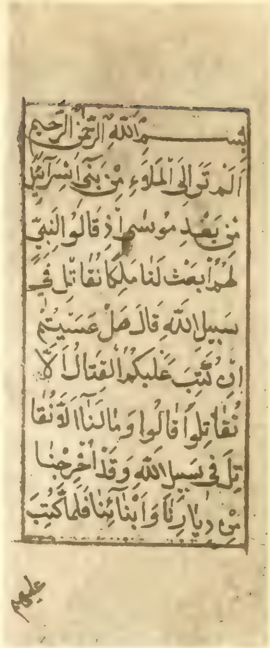
جئتك كي تعطيني حقي واذن هي جواب وجزاء نحو اذن
اكرمك لمن قال انا اتيك النوع السادس حروف
تجزم الفعل المضارع وهي خمسة احرف ان للشرط
والجزاء نحو ان تاتني اكرمك ولم لنفي الماضي نحو لم يخرج
ولما لنفي الماضي وفيه توقع نحو لما يخرج الامير ولا للنهي
نحو لا تفعل نهيا ولام الامر نحو ليفعل زيد النوع السابع
اسماء تجزم الفعل المضارع على معنى ان وهي تسعة اسماء
من نحو من تضرب اضرب وما نحو ما تصنع اصنع ومتى نحو
متى تاتني اكرمك ومهما نحو مهما تاتني اكرمك واين نحو اين
تكن اكن وحيثما نحو حيثما تجلس اجلس واذما نحو اذ ما
تفعل افعل وايا نحو ايا تاتني اكرمك النوع الثامن
اسماء تنصب اسماء النكرات على التمييز وهي اربعة اسماء
الاول عشرة اذا ركبت مع واحد واثنين الى تسعة و
تسعين نحو عندي احد عشر رجلا والثاني كم الاستفهامية

b

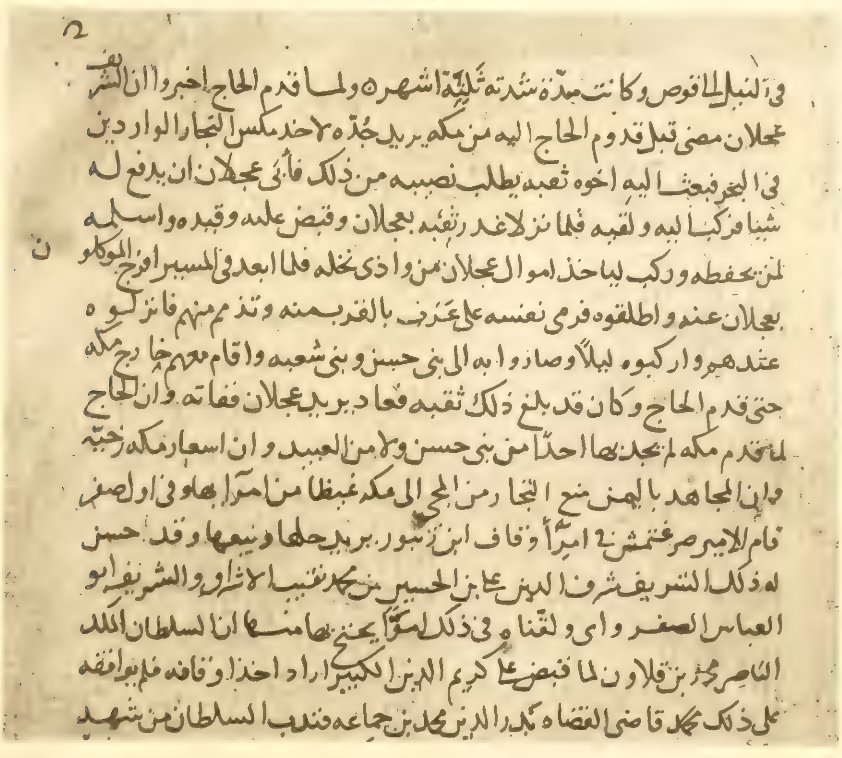
الجرد بتضعيف العين او بالهمزة كقولك
فرّحتُ زيدا واجلسته وبحرف الجر في
الكل نحو ذهبتُ بزيدٍ وانطلقتُ به
فصل في امثلة تعريف
هذه الافعال اما الماضي فهو الفعل الذي

a

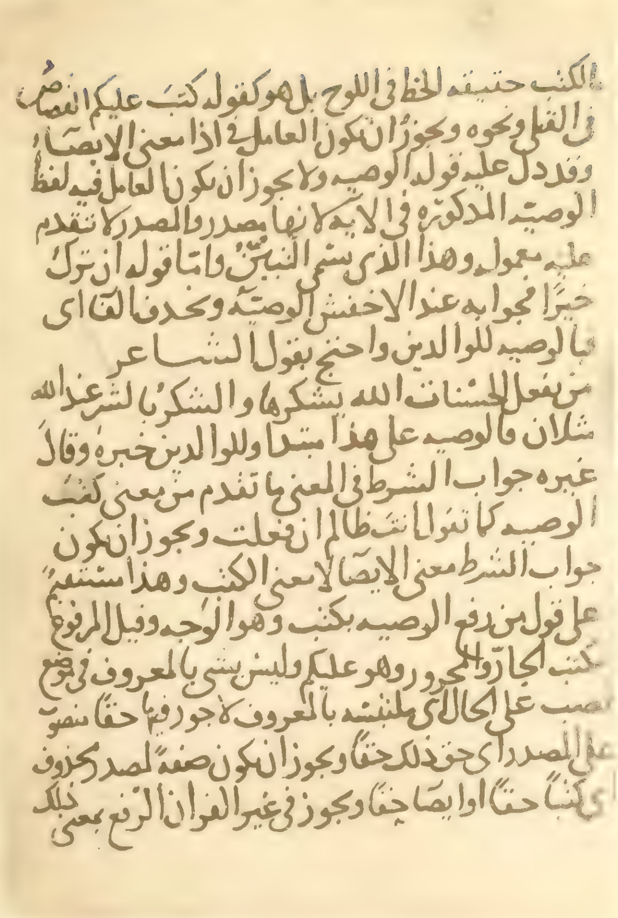
بسم الله الرحمن الرحيم
الم تر الى الملإ من بني اسرائيل
من بعد موسى اذ قالوا لنبي
لهم ابعث لنا ملكا نقاتل في
سبيل الله قال هل عسيتم
ان كتب عليكم القتال الا
تقاتلوا قالوا وما لنا الا نقا
تل في سبيل الله وقد اخرجنا
من ديارنا وابنائنا فلما كتب
عليهم

d

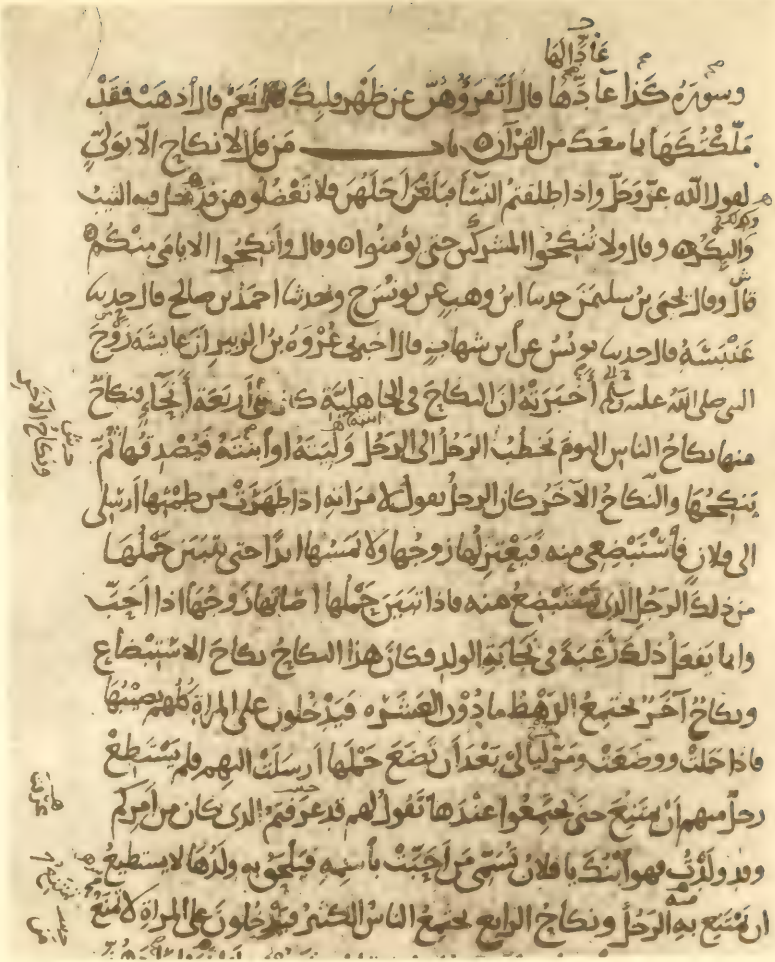

في النيل الى قوص وكانت مدة شدته ثلثة اشهر ولما قدم الحاج اخبروا ان الشريف
عجلان مضى قبل قدوم الحاج اليه من مكة يريد جدة لاخذ مكس التجار الواردين
في البحر فبعث اليه اخوه ثقبة يطلب نصيبه من ذلك فابى عجلان ان يدفع له
شيئا فركب اليه ولقيه فلما نزل لاغدر ثقبة بعجلان وقبض عليه وقيده واسلمه
لمن يحفظه وركب ليأخذ اموال عجلان من وادي نخله فلما ابعد في المسير اوخج الموكلون
بعجلان عنه واطلقوه فرمى نفسه على عرب بالقرب منه وتذمم منهم فانزلوه
عندهم واركبوه ليلا وصاروا به الى بني حسن وبني شعبه واقام معهم خارج مكه
حتى قدم الحاج وكان قد بلغ ذلك ثقبه فعاد يريد عجلان ففاته وان الحاج
لما قدم مكه لم يجد بها احدا من بني حسن ولا من العبيد وان اسعار مكه رخيصة
وان المجاهد باليمن منع التجار من المجي الى مكه غبطا من امرائها وفي اول صفر
قام الامير صرغتمش في امرا وقاف ابن زنبور يريد حلها وبيعها وقد حسن
له ذلك الشريف شرف الدين علي بن الحسين بن محمد نقيب الاشراف والشريف ابو
العباس الصفرا واي ولقتنا في ذلك اسوا يحتج بها منها ان السلطان الملك
الناصر محمد بن قلاوون لما قبض على كريم الدين الكبير اراد اخذا وقافه فلم يوافقه
على ذلك محمد قاضي القضاه بدر الدين محمد بن جماعه وندب السلطان من شهد

a Preces moslemicae a. 1682 b Az-Zangani, Tasrif al-Izzi c. a. 1517
c Al-Gurgani liber centum regentium c. a. 1517 d Al-Maqrizi historia Aegypti a. 1450

a Al-'Ukbari, tabyan fi i'rab al-Qur'an s. XIII ex.

b Al-Buhari, as-sahih a. 1359

a

الاولى نكاح المومنة للمسلم يجوز بالاجماع الثانية الوثنية والصابية والمجوسية
لا يجوز للمسلم نكاحهن عند ن وش وعند الح يجوز نكاح الصابية وعند ابي يو يجوز
نكاح المجوسية والصابية [illegible] السادسة
الثالثة لا يجوز لليهودي ان ينكح المسلمة بالاجماع الرابعة عكسها لا يجوز للمسلم
ان ينكح اليهودية عند القسم والهادي وم والمؤيد وابي ع والناصر وكذا احد قولي
زيد بن علي وعند الباقر والصادق وش والح واحد قولي زيد بن علي انه يجوز واحتجوا
بقوله تعالى والمحصنات من الذين اوتوا الكتاب الخامسة لا يجوز للمسلم
ان ينكح الامة اليهودية وهو احد قولي ش واحد قولي ش والح انه يجوز السادسة
لا يجوز [illegible] من اهل ملتين [illegible] من اهل ملتين [illegible] من اصل المسائل وفي
المطلقة ثلاثا اعلم ان من طلق امراته ثلاثا لم تحل له حتى تنكح زوجا غيره

b

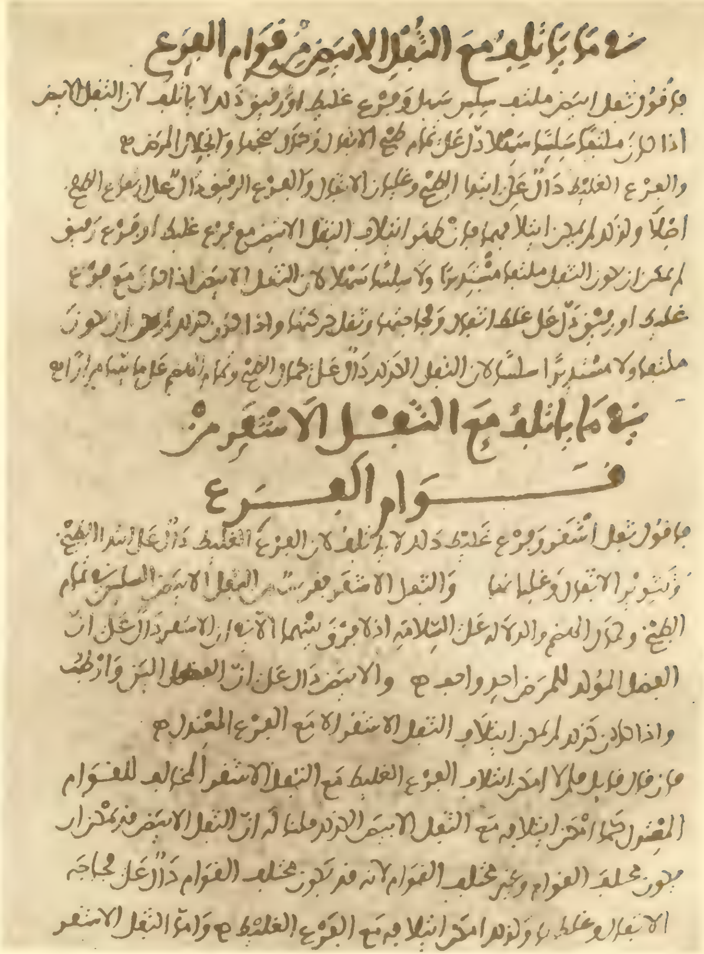
اجعلني على خزائن الارض اني حفيظ عليم الفصل الاول
في اللغة الخزائن جمع خزانة وهو ما يحرز فيه والحفيظ الحافظ
الفصل الثاني المعنى قوله اجعلني على خزائن الارض يريد
اراضي مملكته وهي ديار مصر قوله اني حفيظ عليم معناه
حفيظ لما لا يستحقها عليم بوجوه اللايق فيها ذكره قتادة
ابن اسحق وابو علي وقيل عليم بوجوه مصرفها ذكره الزجاج
وقيل كاتب حاسب وقيل حافظ للحساب وعليم بالالسن وقيل

c

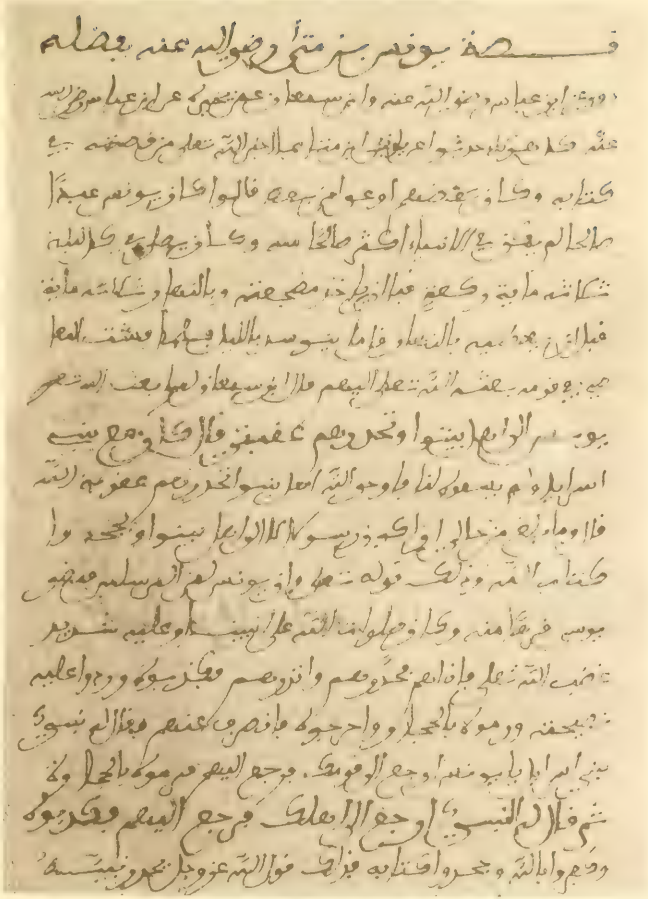
توجيه لبعض المسائل والاحتجاج لها [illegible] وبيانها اولى صاحب الكتاب رحمه الله تعالى فيه كان
في الكتاب ما يكفي فيهما من التوجيه او لم يطلع على حجة في الانتصار فانقلها وقد تكرر المسئلة في مواضع من الكتاب
فاذكر الحجة عليها في موضع فقط خوفا للتطويل ولم استحسن نقل الفوايد من الفقه والنحو [illegible]
في توجيه المسائل ونقل الدلايل فاما شرح اول الخطبة الى قوله ونعم الوكيل فهو لسيدنا العلامة
المحقق المدقق جمال الدين علي بن محمد بن احمد البكري نفع الله به وشرح المقدمة من قوله فذكر المصنف 5
رحمه الله مسايل من اصول الفقه الى قوله وهذا اخر الكلام في المسايل التي ذكر المصنف من علم الكلام
لسيدنا العلامة [illegible] عبد الله بن محمد النجري جزاه الله عنا
خيرا كثيرا وهذا اول كلام الفقيه جمال الدين علي بن محمد ابقاه الله تعالى وهو قوله
قال سيدنا القاضي الاوحد العلامة الاكمل امام زمانه وفريد فقهاء اوانه عماد الدين قدوة المهتدين
يحيى بن احمد بن مظفر رحمة الله عليه الحمد لله رب العالمين اعلم انه رحمه الله افتتح كتابه هذا بما 10

a et c Jus zaiditicum
a 1406 c 1626

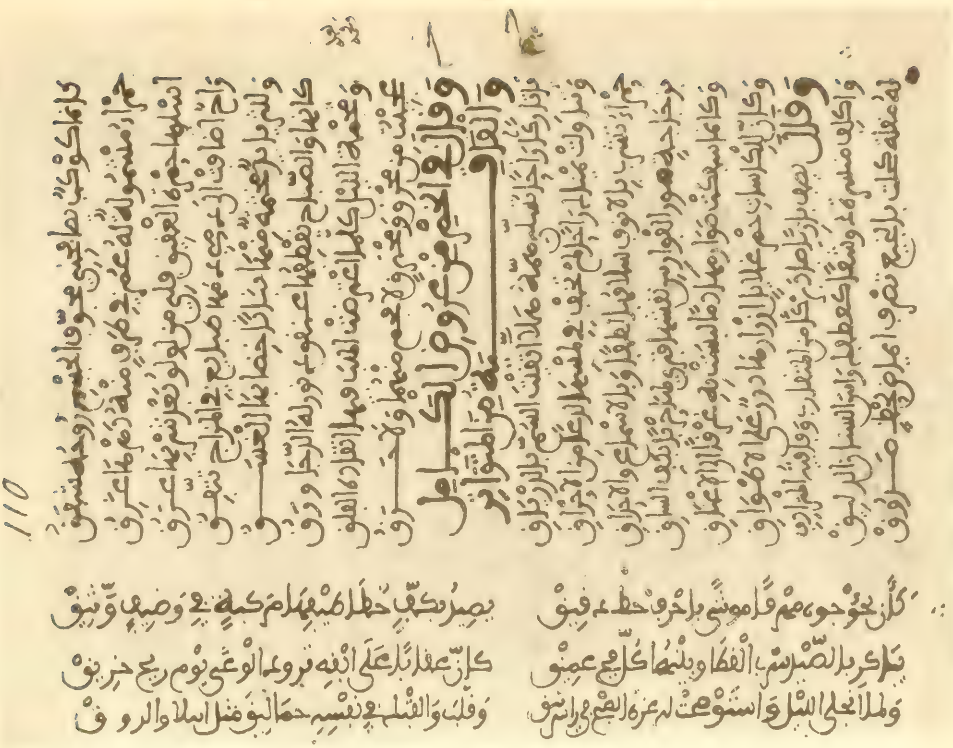
b In Alcoranum commentarius
a. 1506

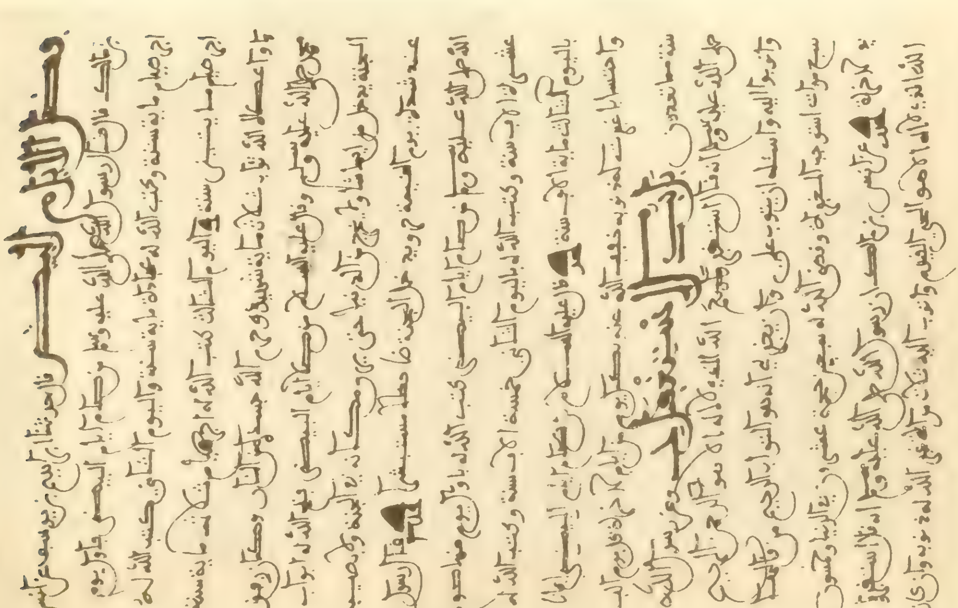

a Isaac Judaei liber de urinis a. 967

b Prophetarum historiae s. XV ex.

a Ibn Hamdis poëmata a. 1210 b Traditionum conlectio a. 1519

التي امر الله ان يصنع سيدنا موسى اتوا بها تبرعا لله ויאמר ثم قال موسى لبني اسرائيل
انظروا ان الله قد شهر اسم بصلاليل بن اوري بن حور من سبط يهوذا וימלא واكمل فيه
علما من عند الله بحكمته وفهم ومعرفة بجميع الصنايع לחשב وحاذق بالمهن بصناعة
الذهب والفضة والنحاس ובחרשת وخرط حجارة الجوهر للنظام ونجر الخشب وعمل
سائر صنايع المهن ולהורת وللتعليم جعل في قلبه هو واهليآب بن احيسماخ
من سبط دان מלא اكمل في قلوبهم الحكمة ان يصنعوا كل صنعة استاذ وحاذق
وراقم بالاسمانجوني والارجوان والصبغ قرمزي والعشي وحايك منهما صانعا كل صنعة
وحاذقا بالمهن ועשה فيصنعا وسائر الحكما كل من جعل فيهما حكمة ان يعرفوا ويعملوا XXXVI
جميع صناعة عمل القدس مما امر به الله ויקרא ثم نادى بهما وسائر الحكما الذين
جعل الله الحكمة في قلوبهم على من رأى رأيه ان يتقدم الى الصناعة ليعملوها ויקחו
فقبضوا من بين يدي موسى جميع الرفيعة التي جاؤا بها بنو اسرائيل لصنعة عمل
القدس لتعمل منها وعاد القوم ياتونه ايضا تبرعا في كل غداة ויבאו حتى اتى جميع
الحكما الصانعين جميع صناعة القدس كل امرء من صناعته الذي يصنعه
ויאמרו فقالوا لموسى ما هذا القوم مكثرون ان ياتوا باكثر من كفاية عمل
الصناعة التي امر الله ان تعمل ויצו فامر موسى فنودي بصوت في العسكر يقول
كل رجل او امراة لا ياتي بشيء يعمل منا من رفيعة القدس فانقطع القوم من المجيء
بشيء והמלאכה وكان ما ياتوا به كفاية لجميع الصنعة ان يعمل منها وفضل ויעשו
فصنع كل حكيم من الصنايع نفس المسكن عشرة سقق من عشي مشزور والاسمانجوني والارجوان
وصبغ قرمزي صورا صنعة حاذق صنعها ארך طول كل شقة ثمانية وعشرون ذراعا
وعرضها اربعة اذرع مساحة واحدة لجميع الشقق ויחבר وحبك خمسة شقق
واحدة مع اخرى وخمسة واحدة مع اخرى ויעש وصنع عرا من اسمانجوني في
حاشية الشقة الواحدة في الطرف الموالف وكذلك صنع في الحاشية الطرفي
الموالفة الثانية חמשים خمسين عروة صنعها في الشقة الواحدة وخمسين صنعها
في طرف الشقة الموالفة الثانية والعرا متقابلة واحدة بازاء اخرى ויעש وصنع
خمسين شظية من ذهب ووصل الشقق واحدة الى اخرى بالشظظ فصار المسكن

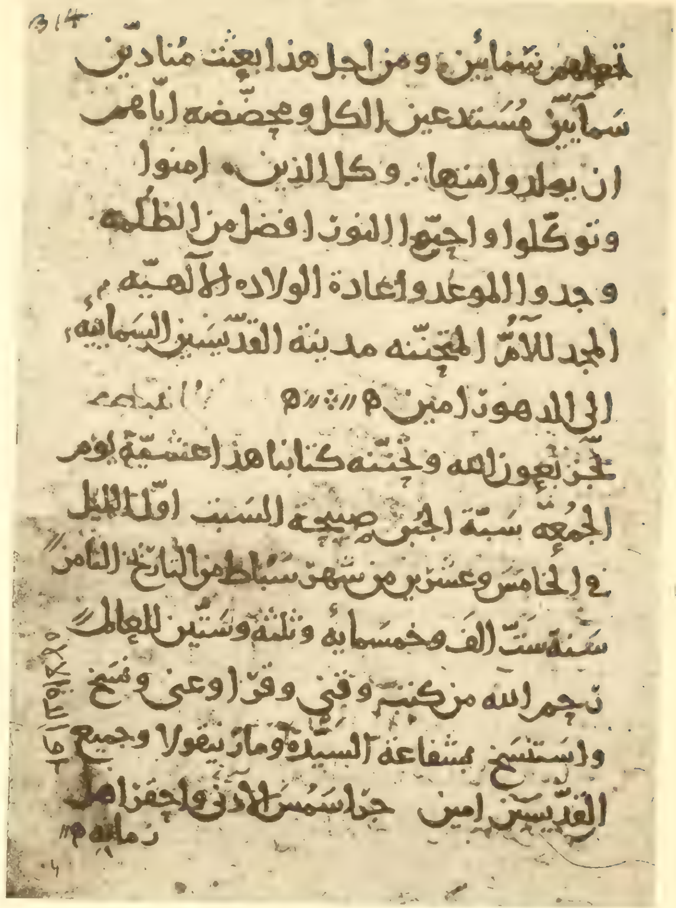
قنوبيون وحصنه. وصنع الكنيسه موضع باكلوزيه وبنا
فوقه كنيسه جديده. وبنا ايضا في الدير برج حصين. وكان
بنيان القنوبيون حول مقبره القديس وموضع القنوبيون منظره
حسن جدا ويصلح ان يسكنوا فيه الرهبان لانه ممزج طيب الهوا.
وشرقيه تل صغير وهو بين واديين صغيرين وشاميه ارض سهله.
عرضها نحو من ثلث غلا. والوادي الذي بين الدير من كودرنيا في تلك
الناحيه البرج وباب الدير. وهذا الموضع ممزج طيب الهوا هو
في الحر بارد وفي البرد دفي ٥٥٥٥ الراس الثامن والثلثين ٥٥٥
ثم بنيان القنوبيون واصلاحه في تلك سنين ارادوا الابهات
ان يقدسوا الكنيسه والدير في اليوم الذي وضع القديس في
مكانه وكانوا حزينين من قله الما لما كان قله الامطار. ولم يكون
داخل شي من جبابهم في تلك السنه ما. وكان زمان مايس وهو ايار
ومن اجل ذلك كانوا قد ايسوا من المطر. ومن اجل ذلك ايضا سرراس الدير
وثيدوس الشماس كانوا في حزن عظيم. فبعثوا الى انبا انجيبوس
راس دير الشفقي والى انبا بولس راس دير انبا مركيرس ان يبعثون
اليهود ابهم ليستقون عليها من فاره. وكانوا قد نهوا ان يخرجوا
مع صنونا فوس الليل. وفي تلك الليله اوحى القديس لراس الدير
وقال له ماذا تعمل الدواب اليوم. فقال له لانه ليس لنا ما هم
يذهبون يستقون الما لنا من فاره. حينيذ انتهره وقال له لماذا

الرابع عيد الرسل

اما الحصاد فكثير والعمال قليل فاطلبوا الى
رب الحصاد لكي يخرج فعلة لحصاده ° فنادا اثنا
هده الاثنا عشر واعطاهم سلطان على الارواح
النجسه لكيما يخرجونها ويشفوا كل مرض وكل سقم
خا ✠ فاما الاثنا عشر رسول هده اسماهم ✠
الاول سمعان الدي يقال له بطرس واندراوس اخاه °
ويعقوب بن زبدي ويحنا اخاه ° فيلبس وبرتلوماوس °
وتوماس ومتاوس الجباه يعقوب بن حلفي ولباوس
الدي يسمى تداوس ° وسمعان القنى ويهودا الاسقريوطي
الدي اسلمه ✠ هولا الاثنا عشر ارسلهم يسوع وا
مرهم قايلا في طريق الامم لا تدهبوا او مدينه سامره
لا تدخلوا ° بل اداهبوا الى الغنم التي ضلت من بيت اسرايل
° وفيما انتم داهبين فاكرزوا قايلين انه قد اقترب
ملك السموات ابروا المرضا اقيموا الموتا ° نقوا البرص
اخرجوا الشياطين ° مجانا اخدتم مجانا اعطوا ° لا تقتنوا
دهب ولا فضه ولا نحاس في مناطقكم ° ولا مخلاه
للطريق ولا ثوبين ولا عصا ° ولا حدا امسنو

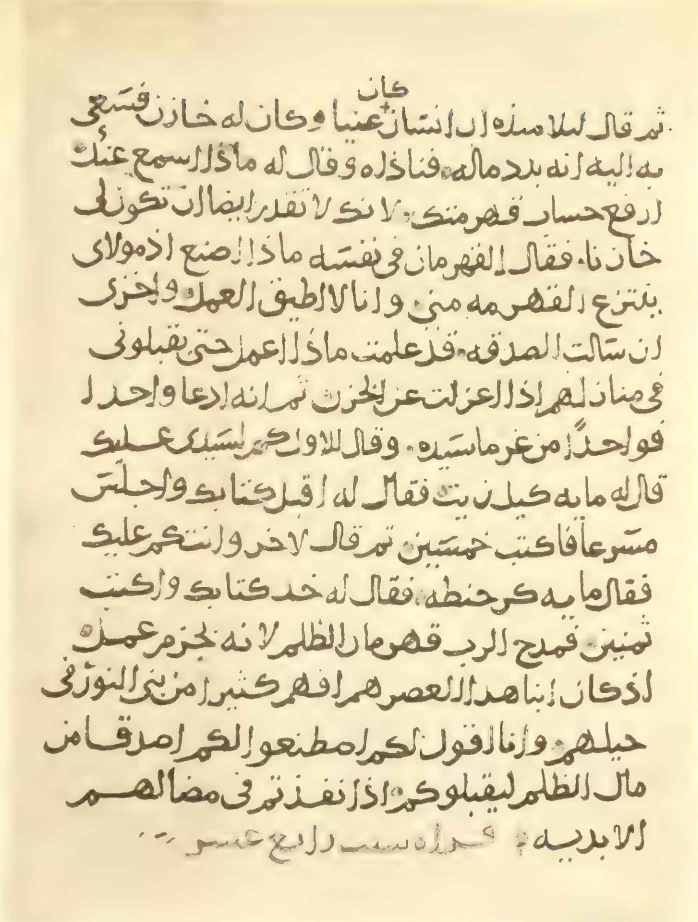
بدو الانجيل مرقس

Evangelia s. IX

314

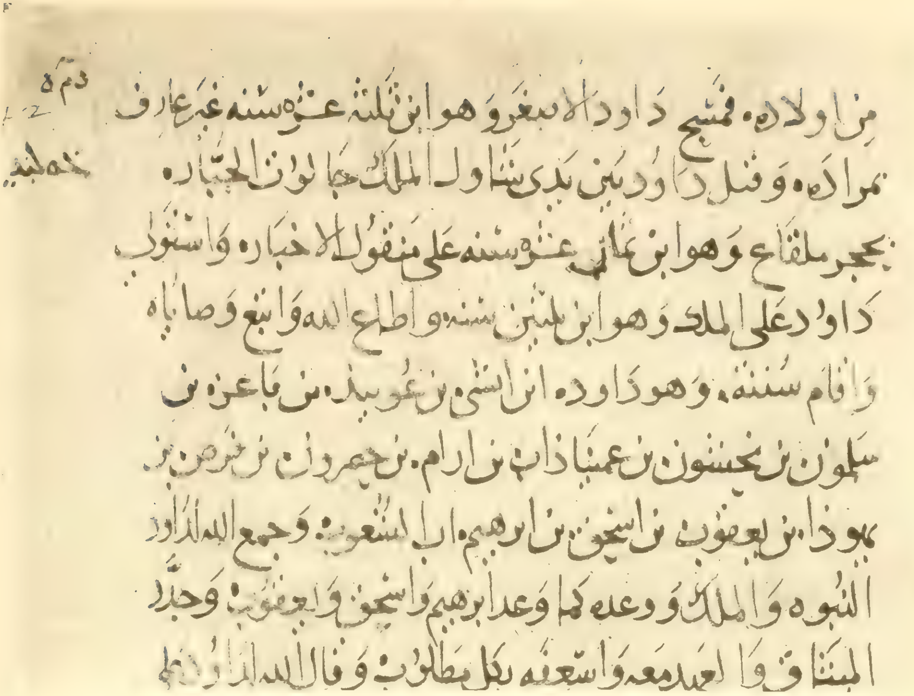
قلوبهم ثمانين ومن اجل هذا بعث منادين
سمائين مستدعين الكل ومحضضه اباهم
ان يولدوا امنها . وكل الذين امنوا
وتوكلوا واجتهدوا الموت افضل من الظلمه
وجدوا الموعد واعادة الولاده الالاهيه
المجد للام المجتنه مدينة القديسين السمائيه
الى الدهور امين
نجز بعون الله وتحننه كتابنا هذا اعتنيته يوم
الجمعه ستة الحين صبيحة السبت اول الليل
في الخامس وعشرين من شهر سباط من التاريخ الثامن
سنه ستة الف وخمسمايه وثلثه وستين للعالم
رحم الله من كتبه وقرا وعني ونسخ
واستنسخ بشفاعة السيدة ومار نيقولا وجميع
القديسين امين جوا سمس الاذن واحقر اهل
زمانه

a. S. Macarii homiliae a. 1043

كان
ثم قال لتلاميذه ان انسان كان غنيا وكان له خازن فسعى
به اليه انه بدد ماله فناداه وقال له ماذا اسمع عنك
ارفع حساب قهرمنتك لانك لا تقدر ايضا ان تكون لي
خازنا . فقال القهرمان في نفسه ماذا اصنع اذ مولاي
ينتزع القهرمه مني وانا لا اطيق العمل واخزى
ان سالت الصدقه . قد علمت ماذا اعمل حتى يقبلوني
في منازلهم اذا اعزلت عن الخزن ثم انه ادعا واحدا
فواحدا من غرما سيده . وقال للاول كم لسيدي عليك
قال له مايه كيل زيت فقال له اقبل كتابك واجلس
مسرعا فاكتب خمسين ثم قال لاخر وانت كم عليك
فقال مايه كر حنطه فقال له خذ كتابك واكتب
ثمنين فمدح الرب قهرمان الظلم لانه بحزم عمل
اذ كان ابنا هذا العصر هم افهم كثيرا من بني النور في
جيلهم وانا اقول لكم اصطنعوا لكم اصدقا من
مال الظلم ليقبلوكم اذا نفذتم في مظالهم
الابديه

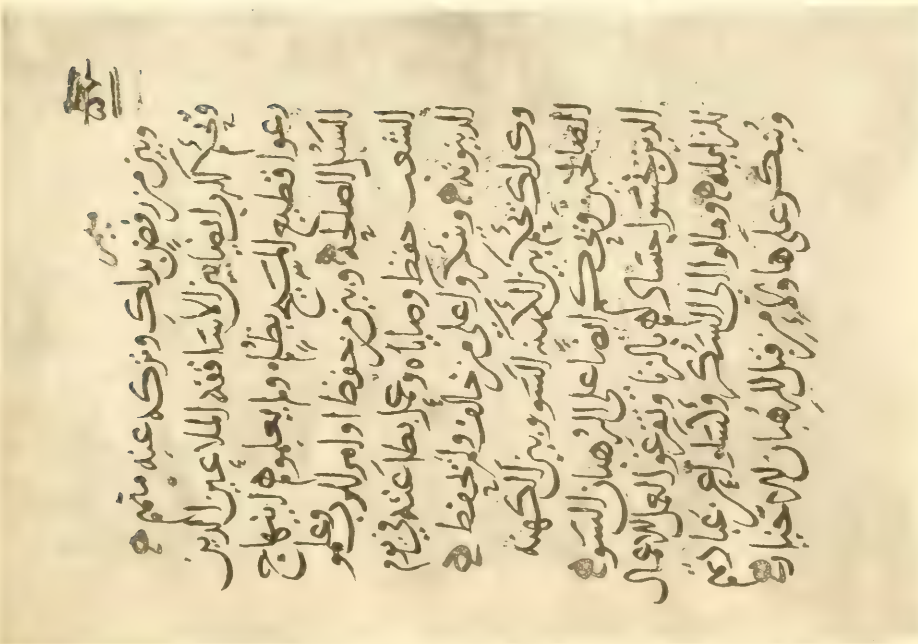
b. Evangelia s. XI/XII

a

من اولاده. فمسح داود الاصغر وهو ابن ثلثة عشر سنة غير عارف
بمراده. وقتل داود بين يدي شاول الملك جالوت الجبار.
بحجر ملقاع وهو ابن ثماني عشر سنة على منقول الاخبار. واستوى
داود على الملك وهو ابن ثلثين سنة واطاع الله واتبع وصاياه
واقام سننه. وهو داود ابن ايشي بن عوبيد بن باعز بن
سلمون بن نحشون بن عميناداب بن ارام بن حصرون بن فرص بن
يهوذا بن يعقوب بن اسحق بن ابرهيم اب الشعوب. وجمع الله لداود
النبوه والملك ووعده كما وعد ابرهيم واسحق ويعقوب. وجدد
الميثاق والعهد معه واسعفه بكل مطلوب. وقال الله لداود انه

b

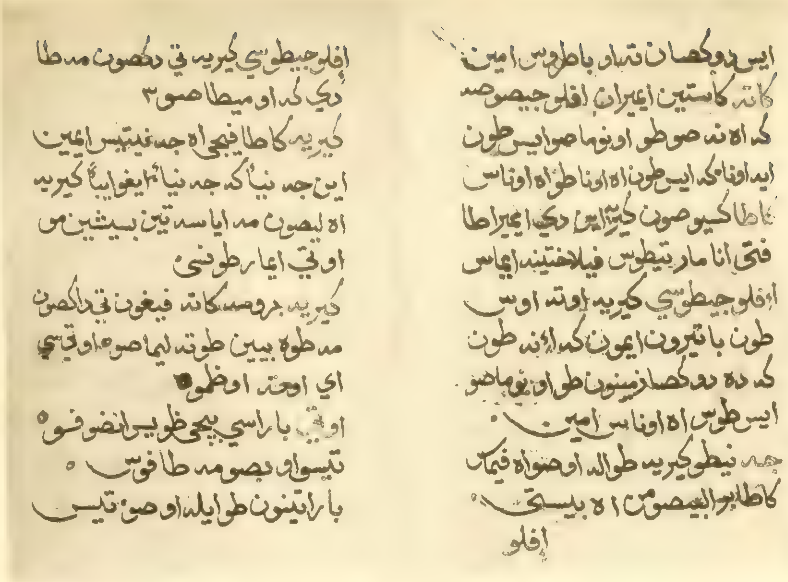
a Mares, liber turris
a. 1214

b S. Johannis ep. Paralos oratio
a. 1218

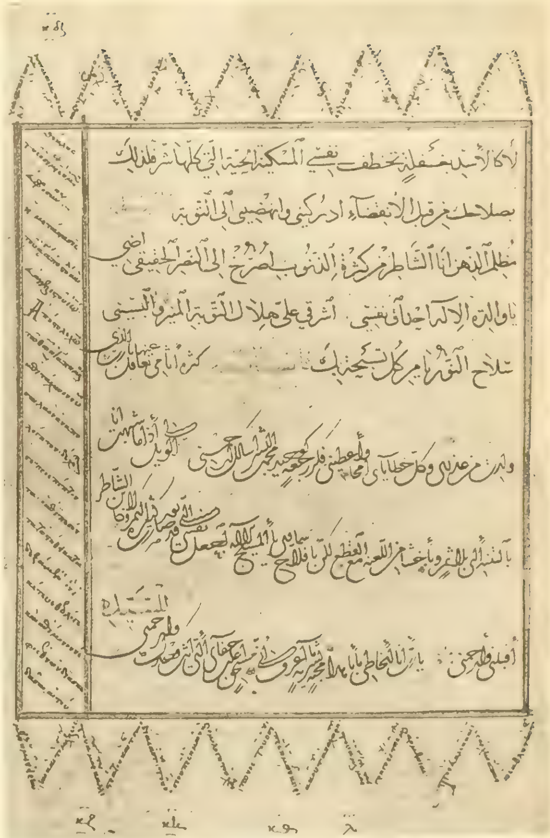
وهو يريد التعميد فليبحث عن علته فان كان عبدا المومن
واراد سيده فليقبل واذا كان سيده غير مومن فليساله
المعلم ان يوافق فان لم يطب قلبه فلا يقبل ذلك العمل
اليه لكن يطيب قلبه بكلام التعزيه لكي يصير كمتعاهد
للتقوى ويصنع هكذا ويعد في عدد المسيحيين 5
وان كان واحدا يريد ان يصير شديدا من امراته
لاجل الطهاره ولم يطب قلب المراه فليعلمه الكاهن
ليلا يصنع كارادته فاذا كان واحد موعوظا ومعه
شيطان فلا يعمد حتى يبرا فان اعطت زانيه ذاتها
للتعميد اومونث اوزان اومضاجع ذكر اوسارق 10
ΟΥΘΕΑΤΡΙΚΟϹ ΟΥ[illegible]ΚΟϹ
اومن يضل الناس او او
ΟΥΧΙΝΗΚΟϹ ΟΥΕΠ[illegible]ΚΟϹ
او او واحد يعلم او اوصايغ
الاصنام اومصور فليرجع عن هذه وهولاي كلهم
فلا يقبلهم الكاهن حتى يزولوا عن هذه الاعمال
النجسه هكذا فان كان واحد يعلم الاطفال الصغار 15
بالحكمة البرانيه فجيد ان يفرغ عنها فان كان ليس له
صناعه اخرى غير هذه فليعلمهم الكاهن ان لا يقولون
اسم الاصنام وليقبله اليه وجندي او واحد في
سلطان فليعلمهم الكاهن ان لا يغضبوا ولا يخطفوا

20

b

a

c

a Euchologion pro Melkitis s. XVI b Preces Melkitarum s. XVIII
c Evangelium sec. Lucam a. 1530

a

ومتكلين على عزة قوتك • فليمروا
ذاهبين في السلامه • ويعودوا ثم
راجعين في الفرح • واحرسهم
وصونهم بيمينك • واصحبهم بقوتك •
ومع الماضيين تذهب رافتك • ومع
الواقفين تثبت نعمتك • ولك التسبيح
وعلى جماعتنا رحمتك • لانك الاه
السلامه والرحمه والتحنن والرآفه •
ولك نقدم المجد والكرامه والسجود •
للآب والابن والروح القدس من الآن والى
كل اوان • والى دهر الداهرين امين
صلاه اخره على الذي بينا فر ايضا •
• اللهم ربنا والاهنا الذي رافت عبدك

يعنون

b

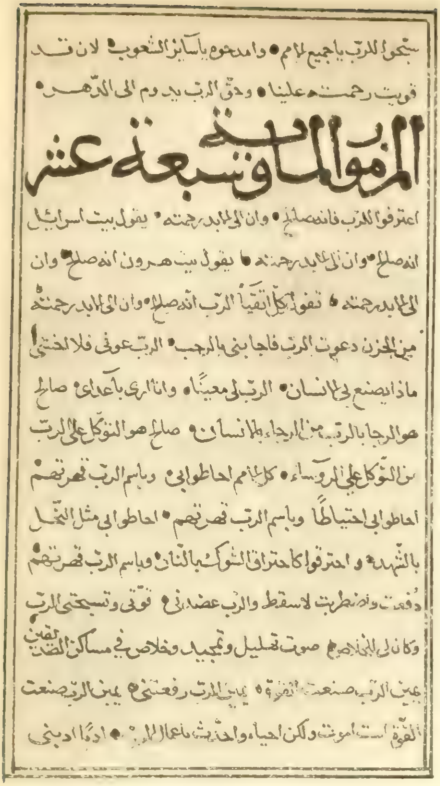
الراس الخامس عشر

يوضح فيه ان جميع ما اوعد المسيح لبطرس ان يعطيه لم يوهبه منه شي
في ذلك الوقت ولما اعطا للرسل كلهم معًا ومني واين ولم اعطا ذلك
ويبرد ان المسيح هو الصخره الحقيقيه التي عليها تاسست الكنيسه المقدسه
قد كتب في بشارت يوحنا الانجيلي ان التلاميذ لما كانوا مختفيين بعد القيامه
من اجل خوف اليهود في عليه صهيون والابواب مغلقه • واذ قد جا يسوع ووقف
في وسطهم • وقال لهم السلام لكم • ها قد بدا الان ان يوهبهم ما كان اوعدهم به •
فاول عطيه اعطاهم قوله لهم السلام لكم • الذي هو ها انا معكم لانه جاد كره •
لم يزل رب السلام الابل هو السلام نفسها • فلنات لان بشي من اقوال
بولص المعظم • ونورد ما يحققه ويوكده في رسالته الي اهل افسس في الفصل الثاني
اذ يقول هكذا • ان المسيح هو سلامنا الذي جعل الفريقين كلاهما واحد •
وهدم جدار سياج العداوه الذي كان في الوسط ببشريته • وابطل شريعة
الوصايا بمعتقداته • ليبروا بذاته الاثنان انسانا واحدًا جديدا صانعا
سلامًا • ويصالح بينهما كليهما بجسد واحد • فصالحنا الاب بالصليب وقتل
العداوه بذاته • وهذه الالفاظ لم نوردها ها هنا الا لكي نفهم ايما هي السلامه •
وما هي لعلنا بهذه الشواهد نذكر ما قاله المسيح لبطرس وما هو القول هو هذا •

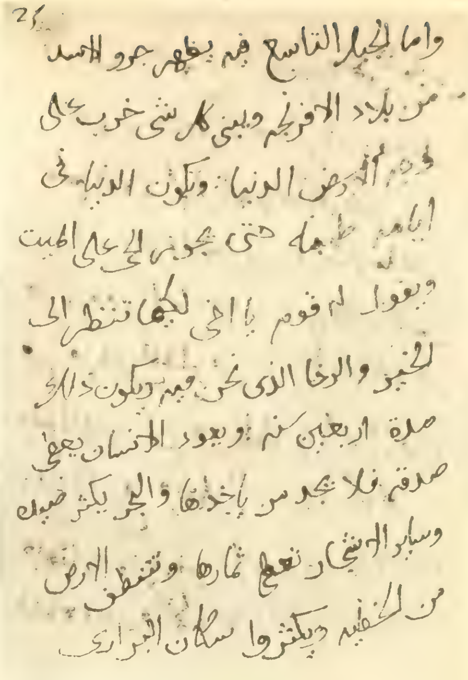
رانهم

a Psalterium [illegible] s. XV ex.
b Maxim. Peloponnes. contra Latinos [illegible] 1714

b

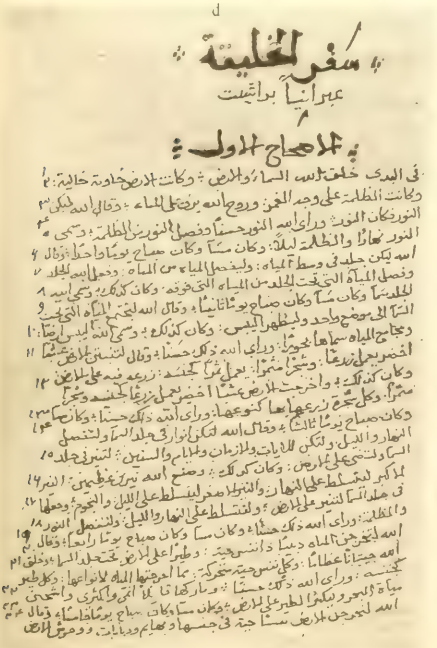

a

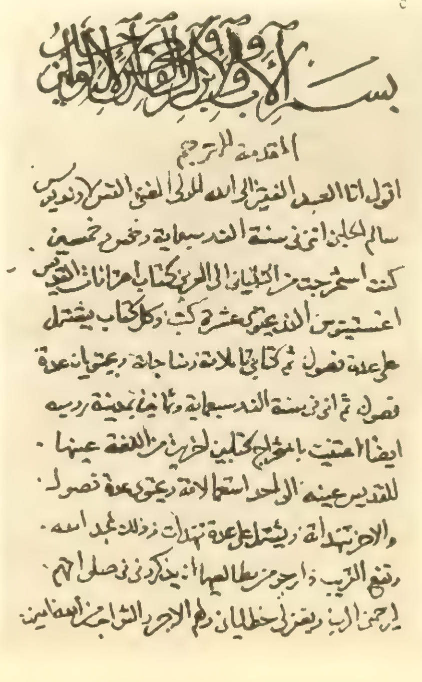

a Abrahami Ecchellensis miscellanea s. XVII
b Psalterium a. 1711

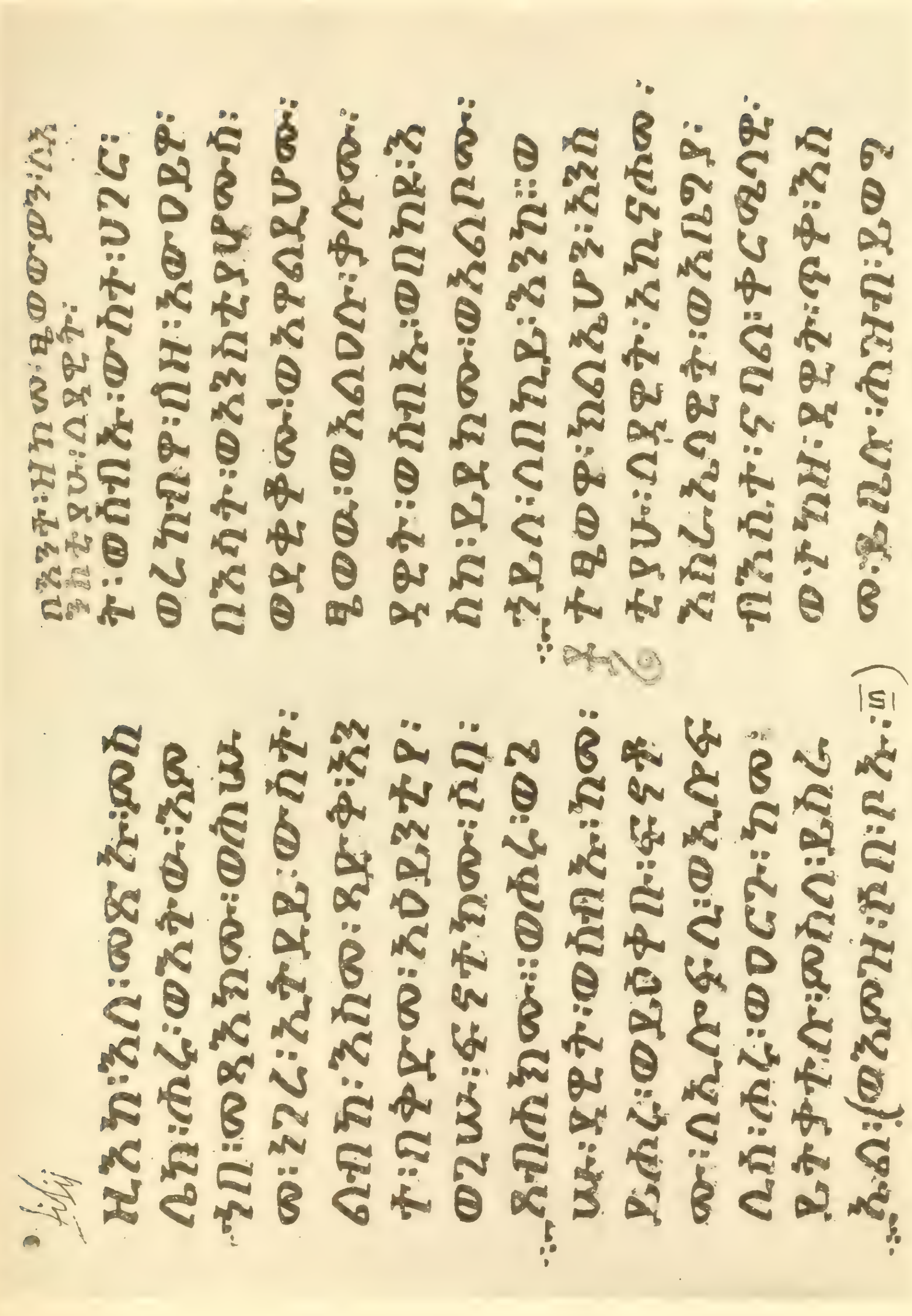
d

c

c Leontii Salim praefatio a. 1780
d Genesis s. XVIII

5

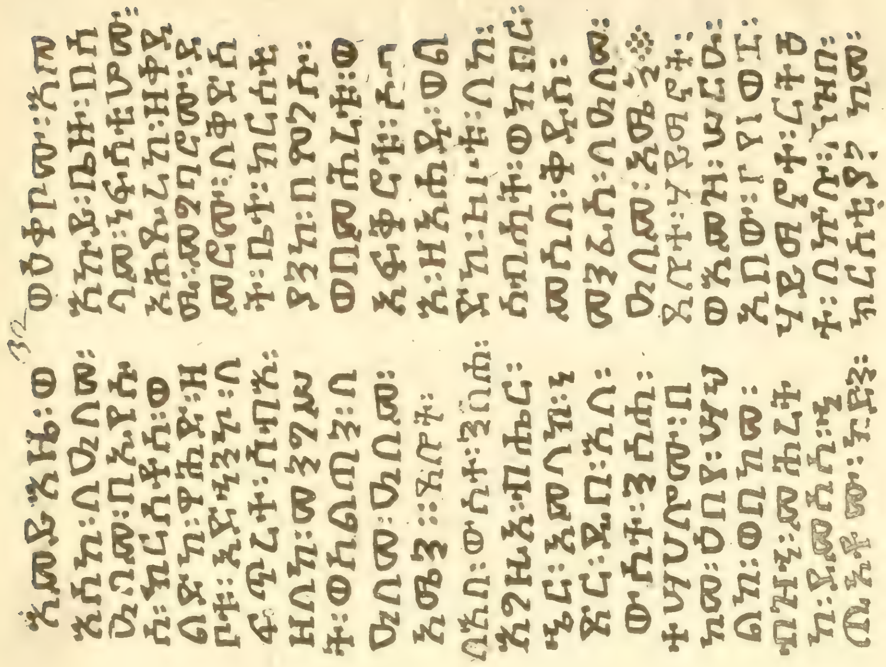
10

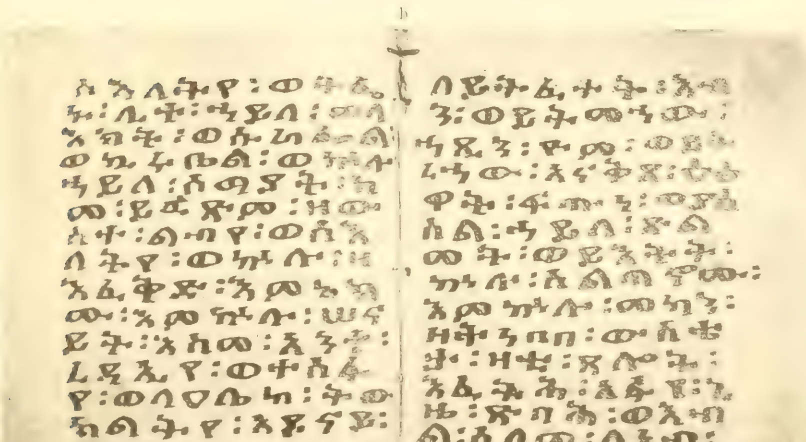
15

ዝብ፡እለ፡ይትጋብኡ፡ውስ
ቴታ፡ውጉዘ፡ለይኩን፨ትእ
ዛዝ፡፮፡፡በእንተ፡ዘገብሩ፡በ
አፍአ፡ቤተ፡ክርስቲያን፡ከ
መ፡ዘይገብሩ፡በውስቴታ፨
እመቦ፡ብእሲ፡ዘአበየ፡ቤተ፡
ክርስቲያን፡በመንኖ፡ወገብ
ረ፡በቤቱ፡ጥምቀተ፡ወኢው
ሉግያ፡ከመ፡ዘይገብሩ፡በቤ
ተ፡ክርስቲያን፡ዘእንበለ፡የሀ
ሉ፡ምስሌሁ፡ቀሲስ፡በግብ
ሐተ፡ጳጳስ፡ውጉዘ፡ይኩን፨
ትእዛዝ፡፯፡፡በእንተ፡ብፅዐት፡
ወኵሉ፡ዘያመጽኡ፡ለቤተ፡
ክርስቲያን፡፡እመቦ፡ብእሲ፡
ዘአፍአ፡እምቤተ፡ክርስቲ
ያን፡ወኢከነ፡ሥዩመ፡ውስ
ቴታ፡ላዕለ፡መልእክተ፡ወነ
ሥአ፡ኀቤሁ፡ወኵሉ፡ዘያ

ዘእንበለ፡ያእምሮ፡ኤጲስ፡
ቆጶስ፡አው፡ዘረብሐ፡ይከ
ፍል፡ምጽዋተ፡ለይኩን፡ው
ጉዘ፡ዘወሀበ ሂ፡ወዘነሥአ
ሂ፡ኅቡረ፨ትእዛዝ፡፰፡፡በእ
ንተ፡ዘመንኰሰ፡ወባሕቱ
ው፨እመቦ፡ብእሲ፡ዘተግ
ሕሠ፡እምአውስቦ፡በመን
ኖ፡ወአስተርኰሰ፡ወፈተወ፡
ይኩን፡መነኮሰ፡ወኢተግሣ
ሠ፡በእንተ፡ኄሩተ፡ንጽሑ፡ወ
ድንግልና፡ውጉዘ፡ለይኩን፨
ትእዛዝ፡፱፡፡በእንተ፡ድንግል፡
ዘተመክሐ፡ላዕለ፡ዘአውሰ
በ፨እመቦ፡ብእሲ፡ዘኮነ፡እም
ደናግል፡በእንተ፡ክርስቶስ፡
ወተመክሐ፡ላዕለ፡ዘአውሰ
በ፡ውጉዘ፡ለይኩን፨ትእዛዝ፡
፲፡፡በእንተ፡ዘይትቀጸብ፡ም

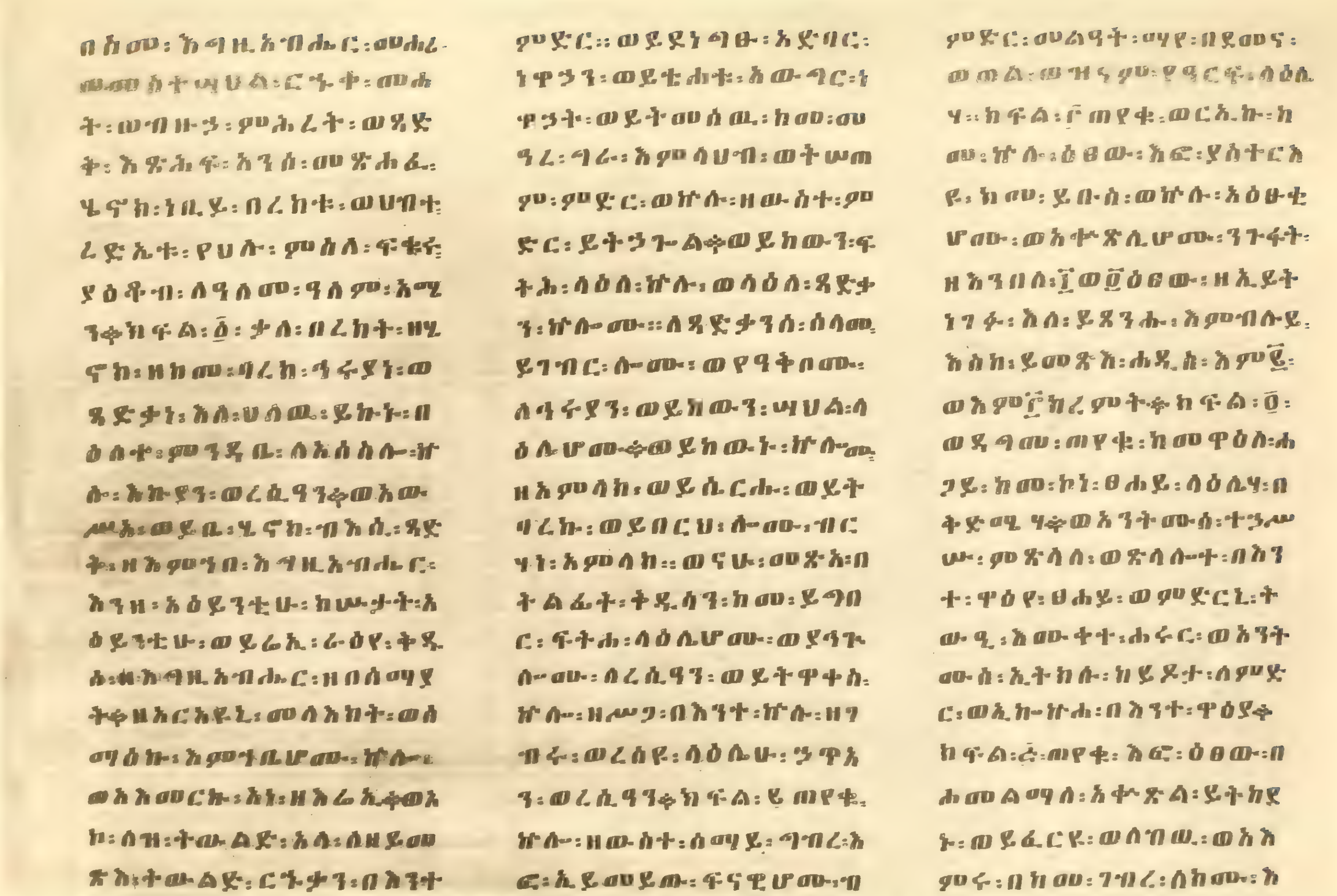
Canonum conlectio a. 1442

Precum libelli

a s. XIV   b s. XVI

Liber Henoch s. XVII

ለጸሙማን፡ረሰየሙ፡ይስምዑ፡
ወለበሃማንሂ፡ይንብቡ፨
ምዕራፍ፡፳ወ፩።ክፍል፡፳፩።
ወይእተ፡አሚረ፡ካዕበ፡መጽኡ፡
ብዙኃ፡ሰብእ፡ኀቤሁ፡ወአልቦ፡
እንከ፡ዘይበልዑ፨ወጸውዖሙ፡
ለአርዳኢሁ፡ወይቤሎሙ፡ያም
ህሩኒ፡እሉ፡ሰብእ፨ናሁ፡ሠሉስ፡
ዕለት፡ዮም፡እንዘ፡ይነብሩ፡ምስ
ሌየ፡ወአልቦሙ፡ዘይበልዑ፨ወ
እመኒ፡ሠዐርክዎሙ፡ይእ
ትዉ፡አብያቲሆሙ፡ዘእንበለ፡በ
ሊዕ፡ይደክሙ፡በፍኖት፨እስመ፡
ቦ፡እምኔሆሙ፡እለ፡መጽኡ፡እ
ምርኁቅ፨ወአውሥኡ፡አርዳኢ
ሁ፡ወይቤልዎ፡መኑ፡ዘይክል፡
በዝየ፡በገዳም፡አጽግቦቶሙ፡ኅ
ብስተ፡ለእሉ፨ወተስእሎሙ፡ወ
ይቤሎሙ፡ሚመጠን፡ኅብት፡

ብክሙ፡ወይቤልዎ፡ሰብዑ፨ወ
አዘዞሙ፡ለሰብእ፡ከመ፡ይርፍ
ቁ፡ዲበ፡ምድር፨ወእምዝ፡ነ
ሥአ፡ለሰብኡ፡ኅብስት፨ወአ
እኰቶ፡ፈተቶን፨ወወሀቦሙ፡ለ
አርዳኢሁ፡ያቅርቡ፡ሎሙ፨ወቦ
ሙ፡ዐሣኒ፡ኅዳጥ፡ወባረክ፡ኪ
ያሆኒ፡ወይቤሎሙ፡አቅርቡ፡
ሎሙ፡ዘንተኒ፨ወበልዑ፡ኵሎ
ሙ፡ወጸግቡ፡ወአግኃሡ፡ዘተ
ረፈ፡ፍተታተ፡ሰብዐተ፡እስፈሪ
ዳተ፡ምሉአተ፨ወእለሰ፡በልዕ
ዎ፡አርብዕ፡ምእት፡ብእሲ፨ወ
ሶቤሃ፡ፈነዎሙ፡ይሑሩ፨ወእ
ምዝ፡ዐርገ፡ሐመረ፡ምስለ፡አ
ርዳኢሁ፡ወበጽሐ፡ደወለ፡ድ
ልማኑታ፨ክፍል፡፳፪።ወወጽ
ኡ፡ፈሪሳውያን፡ይስእልዎ፡ት
እምርተ፡እምሰማይ፡እንዘ፡

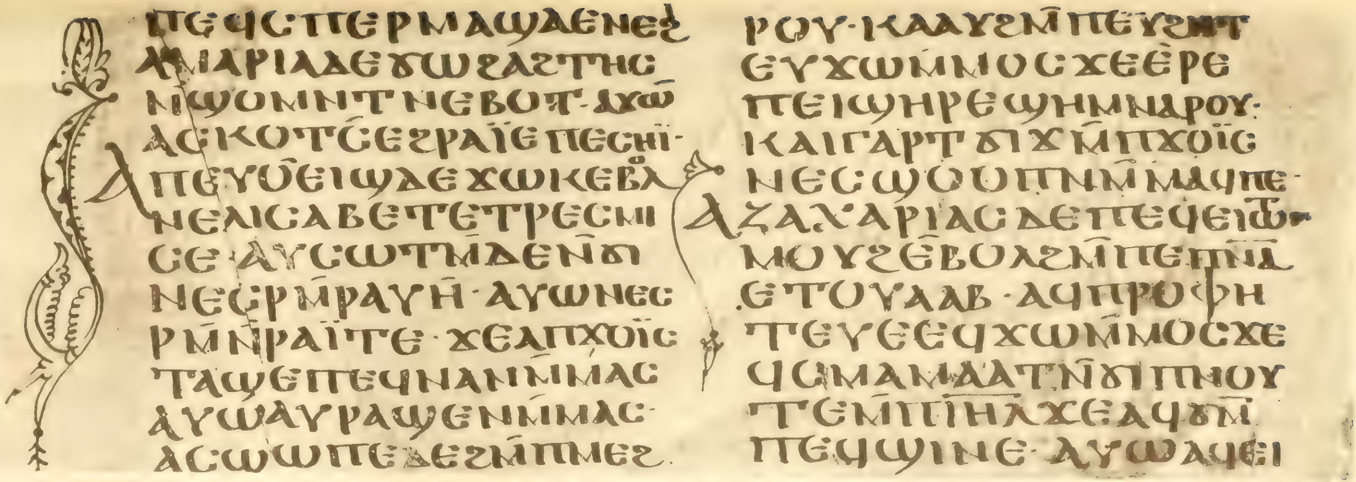
Evangelia s. XVIII

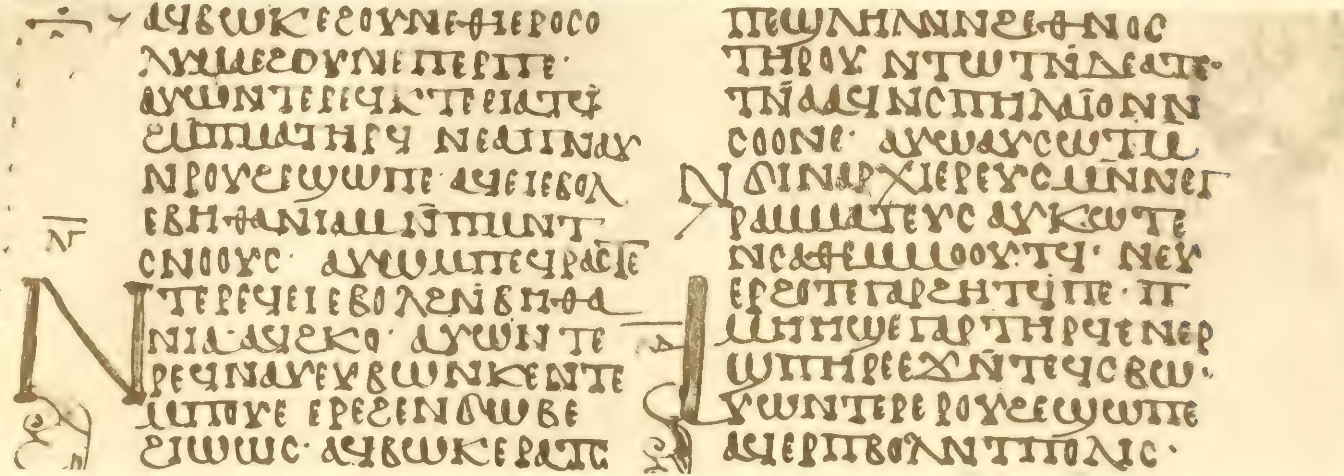
Evangeliorum fragmenta s. V/VI

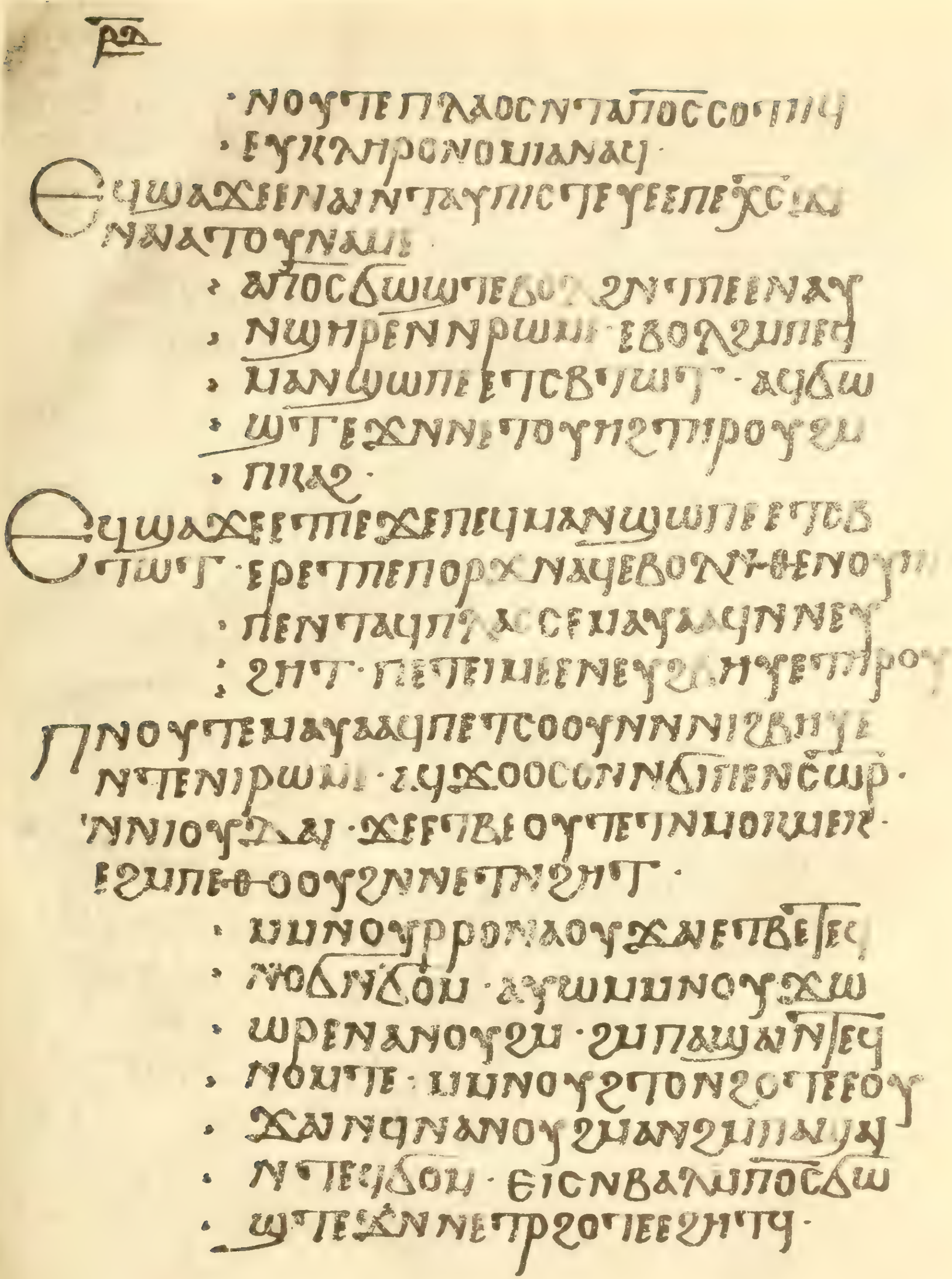
Novi Testamenti fragmenta s. VI/VII

a Evangeliorum fragmenta s. X/XI

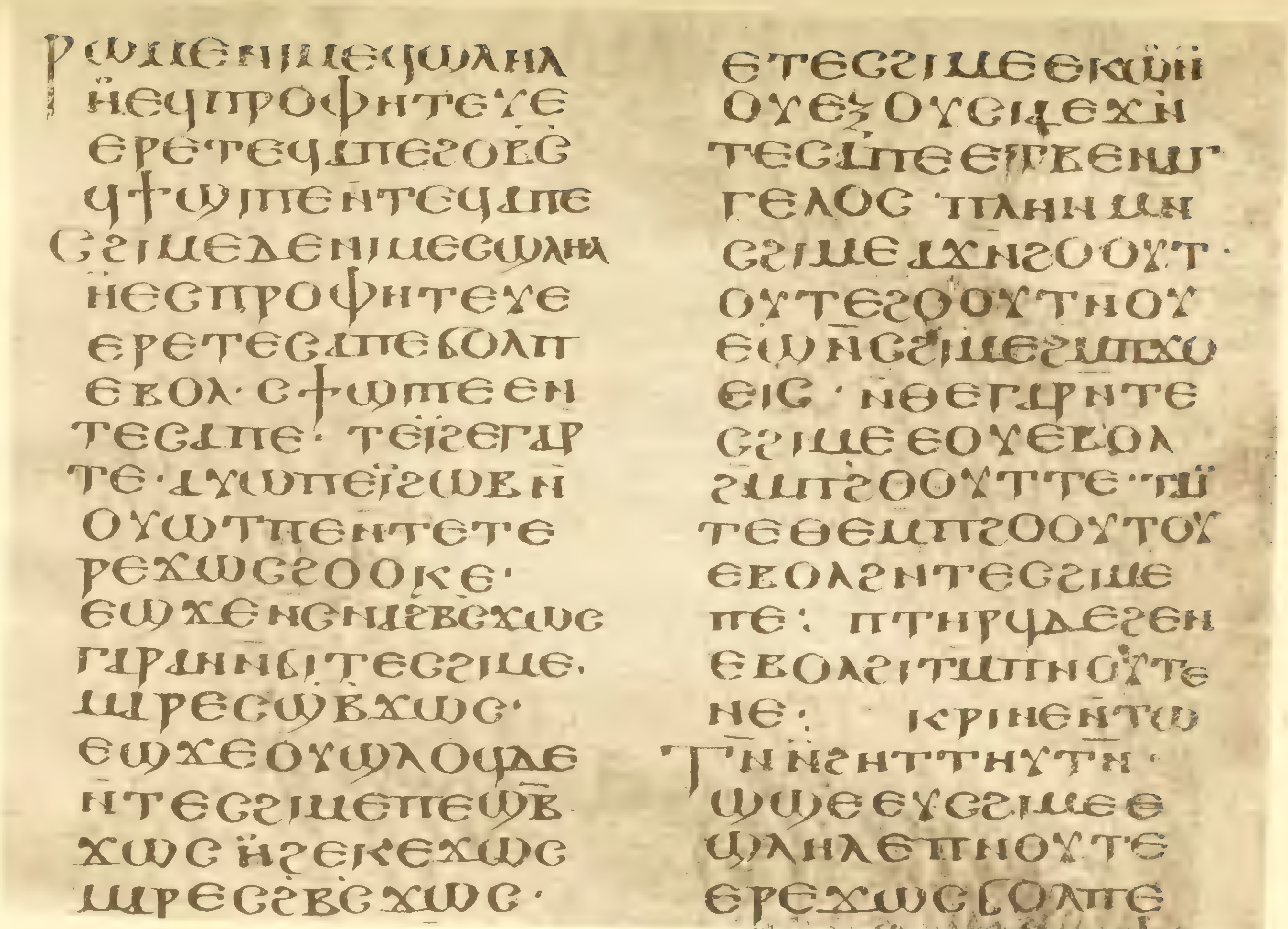
b Evangeli sec. Lucam fragmentum s. VIII/IX

ⲣⲇ

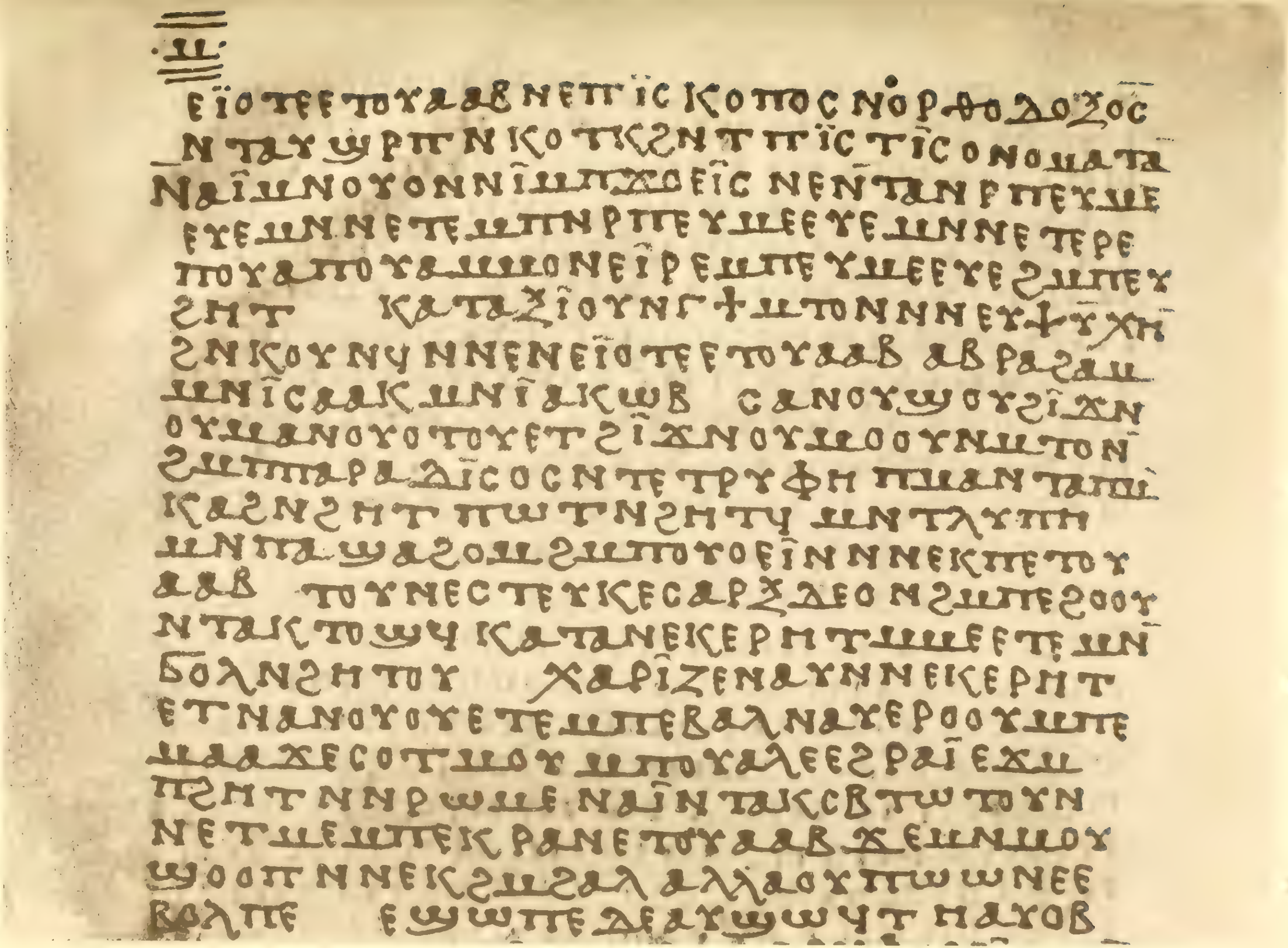
·ⲛⲟⲩⲧⲉ ⲡⲗⲁⲟⲥ ⲛⲧⲁϥⲥⲟⲧⲡϥ
·ⲉⲩⲕⲗⲏⲣⲟⲛⲟⲙⲓⲁ ⲛⲁϥ·
Ⲉϥϣⲁϫⲉ ⲉⲛⲁⲓ ⲛⲧⲁⲩⲡⲓⲥⲧⲉⲩⲉ ⲉⲡⲉⲭ︦ⲥ︦ ⲁⲓ
ⲛⲁⲁⲧⲟⲩⲛⲁⲓ·
·ⲁⲡⲟⲥ ϭⲱϣⲧ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲛ ⲧⲡⲉ ⲉⲛⲁⲩ
·ⲛϣⲏⲣⲉ ⲛⲛⲣⲱⲙⲉ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲙ ⲡⲉϥ
·ⲙⲁⲛϣⲱⲡⲉ ⲉⲧⲥⲃⲧⲱⲧ· ⲁϥϭⲱ
·ϣⲧ ⲉϫⲛ ⲛⲉⲧⲟⲩⲏϩ ϩⲓⲣⲟⲩⲉⲙ
·ⲡⲕⲁϩ·
Ⲉϥϣⲁϫⲉ ⲉⲧⲉ ⲡⲉϫⲉ ⲡⲉϥⲙⲁⲛϣⲱⲡⲉ ⲉⲧⲥⲃ
ⲧⲱⲧ· ⲉⲣⲉ ⲧⲡⲉ ⲡⲟⲣϫ ⲛⲁϥ ⲉⲃⲟⲗ ⲛϩⲉⲛⲟⲩⲛ
·ⲡⲉⲛⲧⲁϥⲡⲗⲁⲥⲥⲉ ⲙⲁⲩⲁⲁϥ ⲛⲛⲉⲩ
·ϩⲏⲧ· ⲡⲉⲧⲉⲓⲙⲉ ⲉⲛⲉⲩϩⲃⲏⲩⲉ ⲧⲏⲣⲟⲩ
Ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ ⲙⲁⲩⲁⲁϥ ⲡⲉⲧⲥⲟⲟⲩⲛ ⲛⲛⲓϩⲃⲏⲩⲉ
ⲛⲧⲉ ⲛⲓⲣⲱⲙⲉ· ⲉϥϫⲟⲟⲥ ⲙⲙⲟⲥ ⲛϭⲓ ⲡⲉⲛⲥ︦ⲱ︦ⲣ︦·
ⲛⲛⲓⲟⲩⲇⲁⲓ· ϫⲉ ⲉⲧⲃⲉ ⲟⲩ ⲧⲉⲧⲛⲙⲟⲕⲙⲉⲕ·
ⲉϩⲉⲛⲡⲉⲑⲟⲟⲩ ϩⲛ ⲛⲉⲧⲛϩⲏⲧ·
·ⲙⲙⲛ ⲟⲩⲣⲣⲟ ⲛⲁⲟⲩϫⲁⲓ ⲉⲧⲃⲉ ⲧⲉϥ
·ⲛⲟϭ ⲛϭⲟⲙ· ⲁⲩⲱ ⲙⲙⲛ ⲟⲩϫⲱ
·ⲱⲣⲉ ⲛⲁⲛⲟⲩϩⲙ· ϩⲙ ⲡⲁϣⲁⲓ ⲛⲧⲉϥ
·ⲛⲟⲙⲧⲉ· ⲙⲙⲛ ⲟⲩϩⲧⲟ ⲛϩⲟⲧⲉ ⲉⲟⲩ
·ϫⲁⲓ ⲛϥⲛⲁⲛⲟⲩϩⲙ ⲁⲛ ϩⲙ ⲡⲁϣⲁⲓ
·ⲛⲧⲉϥϭⲟⲙ· ⲉⲓⲥ ⲛⲃⲁⲗ ⲙⲡⲟⲥ ϭⲱ
·ϣⲧ ⲉϫⲛ ⲛⲉⲧⲣϩⲟⲧⲉ ϩⲏⲧϥ·

Psalmorum fragmenta s. IX/X

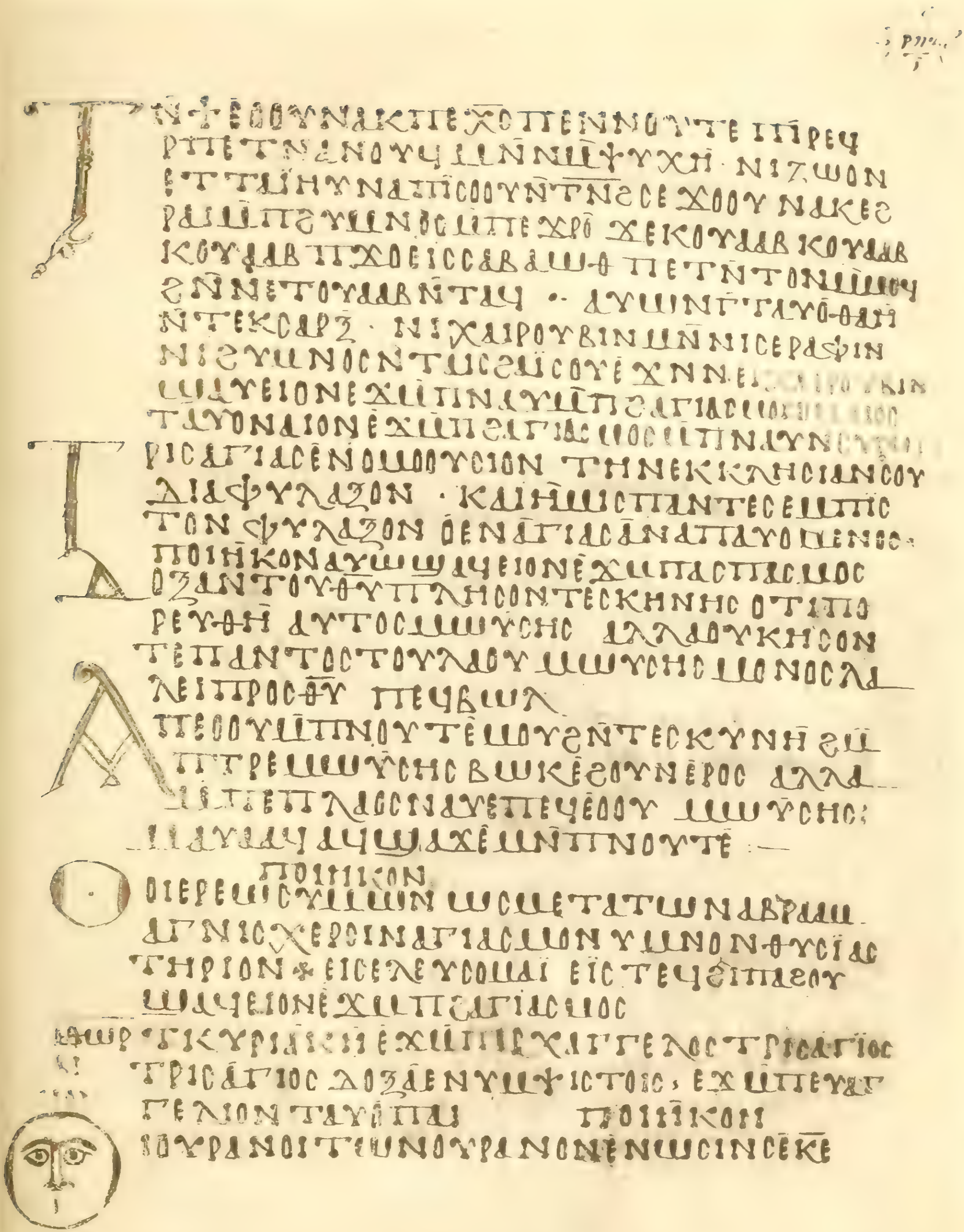

ⲣⲱⲙⲉⲛⲓⲙⲉϥϣⲗⲏⲗ
ⲏ̈ⲉϥⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲉⲩⲉ
ⲉⲣⲉⲧⲉϥⲁⲡⲉϩⲟⲃⲥ
ϥϯϣⲓⲡⲉⲛⲧⲉϥⲁⲡⲉ
ⲥϩⲓⲙⲉⲇⲉⲛⲓⲙⲉⲥϣⲗⲏⲗ
ⲏ̈ⲉⲥⲡⲣⲟⲫⲏⲧⲉⲩⲉ
ⲉⲣⲉⲧⲉⲥⲁⲡⲉϭⲟⲗⲡ
ⲉⲃⲟⲗ· ⲥϯϣⲓⲡⲉⲉⲛ
ⲧⲉⲥⲁⲡⲉ· ⲧⲉϊ̈ϩⲉⲅⲁⲣ
ⲧⲉ· ⲁⲩⲱⲡⲉϊ̈ϩⲱⲃⲛ
ⲟⲩⲱⲧⲡⲉⲛⲧⲉⲧⲉ
ⲣⲉϫⲱⲥϩⲟⲟⲕⲉ·
ⲉϣϫⲉⲛⲥⲛⲁϩⲃⲉϫⲱⲥ
ⲅⲁⲣⲁⲛⲛϭⲓⲧⲉⲥϩⲓⲙⲉ·
ⲙⲁⲣⲉⲥϣⲃϫⲱⲥ·
ⲉϣϫⲉⲟⲩϣⲗⲟϥⲇⲉ
ⲛⲧⲉⲥϩⲓⲙⲉⲡⲉⲉϣⲃ
ϫⲱⲥ ⲏ̈ⲥϩⲉⲕⲉϫⲱⲥ
ⲙⲁⲣⲉⲥϩⲃⲥϫⲱⲥ·

ⲉⲧⲉⲥϩⲓⲙⲉⲉⲕⲱⲛ̈
ⲟⲩⲉⲝⲟⲩⲥⲓⲁⲉϫⲛ̈
ⲧⲉⲥⲁⲡⲉⲉⲧⲃⲉⲛⲁⲅ
ⲅⲉⲗⲟⲥ· ⲡⲗⲏⲛ ⲙⲛ
ⲥϩⲓⲙⲉⲁϫⲛϩⲟⲟⲩⲧ·
ⲟⲩⲧⲉϩⲟⲟⲩⲧⲛⲟⲩ
ⲉϣⲛ̄ⲥϩⲓⲙⲉϩⲙⲡϫⲟ
ⲉⲓⲥ· ⲛⲑⲉⲅⲁⲣⲛⲧⲉ
ⲧⲥϩⲓⲙⲉⲉⲟⲩⲉⲃⲟⲗ
ϩⲙⲡϩⲟⲟⲩⲧⲧⲉ· ⲧⲁⲓ̈
ⲧⲉⲑⲉⲙⲡϩⲟⲟⲩⲧⲟⲩ
ⲉⲃⲟⲗϩⲛⲧⲉⲥϩⲓⲙⲉ
ⲡⲉ: ⲡⲧⲏⲣϥⲇⲉϩⲉⲛ
ⲉⲃⲟⲗϩⲓⲧⲙⲡⲛⲟⲩⲧⲉ
ⲡⲉ: ⲕⲣⲓⲛⲉⲛ̄ⲧⲱ
ⲧⲛ̄ ⲛ̄ϩⲏⲧⲧⲏⲩⲧⲛ̄·
ϣϣⲉⲉⲩⲥϩⲓⲙⲉⲉ
ϣⲗⲏⲗⲉⲡⲛⲟⲩⲧⲉ
ⲉⲣⲉϫⲱⲥϭⲟⲗⲡⲉ

Epistularum s. Pauli fragmenta s. X (?)

ⲉⲓⲟⲧⲉ ⲉⲧⲟⲩⲁⲁⲃ ⲛⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛⲟⲣⲑⲟⲇⲟⲝⲟⲥ
ⲛⲧⲁⲩϣⲣⲡ ⲛⲕⲟⲧⲕ ϩⲛ ⲧⲡⲓⲥⲧⲓⲥ ⲟⲛⲟⲙⲁⲧⲁ
ⲛⲁⲓ ⲙⲛ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲙ ⲡⲭⲟⲉⲓⲥ ⲛⲉⲛⲧⲁⲛⲣ ⲡⲉⲩⲙⲉ
ⲉⲩⲉ ⲙⲛ ⲛⲉⲧⲉ ⲙⲡⲛⲣ ⲡⲉⲩⲙⲉⲉⲩⲉ ⲙⲛ ⲛⲉⲧⲉⲣⲉ
ⲡⲟⲩⲁ ⲡⲟⲩⲁ ⲙⲙⲟ ⲛⲉⲓⲣⲉ ⲙⲡⲉⲩⲙⲉⲉⲩⲉ ϩⲙ ⲡⲉⲩ
ϩⲏⲧ ⲕⲁⲧⲁⲍⲓⲟⲩ ⲛⲅ† ⲙⲧⲟⲛ ⲛⲛⲉⲩⲯⲩⲭⲏ
ϩⲛ ⲕⲟⲩⲛϥ ⲛⲛⲉⲛⲉⲓⲟⲧⲉ ⲉⲧⲟⲩⲁⲁⲃ ⲁⲃⲣⲁϩⲁⲙ
ⲙⲛ ⲓⲥⲁⲁⲕ ⲙⲛ ⲓⲁⲕⲱⲃ ⲥⲁⲛⲟⲩϣⲟⲩ ϩⲓⲭⲛ
ⲟⲩⲙⲁ ⲛⲟⲩⲟⲧⲟⲩⲉⲧ ϩⲓⲭⲛ ⲟⲩⲙⲟⲟⲩ ⲛⲙⲧⲟⲛ
ϩⲙ ⲡⲡⲁⲣⲁⲇⲓⲥⲟⲥ ⲛⲧⲉⲧⲣⲩⲫⲏ ⲡⲙⲁ ⲛⲧⲁⲡⲱ
ⲕⲁϩⲛϩⲏⲧ ⲡⲱⲧ ⲛϩⲏⲧϥ ⲙⲛ ⲧⲗⲩⲡⲏ
ⲙⲛ ⲡⲁϣⲁϩⲟⲙ ϩⲙ ⲡⲟⲩⲟⲉⲓⲛ ⲛⲛⲉⲕⲡⲉⲧⲟⲩ
ⲁⲁⲃ ⲧⲟⲩⲛⲉⲥ ⲧⲉⲩⲕⲉⲥⲁⲣⲝ ⲇⲉ ⲟⲛ ϩⲙ ⲡⲉϩⲟⲟⲩ
ⲛⲧⲁⲕⲧⲟϣϥ ⲕⲁⲧⲁ ⲛⲉⲕⲉⲣⲏⲧ ⲙⲙⲉ ⲉⲧⲉ ⲙⲛ
ϭⲟⲗ ⲛϩⲏⲧⲟⲩ ⲭⲁⲣⲓⲍⲉ ⲛⲁⲩ ⲛⲛⲉⲕⲉⲣⲏⲧ
ⲉⲧⲛⲁⲛⲟⲩⲟⲩⲉ ⲧⲉ ⲙⲡⲉⲃⲁⲗ ⲛⲁⲩ ⲉⲣⲟⲟⲩ ⲙⲡⲉ
ⲙⲁⲁⲭⲉ ⲥⲟⲧⲙⲟⲩ ⲙⲡⲟⲩⲁⲗⲉⲉ ϩⲣⲁⲓ ⲉⲭⲙ
ⲡϩⲏⲧ ⲛⲛⲣⲱⲙⲉ ⲛⲁⲓ ⲛⲧⲁⲕⲥⲃⲧⲱⲧⲟⲩ
ⲛⲉⲧⲙⲉ ⲙⲡⲉⲕⲣⲁⲛ ⲉⲧⲟⲩⲁⲁⲃ ⲡⲉ̅ⲭ̅ⲥ̅ ⲉⲙⲛ ⲙⲟⲩ
ϣⲟⲟⲡ ⲛⲛⲉⲕϩⲙϩⲁⲗ ⲁⲗⲗⲁ ⲟⲩⲡⲱⲱⲛⲉ ⲉ
ⲃⲟⲗ ⲡⲉ ⲉϣⲱⲡⲉ ⲇⲉ ⲁⲩϣⲱⲱϥ ⲧ ⲛⲁⲩⲟⲃ

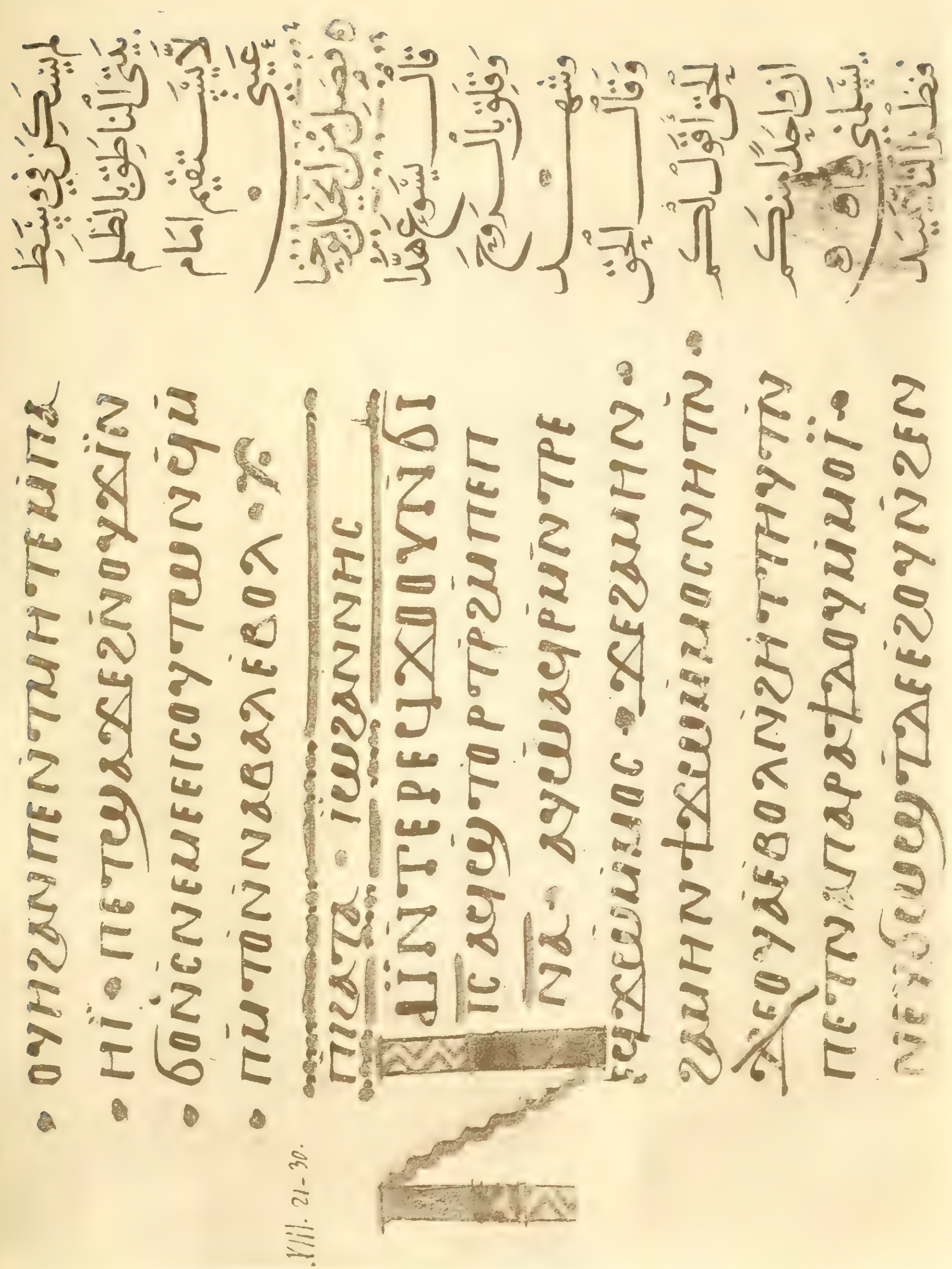
Liturgiae fragmentum s. IX/X

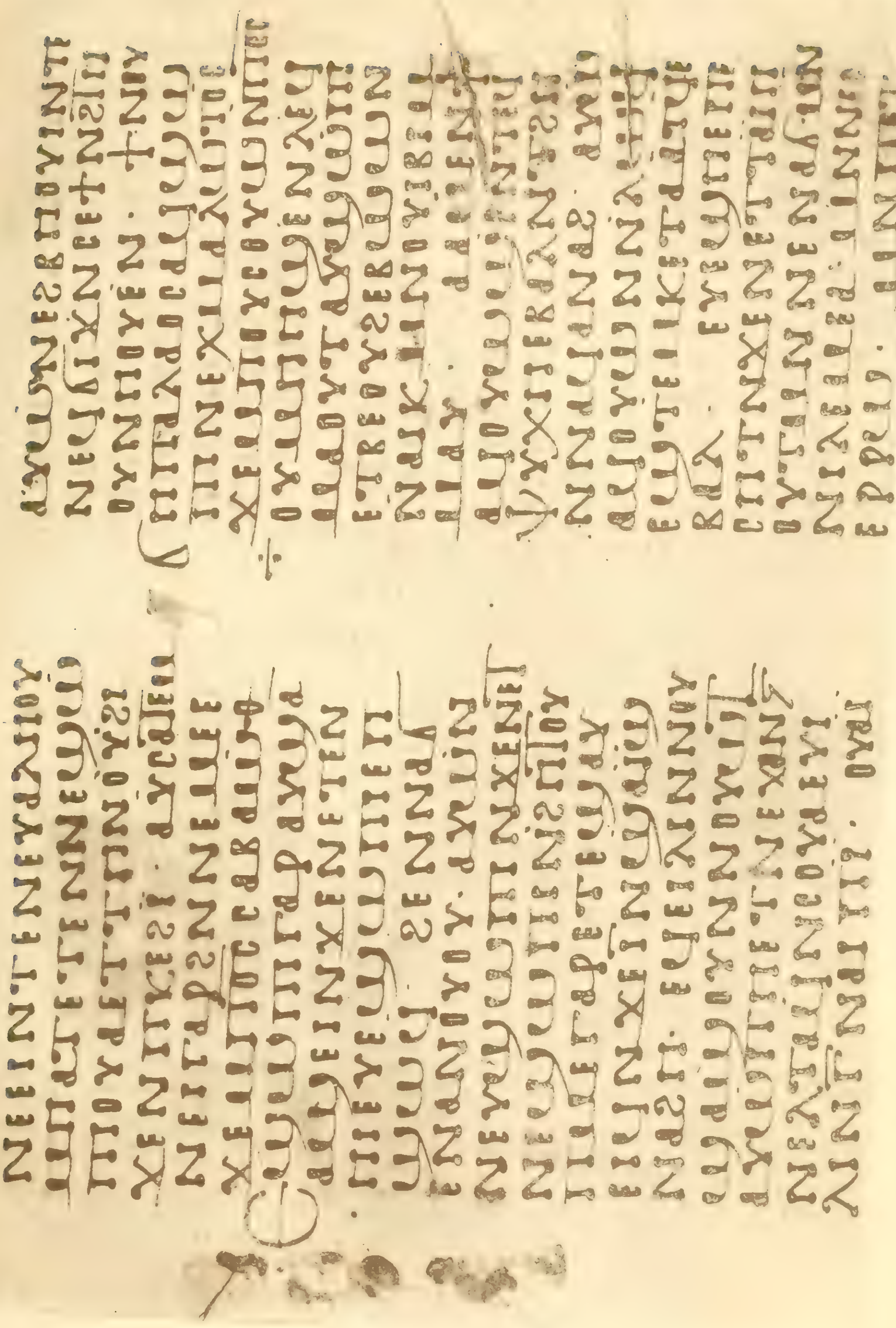
Liturgiae fragmentum graeco-copticum s. IX/X

5

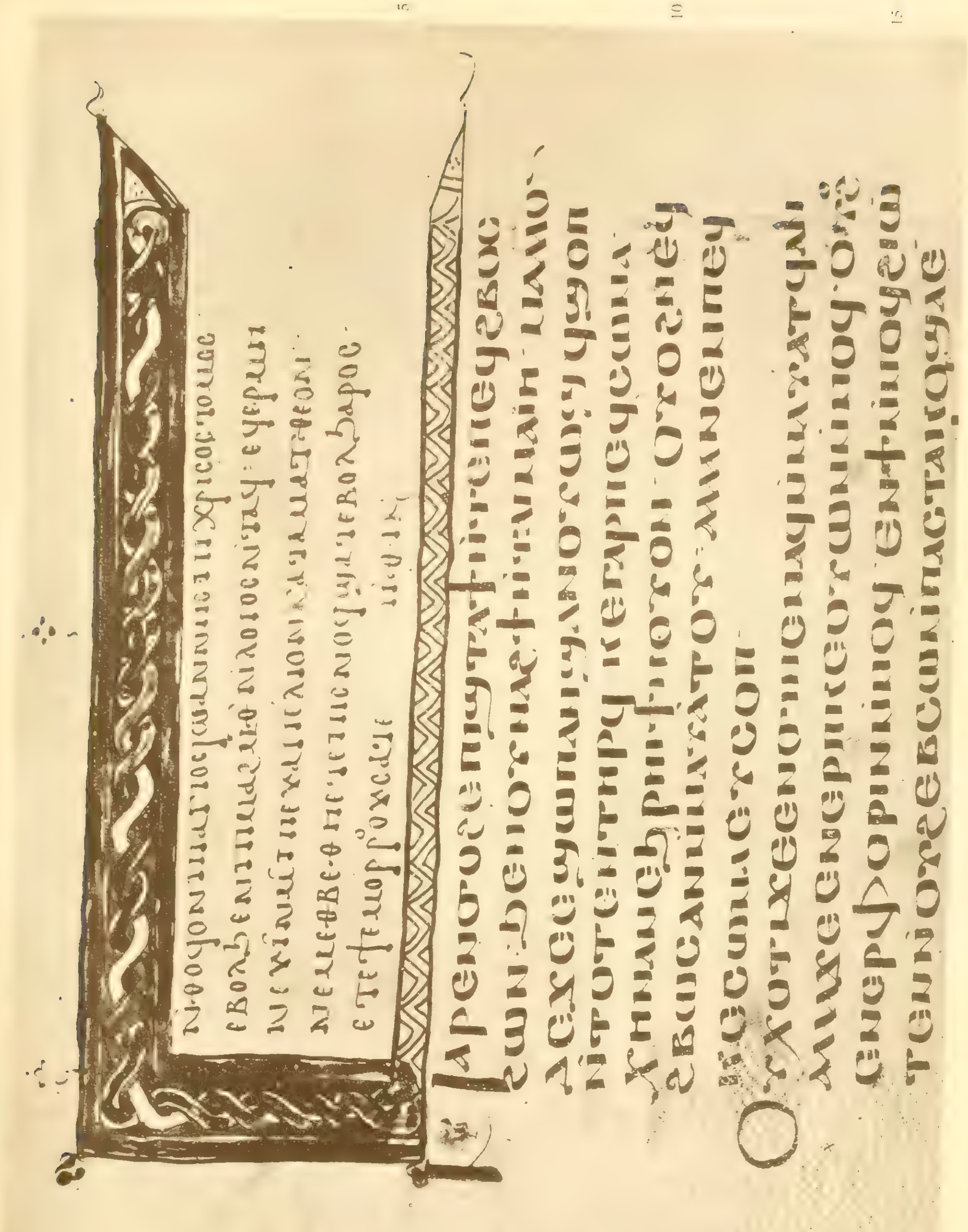
10

Lectionarii fragmentum s. XIII/XIV

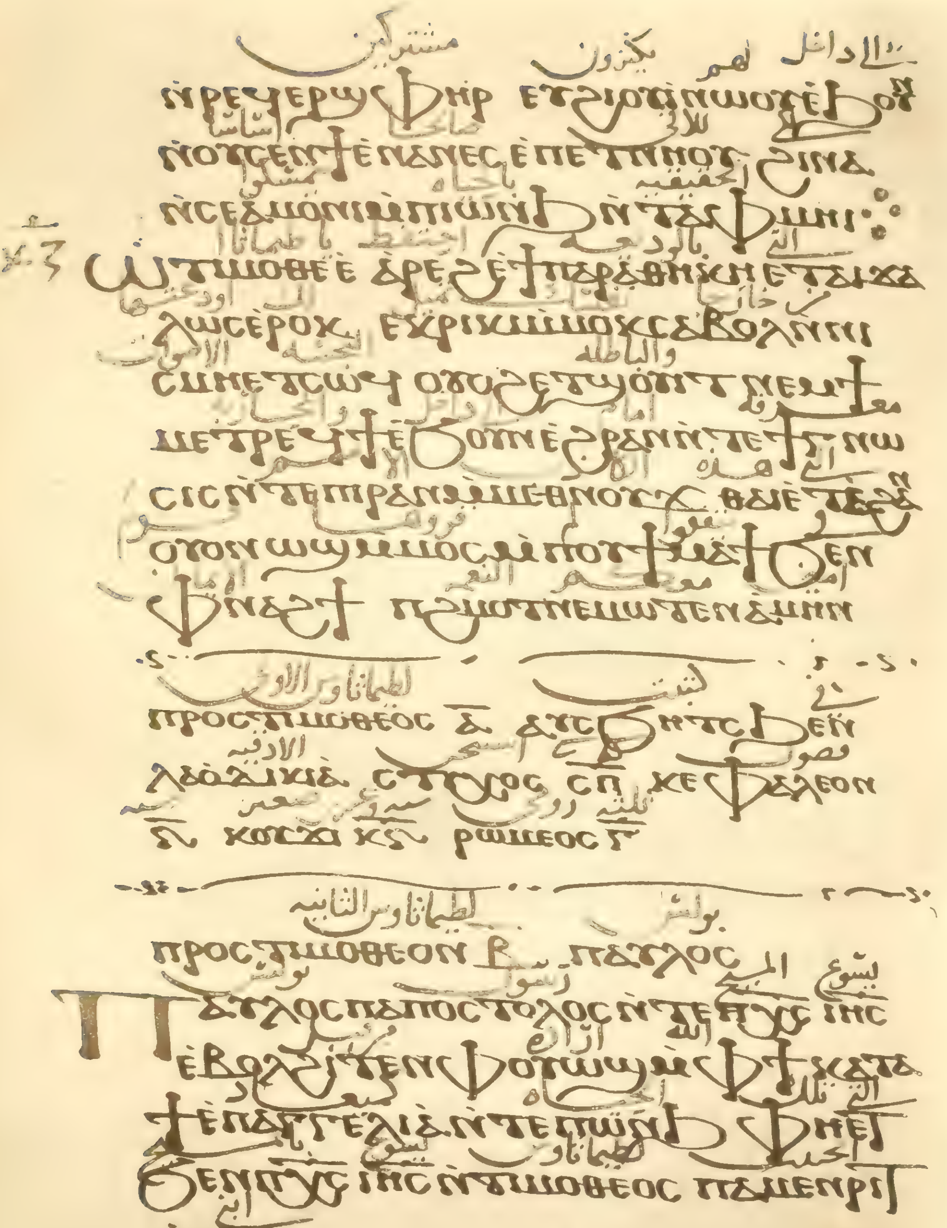
Isaiae fragmentum s. IX/X

S. Johannis Chrysostomi homiliae s. X

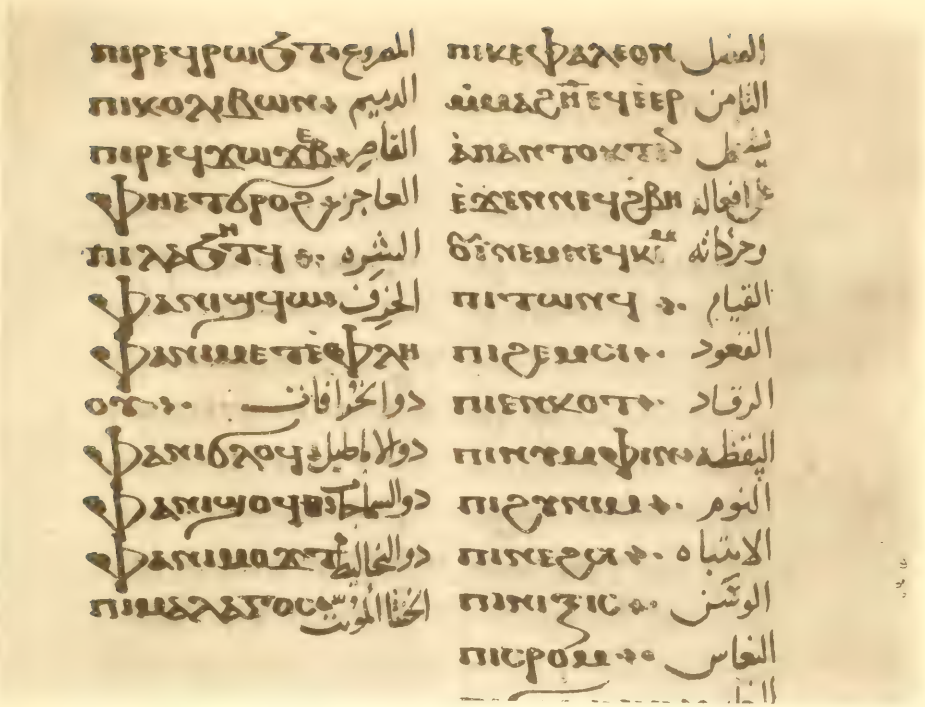
ⲁⲕϯ ⲉⲙⲧⲁⲓⲛⲟⲓ ϫⲉⲛⲑⲟⲕ ⲛⲓⲙ
Ⲡⲓⲇⲓⲁⲃⲟⲗⲟⲥ ⲇⲉ· ϩⲓⲧⲉⲛ ⲡϩⲁϫϩⲉϫ
ⲛⲡⲓϣⲉⲛⲙⲉⲣⲉϩ· ⲁϥⲉⲣⲟⲩⲱⲛⲓⲕⲉ
ϫⲁϥ ⲛ̇ⲑⲉⲟⲇⲱⲣⲟⲥ· ϫⲉ ⲓⲥϫⲱⲛⲟⲩ·
ⲙ̇ⲙⲟⲓⲁⲛ· ⲱ̇ ⲑⲉⲟⲇⲱⲣⲟⲥ· ⲁⲛⲟⲕ   5
ⲡⲉ ⲡⲓⲇⲣⲁⲕⲱⲛ· ⲉ̇ⲧⲁⲕⲛⲁⲩ ⲉ̇ⲣⲟϥ
ⲉϥⲥⲟⲛϩ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲙⲱⲓⲧ· ⲉ̇ⲧⲟⲓ
ⲉ̇ϩⲣⲏⲓ ⲉⲧⲫⲉ·
Ⲡⲉϫⲉ ⲗⲉⲟⲛⲧⲓⲟⲥ ⲛⲁϥ· ϫⲉⲛⲓⲙ   10
ⲁϥⲧⲁⲕ ⲉ̇ⲃⲟⲗ· ⲁ̇ⲕⲓ ⲉ̇ⲡⲁⲓ
ⲙⲁ·
Ⲡⲉϫⲉ ⲡⲓⲇⲓⲁⲃⲟⲗⲟⲥ ⲛⲁϥ· ϫⲉ ⲫⲏⲉ̇
ⲧⲁϥϫⲉⲕⲉⲛ ⲑⲏⲛⲟⲩ· ⲛ̇ⲑⲟϥ ⲡⲉ
ⲉ̇ⲧⲁϥⲟⲩⲁϩⲥⲁϩⲛⲓ ⲛⲏⲓ· ⲁⲓⲓ̇ ⲉ̇ⲡⲁⲓ   15
ⲙⲁ ⲉⲑⲣⲓⲉⲣⲡⲓⲕⲱⲧ· ⲛⲉⲙ ⲡⲉ

Acta martyrum a. 956

S. Pauli epistulae a. 1357

a

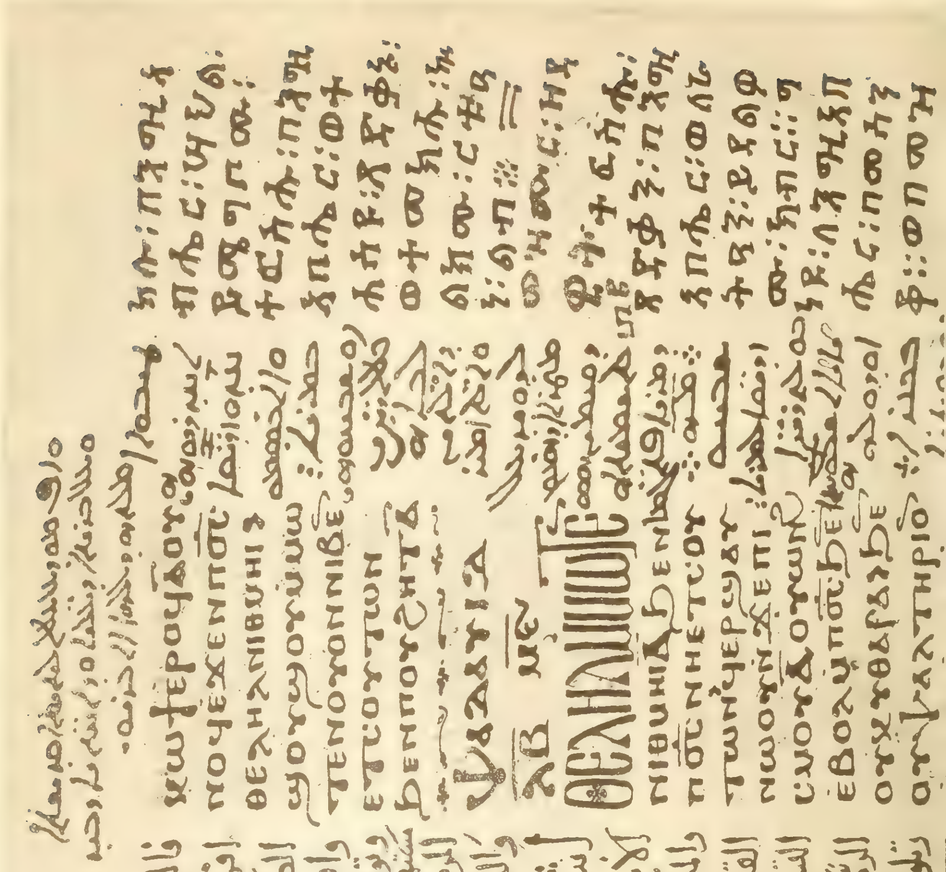

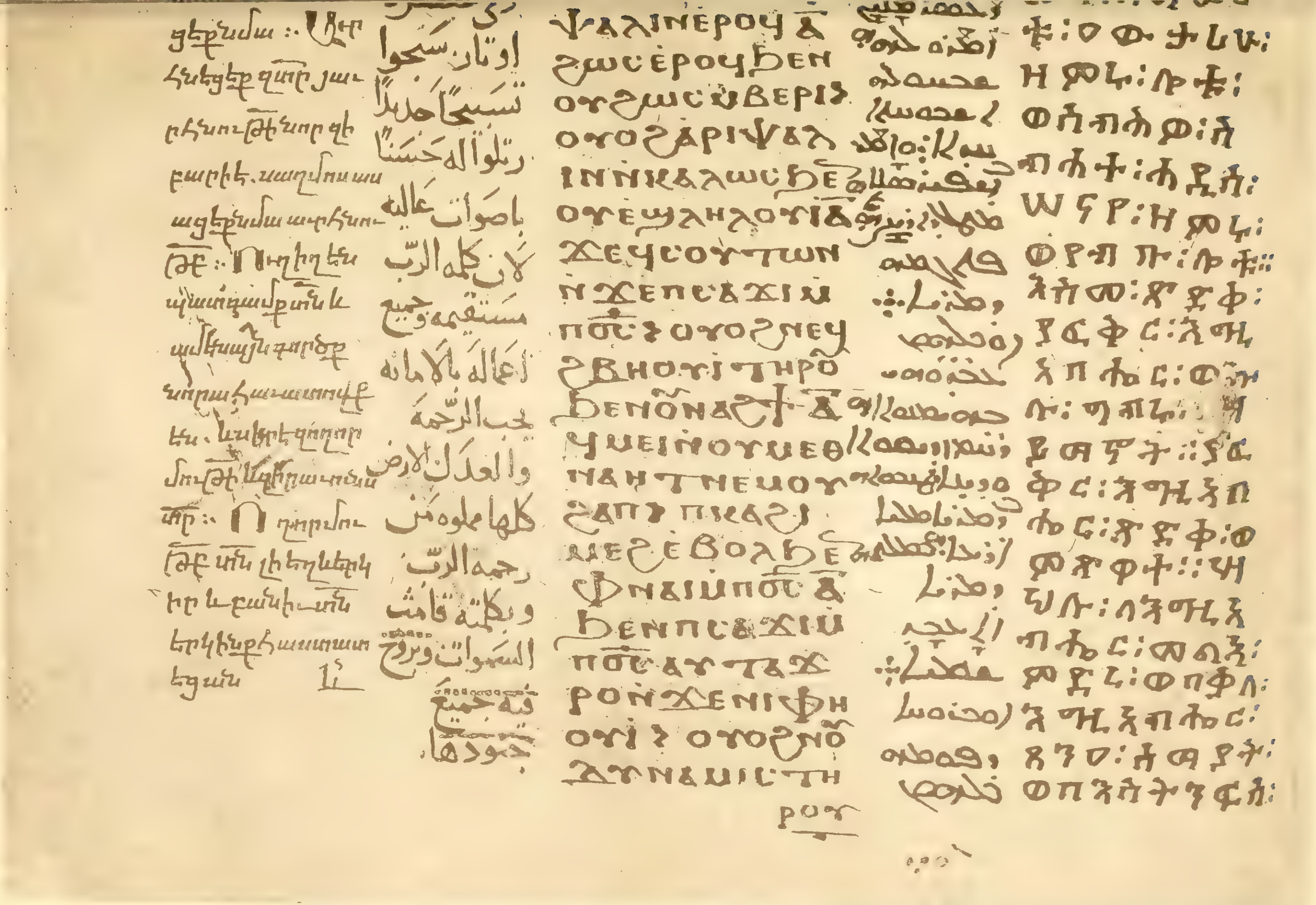
b

a Abu'l-Barakat scala magna a. 1319

b Horologion ante a. 1425

Psalterium pentaglottum s. XIV

KLEINE TEXTE FÜR VORLESUNGEN UND ÜBUNGEN

HERAUSGEGEBEN VON HANS LIETZMANN

1 Das Muratorische fragment und die monarchianischen prologe zu den evangelien, herausgegeben von Prof. D. Hans Lietzmann. 2. Aufl. 16 S. 0.30 M.
2 Die drei ältesten Martyrologien, hrsg. v. Prof. D. Hans Lietzmann. 2. Aufl. 18 S. 0.40 M.
3 Apocrypha I: Reste des Petrusevangeliums, der Petrusapocalypse und des Kerygma Petri, herausgegeben von Prof. D. Dr. Erich Klostermann. 2. Aufl. 16 S. 0.30 M.
4 Ausgewählte Predigten I: Origenes Homilie X über den propheten Jeremias, herausgegeben von Prof. D. Dr. Erich Klostermann. 2. Auflage. 25 S. 0.70 M.
5 Liturgische Texte I: Zur Geschichte der orientalischen Taufe und Messe im 2. und 4. jahrhundert, ausgewählt von Prof. Lic. Hans Lietzmann. 2. Aufl. 16 S. 0.30 M.
6 Die Didache, mit kritischem apparat hrsg. v. Prof. Lic. Hans Lietzmann. 3. Aufl. 16 S. 0.30 M.
7 Babylonisch-assyrische Texte, übersetzt von Prof. Dr. Carl Bezold: 1 Schöpfung und Sintflut. 2. Aufl. 24 S. 0.40 M.
8 Apocrypha II: Evangelien, hrsg. v. Prof. D. Dr. Erich Klostermann. 2. Aufl. 21 S. 0.40 M.
9 Ptolemaeus Brief an die Flora, herausgegeben von Prof. D. Dr. Adolf Harnack. 2. Aufl. 10 S. 0.30 M.
10 Die Himmelfahrt des Mose, herausgegeben von Prof. Lic. Dr. Carl Clemen. 16 S. 0.30 M.
11 Apocrypha III: Agrapha, slavische Josephusstücke, Oxyrhynchusfr. 1911, herausgegeben von Prof. D. Dr. Erich Klostermann. 2. Aufl. 26 S. 0.50 M.
12 Apocrypha IV: Die apokryphen briefe des Paulus an die Laodicener und Korinther, herausgegeben von Prof. D. Dr. Adolf Harnack. 23 S. 2. Aufl. 0.40 M.
13 Ausgewählte Predigten II: Fünf festpredigten Augustins in gereimter prosa, herausgegeben von Prof. Lic. Hans Lietzmann. 16 S. 0.30 M.
14 Griechische Papyri, ausgew. u. erkl. v. Prof. D. Hans Lietzmann. 2. Aufl. 32 S. 0.80 M.
15/16 Der Prophet Amos, Hebräisch und Griechisch, herausgegeben von D. Johannes Meinhold und Prof. Lic. Hans Lietzmann. 32 S. 1.— M.
17/18 Symbole der alten Kirche, ausgewählt von Prof. Lic. Hans Lietzmann. 32 S. 0.80 M.
19 Liturgische Texte II: Ordo missae secundum missale Romanum, herausgegeben von Prof. Lic. Hans Lietzmann. 23 S. 2. Aufl. 0.40 M.
20 Antike Fluchtafeln, ausgewählt und erklärt von Prof. Dr. R. Wünsch. 2. Aufl. 31. S. 0.70 M
21 Die Wittenberger u. Leisniger Kastenordnung 1522, 1523, hrsg. v. H. Lietzmann. 24 S. 0.60 M.
22/23 Die jüdisch-aramäischen Papyri aus Elephantine sprachlich und sachlich erklärt von Prof. Lic. Dr. W. Staerk. 2. Aufl. 38 S. 1.30 M.
24/25 Martin Luthers geistliche lieder, hrsg. von Prof. Dr. Albert Leitzmann. 31 S. 0.60 M.
26/28 Lateinische christliche Inschriften mit einem anhang jüdischer inschriften, ausgewählt und erklärt von Prof. Dr. Ernst Diehl. 2. Aufl. 86 S. 2.20 M.
29/30 Res gestae divi Avgvsti, herausgegeben von Prof. Dr. Ernst Diehl. 2. Aufl. 40 S. 1.20 M.
31 Zwei neue Evangelienfragmente, hrsg. u. erklärt v. Prof. D. D. H. B. Swete. 15 S. 0.40 M.
32 Aramäische Urkunden zur Geschichte des Judentums im VI und V Jahrhundert vor Chr. sprachlich und sachlich erklärt von Prof. Lic. Dr. W. Staerk. 16 S. 0.60 M.
33/34 Supplementum Lyricum, neue bruchstücke von Archilochus Alcaeus Sappho Corinna Pindar ausgewählt und erklärt von Prof. Dr. Ernst Diehl. 2. Aufl. 44 S. 1.20 M.
35 Liturgische Texte III: Die konstantinopolitanische messliturgie vor dem IX jahrhundert: übersichtl. zusammenstellung d. quellenmaterials, von Dr. Anton Baumstark, 16 S. 0.40 M.
36 Liturgische Texte IV: Martin Luthers Von ordnung gottesdiensts, Taufbüchlein, Formula missae et communionis 1523, herausgegeben von Prof. D. Hans Lietzmann. 24 S. 0.60 M.
37 Liturgische Texte V: Martin Luthers Deutsche Messe 1526, herausgegeben von Prof. D. Hans Lietzmann. 16 S. 0.40 M.
38/40 Altlateinische Inschriften, ausgewählt von Prof. Dr. Ernst Diehl. 2. Aufl. 92 S. 2.40 M. geb. 2.80 M.
41/43 Fasti consulares imperii Romani von 30 v. Chr. bis 565 n. Chr. mit kaiserliste und anhang, bearbeitet von Willy Liebenam. 128 S. geh. 3 M., gbd. 3.40 M.
44/46 Menandri reliquiae nuper repertae edidit Prof. Dr. S. Sudhaus. 65 S. 1.80 M., geb. 2.20 M.
47/49 Lateinische altkirchliche Poesie, ausgewählt von Prof. D. Hans Lietzmann. 64 S. 1.50 M.
50/51 Urkunden zur Geschichte des Bauernkrieges und der Wiedertäufer, herausgegeben von Prof. Dr. H. Böhmer. 36 S. 0.80 M.
52/53 Frühbyzantinische Kirchenpoesie I: Anonyme hymnen des V—VI jahrhunderts ediert von Dr. Paul Maas. 32 S. 0.80 M.
54 Kleinere geistliche Gedichte des XII jahrhunderts, hrsg. v. A. Leitzmann. 30 S. 0.80 M.
55 Meister Eckharts buch der göttlichen tröstung und von dem edlen menschen (Liber Benedictus), herausgegeben von Prof. Dr. Philipp Strauch. 51 S. 1.20 M.
56 Pompeianische Wandinschriften und verwandtes, ausgewählt v. E. Diehl. 60 S. 1.80 M.
57 Altitalische Inschriften, ausgewählt von Privatdozent Dr. H. Jacobsohn. 32 S. 0.80 M.
58 Altjüdische liturgische Gebete, ausgewählt und mit kurzen einleitungen herausgegeben von Prof. D. Dr. W. Staerk. 32 S. 1.— M.

59 Der Mischnatraktat Berakhoth in vokalisiertem text mit sprachlichen und sachlichen bemerkungen von Prof. D. Dr. W. Staerk. 16. S. 0.60 M.
60 Eduard Youngs Gedanken über die Originalwerke in einem Schreiben an Samuel Richardsohn, übersetzt von H. E. von Teubern, herausgegeben von Dr. Kurt Jahn. 46 S. 1.20 M.
61 Liturgische Texte vi: Die Klementinische liturgie aus den Constitutiones apostolorum VIII nebst anhängen, herausgegeben von Prof. D. Hans Lietzmann. 32 S. 0.80 M.
62 Vulgärlateinische Inschriften, hrsg. v. Prof. Dr. Ernst Diehl. 180 S. 4.50 M., geb. 5.— M.
63 Goethes erste Weimarer Gedichtsammlung mit varianten, herausgegeben von Prof. Dr. Albert Leitzmann. 35 S. 0.80 M., elegant kartoniert 1.20 M.
64 Die Oden Salomos, aus dem syrischen übersetzt, mit anmerkungen von Prof. Dr. A. Ungnad und Prof. D. Dr. W. Staerk. 40 S. 0.80 M.
65 Aus der antiken Schule. Sammlung griechischer texte auf papyrus, holztafeln, ostraka, ausgewählt und erklärt von Dr. Erich Ziebarth. 33 S. 2. Aufl. 0.80 M.
66 Die Frösche des Aristophanes, mit ausgewählten antiken scholien, herausgegeben von Dr. Wilhelm Süss. 90 S. 2.— M., geb. 2.40 M.
67 Dietrich Schernbergs Spiel von Frau Jutten 1480, nach der einzigen überlieferung im druck des Hieronimus Tilesius (Eisleben 1565), herausgeg. von Edward Schröder. 56 S. 1.20 M.
68 Lateinische Sacralinschriften, ausgewählt von Dr. Franz Richter. 45 S. 0.90 M.
69 Poetarum Romanorum veterum reliquiae, selegit E. Diehl. 165 S. brosch. 2.50 M., geb. 3.— M.
70 Liturgische Texte VII. Die preussische Agende im Auszug, herausgegeben von Hans Lietzmann. 42 S. brosch. 0.80 M., geb. 1.— M.
71 Cicero pro Milone, mit dem commentar des Asconius und den Scholia Bobiensia, herausgegeben von Dr. Paul Wessner. 74 S. brosch. 1.60 M., geb. 2.— M.
72 Die Vitae Vergilianae und ihre antiken Quellen, hrsg. v. Dr. Ernst Diehl. 60 S. 1.50 M.
73 Die Quellen von Schillers und Goethes Balladen, zusammengestellt von Albert Leitzmann. 51 S. 3 Abbildungen. brosch. 1.20 M., geb. 1.50 M.
74 Andreas Karlstadt von abtuhung der bilder und das keyn bedtler unther den Christen seyn sollen 1522 und die Wittenberger Beutelordnung, herausgeg. von Hans Lietzmann. 32 S. 0.80 M.
75 Liturgische Texte VIII. Die sächsische Agende im Auszug, herausgegeben von Hans Lietzmann. 36 S. brosch. 0.80 M., geb. 1.— M.
76 Auswahl aus Abraham a. S. Clara, herausgeg. von Prof. Dr. Karl Bertsche. 47 S. 1.— M.
77 Hippocratis de aere aquis locis mit der alten lat. übers., hrsg. v. G. Gundermann. 50 S. 1.20 M.
78 Rabbinische Wundergeschichten des neutestamentlichen zeitalters in vokalisiertem text mit sprachlichen und sachlichen bemerkungen von Lic. Paul Fiebig. 28 S. 1.— M.
79 Antike Wundergeschichten zum studium der wunder des Neuen Testamentes, zusammgestellt von Lic. Paul Fiebig. 27 S. 0.80 M.
80 Vergil Aeneis II mit dem commentar des Servius, hrsg. v. E. Diehl. 131 S. br. 2.— M., geb. 2.50 M
81 Anti-Xenien in auswahl, hrsg. v. Dr. Wolfgang Stammler. 68 S. brosch. 1.40 M., geb. 1.80 M.
82 Apollonius Dyscolus De pronominibus pars generalis edidit Dr. Paulus Maas. 44 S. 1.— M.
83 Origenes, Eustathius v. Antiochien, Gregor v. Nyssa über die Hexe von Endor, herausgeg. von Erich Klostermann. 70 S. 1.60 M.
84 Aus einem griechischen Zauberpapyrus, hrsg. u. erklärt v. Richard Wünsch. 31 S. 0.70 M.
85 Die geltenden Papstwahlgesetze, herausgegeben von Friedrich Giese. 56 S. 1.20 M.
86 Alte Einblattdrucke, herausgegeben von Otto Clemen. 77 S. 1.50 M.
87 Unterricht der Visitatoren an die pfarrherrn im kurfürstentum zu Sachsen, herausgegeben von Hans Lietzmann. 48 S. 1.— M.
88 Bugenhagens Braunschweiger Kirchenordnung, hrsg. v. H. Lietzmann. 152 S. 2.40 M.
89 Euripides Medea mit scholien, herausgegeben von Ernst Diehl. 116 S. 2.60 M. geb. 3.— M.
90 Die Quellen von Schillers Wilhelm Tell zusammengestellt von Albert Leitzmann. 47 S. 1.20 M., geb. 1.50 M.
91 Scholastische Texte I: Zum Gottesbeweis d. Thomas v. Aquin zusgest. v. E. Krebs. 64 S. 1.50 M.
92 Mittelhochdeutsche Novellen I: Die heidin hrsg. v. L. Pfannmüller. 51 S. 1.20 M.
93 Schillers Anthologie-Gedichte kritisch hrsg. v. W. Stammler. 71 S. 1.50 M., geb. 1.80 M.
94 Alte und neue aramäische Papyri übersetzt und erklärt von W. Staerk. 73 S. 2.— M.
95 Mittelhochdeutsche Novellen II: Rittertreue. Schlegel hrsg. v. L. Pfannmüller. 63 S. 150 M.
96 Der Franckforter („eyn deutsch theologia") hrsg. v. W. Uhl. 64 S. 1.60 M.
97 Diodors römische Annalen bis 302 a. Chr. samt dem Ineditum Vaticanum hrsg. von A. B. Drachmann. 72 S. 1.80 M.
98 Musaios, Hero u. Leandros m. ausgew. varianten u. scholien hrsg. v. A. Ludwich. 54 S. 1.50 M.
99 Authentische Berichte über Luthers letzte Lebenstunden hrsg. v. L. Strieder. 42 S. 1.20 M.
100 Goethes römische Elegien nach der ältesten reinschrift hrsg. v. A. Leitzmann. 56 S., Brosch. 1.30 M., geb. 1.70 M.
101 Frühneuhochdeutsches Glossar von A. Götze. VIII u. 136 S. Brosch, 3.40 M., geb. 3.80 M.
102 Die Generalsynodal-Ordnung hrsg. v. A. Uckeley. 20 S. 0.50 M.
103 Die Kirchengemeinde- und Synodalordnung f. d. provinzen Preussen, Brandenburg, Pommern Posen, Schlesien u. Sachsen hrsg. v. A. Uckeley. 36 S. 0.90 M.
104 Die rheinisch-westfäl. Kirchenordnung hrsg. v. A. Uckeley. 64 S. 150 M.